

ALBERT CSILLA

MÉSZÁROS JULIANNA BICIKLIJE

ALBERT CSILLA

MÉSZÁROS JULIANNA
BICIKLIJE

Könyv Guru
Budapest, 2022

ISBN 978-615-6153-91-3

© Albert Csilla, 2022

Minden jog fenntartva.

Jelen könyvet, illetve annak részeit a kiadó előzetes írásos engedélye nélkül tilos reprodukálni, adatrögzítő rendszerben tárolni, bármilyen formában vagy eszközzel – elektronikus vagy más módon – közölni.

© Ad Librum Kft.

info@konyv.guru

www.konyv.guru

facebook.com/www.konyv.guru

Az Ad Librum Kft. tagja a Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülésének (MKKE) és a Magyar Könyvkiadók Érdekvédelmi Szövetségének (MKÉSZ).

Főszerkesztő: Pordány Katalin

Felelős szerkesztő: Szarvas Melinda

Tördelés: eClassic

Nyomda: XXX

PROLÓGUS

Sárközi Attila akkor határozta el, hogy karrierista lesz, amikor az iskolából hazafelé tartva meglátta az anyját, ahogy útbai-gazít valakit. Váratlanul tárult elé a látvány, amikor befordult a sarkon – semmiképp sem számított rá, hogy ott látja az utcán, a házuk előtt, mert anyja ilyentájt általában a boltban volt, ahol pénztárosként dolgozott. Mészáros Julianna ilyenkor szokta kivenni műanyag edényét a bolt hátsó részében lévő szolgálati hűtőből, hogy a mikróban megmelegítse az otthonról vitt ebédjét. Ez alkalommal azonban haza kellett tekernie a kempingbiciklijén egy hivatalos iratért, amire a főnökének mul-hatatlan szüksége volt, s oda-vissza kerékpárral épphogy elég volt az ebédideje. Annyira sietett, hogy még a bolti köpenyét sem vette le, és lábán az a kényelmes, ám esztétikai szempont-ból joggal kifogásolható papucs volt, amiben legkevésbé sajtott a bütyke az egész napos állás közben (a főnökség miheztar-tás végett ragaszkodott ahhoz, hogy a pénztárosok álljanak), ugyanakkor jóvátehetetlenül kivirított, kiduzzadt belőle.

A kempingbicikli kormányának két végén nagy műanyag fla-konok lengedeztek, mert Mészáros Julianna úgy döntött, hogy – tekintettel a rájuk szakadt, szinte afrikai hőségre – munka után kikerekezik a szülei sírjához megöntözni a virágokat. A napsü-tésben a szokásosnál is kegyetlenebbül izzadt, ahogy sietősen tolt ki a kapun a kerékpárját, és ez volt Sárközi Attila életé-ben a fent említett revelációszerű pillanat, amelyben minden

találkozott egy egész életet meghatározó felismeréshez, azaz tétélesen:

- **Mészáros Julianna** izzadtágtól csatakosan, bolti köpenyben és kitaposott papucsban, amint a kormányon lévő, Pennyben vásárolt, kiürült Delma öblítőflakonok ide-oda himbálózása mellett épp készül felszállni a biciklire;
- egy éjsötét (vagy némi lelkes oximoronnal: sugárzóan éjsötét) **Mercedes**, amint lefékez az egyensúlyozó asszony előtt, futurisztikus ajtaja nem ki-, hanem felcsapódik a német tervezés örjítően tökéletes ívét leírva;
- a Mercedesből kihajoló negyven körüli **férfi**, aki NEM hord napszemüveget, NEM rágózik, NEM visel vastag aranyláncot, viszont Sárközi a sarok messzeségéből is meg tudja állapítani, hogy a feje búbján kopaszodik, erről vállig érő hajjal és jó minőségű, ám még így sem eléggé természetesnek ható hajfestékekkel próbálja elterelni a figyelmet, valószínűsítve azt a feltevést, hogy nemcsak személyes, hanem a legutolsó divat szerint dizájnolt, anyagi státuszát félreérthetetlenül hirdető autója vonzerejében sem bízik eléggé;
- a felkészületlenségből adódó érzelmi és az utcasarok és a ház közötti konkrét **távolság**, amelynek szenttelen dimenziójában Sárközi megpillantja édesanyját és az autót, s abban a néhány másodpercben, amíg az asszonyban fel nem ismeri Mészáros Julianna szeretett alakját, az ismeretlennek kijáró objektivitással, elfogulatlanul szemléli a jelenetet, azaz a jelenet részleteiben felszikkázó **kontrasztot** – műanyag flakonok a kormányon, súlyosbítva

Mészáros Julianna halmozottan előnytelen öltözetével s ellenpontozva a csillogó sportkocsi viharos eleganciájával, amint halkán, indulásra készen duruzsol a porba szinte beleszáradt kempingbicikli pumpáért kiáltó kerekei mellett;

- **a napsütés**, amely mindezt éles fényben – átvitt és konkrét értelemben – megvilágítja;
- **Sárközi**, aki a sarkon állva két út (megint csak átvitt és konkrét) találkozásánál –megrendülve és megszégyenülve – úgy dönt: megbosszulja ezt a pillanatot és anyját, s az elhatározás testén átzúgó vihara emésztő, sötét ambíciót sodor a szívébe.

Itt ér véget e jeles, több összetevő révén kiteljesedő pillanat. Erejétől Sárközi hátrahőköl, meg azért is, hogy ne lássa így tovább az anyját, s az se lássa meg őt. Áll hát még egy darabig a sarkon (de már csak látszatra két út határán), s amikor a Mercedes futurisztikus ajtaja – patentra – lecsukódik, majd az autó alig hallhatóan tovasuhan, Mészáros Julianna pedig igencsak hallhatóan (műanyag flakonok kormányhoz verődése + a csomagtartókosár aljából kiálló kis dróthuzal ütemes súrlódása) elkerekedik, lassan ő is elsétál a házig, amelynek kapuját ezentúl a legvakítóbb napsütésben is beárnyékolja annak az emléke, ami az imént előtte lezajlott.

Benyit az ajtón, leül a hűvös konyhában (vályogház). Ebédi-dő van, és éhes. Neki is otthapul a fagyasztószekrény felső polcán egy felmelegítendő műanyag edény, sőt több is – különféle feliratokkal. A „töltött káposzta”, „pörkölt”, „krumplis tészta”, rakott kel”, „töltött paprika” ajánlatok szemügyre vételezése és

a választás jóval több időt vesz igénybe, mint az az iménti életre szóló ott a sarkon, viszont ez nem szól egy életre, sőt. Sárközi életében sem nagy szerepet nem játszanak, sem komolyabb nyomot nem hagynak a kulináris élvezetek, mely tényt Mészáros Julianna okkal zokon vehetné (nem veszi). Aztán a hirtelen evéstől elnehezült gyomorral, de még inkább elnehezült szívvel mossa a folyó víz alatt az edényt, és közben könnyes torokkal, ám égő, száraz szemmel az anyjára gondol. Így is marad es-tig, amíg a gondolatait lekötő asszony be nem tolja a biciklijét az alkonyodó udvarra. A műanyag flakonokról kis vízcseppek rebbennek szét, esti szél fodrozza Mészáros Julianna átizzadt pólóját és fáradt, kedves arcát. Sárközi ott áll a kertben, kivessi anyja kezéből a biciklit, és azt mondja:

– Rád férne már egy új bicaj.

Mészáros Julianna nem mondja azt, hogy „Jó vicc, miből?“, de gondolja. Fia azonban mintha hallaná, így folytatja:

– Holnap veszek neked egyet... és addig is felpumpálom a ke-rekeket... tök laposak, nem csoda, ha így kimerülsz.

Mészáros Julianna most sem mondja ki, amit gondol – ne-vezetesen, hogy a lapos kerék lenne a legcsekélyebb oka az elfáradásra –, csak megsimogatja legkisebb, még otthon lakó gyermeke karját, és határozottan kijelenti, hogy jó neki ez a bicikli.

– De nekem nem – néz fel rá a fia, aki éppen lehajol, hogy a pumpát a szelepre helyezze. Anyja hátrahőköl a szeméből ki-csapó indulattól...

Lefekvés előtt Sárközi odamegy az anyjához, aki a konyhá-ban a másnap reggeli kávét készíti a gáztűzhelyre a férjének, aki a legkorábban kel.

– Anya, elköltözöm- mondja.

Ez fáj, az asszony felkapja a fejét.

– Nem értem. Olyan rossz itt neked?

– Nem. Olyan jó – mondja Sárközi, és a hangjában remegő szomorú elszántságtól az asszonynak összefacsarodik a szíve.

Bent a szobájában, a sötétben, nyitott ablak mellett Sárközi az okostelefonjára feltöltött *tudatalatti tízparancsolata* című hanganyagot hallgatja. „Szeretem magamat” – hallja, és arra gondol: „szeretem anyámat”. Ököibe szorul a keze...

Aztán elkalandoznak a gondolatai, pedig éppen ott tart, hogy „sikert sikerre halmozok...”, de hát sebjaj, azért tudatalatti a tudatalatti, hogy akkor is figyeljen, amikor a felettes én mással van elfoglalva. Konkrétan éppen azzal, hogy mit keresett egy ilyen szuperautó a környékükön. Sárközi – eléggé sztereotipikusan – azt feltételezi, hogy a közelben lévő Napraforgó nyugdíjasházba tartott, ahová a feje búbján kopaszodó negyvenes férfi özvegy édesanyját benyomta (nyilván). Kell-e mondanunk: tévedett. Tóth Henrik autótulajdonos a közelben lévő taxisofőr utcáját kereste – mivel előző este a fia buli után a taxiban felejtette a mobiltelefonját.

De kit érdekel Tóth Henrik, akinek a fia éppen visszakapja egy kis apai dorgálás után az okostelefonját? Mi nem rá vagyunk kíváncsiak, hanem Sárközire. Egyébként a továbbiakban maradjunk az Attilánál.

I. STÁCIÓ

A KISVÁROS

1.

Attila nem azért tartott haza azon a bizonyos jelentőségteljes kora délutánon pont egy iskolából, mert ott tanult, hanem azért, mert ott tanított, még hozzá angol nyelvet. Pályaválasztásával kivívta autószerelő apja hangos és időről időre még mindig hangoztatott nemtetszését, aki valami használhatóbb és főleg jobban megfizetett pályára szeretne volna terelni legkisebb fiát. Vigaszt legfeljebb az nyújthatott Sárközi Józsefnek, hogy két idősebbik fia a tőlük elvárható módon a műhelyében dolgozott, és szabad idejükben egyikőjük sem olvasott könyvet. Némileg enyhítette az apa konok rosszallását a tény, hogy Attila pedagógusfizetését délutáni magánórákkal és nyelviskolai tanfolyamokkal elfogadható szintre duzzasztotta, de még így is nehéz volt arra hazajönnie, hogy fia a kertben a diófa alatt valami bazi vastag könyvet olvas ahelyett, hogy a fűvet nyírná vagy valami hasonlóan férfias dologgal töltené az időt. Nem tett kísérletet arra, hogy megtudja, mi van beleszántva abba a rengeteg oldalba, amibe a fia így bele tudott feledkezni, és jól tette. Egyébként Attila teljesen nyitott volt a fűnyírás irányában, és

bármikor hajlandó volt előszobáztatni Heinrich Böllt, Dickenst vagy Bulgakovot (hogyan e néhány névvel jelezzük irodalmi ízlése sokszínűségét és fő csapásvonalait) apja kedvéért, aki nagy örömmel magyarázta el a fünyíró ideális használatának alapelveit. Aminek Attila egyedül konokul ellenállt, az az autószerelés fortélyainak megismerése volt, és Sárközi József vastagon tévedett, amikor azt gondolta, hogy a vasárnapi családi ebédek alkalmával – amikor a két idősebb, már nő, gyermekes és külön lakó Sárközi fiú is családotul megérkezett – Attila magában borong az elszalajtott lehetőségeken apja és testvérei beszélgetését hallgatva, akik az autószerelő műhely pénzügyi dimenzióit vázolták fel az asztalnál. Igazság szerint pokolian unta ezeket a beszélgetéseket, lehetőleg kiszivárgott a kertbe két kis unokaöccsével tollasozni, és csak anyja hívó szavára ment be megint, hogy megigya a kávé. Kávészás közben idősebb bátyja, Józsi megkérdezte, hogy „Mi újság az iskolában?”, és ő azt mondta, hogy „Semmi”. Józsi ilyenkor mindig büszkén elmesélte, milyen rossz tanuló volt, és hogy az angol sosem ment neki. Erről egyébként volt egy jó sztorija, és Attila – aki szerette a bátyját – mindig nevetett rajta. Mellesleg az apja is, aki elégedetten legeltette a szemét Józsi fián, aki rossz volt angoltól, s jóval kevésbé elégedetten Attilán, aki jó volt belőle.

Ennél voltak lényegesebb különbségek is a két testvér között, nem beszélve a középső fiúról, Laciról, aki nem kérdezte meg Attilától, mi újság az iskolában, mert az még a testvéri érdeklődés (közhelyes) szintjén sem érdekelte – sem most, sem akkor, amikor apja körülbelül háromszázezer forintra rúgó magánóraköltségei után végre megszabadulhatott tőle. Ellenben mindig volt egy bomba üzleti ajánlata az öccsének, amibe az

beszállhatott volna az ő közbenjárásával. Rendszerint értetlen és csalódott „Te tudod!”-dal állt fel a székről, amit a bomba üzlet részleteibe való beavatás közben egyre közelebb húzott feszenegő öccséhez, és tényleg csalódott volt. Attila Laci bátyját is szerette, és nem kérdezett vissza később arra, mennyire jött be a bomba üzlet. „Öcsi, megemberesedhetnél már egy kicsit!” – nyomorgatta meg az udvaron indulás előtt Laci szeretettel Attilát, aki szerint most már szedhetne magára egy-két kilót – hiszen mindjárt harminc. Ami őt illeti, e téren nem volt panaszkodni valója.

Miután elhúztak a kocsijukkal, Attila beszélgetett egy kicsit még az asztalnál az anyjával, aki valójában csak ilyenkor látott neki az ebédnek, aztán átöltözött és futott egyet. Apja hangoosan horkolt a hálóban, anyja mosogatott még akkor is, amikor visszaért. Lezuhanyozott, és az ágyra vetette magát. Nemrég vett laptopját (számos ember tudását kellett az angol nyelvtan igeidőivel gyarapítania, hogy – Endre barátja nevére írva a számlát – megvehesse) a combjára helyezte, s először is felment a Facebookra, ahol továbbra is elképesztően közhelyes idézeteket talált, valamint Endrét, akivel megbeszélte, hogy este a központban megisznak együtt valamit.

Este egy sör mellett felvázolta Endrének újonnan született tervét arról, hogy gazdag és karrierista lesz, és közölte azt is, hogy ne akarja erről lebeszélni, mert az elhatározása megmáshíthatatlan. Endre így hát ezzel meg sem próbálkozott, csak azt kérdezte, miért pont most döntött így. Attila érezte, nem igazán tudja elmagyarázni azt a kora délutáni pillanatot ott a sarkon, még a legjobb barátjának sem. Nem mintha a lényegét nem értené meg, de lenne egy-két fontos és vigasztaló szempontja,

amivel ha nem is megingatná, de meggyengítené, márpedig azt semmiképpen sem akarta.

– Ahhoz, hogy több pénzed legyen, még nem kell kifordulnod magadból – jegyezte meg Endre. – Mióta mondom, hogy társulj be a nyelviskolámba. (Endrének német–angol szakos diplomája volt, nemrég kezdett önálló vállalkozásba).

– Ennél többet akarok – jelentette ki Attila, aztán még hozzátette: – És eszem ágában sincs kifordulni magamból... Egyébként nem tudsz egy jó albérletet? A hónap végén elköltözöm anyáméktól.

Endre tudott, és megjegyezte, hogy nem érti, erre mért van szükség.

– Nem baj – mondta derűsen és elszántan Attila, és ennyiben maradtak.

Éppenséggel Attila el tudta volna magyarázni, miért gondolja azt, hogy első lépésként is önállóan kell laknia. Anyagi szempontból kétségtelenül előnytelen döntésnek látszott, de a végcél nem (csak) a meggazdagodás, hanem a SIKERESSÉG volt, és ehhez szerinte nem vezetett út, ha valaki egy olyan lakásba megy haza érvényesülésének remélhetőleg meredek emelkedőjén megpihelve, ahol anyuci mos, főz, vasal rá – és valakinek a kicsi fia. (Hadd jegyezzük meg: döntésével messzemenően egyetértünk, habár más okokból.) Így hát a következő hónap elején beköltözött Endre ismerősének a garzonjába, és amikor a költözésben segédkező apja szedelőzködni kezdett, Attila arra kérte, még igyon meg vele egy sört a konyhában. „Döntsd meg egy kicsit a poharat” – mondta Sárközi József, amikor a fia fiatalos lendülettel és – szerinte – hozzá nem értően full habosra

öntötte a sört, és miközben várta, hogy a hab leülepedjen, Attila azt mondta:

– Apa, gondolkodtam. Most minden pénz jól jön, ha még aktuális, akkor mondd meg a Szigetiéknek, hogy elvállalom a gyerekeket angolból.

„Na végre...” – villant rá elégedetten az atyai tekintet, és Sárközi József bajuszán még mintha a sörhab is elégedettségtől reszketett volna. A legmegbecsültebb ügyfelei közé tartozott Szigeti Csaba (a város alpolgármestere), aki rendszeresen szervizelte nála a maga és családtagjai kocsiját, és időről időre felvetette, hogy óvodáskorba érő ikreit elkezdhetné Attila angolra tanítani. Amikor Sárközi József először hozta ezt szóba a fiának, Attila a fejét fogta és kategorikusan kijelentette, hogy baromság, rosszul van az óvodai angolnyelv-tanulás divatjától, amely tök felesleges, és ehhez neki drága az ideje. És nem fogad el pénzt valamiért, aminek nem látja értelmét. Sárközi József – aki képtelen volt fiát jobb belátásra bírni – csak abban reménykedhetett, hogy belátható időn belül nem romlik el sem az alpolgármester, sem az alpolgármesterné kocsija, s így nem személyesen, hanem telefonban kell majd elmondania, hogy Attila fia mért is nem ér rá a gyerekeket angolra tanítani. Így hát nagyon megkönnyebbült ott a konyhaszéken, és ennek öröme-re ivott még egy pohár sört, valamint elővette a telefonját, hogy megadja Szigetiék számát. Attila fia azonban nem vette elő a magáét, sőt tollat, papírt sem, hanem azt mondta:

– Hívjanak fel őket, ha tényleg akarnak valamit!

Apja – már nem először – megállapította, hogy a fia nem könnyű eset, és kedveszegetten gondolt rá, hogy nyilván akkor neki kell beszélnie Szigetivel.

– Na jó... Lehet, hogy majd én... és mennyi óradíjat mondjak, ha kérdezné?

– Mondd azt, hogy majd megbeszéljük személyesen.

– Telefonszámod megadhatom?

– Adjad – bólintott Attila, aztán megkérdezte az apját, hogy akkor holnap elhozza-e délután az ütvefűróját. Volt egy-két kép, amit fel szeretett volna tenni a falra. Az ajtóban Sárközi József végigpásztázta a szobát, amelyben csak egy ágybetét és egy szekrény volt, és figyelmeztette a fiát, hogy a lakás be-bútorozásához bizony a Szigeti gyerekeken kívül még számos magántanítványra van szükség.

– Lesznek – bólintott Attila kicsit türelmetlenül, mert szeretett volna már egyedül lenni, hogy átgondolja, hogyan is kezdjen el a hatalom mitikus testéhez férközni a Szigeti gyerekek ártatlan kis személyén keresztül.

Arra az elhatározásra jutott, hogy az órákat Szigetiék házában kell adnia – bár egyébként ez nem volt szokása, tanítványai jöttek őhozzá. De ez most nem lett volna célravezető. Be kellett jutnia az alpolgármester személyes szférájába, megfigyelni a tárgyakat, kapcsolatokat, beszéd- és viselkedésmódot – és élni a spontánul adódó alkalmakkal, amikor lehetősége van közelebb kerülni egy helyi potentáthoz. Egyébként is nagyon meghatározná a szerepeket, ha az apja által szervizelt kocsikból kiugráló ikreket egy PVC-szagú, szűk kis liften hoznák fel a szüleik (esetleg a bébiszitter?), és egy majdnem üres lakásba kellene őket betessékelnie. Attila büszke gyomra ennek már a puszta elképzelésétől is összeugrott, és még egyvalamit gyorsan tisztázott magában: soha, semmilyen körülmények között

nem engedheti meg, hogy Szigetiék fölényeskedjenek vele, és minden ilyen irányú kísérletet csírájában el fog fojtani.

Lelkileg illetően módon felkészülve az első ütközetre EZ-ZEL AZ EGÉSSZEL, várni kezdte a telefont. Két hétig hiába, bár a hétvégi ebédnél – amelyre testvéreivel együtt ő is hazajárt – megkérdezte apját, hogy beszélt-e Szigetivel, és apja azt felelte, hogy igen, és hívni fogja. Hogy nem tette, Attilát egyrészt csalódással töltötte el, másrészt feszült ellenszenvvel – az alpolgármester úr láthatólag megszokta, hogy előszobáztat, várakoztat minden vonalon. Amikor aztán mégis megszörrent a mobilja, és meghallotta Szigeti lendületes, kellemes orrhangját, rögtön tudta, hogy tévedett, mert a férfi első dolga az volt, hogy elnézést kért, hogy az édesapa telefonja után csak most jelentkezett, de tíz napig külföldön volt a család, most értek haza. Attila némi bosszúsággal vallotta be magának, hogy majdnem rokonszenvet érez, és sikeresen elfojtva ezt a spontán szimpátiát kimért, korrekt hangon azt mondta, hogy nem tesz semmit, neki fel sem tűnt, mert annyi a dolga. Ezután egy leheletnyi csend következett, majd Szigeti megkérdezte, akkor mikor és hol beszélhetnék meg a részleteket. Attila azt felelte, hogy legjobb lenne az alpolgármester úréknál, hiszen ő úgyis mindig (!) a tanítványokhoz megy órát tartani, ezen a szokásán ez esetben sem szeretne változtatni. A telefon másik végén megint kis hallgatás következett, aztán Szigeti (mintha egy kicsit bizonytalanabban) azt mondta, hogy akkor nézi a naptárját – és mit szólna Attila a szerda este hat órához. Attila is kivárt, „Pillanatok, én is megnézem az enyémet”, mondta, miközben az óráján elszámolt húsz másodpercet, aztán megegyeztek a szerda este hat órában.

2.

Így hát da este hatkor Sárközi Attila felszállt a biciklijére, hogy meghódítsa a világot. Mielőtt elkísérjük ezen az úton, vessünk végre egy pillantást erre a fiatal férfira, aki korunk hőse kíván lenni. Nem vitás, Laci bátyjának igaza van: ráférne egy-két kiló. A hasonló korú (28) férfiak nagy része már (természetes bőr) úszógumival közlekedett a helyi uszodában. Igaz, legtöbbjük csak termálozni járt oda – kevés volt az olyan csodabogár, mint Attila, aki úszni. Egyébként is szerette a sportokat, szinte mindennap futott a házuk környékén. Mióta átköltözött a garzonba, egy közeli iskola sportudvarán tette ugyanezt, miközben a mobilján főleg Quimbyt és Mozartot hallgatott, illetve mostanában *A tudatalatti tízparancsolatát* is, amire továbbra sem nagyon tudott figyelni, viszont továbbra is azzal biztatták, hogy így is hat. Ha átizzadt pólóban aztán hazabiciklizett, és beállt a zuhany alá, ami szemben volt a tükörrel, egy kicsit szabálytalan, de egészében kellemes arc nézett vissza rá. Fiatalkorától szemüveget viselt, és a lányok, akik időről időre feltűntek az életében, általában arra kérték, le ne vegye – jól állt neki. Ami a fent említett lányokat illeti, egyébként nem volt sok belőlük. Még gimnáziumban kezdett el járni első szerelmével, és ez kitartott az egyetem második évéig, amikor kölcsönösen belefáradtak a távkapcsolatba és egy kicsit az egészbe. Szinte azonnal – némi vigasztalásképpen – beleugrott egy kéznél levő és kellemes, de túlságosan kellemes viszonyba egy barátja húgával; elég bonyolultan kevergett ki belőle, és utána sokáig inkább hálás volt, mintsem aggódott a függetlensége miatt. Amikor tanítani kezdett a helyi gimnáziumban, volt egy-két

magányos és reménykedő kolleganő, de Attilát sem az alkalom nem tette tolvajjá, sem a vonzalom kezdeményezővé. Munka után gyakran találkozott a régi barátaival, akik hozzá hasonlóan még mindig otthon éltek – jóval túl a valamikori családalapítási kor határán –, és szabadidejükben ugyanazt csinálták, mint diákkorukban: filmeket néztek, beültek egy sörre, kondiba jártak. A családnemalapítási hajlandóság újfent szárba szökkenő férfihagyományát egyedül Endre, a legjobb barátja nem követte, aki elég fiatalon elvette gyerekkori szerelmét, és már volt egy tündér kisfia, szőke hajjal és szétálló fülekkel, amitől nemcsak az elfogultnak számító szülők, de Attila is elgyengült, valahányszor csak meglátta a csöppséget. Anyja hetente egyszer megjegyezte, hogy már nagyon is itt lenne az ideje, hogy ő is rászánja magát a családalapításra, ilyenkor Attila tréfásan megölelte Mészáros Juliannát, és azt mondta, hogy van neki családja így is.

Ami a munkáját illeti, Attila szeretett tanítani, fegyelmezési gondja nem adódott, mert sem pozíciót demonstrálni, sem haverkodni nem akart, és így meg tudta őrizni azt a kényes egyensúlyt, amelyben a diákok kedvelték és respektálták is. Az órái után nem ment le az iskola alagsorában lévő menzára ebédelni (Mészáros Julianna műanyag edényei!), de néha elidőzött a tanáriban beszélgetni Kuna Imre magyar–történelem szakos tanárral, akinek köszönhetően irodalmi tájékozottsága egyre bővült, és aki könyveket ajánlott és adott is neki kölcsön. Attila mély intellektuális vonzalmat érzett a nyugdíjas évei felé tartó kollégája iránt, aki fejcsóválva ügetett ki a szünetekben az iskola melletti kis térre elszívni a cigarettáját, és ő gyakran vele tartott, bár nem dohányzott. Imádta hallgatni, ahogy

értelmezte a világot, miközben a nadrágtartóját időről időre felhúzta egy viharos mozdulattal, amitől nadrágja majdnem a hónaljáig szaladt – ilyenkor Kuna Imre erősen emlékeztetett egy burleszkfigurára a film hőskorából. Vékony, anakronisztikus alakja bőven adott alkalmat a diákoknak is a viccelődésre, és legtöbbször Kuna Imre velük nevetett, kivéve azt az egy alkalmat, amikor a kis Ford Fiestáját (gyártási év: 1991) a parkoló egyik végéből a másikba tolták április elsejei tréfaaként. Amikor Kuna Imre nem találta a kocsiját, először is rántott egyet a nadrágtartóján, aztán pír futotta be az arcát az izgalomtól. Attila, aki akkor is vele tartott, megszorította a vállát, és azt mondta:

– Nyugi. Ugyan kinek kellene az az autó?

Aztán eszükbe jutott, hogy április elseje van, és elég hamar ráleltek a kocsira. Kuna Imre arca elsötétült, és elnyomva a cigarettáját olyan sietősen indult vissza az iskolába, hogy Attila minden igyekezete ellenére sem tudta beérni. Kuna Imre egyenesen az iskolarádió kis stúdiójába tartott, ahol kitépve a mikrofont a rádiós diák kezéből, szenvedélyes és keserű mondatokban kérte ki magának, hogy azt az egy komolyabb luxust, amit megengedhet magának – értsd: hogy kocsival jár iskolába –, ily módon veszélyeztessék. Egyébként már akkor megbánta, amiket mondott, amikor kilépett a stúdióból, de ezt csak Attilának árulta el még aznap, amikor az felugrott, hogy visszaadjon egy könyvet.

– Ezek a gyerekek – ingatta a fejét megnyugodva és mosolyogva. – Néha próbára teszik az ember türelmét. – Aztán rágyújtott, és megkérdezte Attilától, hogy tetszett neki a *Házad lánggra gyullad*.

– Nagyon. Bár elég nyomasztó – felelte Attila, és Kuna Imre megjegyezte, hogy naná. Az élet – ahogy Virág elvtárs mondaná – nem habos torta, Amerikában sem. Böllt is ő nyomta a kezébe, s most – útban Szigetiékhez – Attila arra készült, hogy még felszalad hozzá visszaadni.

Kérdezhetnénk jogosan: miért volt olyan sürgős azzal a könyvvel épp akkor felszaladni – és meg is kérdezzük. Nos, a dolog úgy festett, hogy Attila komolyan gondolta, amit Endre barátjának mondott: kariert készült csinálni, de úgy, hogy ne forduljon ki önmagából. Most, hogy elindult azon az úton, amely tervei szerint a számára idegen klímájú magasságokba vezetett, feltétlenül „tankolni” akart az ő igazi közegéből, hogy tudatosítsa magában: nem elhagyja azt, csupán időről időre átlép a természetének való világ árnyas lombjai alól egy olyan emelkedőre, amelynek napégette szikláin kapaszkodva bármikor visszaléphet egy kis időre az ismerős lombok árnyéka alá – na nem feladni, de pihenni, erőt gyűjteni, magával találkozni. Ahogy baktatott fel a lépcsőházban Kuna Imréék második emeleti lakásához, még azt is eltervezte, mit fog mondani *A hölgy csoportképpel* című regényről, ami várakozáson felül magával ragadta. De Kuna Imre nem volt otthon, és ezt Attila ha nem is tartotta rossz jelnek, de rossz néven vette a sorstól, amely mintha azt akarta volna jelezni neki imígyen: nem olyan egyszerű ám engem csak úgy a kezébe vened... A ház előtt némi feszült csalódással még felpillantott Kuna Imréék erkélyére, próbálta meglátni legalább azt a kisasztalt, amely mellett hűvös nyári estéken néha elbeszélgettek. Mintha látni vélte volna a sziluetjét, hát beleakasztotta a tekintetét, megjegyezte magának,

a Böll-könyvet pedig visszacsúsztotta a hátizsákjába. Aztán az órájára nézett.

Még volt háromnegyedórája, ebből felet el kellett ütnie valamivel. Kézenfekvőnek tűnt, hogy biciklijét egy korláthoz zárva bemegy a közeli bevásárlóközpontba nézelődni, ténferegni. Éppen nagy leárazások voltak, váratlanul elkapta a vásárlási izgalom, és mire észbe kapott, már látszott, hogy mégis el fog késni, hacsak nem teker örült tempóban. Tehát választhatott, milyen személyes vonását árulja el Szigetiéknek: azt, hogy hajlamos a késésre, vagy azt, hogy tud izzadni – és ő az előbbit választotta.

És jól tette, mert amikor hét perccel hat óra után leszállt a biciklijéről, azt látta, hogy a sarkon befordul egy szürke autó, majd lefékez a ház előtt. Szigeti Csaba szállt ki belőle (sietség nélkül, ahogy ezt Attila magában feszülten konstataálta), és így szólt:

– Na, egyszerre érkeztünk?

Ez a baráti többes szám sehogy sem tetszett Attilának, arca meg sem rezdült, rántott egyet a hátizsákján, és megkérdezte, hol rakhatná le a kerékpárját. A kapu valami – nyilván távirányításos – kütyü segítségével, amit Szigeti a ház felé közeledve még az autójából működésbe hozott, már széttárta kovácsoltvas karjait, s Szigeti, mielőtt behajtott volna a kocsijával a belső garázsba, betessékelte a kertbe Attilát, és egy hűvös sarkot ajánlott „parkolásra”. A „parkolás” szót szelíd és csöppet sem lenéző iróniával ejtette ki, de Attila az összemosolygás bizalmosságát ez esetben is elkerülte, bár már rándulni készültek iróniát nagyon is kedvelő arcizmai. Szigeti ily módon másodszor érezte azt, hogy „Elég feszes gyerek ez a kis Sárközi”, és azt mondta:

– Na, akkor én is gyorsan beállok.

Attila közben óvatosan körbepásztázta a kertet és a teraszt, melyek méreteiket tekintve messze elmaradtak Attila pre-konceptiójától – praktikusak és kellemesek voltak, de nem feltételezték sem kertész, sem bejárónő feltétlen alkalmazását. Sok ideje ugyan nem volt a részletekben elmélyedni, mert Szigeti már kászálódott is ki a kocsijából, és Attila vizslató tekintetét félreértve azt mondta:

– Jó ez a kis kert, de azért – amint látja – eléggé ki van centizve a hely a beállásnál. Én már megszoktam, de a feleségem... – és mosolyogva az égre nézett. Az „ezek a nők és az ő vezetésük”-jellegű férfi összemosolygást Attila az előbbi iróniánál jóval sikeresebben és ösztönösebben utasította el, mert egyrészt ő sem vezetett túl jól, másrészt azonnali rokonszenv támadt benne az asszony iránt, aki nem tud jól beállni, és akinek ebbeli hiányosságát a férje az első találkozásnál fontosnak tartja megemlíteni egy idegennek. „Egyébként meg... ő hol van... és a gyerekek?” – gondolta még hozzá, és Szigeti, mintha olvasott volna a gondolataiban, az ajtót nyitva azt mondta:

– Úgy volt, hogy itthon lesznek a gyerekek is, meg a nejem, hogy megismerjék... de valami óvodás kirándulás van... épp értük ment a feleségem. Lehet, hogy még hazaérnek, mielőtt... „Mielőtt elmegy...” – fejezte be magában Attila, és ki tudja, miért, egy kicsit megsértődött. Így lépte át a ház küszöbét, amelyről elrugaszkodva beleugrani szándékozott a társadalmi helyezkedés jéghideg, zavaros vizébe.

Ami a nappalit illeti, sem hideg, sem zavaros nem volt: meleg tónusú falak, sok virág, bármelyik bútorarúházban megvásárolható ülőgarnitúra, plazmatévé – de például sehol egy kandalló.

Az üvegasztal alatt egy kockás fülű nyúl hevert, amit Szigeti fejcsóválva vett fel, és közben felsóhajtott:

– Hajaj, Andika itt felejtette Nyuszót... Ebből botrány lesz...

– és Attila, először ottléte során, elmosolyodott.

– Foglaljon helyet – mondta aztán Szigeti, miután Nyuszót kihalászta az asztal alól. „Örgön jönök, csak megmosom a kezem... meg felkapok valami emberit... Igazán kitalálhatnának valamit az öltöny helyett a városházán...” – tette hozzá, és ahogy levette magáról a zakóját, Attila látta, hogy az inge szinte hozzáragad a hátához. Meleg nap volt. „Mi a bánat!” – gondolta ellenségesen. „Nem működik a városházán a légkondi?” A házban mindenesetre működött, érezte hűvös áramlatait. A nappaliban, szemben vele egy könyvszekrény is állt, végigpásztázta a tekintetével. Sok divatos, szép kiadású könyv sorakozott rajta, elég sok ezoterikus, lélekelemző, meg neki valók is, színes kiadásban ott sorakoztak a világirodalom klasszikusai. Szülei pontosan ugyanezt a sorozatot vették meg vagy harminc-negyven évvel ezelőtt, hogy aztán sose üssék fel a könyveket, és rá várjon ez a feladat, amikor felnőtt annyira, hogy – apja nem kis bánatára – felfedezze ennek semmihez sem fogható gyönyörűségét. Nyilván itt is szülői örökség vagy a férj, vagy a feleség részéről – gondolta, és nehezen tartotta vissza magát, hogy odamenve közelebből ne nézze meg a címeiket. De már hallotta Szigeti lépteit, aki az ajtón benézve – farmerben és pólóban – az iránt érdeklődött, hozhat-e egy kávé. Attila nem kért, és Szigeti leült mellé.

– Na – mondta –, akkor térjünk az üzletre, nemigaz? – és már megint mosolygott. Attilát kezdte fárasztani, hogy láthatólag itt valami okból mindig össze kell mosolyogni. Hátradőlt

a fotelben, és úgy hallgatta, ahogy Szigeti kifejti, miért is kéne az ötéves Andikának és Gáborkának elkezdni angolt tanulni.

– Legalább heti két alkalomra gondoltam – mondta aztán, és Attila figyelmét nem kerülte el, hogy a hang rendelkezett és nem kérdezett. Ezt nem hagyhatta annyiban.

– Az nem nagyon fog menni... Eléggé be vagyok táblázva – jegyezte meg.

Szigeti arcán átsuhant valami, ami leginkább a bosszúsághoz hasonlított, ahhoz a fajtához, amit az ember akkor érez, amikor nem várt és jelentéktelen akadály egy pillanatra (de csakis egy pillanatra) megakasztja a szokott lendületet.

– Próbáljunk már kitalálni valamit – mondta aztán annak az embernek a hangján, aki nem szokta meg, hogy alkudoznia kell. Ezt egyébként igazán Attila sem akarta, emellett eszébe jutott, hogy miért is jött ide. Ha több alkalma van ezzel a világgal érintkezni, annál jobb. Éppenséggel a pénz sem jön rosszul. Felsóhajtott.

– Hát... nem is tudom... Hétköznapi biztos nem érek rá, csak egyszer... esetleg hétvégén még... – Ennél több engedményre, ezt eldöntötte, nem hajlandó. Amúgy sem árt megnézni ezt a férfit akkor, amikor nem kell felvennie az öltönyét, és beülnie a városháza tágas irodájába. Bár kétséges, bír-e privát életet élni bármikor is, mert miközben beszéltek, már kétszer nyomta ki felcsörrenő mobilját. Éppen válaszolni készült Attilának, amikor harmadszor is megszólalt a telefonja, és a kijelzőn lévő név erőteljesebben hatott, mint az előző kettő, mert elnézést kérve kiszaladt, „hogya elintézzem egy fontos hívást”. Az ajtó előtt bonyolította le, így gyakorlatilag Attila tisztán hallotta Szigeti

kicsit elvékonyodó, készséges „perszé”-it és „mindenképpen”-jeit. Amikor visszatért, fejcsóválva így szólt:

– Bocsánat... Az embernek még otthon sincs nyugta... Most már lenémítom – tette hozzá olyan hangsúllyal, mintha ehhez az ő helyzetében férfias elszántságra és bátorságra lenne szükség. Újra lehuppant a fotelbe, és gondterhelt arcán látszott, hogy még mindig az előbbi telefont pörgeti az agya, miközben próbál visszatálcálni a megkezdett beszélgetéshez.

– Szóval egy óra hétköznap, egy hétvégén... szerintem jó lesz. Néha ugyan elutazunk, de inkább csak én... meg hát majd rugalmasan alakítjuk adott esetben, nem igaz? És az óradíj mennyi lesz?

Attila nem tartozott azok közé, akik ebben igazán jók voltak, valahogy mindig feszengve beszélt az anyagiakról, és mindig úgy érezte, hogy a jövőbeni tanítvány sokallni fogja a kimondott összeget, habár valójában nagyon is középáras óradíjai voltak. Elhatározta, hogy most sem kér többet, még akkor sem, ha Szigeti valamilyen módon azt sugallná, hogy „mondj nyugodtan bármennyit, nem számít”. De ilyenről nem volt szó, igaz, az ellenkezőjéről sem. Attila végül úgy döntött, a szokásosnál mégis egy kicsivel magasabb összeget mond, és Szigeti rezzenéstelen arcából mintha azt olvasta volna ki, hogy meglepődött – csak azt nem tudta eldönteni, milyen értelemben. De ez csak egy pillanatnyi, furcsa dermedtség volt, amely egyébiránt – meglehet – a megalkudott összegek kimondásának törvényszerű utórezgése, aztán Szigeti bólintott:

– Korrekt – és Attila gyomra összeugrott ettől az utálatos, steril szótól. De legalább túlvoltak rajta.

– Valami könyvet vegyünk? – kérdezte aztán Szigeti, aki láthatólag maga is egy kicsit megkönnyebbült.

– Igen. El is hoztam, megmutatom – és Attila elkezdte kicipzározni a hátizsákját, hogy elővegye azt a gyerekeknek szánt angolkönyvet, amit előző nap kölcsönzött ki a megyei könyvtárból, és ami színes, kedves, játékos és – szerinte – felesleges volt. Viszont drága. De ez már legyen más gondja. Szigeti felállt, hogy tollat meg papírt hozzon, és leírja a szerzőt, címet, Az ajtóban beleütközött az éppen beszáguldó Andikába.

– Apa, képzeld, nincs meg Nyuszó! – kiáltotta a kislány, aztán a kanapén meglátva a plüssnyuszit, odaszaladt, és boldogan felkapta.

– Ne rohanj már, szélvészkiasszony! – mosolyodott el az apja, felkapta a karjába Nyuszóstól, és azt mondta: – És köszönni ki fog? Vendégünk van, nem látod? Ez a bácsi fog téged angolra tanítani.

A kislány azonnal elfogódottá vált, és haját csavargatva, leplezetlen érdeklődéssel végigmérte Attilát, aki pontosan tudta, hogy a gyerekek milyen őszinte nyíltsággal tudnak „megbámulni” valakit, most mégis ideges lett – és úgy érezte, a kivételezett helyzetű gyerek kivételezett helyzete magasából vizslatja őt. Kicsit kényszeredetten rámosolygott, és azt mondta:

– Hello! Attila vagyok.

– Hello! – lehelte a kislány, és befúrta a fejét apja nyakába, aki felnevetett.

– Andika – nem vagy te ilyen szégyenlős... Na szaladj, mondd anyunak, hogy ők is jöjjenek be egy percre, épp azt a szép könyvet nézzük, amiből tanulni fogtok.

Andika, akit közben letett az apja, vékony kis hangján azt cincogta.

– Apa, anya kéri, hogy állj be.

– Ahogy mondtam – mosolygott Attilára Szigeti a karjait széttárva – ... nem egyszerű – és nem lehetett eldönteni, hogy a kocsibejárat kicentizett méreteire, a feleségére vagy saját ezzel kapcsolatos férji kötelességeire gondol-e. – Mindjárt itt vagyunk – tette még hozzá, és Andikával a nyomában eltűnt.

Attila azon tűnődött, van-e nála papír és toll, gondolta, leírja addig ő a könyv címét és szerzőjét. Elég nagy káosz uralkodott a hátizsákjában, és épp abban a pillanatban lépett be Szigeti a feleségével meg a kisfiával, amikor sikeresen kiborult félig a tartalma a padlóra – egyebek közt a keresett toll és a Böll-könyv is.

– Bocsánat, csak tollat kerestem... Mindjárt összeszedem... – mosolyodott el zavartan, behányta a zsákba a dolgait, és felállt, hogy bemutatkozzon. Hitvány egy indítás volt egy karrierre éhes fiatalembertől, annyi szent, elképzelte, ahogy Szigetiné megpillantotta őt, amint épp a hátizsákjába teszi a biciklilámpát, papírzsebkendőt, könyvet. Ezt elszúrta. Azzal próbált kompenzálni, hogy alig viszonzta az asszony mosolyát, amelyben büszkeségtől beteg szíve inkább megmosolygást látott, mint kedvességet, habár csupán az utóbbi volt benne. Szigetiné figyelmét nem kerülte el a fiatal férfi gögös zavara, s amikor Attila arcába nézett – félénk és empatikus természet lévén –, egyszerre bántódott és hatódott meg annak szenvedélyes tartózkodásától.

– Nagyon örülök – szólalt aztán meg, majd a térdébe kapaszkodó kisfiút előrehúzta, lehajolt és azt mondta neki:

– Kincsem, ő az a bácsi, akiről apu beszélt... Na, ne bújj már el...

Attila lenézett a kislányra, aki kislányként, pólóban és egy macis hátizsákkal a vállán állt, egyik kezével továbbra is az anyja térdét karolva. Vadul cumizott, rettentően hasonlított az anyjára, és ellentétben Andikával nem mert ránézni, amitől Attilában viharos rokonszenv támadt. Hirtelen ötlettől vezérelve mellé guggolt, és odanyújtotta a kezét, amúgy felnőtteken, mint férfi a férfinak:

– Szia! Én Attila vagyok. Te pedig Gáborka, igaz?

A kislány kilesett anyja térde mögül, és alig észrevehetően bólintott. Aztán szép lassan odaadta a kezét is – nyirkos, párna kis gyermektenyer volt, érintése megnyugtatta és, ki tudja, miért, reménnyel töltötte el Attilát.

– Megnézed a könyvet? – kérdezte aztán a kislány. Andika eltűnt valamerre.

Miközben a gyerek lapozni kezdte a könyvet édesanyja lelkes „jaj de szép!”-jeitől kísérve, Attila szemügyre vette az asszonyt. Fiatalabbnak látszott a férjénél. Festett szőke haját összefogta, smink nem volt rajta, de erős rúzszt használt, amitől fehér bőre csak még fehérebbnek tűnt. Ékszereket nem viselt, egy nyakláncot kivéve, és édes parfüm illata lengte be. Az egyik lapnál a kislány boldogan felrikkantott: „Bojóc!”, s megerősítést várva Attilára nézett, aki melegen rámosolygott. Szigetiné pont ekkor nézett rá, és nagyon szépnek látta ezt a fiatal férfit, akinek az arca szinte rögtön visszazárt. Az asszonyt furcsa félszepség fogta el. Szigeti közben felírta a könyv címét, s Attila érkezettnek látta az időt, hogy elmenjen. Már csak az első óra időpontjában kellett megegyezniük.

– Igen... akkor ez a szerda este jó lesz? – kérdezte Szigeti.
– Jobb lenne délután.
– Ildi... – szólta oda Szigeti a feleségének, és Attilának olyan érzése volt, hogy hasonlóan szólhat a beosztottjainak is –, mi-
kor is hozhatod el leghamarabb a gyerekeket az oviból?
– Három, fél négy.
– Igen... akkor a négy órához mit szól?
Attila úgy döntött, mindig nem kell bonyolultnak lenni.
– Jó lesz... Akkor én most... – és felállt.
– Nem inna valamit? – kérdezte hirtelen az asszony.
– Nem, köszönöm – hátrította el Attila, és ez alkalommal meg-
toldotta egy mosollyal is.

Szigeti a kapuban még azt mondta:

– Nos, valószínűleg szerdán csak a feleségem lesz itthon, de
hétvégén majd találkozunk. Lámpája van? – Már sötétedett.
Attila a fejét rázta, bár volt neki, csakhogy a hátizsákja alján.
Márpedig zsákban kotorászni Szigeti előtt elég volt egyszer.

Meleg, kora őszi este volt, parlagfű fullasztó illatát sodorta az
arcába a langyos szél, ahogy hazafele tartott a biciklijével. Szin-
te rögtön tüsszögni kezdett, meg kellett állnia, hogy kifújja az
orrát, s ha már így esett, a lámpákat is elővette. Egy közeli ház
kerítése mögött kis, fekete-fehér kutya bukkant fel, heves fa-
rokcsóválással és ugatással üdvözölte, lelkes kis pofáját a kerítés
rácsai közé fúrva. Attilát hirtelen csüggedés fogta el, kedve lett
volna odamenni hozzá, megcirógatni és megvitatni vele az „élet
dolgait”. Hosszú idő óta először gondolt arra, hogy talán nem
jó ez így, mármint, hogy egyedül él. Semmi kedve nem volt az
üres, hallgató lakásra hazamenni. Eldöntötte, hogy beugrik a
szüleihez, pontosabban az anyjához – apja ilyenkor már aludt.

Aztán mégsem tette, ahogy az elegáns kertvárosból a központ felé haladt, valahogy sikerült megérkeznie, mielőtt hazaért volna, s elmúlt a szorongató magányérzet. Szinte már vágyott is rá, hogy maga mögött becsukva az ajtót „privát” elgondolkozhasson a mai estén, s így is tett, mihelyst ledobta magáról a hátizsákot, és elterült az ágyán. „Nem lesz könnyű” – állapította meg először is tárgyilagosan, miközben sikertelenül próbált erőt venni magán, s vadul vakarni kezdte könnyező, viszkető szemeit, melyek előtt felidéződött, ahogy éppen hátizsákja tartalmát rámolta Szigetiék belépésekor. Felgyorsult lélegzettel felült az ágyban, és elpirult a bosszúságtól. Legelőször is ezt kell kompenzálni – döntötte el. Igen: mindenekelőtt tisztázza ezzel az asszonnyal, hogy ő alapvetően az emberiségnek nem abba a táborába tartozik, akik hátizsákban kotorásznak, miközben a másik rész beáll a garázsba... Aztán eszébe jutott, hogy nem fogadta el az asszony kínálását, s majdnemhogy gyerekes örömmel színezte ki az elképzelt jelenetet, amelyben a szerdai óra előtt (vagy közben vagy után) is hasonlóan fog cselekedni, ha az asszony udvariassági gesztust gyakorolna. Mert fog, ebben biztos volt. Ezen a ponton egészen megnyugodott, s az allergiája is nyugvópontra ért. Kiment a fürdőszobába megmosni a szemét, és vett egy zuhanyt. A hajába száradt pollenek mellett lecsorgott róla ennek a találkozásnak a nyomasztó emléke is, és szinte elfeledkezett róla. Úgy döntött, már nem olvas. Lepakcsolta a villanyt, az ablakhoz ment, kitérte egy percre. Szikrázó csillagok remegtek az őszi égen. „Ostobaság!” – mosolyodott el, nézte egy darabig ezt a gyönyörűséget, aztán rácsukta az ablakot. Nem tehetett mást – parlagfűszezon volt.

3.

Kedd estig nem is nagyon gondolt újra Szigetiékre, de akkor viszont a maga számára is meglepően hosszasan és feszülten kezdte tervezni, hogyan is legyen a másnap délután. Biciklivel megy, nem vitás, de a hátizsákját ez egyszer otthon hagyja. A költözést követően még eléggé kaotikus szekrénye mélyéből előhalászott egy oldaltáskát, ami – úgy vélte – inkább „ezt is szoktam hordani”-, mint „készültem rátok”-szerű, és alkalmas lesz elmosni a hátizsák balkáni benyomását. Gondja volt a ruhájára is: többször belegrimaszolt az ütvefúróval előző héten rögzített előszobai tükörbe, és megvolt a véleménye arról a fiatal férfiről, aki vagy egy félóráig nézegette magát, hogy végül a laza hosszú ujjú póló után egy semleges, sötétkék ingnél maradjon. A farmerjét nem cserélte le a ritkán hordott Gas nadrágra, amelyet egy leárazás alkalmával vett – még úgy is méregdrágán –, mert nem akarta túlóltózni ezt az első alkalmat. Indulás előtt vetett magára még egy pillantást, amolyan objektívnek szántat, és úgy találta: rendben van. Ha majd kék ingjében felpillant az asztal mellől, ahol a két kicsit tanítja – tök feleslegesen –, a „köszönöm nem kérek semmit” mondat független semlegessége harmonizálni fog a külsejével.

De erre a mondatra jóval többet kellett várni, mint azt Attila gondolta volna. A helyzet az volt, hogy Szigetiné helyett egy fiatal lány fogadta – a bébiszitter. Közlékeny volt, láthatóan Attila sármjára is fogékony. Így percek alatt kiderült, hogy Ildike a fodrásznál van – „mint minden szerdán...”, tette hozzá a lány, Kinga, ki tudja miért, szinte megvetően, és őt kérte meg, hogy várja és fogadja az angoltanárt. A gyerekeket mindjárt behívja

a tévé elől, bár valószínűleg ezzel nem lesz náluk túl népszerű. Várakozóan nézett Attilára, de nem kapott a „tudod, hogy van ez”-szerű hanghordozására egy apró bólintást sem. Az igazsághoz hozzá tartozik, hogy ebben semmi tudatos elhatárolódás nem volt Attila részéről, csupán túlságosan el volt foglalva azzal, hogy elnyomja a kitörni vágyó „én barom!” mondatot.

Halálra volt sértődve... A készülődésbe fektetett energia az asszony jelenléte híján értelmét veszítette, és tökéletesen kiteszett nem csupán az értelmetlensége, hanem a nevetségessége is. „Mégiscsak pólóban kellett volna jönnöm” – villant az agyába, ahogy a gallérrészt meglazítva elhelyezkedett a nappali asztalánál, és várta a gyerekeket. Aztán amikor megjelentek, a benne kavargó indulatos csalódást rögtön felülírta a jelenlétükből áradó gyógyító tisztaság. A két gyermek meg volt szeppenve – az első alkalommal még bátrabbnak tűnő Andika is –, és rajongó szemmel néztek a bácsira, aki a „maci” szót tudja azon a nyelven, amelyen a Cartoon Network rajzfigurái beszélnek... Attilát, a sértett „házitanítót” félrelökte a született pedagógus és a rabul ejtett felnőtt. Először is megkérdezte, mit néztek a tévében. A két kicsi szorongása lassan oldódni kezdett, ahogy óvatoskodva, majd fellelkesülve részletezték Tom és Jerry kalandjait. Rögtön kiteszett újra a testvérek közötti különbség, mert míg Andika teljesen beleveszett a mesélésbe, a kisfiú ökölbe szorított kézzel figyelt, s csak nagy néha, amolyan hirtelen-bátran szúrt közbe egy „és akkor összetörtek a poharak” vagy „és kék volt a búb a fején”-szerű mondatot. Aztán Attila megkérdezte, hogy tudják-e, hogy van a cica és az egér angolul. A cicát Andika tudta, aztán együtt megtanulták az egeret is, és szép lassan kinyílt a könyv, majd kinyílt a két gyerek értelme is... Ami Attilát illeti,

tökéletesen megszűnt számára a külvilág, az a „földiekkel játszó” is, ami az imént olyan egyértelműen megszügyenítette. Néha azért az órájára pillantott, de ennél tovább nem engedte a két gyermek odaadása, hogy kilásson a jelenbe, így ez csak akkor történt meg, amikor Szigetiné óvatosan benyitott.

A fodrász – állapítsuk meg elfogulatlanság nélkül, habár szolidárisak vagyunk Attila mellőzöttségérzésével – jó munkát végzett. Az asszony haja most nem volt összefogva, mint első alkalommal, hanem kibontva hullott a vállára, Ez a frizura kevésbé emelte ki arcának sajátos félnépszerűséget – valahogy így „korszerűbbnek” tűnt, és Attilának nem tetszett annyira. Ez kapóra jött, mert nem kellett különösebben megerőltetnie magát ahhoz, hogy elfoglalt és közömbös tekintettel nézzen rá. Szigetiné ettől a tekintettől rögtön elvesztette a biztonságérzetét, és – frissen beszárított, vállig érő haj ide vagy oda – egészen korszerűtlenül elpirult.

– Csak azt akarom kérdezni, hogy... minden rendben? Kéretleg egy kávét?

Hát itt volt a pillanat, de Attila semmit nem érzett, csak enyhe bosszúságot, hogy félbeszakították az órát. Ezenkívül nem került el a figyelmét az asszony pirulása, amitől annak mintha minden látszat ellenére mégiscsak fel lett volna kötve a haja. Ezt az egész „tartom magam” fogadalmat baromira unta. De ilyenkor már tényleg nem kávézott.

– Nem, köszönöm – mondta hát, és nem akart barátságatlan lenni. Nem is volt az. Csak éppen barátságos sem, és az asszonynak ez valamiért nagyon rosszul esett.

– Értem, hát akkor csak... – de mielőtt becsukta volna az ajtót, Andika felkiáltott:

– Anya, tudod, hogy van az egér angolul?

Szigetiné, aki odaadó anya volt, normál esetben visszalép, és feltétlenül megérdeklődik. De most csak megrázta a fejét, feszülten rávillantotta szép, hamis mosolyát a kislányra, és behúzta maga mögött az ajtót. Kint szinte beleütközött Kingába, aki éppen menni készült. Azon kapta magát, hogy alig figyel arra, mit mond a lány, s idő kellett, amíg felocsúdott annyira, hogy ráébredjen, Kinga egyrészt a pénzt várja, másrészt azt, hogy megbeszéljék, mikor jöjjön legközelebb. Majdnem ingerülten nyúlt a pénztárcájáért.

A lány végre elment, ő meg mégiscsak feltett egy kávé – magának. Nem értette, miért lett ilyen lehangolt, de miközben várta, hogy lefőjön a kávé, eszébe jutott, hogy a férje sosem hozza be neki az ágyba reggel, bár ő ébred elsőnek. Persze nem is kéri rá, de ez most valahogy nem számított. Muszáj volt valakire neheztelnie, ha már magára nem akart. De azért azt sem nagyon odázhatta el, és a kávé kortyolgatva arra gondolt, nem kellett volna – legalább első alkalommal – elmennie, amikor az angoltanár idejött. Ez a bébiszitteres fogadás olyan úritempó volt, és nem is túl elegáns. Korrigálni meg nem lesz könnyű, az látható. És akkor arra még nem is gondol, hogy be kéne állnia a kocsihoz, mert Csaba – Szigeti – pofákat fog vágni, ha megjön, és ő isten bizony sikít egyet, ha újra megkérdezi tőle, hogy hány éve is van jogosítványa! Ránézett az órára, és úgy döntött, ezzel még ráér foglalkozni. Viszont az angolnak mindjárt vége. Odakészítette az asztalra a tárcáját, és már előre utálta a helyzetet, ahogy odaadja a pénzt ennek a távolságtartó férfinak.

Aztán nyílt az ajtó, beszaladtak a gyerekek, egymás szavába vágva, felszabadultan mesélni kezdtek, és Gáborka rögtön

beletelepedett az ölébe. Jó szagú kis teste melegében az asszony hirtelen megkönnyebbült és természetes lett.

– Nagyon elfárasztották? – kérdezte a nyomukban megjelenő Attilát, aki épp magára húzta a dzsekijét. Az nézte az asszonyt, ölében az ujját a szájába kapó, haját csavargató félénk kislíval, aki annyira hasonlított félénk arcú anyjához – és megdobbant a szíve.

– Nem – rázta a fejét mosolyogva – ügyesek... Szerintem minden rendben lesz... Akkor én...

– Ja, persze – sóhajtott az asszony, lefejtette magáról a csimpaszkodó kislívalt, és a csészéje mellé készített pénztárca felé nyúlt. „Szóval már odakészítetted, hogy kifizess” – gondolta Attila, az előbbi villanásnyi gyengédség kihunytt, arca újra megkeményedett. Nem csodálkozott volna, ha Szigetiné közli, hogy csak nagy pénze van, és megkérdi, tud-e visszaadni. Az „ilyenek” általában feltételezik azt, hogy mások is tele tárcával szaladgálnak. De tévedett. Az asszonymak volt gondja arra, hogy a nagy pénzét – ebben az esetben egy tízezrest – a fodrászat előtt felváltsa. A sietség, ahogy az asszony adta, s ahogy Attila elrakta az óradíjat, olyannyira egy tőről fakadt, hogy hirtelen valami furcsa cinkosságot éreztek mindketten. Attila arca újra megenyhült.

– Akkor megyek is... – Majd a gyerekekhez fordult: – Szombaton folytatjuk. Sziasztok!

– Kikisérem – mozdult az asszony –, kinyitom a kaput. Úgyis is be kell állnom... – tette hozzá, és egy privát, gondterhelt sóhajjal megtoldotta ezt az utóbbi mondatot. Attilának a nyelve hegyén volt, hogy mond valami kedveset, ironikusát ezzel kapcsolatban, valami olyasmit, amiből nyilvánvaló, hogy férfi létére

melyik oldalt is érti meg igazán. De aztán nem tette, mi köze hozzá. Csak ne higgye ez az elkényeztetett asszony, hogy dörgölőzni akar. Ha itt egyszer valaki dörgölőzni fog, az nem ő lesz... Aztán meg... van annál nagyobb probléma is, mint hogy valaki a család ikszedik autójával nehezen manőverezik. Például az ő anyjának nincsenek ilyen gondjai... Elindult a biciklije felé.

Ahogy a nyitott kapun tolta ki, a szemben lévő kapu is kinyílt, és egy sportruhát viselő középkorú nő nézett ki rajta leplezetlen kíváncsisággal, odakiáltva Szigetinének.

– Szia, Ildikém! Megyek egy kicsit nordic walkingozni. Nem jössz? – Aztán csak állt ott, nyilvánvalóan azt próbálva kitalálni, ki lehet ez a fiatal férfi, és mit keresett „Ildikénél”. A hanghordozásában megbűvó erőszakossággal szemben Szigetiné érezhetően tehetetlen volt, és szinte magyarázkodva azt felelte:

– Most nem lehet... egyedül vagyok a gyerekekkel, épp angolórájuk volt...

Mielőtt a biciklijével kifordult volna az utcáról, Attila még hallotta, amint a szomszédasszony odakiált Ildikének, hogy nordic walking után majd beugrik, és Szigetiné kedvetlenül azt válaszolja: „Jó, persze”.

Erősítsük meg Attila benyomásának igazságértékét: Szigetiné valóban kedvetlenül válaszolt. De jóval több dolog kavargott ebben a passzív rosszkedvben, mint az a tény, hogy van egy nő, aki a jószomszédi viszony ápolásának ürügyén beül felszívni a családi intimitások és hírek száraz kis morzsáit telhetetlen, nyakláncoktól fénylő, plasztikázott bögyébe. A számos egyéb okot most nem választjuk szét és analizáljuk egyenként, legyen elég annyi, hogy Szigetiné ÁLTALÁBAN sem volt túl elégedett asszony. Hogy sokan ezt feltételezték róla, az persze nem kérdés,

na de ki lát bele a lélek mély kútjába, amit a rutinok olyan hermetikusan letakarnak? Még ő se nagyon, és az igazság hirtelen felfénylő ritka pillanataiban maga is meglepődött, hogy valójában elég hiábavalónak látja az életét. A pillanat, amikor becsukta a kaput, és visszasétált a házba a gyerekekhez, ezek közé tartozott. Mire bement, Andika már bekapcsolta a tévét, és Gáborkával együtt áhítatosan nézték. Az asszony elnézte kislánya elégedett kis arcát, és azt gondolta: jó neki. Tudta, le kéne őket szoktatni erről az állandó tévézésről, de most nem volt ereje következetesnek lenni. Amúgy is megvolt már délutánra az „értelmes tevékenység” az angolórával. Aki itt most nem talál ilyet, az nem a két gyerek. Kifordult a szobából, és a halványuló, de még így is erős őszi napsütésben kiült a teraszra újságot olvasni. Elviekben kellemes jelenet, de az újság hamar az ölében landolt, és szép, szomorú szemei beleakadtak a messzeségbe.

4.

Így nézzük most meg mi is őt... Ha elég kitartóan követjük a messzeségbe, meglátjuk majd a szüleit – épp építészbálba készülődnek. Elegánsak és decensek, mint mindig, s egyetlen gyermekük, Ildike, aki azért született, mert hát annak is meg kell lennie egy házasságban, rajongva nézi kissé hízásnak indult, ám ettől csöppet sem bánkódó anyját a testén feszülő fekete selyemruhában, s még ennél is nagyobb rajongással magas, szmokingos apját, aki éppen hátrasimítja szép, hullámos,

ősz haját. Divatos építészek mindketten, akiket az isten kétségtelenül egymásnak teremtett, egymásnak és senki másnak. A kislány gyakran hallotta az osztálytársaitól, hogy otthon a szülők balhéztak, másik szobába hurcolkodtak át az éjszaka közepén a paplannal, aztán elváltak. Neki meg mindenki azt mondta, milyen szerencsés, ilyen ritka boldog párt, mint az ő szülei... Ilyenkor nem szólt egy szót sem, csak arra az átugorhatatlan kerítésre gondolt, ami ennek az egymást megtaláló két embernek a kizárólagos szerelmét körbe-, őt pedig kizárta. Anyja esténként fájós lábát apja ölébe rakta, az masszírozta, közben vég nélkül, élvezettel beszélgettek, és ügyeltek arra, hogy elég halkán tegyék mindezt ahhoz, hogy a kislányukat ne zavarják. Ildike néha kíséreltet tett arra, hogy közbeszóljon, ő is részt kapjon ebben az összeszokott, bársonyos ringásban, s a mindig egymásra hangolt duettben megkapja a maga szólamát. De hát azt a zeneművet csak két szólamra írták...

Nem, azt ne állítsuk, hogy az iskolázott, jól szituált anya és apa szülői kötelességét túlboldogságuktól elfoglaltan elhanyagolta volna – már ha a szülői kötelességen olyan dolgokat értünk, mint külön matektanárt keresni (és fizetni), elmenni kocsival az esti edzés után a gyerekért, szülői fogadódélutánokon a hirtelen leromlott történelemjegyről érdeklődni, süteményt bevinni az érettségi büfébe, és számontartani, mikor kell menni fogszabályozásra. Ezen a téren Ildikének nem volt oka panaszra, és hogy mégsem volt túl elégedett gyermek, azt a szülők nem tudták volna mivel magyarázni, ha kilátnak annyira egymás takarásából, hogy ezt egyáltalán észrevegyék. De hát nem láttak – észre is csak Szigeti Csaba vette, aki két évvel a lány felett tanult ugyanabban a gimnáziumban, és együtt jártak filmszakkörre.

Szigeti Csaba azzal a súlyos tévhittel érkezett a gimnáziumba, hogy kimagasló képességekkel rendelkezik – ezt a meggyőződést édesanyja szökkentette szárba kissé bizonytalan kamaszlelkében, aki egyedül nevelte a fiát, és minden korán elhalt ambíciójáért Csabában próbált jóvátételt találni. A tényt, hogy Csaba jegyei nem igazolták azt, hogy magányos és sikertelen életének értelmét majd fia különleges életútja fogja megmutatni, az asszony úgy fogadta, mint a nagy lelkeknek kijáró, természetes meg nem értettséget, s lázasan várta/remélte/hitte azt az alkalmat, amelyben majd megmutatkozhat az abszolút igazság, azaz Csaba kivételes kvalitásai. A filmszakkör erre épp megfelelő terepnek tűnt, lévén, hogy a fiú gyerekkorától rendszeresen nézett különleges, korosztályában kevésbé divatos filmeket otthon az édesanyjával, s ezen a területen, ha nem is voltak eredeti gondolatai, de mindenképpen tájékozottabb volt a többiekénél. Így szerda délutánoként az iskola könyvtárában tartott filmelemzések során az anyja által belé szuggerált bizonyítási vágy végre kiteljesedhetett: mindig és hosszasan volt véleménye. Tegyük hozzá, leginkább a saját és semmiképpen sem a szakkört vezető tanár tiszta örömére, aki először ugyan nagyra értékelte a fiú vitathatatlan lelkesedését, de aztán kezdte kissé feszíteni, hogy Csaba keze mindig fellendült, és sosem mondott semmi olyat, ami nem volt amúgy is nyilvánvaló. Viszont hosszan mondta, és magabiztosan. A szakköri tagok között sok volt a gátlásokkal küzdő gyerek, akik elismerően felkapták a fejüket, és megnézték maguknak Szigeti Csabát. Váradí Ildikó ezek közé tartozott, és az egyik szakkör után együtt mentek hazafelé, tovább vitatva az épp aktuális filmet.

Pontosítsunk: nem vitatva, még csak nem is beszélgetve – Ildi inkább csak végszavazott. Ez a séta aztán meghatározta elég gyors iramban kibontakozó kapcsolatuk erőviszonyait is: Csaba lett az, aki megmondta, aki tudta, és Ildi, aki ezt nagyra értékelte és ritkán vitatta. Amikor aztán Szigeti Csaba először ment el Ildiékhez, a bizonytalan és idegen eredőjű – értsd: anyai forrásokból buzgó – ambíciókat elsöpörte a jóléttel való első találkozás viharos élménye. Helyüket egyetlen vágy foglalta el: hasonlónak válni azokhoz az emberekhez, akik az étlapon csak a bal oldalt nézik. Jegyezzük meg: ez az ambíció nem haladta meg a fiú képességeit. Mindazonáltal úgy találta, hogy társadalmi helyzete elég nagy hendikep, beleértve az anyját, akinek odaadását, feltétlen szolgálatát és autókölcsönző-pultos/recepció-s munkáját enyhén szólva cikinek érezte. Úgy döntött, ideje nagy részét tehát inkább Ildiékénél tölti, s ez nem ütközött semmi akadályba, mert Ildi teljesen a hatása alatt volt, a lány szülei pedig gyakorlatilag szinte láthatatlanok. Csaba a maga részéről jobb szerette volna, ha az anyja is ilyen előzékenyen a háttérben marad, de ő erre nem mutatott hajlandóságot, állandóan azzal nyaggatta, hogy hozza néha hozzájuk el Ildit, s neki nem egyszer a nyelve hegyén volt, hogy kimondja: „Ide?”. Az ötvenöt négyzetméteres, kellemesen berendezett lakás kishálója, amit annyi gondnal dekorált, szépítgetett, és amelynek technikai kutyü-jei olyan komoly lemondásába kerültek az édesanyjának, most nyomasztóan összezsugorodott, és hirtelen úgy találta, hogy „nincs stílusa”. Ildi csupa fehér szobája, a fenyőgardrób skandináv világossága – az igen, gondolta, miközben elheveredett az IKEA-s duplaágyon, és a professzionálisan rugózó svéd matracokon magáévá tette Ildikót.

Ildikó szülei érzékelték, hogy a lányukhoz jár egy fiú, de nem nagyon érték rá egymástól ennél többet foglalkozni az ügygel, mígnem egy reggel Ildikó anyja rá nem nyitott véletlenül a felső szinti fürdőszobában borotválkozó Csabára, akin – hál’ Isten – alul törülköző volt körbetekerve. Egy finom sikkantás kíséretében elhangzó „Pardon!” után Szigetiné lement az alsó szinten lévő fürdőszobába, és elővett egy másik doboz parfümöt ahelyett, amit fent keresett volna. Aztán megvárta, amíg csapódott a bejárati ajtó, akkor felment Ildihez, aki ezt nem tudta mire vélni, és megkérdezte, hogy szed-e fogamzásgátlót. Ezt követte egy-két konkrétabb információ megtudakolása – hány éves a fiú, hogy hívják, hol ismerkedtek meg, mióta tart a kapcsolatuk, mik a fiú szülei –, majd Szigetiné felállt, és azt mondta feszengve válaszoló lányának:

– Na jó, örülünk... Csak vigyázzatok!

Ildi bólintott, és arra gondolt, mi a fenéért nem tud az ő anyja egyszer egyes szám első személyben beszélni.

És vigyáztak. Emellett Szigeti Csaba elmaradt a filmszakkör-ről, viszont rohamos tempóban elkezdte tanulni a történelmet, és az érettségi után jogra jelentkezett. Ildi megmaradt filmszakkörösnek, és amikor a szülei felvetették, hogy lehetne ő is építész, életében először komolyan megmakacsolta magát, és közölte, hogy óvónő szeretne lenni.

– Hát... az nincs valami nagyon megfizetve... – mondta bizonytalan hangon az apja, annak az embernek a közönyével, akinek annyi a pénze, hogy nem szokott rá nagyon gondolni.

– Tudom – bólintott Ildi, és fel volt készülve további érvekre, de anyja és apja, akik számára nem volt kérdéses, hogy Ildinek akkor is biztosítva van a jövője, ha az égvilágon semmit sem

csinál, ennél több energiát ebbe a kérdésbe nem kívántak belefektetni, és egyébként is kanasztapartiba készültek az egyik barátjukhoz.

– Majd eltart a Csaba, nem igaz? – eresztett meg egy gyenge viccet az apja, aki bármikor eltartotta volna az ő jól ápolt Irénjét, de hát Irén nemcsak jól ápolt volt, hanem effajta segítségre sem szorult, amiért csak még inkább imádta.

– Na, azért az még odébb van – húzta el szépen kirúszosott száját ez az imádnivaló nő, és megkérdezte a lányát, hogy akkor online tölti-e ki a jelentkezési lapot, mert szívesen átnézi a végén.

– Majd kitöltjük Csabával – mondta Ildi, kicsit neheztelve a szüleiére, akikkel mindig minden olyan rettenetesen könnyű.

Csaba nem mondhatta el ugyanezt – otthoni helyzete azóta, hogy elengedte az anyai ambíciókat, és sajátot talált, jelentősen megromlott. Hiába volt szorgalmas és tevékeny – sőt, a jegyek tekintetében határozottan sikeres, ahogy azt annak idején anyja remélte –, tevékenységének fő célja a minél hamarabbi elszabadulás, sőt eltávolodás volt attól a kisszobától, amelynek már nem volt stílusa, és amelynek emblematikus figurája – az édesanya – most az egyszer nem értette félre a fiát, és ezt tökéletesen látta. Lehetett volna persze felemlegetni azt a sok-sok túlórárt, amivel Csabit ebbe a jóhírű gimnáziumba s vele egy helyzetét meghaladó perspektívába bepasszírozta, meg az egész rá pazarolt magányos életét, de látta, hogy ez a fiát nem nagyon érdekli, sőt azon dolgozik, hogy minderről minél előbb el tudjon felejtkezni. Mivel ezt a fájdalmas változást „az a lány” idézte elő, buzgón fohászkodott az égiekhez, hogy szakadjon meg a viszonyuk, függetlenül attól, hogy több ismerőse szerint Csaba

jobb családba be sem nőülhetne. Fohászai azonban nem találtak meghallgatásra, mint ahogy Szigetiné azon figyelmeztetése sem, hogy „csak óvatosan azzal a szexszel”. Ildi munkába állásának harmadik évében felfedezte, hogy terhes, és az anyja eléggé nehezen barátkozott azzal a gondolattal, hogy nagymama lesz. Aztán amikor kiderült, hogy egyszerre két unoka is útban van, majdnem elállt a lélegzete, ami – tekintve azt, hogy az szinte sosem hagyott ki az ő egyenletesen pulzáló boldogságában – példátlan esetnek volt mondható. Mint ahogy az is, hogy esküvő utáni ebéden – amelyet a város egyik kevésbé forgalmas helyén lévő, ám annál elegánsabb szállodájában tartottak –, Ildi apja felállt a felesége mellől, és leült újdonsült veje mellé beszélgetni. Szigeti Csaba kicsit meglazította az inggallérját, mert erre nem volt felkészülve, habár több éve várta (de már nem remélte). Kicsit meg is izzadt a tenyere, és igyekezett megfelelni a pillanat jelentőségének készséges arckifejezésével. Váradi tekintete a szokott felületes függetlenséggel siklott át veje arcizom-stratégiáján, és az öngyújtóját forgatva a kezében feltett néhány konkrét kérdést annak jelenlegi munkahelyére vonatkozóan. Csaba egy biztosítási társaságnál dolgozott, és mindaddig azt gondolta, hogy jól megfizetik és jó helyen van, amíg apósa szája széle leheletnyit (de mégiscsak) megvetően meg nem rándult. Aztán Váradi építészmérnök úr azt mondta – továbbra is az öngyújtóját nézve –, hogy jobb lenne azért az önkormányzatnál valami; biztosabb, több pénz, na és az előmenetel... Láthatóan távolságtartó csodálkozással, kedvetlenül, lassan ejtette ki azokat a szavakat, amelyektől sikeres és gazdagságban eltöltött életének hosszú évtizedei alatt teljesen elszokott. Szigeti Csaba, aki hirtelen meglátta magát

a biztosító társaság irodájának az asztala mögött (amelynek sarkai mintha nem a szőnyegbe, hanem a veszteglés ragacos agyagidejébe süppedtek volna), torkát köszörülve mondott köszönetet Váradinak, aki felajánlotta, hogy beszél valakivel az érdekében. Mire veje nekirugaszkodott volna a következő mondatának, hogy a beszélgetésnek némi személyes színezetet is adjon, már fel is pattant, és szemeiben türelmetlen vágyakozással kereste feleségét.

– Na... – dobolt az ujjaival a fehér abroszon – akkor erre még visszatérünk – s ő legelőször is Irénhez tért vissza, aki rafinált csigákkal megkomponált kontyával, mosolyogva forgatta a poharát az asztal túlsó végén. Szigeti Csaba így hát ottmaradt azzal az érzéssel, hogy megint nem sikerült az apósának őt meglátania, még akkor sem, ha nyilvánvalóan be van véve a „klánba”. Ha egyáltalán volt erre vigasza, az az volt, hogy az egyetlen ember, akihez ennek a megközelíthetetlen férfinak komoly köze van a feleségén kívül, vagyis a lánya, Ildi, na ő viszont nagyon is látja és respektálja őt.

Váradi ígéretéhez híven működésbe hozta jelentékeny kapcsolati tőkéjét, megkereste a megfelelő embert és a megfelelő szavakat. („Jó srác, kezeskedem érte, Karcsikám... és amúgy jól vagytok?”), és Szigeti Csaba esküvője után egy hónappal megkezdte a munkáját a osháza egyik irodájában. Valószínűleg élete végéig emlékezni fog arra a légáramra, ami megcsapta a nagy, díszes ajtó kinyitásakor – és arra is, ahogy elszédült, amint elképzelte, milyen magaslatokba vezethetnek a bejáratnál szemben lévő, piros szőnyeggel borított lépcsőfokok. Ehhez képest a kezdet kezdetén mintha leragadt volna egy sötét kis barlangban, legalábbis ezt érezte a félreeső, dögunalmas irodájában, és

még mindig megnézte az étlap jobb oldalát... Viszonylag hamar rájött arra, milyen módon kerülhet közelebb azokhoz, akik „számítanak” – és tagja lett az épp regnáló pártnak. Ismerjük el: jó döntés volt, lojális volt, igyekvő és szervilis. Kezdetben néha kicsit finnyásabb a kelleténél („majd beletanul”), de elég volt egy helytelenítő szemvillanás, hogy Csaba morális GPS-e újratervezen – és egyébként is egyre merült abban a GPS-ben az elem. Megfelelő terepet találva Csaba képességei kiteljesedtek: azonosulni tudni, lelkesedni (kellő helyen, kellő időben), megragadni (alkalmat, főnök karját, beosztott grabancát), elfelejteni (a filmszakkörös filmek üzeneteit, másik pártba került barátokat, *A kincskereső kisködmönt* stb.). Egy éven belül indították az önkormányzati képviselő-választáson a város egyik, lakótelepi körzetében, és a helyi tévében hosszan beszélt az édesanyjáról, aki egy panellakásban nevelte őt fel, egyedül („nem azért mesélem ezt el, mintha nem tudnám, hány család küzd ugyanilyen nehézségekkel” – persze, hogy tudta, naná, hiszen az ő szavazatukra hajtott). Anyja felvette videóra a riportot, de amikor meg akarta nézni a fiával, az a szokottnál is idegesebben válaszolt, és mérgében még el is pirult. Ildi, aki vele volt, meg is jegyezte a kocsiban, hogy nem kéne ilyen hangon beszélnie az anyjával. „Ebbe ne szólj bele, kicsim – mondta rettenetesen kedvetlenül a férje –, mit tudhatsz te arról, milyen volt az én gyerekkorom.” „Hát meséld el!” – vetette fel Ildi, de Csabának már csörgött a mobilja. Mire letette, megingott egyensúlya aranyos középserrel fénylett újra.

A választást megnyerte, rendszeresen felszólalt a közgyűléseken, és a párttársai körében tulajdonképpen mindenki kedvelte, mert sosem tartogatott semmilyen meglepetést azon kívül, amit

valójában a vele történtek, és nem ő okozott. Meglepő volt eleve, hogy egy ilyen tökéletesen jelentéktelen ember milyen jelentős pozícióba tud emelkedni. Na igen, így könnyű, mondogatták, a Váradi vejének lenni már önmagában is, de az igazság az volt, hogy nem az após emelte őt egyre magasabbra, hanem az a lelkesítő, elszánt veszélytelensége. Így esett, hogy hat évvel az esküvője után reggel az alpolgármesteri iroda felé vette az irányt, miközben Ildi otthon beindította a motort, hogy elvigye az ikreket az oviba. A folyosón Szigeti Csabának idősebb kollégái is előre és nagyot köszöntek, ő pedig „plebejus” érzelmeit tüntetőleg meglobogtatva gyakran engedte előre őket is meg a hölgyeket is az ilyen-olyan rafinált kis városházi forgóajtókban.

Otthon már nem volt mindig ilyen figyelmes, a kettejük között még a filmszakkör idején kiosztott szerep kezdett túlságosan is berögzülni, ység nem volt benne, sokkal inkább felület. Gyakorlatilag mindenre kiterjedő. Hogy csak néhányat ragadjunk ki ebből a széles tartományból: Szigeti Csaba jobban tudta, hogyan kell műanyag zacskót behelyezni a szemetesbe, kocsit beindítani lefulladás nélkül, ruhákat elvágólag kitergetni („akkor vasalni sem kell száradás után”), bejárónőnek megmondani, hogy a sarokpolc poros maradt, hírműsorokat jól értesülten kommentálni, az ikreknek „nekik való” testmozgást választani, ilyen-olyan évfordulókon megfelelő éttermet vagy all inclusive wellnesshoteleket keresni, divatos pszichológiai könyvek teóriáit a családtagokra vonatkoztatni, színházban (bal 2. páholy) hátradőlve, fejet csóválva („hát erre kár volt annyi pénzt adNUNK!”) merengeni az igazi művészetten, a kisfiú félős természetét pedagógiai következetességgel megacéloítani, és még sorolhatnánk. Ildit, aki gyermekkorra ijesztő szabadságában

olyan biztonságosnak érezte, hogy valaki megmondja neki azt, amit másnak a szülők szoktak, kezdte fárasztani, hogy Csaba mindig résen van, s azon a résen át mindig rálát valamire, amit ő épp csinál, és szinte mindig van egy praktikusabb alternatívája. Az, hogy Szigeti Csaba olyan pozícióba került a házosházán, hogy hivatalból megmondhatta (többnyire) a tutit, csak súlyosbította a helyzetet otthon, olyannyira, hogy Ildi – szelíd természet ide vagy oda – nem egyszer kifakadt, és kiszaladt olyasmi is a száján, hogy a férje ne tévessze már össze az otthonát az irodával. Legyünk pártatlanok (habár szívünk teljességgel Ildiért dobog): a férfit annyira megdöbbenették felesége hirtelen kis lázadásai, hogy szinte rögtön visszavonulót fújt, s csak annyit jegyzett meg pianóban, hogy végül is neki mindegy, ha nem gyűri be Ildi a szemeteszacskó csücskeit, de neki lesz rossz, ha majd nem abba, hanem mellé megy a kávézacc...

Komolyabb összetűzésre csak két téma adott alkalmat: Gáborka mimózasága és a már említett beállítás a kerti garázsba. A kislány kiskora óta félős volt, nem tudott sötétben aludni (de kislámpánál is felriadt legalább négyszer egy héten), s rendszeresen bekéredzkedett az anyja mellé. Amikor borzasan, szobája rémeitől beárnyékolt lélekkel és arccal megjelent a háló ajtajában, Ildi gyengédsége vadul fellángolt, és az anyai lélek izzó szerelmével szorította a kicsit magához. A gyermek fürdőhabszagú kis haját meg-meglebbentette anyja szuszogása, s a félelem görcseit elfeledő kis test forró, önfeledt örömmel – és szinte azonnal – ellazult. Nehéz lett volna megmondani, ki volt a boldogabb, anya vagy a kislány. De talán nincs is rá szükség, hogy ezt a kérdést feltegyük, s pláne, hogy megválaszoljuk.

Szigeti Csabának azonban volt kérdése a dologgal kapcsolatban, nevezetesen az, hogy Ildi mit gondol arról, hogy Gáborka maholnap iskolás lesz, és ilyen anyámasszony katonája. Bizonyos dolgokban következetesebbnek kellene lenni, vetette fel, és csalódottan látta felesége szemében azt a legyőzhetetlen, konok közönyt, ami csak ritkán csillant meg, de azt jelezte, hogy az asszony semmiképpen nem akarja még csak megpróbálni sem értelmezni és fontolóra venni azt, amit mondott. Bár az ilyen tekintet eleve vereségre ítélte, a férfi mégis tett néhány kísérletet. Lényegében ezek abból álltak, hogy az ajtóban megjelenő kislány visszavezette a szobájába, betakarta, és beszélt vele „mint férfi a férfival”. Csakhogy az ágyban egy kislány hallgatta, nem egy férfi, és ez rögtön kiderült, amikor a hálóba visszatérve meghallotta a gyerek hangos hüppögését. Ildi szemrehányó sóhajással pattant ki az ágyból, és azon az éjszakán Szigeti Csaba egyedül aludt. Reggel, amikor benyitott kislány szobájába, ott látta egymásba gömbölyödve, kifli módjára Gáborkát és Ildit is. Szinte érezte, milyen friss, meleg illata van ennek a kiflinek – ehhez képest a hálóban lévő ágy nem volt semmilyen. Feladta. Mondhatnánk persze, hogy imígyen hetente négyszer a házastársi örömhöz is nehezebben jutott, de hát már tizenegy éve együtt voltak, meg aztán elég nagy volt a hajtság a munkahelyén. Ha teljesen hűek akarunk lenni az igazsághoz (ami persze képzelenség), meg kell jegyeznünk, Gáborka ott az ajtóban néha nagyon is kapóra jött – hol egyiküknek, hol másikuknak, hol mindkettejüknek...

A másik örök konfliktusforrás nem akart ilyen nyugvópont-ra jutni, s ennek több oka is volt. Az egyik, hogy Ildi nem volt érzelmileg érdekelt a beállásproblémában, ezért elmaradt az a

bizonyos tekintet, amellyel a férjét le tudta szerelni. Ez viszont azzal járt, hogy az nem adta fel, s meg akarta mindenáron tanítani Ildit arra, hogy be tudjon állni a kicentizett helyre. Ildi viszont azt gondolta, hogy fafejű és nem elég gavallér – csesz-sze meg, hát pattanjon be a rohadt autó rohadt volánja mögé, és essünk túl rajta. Semmi perc alatt. Csaba szerint ezt is lehet, persze, de akkor minek van jogosítványa, gyakorlat teszi a mestert, és egyébként meg... De ezt Ildi már nem nagyon hallotta, mert – mint mondtam, s itt volt a baj fő forrása – nem érdekelte a dolog. Az viszont igen, hogy a férfi efelett nem tudott napi-rendre térni, és ahogy Ildi most múltba akadt bánatos tekintetét a kapu felé fordította, ami nyílott, és megjelent benne a férje öltönyösen, aktatáskásan, fáradtan és mobiltelefonozva, biztosan tudta, hogy nem fogja elviselni, ha ezt megint szóvá teszi.

Nem tette. Nem sokkal azután, hogy Szigeti megérkezett, besiklott a nordic walkingtól (és/vagy kíváncsiságtól?) felhevült szomszédnő, Ancsika, és a férfi jobbnak látta menekülőre fogni a dolgot. Miközben a zuhany alatt állt, felesége helyette is végighallgatta, milyen árak vannak a Praktikerben – a szomszédék sajnálatosan elkötelezettek voltak a szinte szünet nélküli lakberendezés irányában –, aztán némi szünet után Ancsika végre kibökte, amiért valójában is jött:

– Te, mióta van a gyerekeknek ez az angoltanár?

– Á, ez volt az első óra, még csak ismerkedés – felelte Ildi, és furcsa érzése támadt: mintha védekezne... Vagy védene... de hát miért is és mit?

– És... jó?

– Gondolom – mondta Ildi vonakodva. Tudja Isten, miért esett ilyen nehezeére erről beszélnie ezzel az asszonnyal. De tény,

hogy legjobban azt szeretne volna neki mondani: „Semmi közöd hozzá.” Ami azt illeti, Ancsika, azaz Bogdán Lajosné nagyon is azon dolgozott, hogy köze legyen, mert Bogdán Roland névre hallgató kislánya ott, a hetedik évfolyamon nem nagyon tudott összehozni egy elfogadható angol mondatot. Valójában már régen tervezték, hogy Rolit angoltanárhoz járatják – egy, mert kellett, kettő, mert mit is lehet már manapság e nélkül a nyelv nélkül, három, megengedhetik, négy, és főleg: mert lám, más is megengedheti. Attila felbukkanása kapóra jött Bogdánénak, s a nordic walkingolás kisebb, de inkább nagyobb szüneteiben lihegve és toporogva arra az elhatározásra jutott, hogy elkéri a számát. Amikor ezt szóba hozta, Ildi egy pillanatra hátrahőkölt, de mielőtt bármit mondhatott volna, Szigeti Csaba, aki éppen jött le a lépcsőn, kijelentette:

– Ezt azért előbb megkérdezném tőle. Mármint hogy megadhatjuk-e a telefonszámát.

– Hú, ilyen fontos ember? – mosolygott ironikusan (és sértetten) Ancsika.

– Csak mint mindenki más – vágta rá Szigeti gyorsan, saját demokratikus mondatától meghatva, habár nem volt kérdés számára, hogy ő a legtöbb embernél, akit ismer, fontosabb. Azért végül annyit megígérték, hogy ha legközelebb jön Attila, majd rákérdeznek. Ettől némileg megnyugodva Bogdáné tovasiklott, illetve nem, ez azért túlzás: a nordic walking léceket hóna alá csapva átsattogott a szemben lévő házba, ahol Bogdán Roland már nagyban játszott a gépnél, és igenis össze tudott rakni ép mondatokat angolul, bár hétköznapi kommunikációban – valljuk be – kevés haszonnal bírtak volna a „Már csak négy életed van” és hasonló tematikájú nyilatkozatok.

Vacsoránál Szigeti még kicsit faggatta az ikreket, és Andika tőle is lelkesen megkérdezte, tudja-e az egér szót angolul. Szigeti Csaba tudta, de azt mondta, hogy nem. Andika épp fordítva járt: azt hitte, tudja, de elfelejtette... A kisfiú rikkantotta ki helyette, kicsit bele is pirulva ebbe a könnyű sikerbe. Lefekvéskor Andika azt mondta az anyjának:

– Anya, én is tudtam... Csak Gabi előbb mondta.

– Tudom, kicsim, tudom... mindketten tudjátok. És még nagyon sok mindent meg fogtok tanulni. De most aludj. – A kicsik fáradtak voltak, és egyiket sem kellett erre sokáig biztatni, még a kisfiút sem.

Mire az asszony benyitott a hálósobába, a férje is aludt, az éjjeli szekrényén mellette az elmaradhatatlan mobil. („Bármikor hívhatnak, Ildikém, bármikor...”) Az asszony is bebújt az ágyba, nézte a mennyezetet. „Olvasni kéne” – gondolta, de aztán lekapcsolta a villanyt.

A kocsi kint maradt a ház előtt.

5.

Legközelebb szombat délután csöngetett be Attila Szigetiékhez. Ezúttal kocsival jött (az apjával, aki Mészáros Julianna kiadós hétvégi családi ebédje után szinte rátukmálta a fiára, hogy így menjen el az angolórára), és otthon volt mindenki. Szigeti nyitott ajtót, amúgy lazán, Budmil trikósan, shortosan, fűnyírósan. Attila erős prüszkölésbe kezdett a frissen levágott fű porától, s

Szigeti együttérző mosollyal azt javasolta, hogy akkor gyorsan menjen be a biztonságosabb falak közé, a gyerekek már amúgy is nagyon várják.

– Teljes transzban vannak – tette hozzá. – Nagyon fellelkesítette őket.

Volt némi atyai túlzás ebben a kijelentésben, de tény, hogy a két kicsiből nem hiányzott a lelkesedés. Éppen egy mondókába kezdtek bele együtt, amikor Szigeti feljajdult a kertben, olyan hangosan, hogy a gyerekek és Attila egyszerre hallgattak el. Az ablakon át látni lehetett, hogy Szigetiné kiszalad a kertbe, fűbe roskadt férjéhez hajol, és maga is felkiált. Az ikrek szorongva néztek Attilára, aki – ki tudja, honnan előtörő (szinte apai) gondoskodással simogatta meg aggódó kis arcukat, aztán felállt:

– Várjatok itt egy kicsit, biztos semmi komoly, de azért megnezem...

Komoly volt. A falféhrre sápadt Szigeti fájdalomtól eltorzult arccal préselte ki magából, hogy belenyúlt a fűnyíróba, mielőtt kikapcsolta volna, és – szerinte – lenyiszálta az egyik ujjpercét. Ildi már többszörösen bepólyálta gézzel az ujját, de erősen vérzett, és Szigeti egyre sápadt.

– Hívom a mentőt – mondta Ildi, de Szigeti felnyögött és azt mondta:

– Inkább... – és Attila felé fordult – elvinne a kórházba? Gyorsabb lenne.

Az út a kórházig valóban mindössze három perc volt, és a sürgősségin Szigeti Csaba neve olyan varázsszónak bizonyult, amely rögtön kinyitotta azokat a hosszan zárva maradó ajtókat, amelyekről minden, kapcsolati tőkével nem rendelkező

magyar páciensnek vannak emlékképei. Attila őszintén sajnálta a szenvedéstől és félelemtől sápadt Szigetit, de amikor eltűnt a vizsgálóban az ügyeletes orvos hangsúlyozottan készséges és szorgalmas kíséretében, keserűen idézte fel, amikor egy karácsonykor rátörő mandulagyulladás alkalmával csupa láz apját az ügyeletre – ugyanide – behozta, és az álmos, közönyös orvos épp csak ki nem kérte magának, hogy ilyen semmisséggel zavarták. De túl sok időt nem volt módja a dolgok örök igazságtalanságán lamentálni, mert a páratlanul jól és gyakran nyíló ajtóban megjelent az orvos, és hozzálépett:

– Az alpolgármester úr kezét meg kell műteni, na nem komoly, nagy műtét, de ma éjszakára bent kell maradnia. Ön a rokona?

– Ismerőse – válaszolta Attila, és először ízlelte meg, milyen is az: kapcsolati tőkével rendelkezni.

– Igen... akkor tájékoztatná a családot? Már műtik a kezét. De nyugtassa meg őket, minden rendben lesz.

Szigetiné valóban rászorult arra, hogy megnyugtassák – majdnem balesetet szenvedett férjénél is sápadtabban ült a konyhában, és az ikrek vadul kergetőztek a bútorok között, gondoskodó anyjuk érthetetlen közönyétől elbizonytalanodva.

– El fogtok esni, pedig egy napra egy baj elég lenne – szaladt ki Attila száján egy megint majdnem atyai mondat, ahogy Andika és Gáborka elviharzott mellette. De addigra már az asszony is kijött a konyhából a nappaliba, és kérdően nézett rá.

– Nyugodjon meg – szólalt meg Attila –, jó kezekben van – aztán elmondta, hogy mennyire jókban. Közben leültek a nappaliban, az őszi délutánban gyorsan hanyatlott a nap, hirtelen sötétedni kezdett a szoba. A gyerekek elcsöndesedve füleltek,

a kisfiú bekapta az ujját, és vágyakozva nézte gondterhelt édesanyja üres ölet, amibe most, hogy mamája a „tanár bácsival” ilyen komoly hangon beszélgetett, nem mert belekuporodni. Az asszony lassan megnyugodott, felsóhajtott:

– Mindig van valami... – és arcát tűnődve az ablakból már épp csak bederengő fénybe fordította, idegességében ugyanúgy csavargatva a haját, mint a kisfia. Attila szíve dobant egy nagyot: kedve lett volna megsimogatni a nő kezét, gyengéden, szexus nélkül, és valami olyan olcsó közhelyet mondani, hogy „Fel a fejfel”, vagy ilyesmi. De ehelyett felállt:

– Hát akkor én... Ma már úgysem lesz az angolból semmi. Ha esetleg valamiben még tudok...

Szigetiné felkapta a fejét, egy pillanatra nagyon tanácsatlannak és elveszettnek tűnt, szemei a gyerekeket keresték. Láthatólag küzdött, hogy mondjon valamit, de aztán feladta, és inkább azt kérdezte:

– Igen... persze... de nem inna egy kávét? Addig kicsit összeszedem én is a gondolataimat, hogyan is legyen... Az a helyzet, hogy a nagyszülők nincsenek itthon, szóval fel kell hívnom valakit, hogy vigyázzon a gyerekekre, amíg bemegyek a kórházba.

Később Attila azt gondolta, ezen a ponton kellett volna higgadtnak és angoltanárnak lennie. De az asszony olyan ellenállhatatlanul félnék volt, hogy a kérést, amit az képtelen volt kimondani, Attila képtelen volt visszautasítani.

– Éppen ráérek, itt maradhatok, amíg megfordul – mondta szinte akaratan kívül, aztán maga is zavarba jött, úgyszólván gyorsan hozzátette: – Egy kávé tényleg jólesne most.

De nem esett jól. Mondjuk nem volt elég meleg, de nem ez volt a fő baj. Attila szerette volna visszaszívni elhirtelenkedett

ajánlatát, mert úgy érezte – és jól –, hogy ehhez a köztük lévő „alig nexus” kevés, az egész „vigyázok a gyerekekre amíg bemész” túlbizalmas, korai, egyszóval túllőtt a célon, sietett, pedig lassan akart haladni, lassan kell, a köztük lévő távolságot nem lehet egy ilyen bébiszitterséggel ledolgozni. Mintha maga az asszony is hirtelen feszengeni kezdett volna:

– Tényleg nincs más programja? Ezt igazán nem kívánhatom el... – és Attila gyomra megrándult. Komolyan félt attól, hogy a mondatot az asszony az „ingyen” szóval fejezi be. – Persze nagyon kedves öntől, és én nagyon hálás vagyok... – folytatta Szigetiné, aztán hirtelen megrázta a fejét, s halvány, kesernyés mosoly virágzott ki az arcán – Micsoda egy helyzet!

Attila nem mosolyodott el, mereven forgatta a csészéjét, kínban volt: határozottan érezte, hogy nem akar készséges kéznél levő lenni, ha már (de inkább: még) segítőkész ismerős nem lehet. Az asszony megérezte, felállt:

– Azért még egy telefont megeresztek, hátha elérem Kingát. Így is ráment erre a délutánja, az estéjét már nem szívesen venném el.

 nga otthon volt, ráért, ígérte, hogy félórán belül ott lesz, és ennek magában mind Attila, mind Szigetiné őszintén örült.

– Na, szerencse a szerencsétlenségben... pedig általában hétvégén sosem ér rá – mondta az asszony, kinyomva a telefonját,

 Attila elképzelte, ahogy róla is hasonlóan közönyös hanghordozásban beszél valami harmadiknak. S habár megkönnyebbült, azt valahogy mégis zokon vette, hogy az asszony is. Ugyan mi a bánattól tartott? Minek nézi őt? Felpattant:

– Akkor én indulok is.

– Ja persze... – bólintott az asszony –, kikísérem.

Az arcán látszott, hogy gondolatai máshol járnak, valami erősen foglalkoztatja. Aztán a kapuban hirtelen egy nagy levegőt vett, és azt kérdezte:

– Lenne még egy perce? Az a helyzet, hogy a kocsi bent áll a garázsban, és most elég ideges vagyok, szóval... ha esetleg...

Attila arcáról csörömpölve hullottak le a feszesség éppen keményedő abroncsai.

– Szívesen... bár én sem vagyok egy Niki Lauda...

– Arra nincs is szükség, elég, ha nem Szigeti Csabáné – próbálkozott egy kis mosollyal újra az asszony, és az önirónia, Attila legalábbis úgy találta, nagyon jól állt neki.

– Hát jó – és Szigetiné már nyújtotta is a slusszkulcsot, a férfi szinte érezni vélte a fémes tárgyon az izgalomtól párás női tenyér melegét. Aztán beszállt a Toyotába, és kicsit átvizsgálta a műszerfalat, merthogy tényleg nem volt egy Niki Lauda. Ettől függetlenül baj nélkül kitalatott. Az asszony mellett már ott „drukkolt” neki a két gyerek is, Gáborka felkéredzkedett az anyja ölébe, s tartotta a kezét, hogy elvegye a kulcsot.

– Nekem add! – penderült a kocsi elé Andika is. Attila hol az egyik, hol a másik gyerekre nézett, aztán az anyjukra, aki fejét ingatta, mintegy azt mondva: nem tudom... A férfi leguggolt a kislány elé:

– Legjobb lesz, ha anyukádnak adom, egy ilyen kulcs komoly dolog.

Szigetiné este, miután hazaért a kórházból, s kiszállt a házuk előtt, újra felidézte ezt a jelenetet, egészen addig, amíg Andika csalódottan, megszeppenten elfordult, s ő valami ki nem mondott cinkossággal el nem vette a férfi kezéből a kulcsot. De ez a rész nem nagyon élesedett ki emlékezete szelektív nagyítója

alatt, csak az a pillanat, amikor Attila a kislány elé guggolt, és magyarázott neki. Még arra is emlékezett, hogy a férfi szemüvege kissé az ornyergére csúszott, és önkéntelenül feljebb tolta. Ildi arra gondolt, hogy ha valaki messziről látta volna őket – ki tudja, talán látta is –, bizonyára azt hitte volna, hogy egy családi jelenet szemtanúja, s ők férj és feleség. Különös szorítást érzett a torkában erre a gondolatra, mintha jóvátehetetlenül elszalasztott volna valamit... A ház már elcsendesedett, az izgalmaktól kifáradó gyerekek mélyen aludtak. Benyitott a hálóba, és nézte a nagy franciaágyat – nem, nem hiányzott belőle senki... Az ajtófélfának dőlt, lehunyta a szemét. Maga is meglepődött, milyen erővel zuhant rá a felismerés, hogy nem boldog a férje mellett. Hogy ez pont egy olyan nap történt, amikor nagyon is szolidárisnak kellett volna lennie a házastársával, mit sem számított a rátörő bánat sötét viharában. Nem tudta, meddig állt így, szemét lehunyva, az igazságtól elgyengülten, valószínűleg csak néhány pillanatig. De Kinga hangja mégis mintha egy másik, örvénylő, súlyos világ mélyéből szívta volna vissza az előszoba villanyfényébe:

– Akkor én megyek, Ildi. Szerdán a szokott időben jöjtek?

– Szerdán? Ja persze... igen, gondolom, vagyis... – és Szigetinének hirtelen eszébe jutott, hogy kedden megy el inkább a fodrászhoz. – Még nem tudom, hogy alakul. Majd csörgök holnap, rendben?

– Jó, csak mielőbb tudnom kéne, hogy úgy alakíthassam a programomat – felelte Kinga, magában bosszankodva. Most meg mit kezd el variálni? Hát nem a szerda a fodrásznapja? Igen... az volt, kétségtelenül évek óta szerdai napon járt Ildi a fodrászhoz. Csakhogy a dolgok változnak... jelesül a szerdák is.

Mert nemcsak ő jár a fodrászhoz ezen a napon, hanem hozzájuk is Sárközi Attila. És valamilyen okból a két dolog egy időben nem történhetett, függetlenül attól, hogy látszólag nem volt semmi akadálya. Egyszerűen nem lehetett a fodrásznál, amíg a férfi náluk volt... De ezt nyilván nem tudta elmagyarázni Kingának, hisz még magának sem tudta...

– Jó, szerintem holnapig összeáll már kicsit a jövő hét... és megbeszéljük. Egyelőre jöjjön haza Csaba – mondta, és magában azt gondolta: te képmutató!

Szigeti Csaba pedig hazajött, függetlenül attól, mennyire őszintén várta a felesége ezt a pillanatot (nem annyira, de nem is nagyon nem), mégpedig másnap kora délután. Az ujjá ugyan fájdogált, de azért gyógyult, és visszatérhetett az aktív életbe – ahogy ő mondta tréfásan –, mielőtt bármit is elmulasztott volna belőle, lévén, hogy hétvége volt, és a kampányt tekintve elhanyagolható jelentőségű időszak. Az (egyágyas, külön fürdőszobás) kórteremben ugyan így is túl sokat csengett a telefonja, de mivel cefetül sajgott kezdetben a keze, megtörtént az a páratlan dolog is, hogy éjszakára kikapcsolta a mobilját. Másnap aztán elszürkült arccal fedezte fel, hogy Ő hívta, aki nagyon nem szerette, ha valakit nem tudott elérni. Felgyorsult szívverését csupán az a gondolat lassította le, hogy azért egy lenyiszált ujj meg egy kisebb műtét mégiscsak elegendő indok lehet. Egyébként nem volt az, mint azt később Ő közölte vele egy országos értekezlet szünetében, a szendvicsek közt válogatva. Aztán enyhítve neheztelésének kipróbáltan mázsányi terhét, távozóban megveregette Szigeti vállát.

– Tudod, csak a halál... az igen. Az indok! – és úgy nevetett, mint aki nevet, de Szigeti látta, hogy igazából nem. Megfogadta, hogy nem követ el ilyen hibát még egyszer.

Mindenesetre azon a vasárnapi délutánon, amikor hazaért a kórházból, erről még mit sem tudott, s naiv reménykedéssel gondolt bombabiztos magyarázatára, ami hatalmasra pólyált ujjában testesült meg. A gyerekek elismerően és rajongva nézték „sebesült” apjukat, Andika lábujjhegyen járt a szobában, és arra a kérdésre, miért suttog, azt felelte az apjának, hogy „kímélni” akarja. A jóisten a megmondhatója, egy öt éves gyerek honnan szedett ilyen szavakat, de Szigeti ebben is annak a bizonyítékát látta, milyen korát meghaladóan értelmes kislánya van. Úgy döntött, egy szabad, „belsőanyag-mentes” délutánt igazán megengedhet magának, és nem ment be a dolgozószobájába, hanem megnézett a gyerekekkel egy rajzfilmet. Kisfia előtte ült a szőnyegen, és néha-néha felnézett rá, meg az ujjára.

– Fáj? – kérdezte elismerően, és mintha kicsit csalódottak lettek volna azok az ábrándos szemei, amikor az apja megrázta a fejét.

– Hagyd már aput, hadd pihenjen! – avatkozott be fontoskodva a nővére is, és a férfi elmosolyodott. Aztán megcsörrent a telefonja...

Este, az ágyban azt mondta a feleségének:

– El ne felejtjük ennek az Attilának megköszönni, hogy elvitt a kórházba... Mondtad neki?

– Mondtam – felelte az asszony fakó hangon. – De azért te is felhívhatnád.

6.

Hát felhívta. S ha már így esett, azt is tisztázták, hogy szombaton erre isznak valamit, „ami árt” – szóval, Szigeti tréfásan azt kérte, lehetőleg Attila majd biciklivel jöjjön. Ami a szerdát illeti, azt rá bízta, lévén, hogy akkor ő nem lesz otthon. „Tudom – gondolta magában Attila –, meg a kedves nejed se, aki ilyenkor méltóztatik fodrászhoz menni.” Jól emlékezett az első alkalommal ajtót nyitó Kingára, s arra a csalódott/sértett pillanatra. Most felkészül rá, és szeme sem fog rebbenni.

S hogy mégis rebbent, arról nem tehetett – hiszen nem számított rá, hogy Kinga helyett Szigetiné nyit neki ajtót. Ami a fodrászt illeti, azon láthatólag már előbb túlesett, és Attila figyelmét az sem kerülte el, hogy enyhén elpirult. Váltottak egy-két udvarias mondatot Szigeti Csaba ujjának javulási mutatóiról, aztán elkezdődött az óra. Az asszony ez alkalommal egyáltalán nem nyitott be, viszont kint, a kertben olvasott, és ha nem is túl közletről, de azért Attila rálátott a szoba ablakából. A napozógyon fekvő asszony laza szabadidőruhát viselt, lábait felhúzta, a combjaira fektette a könyvet, és csavargatta a haját. Látszatra belemélyedt a könyvbe, de Attila nem tudott szabadulni attól a gondolattól, hogy nem véletlenül a kertnek abba a részébe ült le, ahonnan látni lehetett, és az volt az érzése, hogy elmélyült olvasáshoz képest túl sokat izeg-mozog-helyezkedik. Vagy mégsem? Képzeli? Kicsit megzavarodott – néhányszor azon kapta magát, hogy fogalma sincs, mit kérdeztek a gyerekek, s arról sem, hogy ő mit válaszolt. Igyekezett erőnek erejével a kicsikre koncentrálni, de gyakran elkalandozott a tekintete, és eléggé elfáradt ebben a megosztott figyelemben, mire letelt a

hatvan perc. Az asszony még mindig a kertben volt, a gyerekek meg már a konyhában öntötték maguknak a kólát, amikor indulásra készen kilépett a házból. Az ajtónyitásra Szigetiné felnézett, letette a könyvet és felállt a székből:

– Már ennyi az idő? – kérdezte látszólag meglepetten, de nem volt túl jó színésznő. Valahogy mindketten zavarba jöttek.

– Egy pillanat, hozom a pénzt – mondta aztán, és ahogy beszaladt Attila mellett az ajtón, annak orrát megcsapta a parfümje édes illata.

Attila lopva a napozóágyon hagyott könyvre nézett. Thomas Mann... Olyan érzése volt, hogy nem véletlen úgy rakta le az asszony a könyvet, hogy ő lássa a címet, s konstatálja: komolyabb irodalmi igények vannak ebben a házban is. Talán rá is kérdezhetne, elkezdhetnék erről beszélgetni kicsit privátin, netán ez is volt a nő szándéka ezzel az előre megkoreografált jelenettel, ha egyáltalán előre... Attila ezt nem tudta eldönteni, de egyet igen: nem fog egy szót sem szólni. Majd ő tudja, mikor és miről társalogjanak, és akkor, amikor ő jónak látja. MOST nem látja jónak... Így hát Szigetiné kezéből kurta-furcsa mozdulattal elvette a pénzt, kissé természetellenes gyorsasággal felpattant a biciklijére, és elköszönt. Az asszony csalódottnak tetszett, de talán megint csak képzelődött. Hazaérve félórát ült a konyhaasztal mellett bénultan, feszülten, maga elé meredve. Aztán elment futni, amitől kiizzadt és fáradtabb lett, de semmivel sem jobb kedvű.

Szigetinének is ritka rosszkedve lett Attila elmenetele után, s hogy miért, ő sem nagyon tudta szavakba foglalni. Az egyetlen biztos dolog az volt, hogy jövő héten szerdán megy újra a fodrászhoz. Legszívesebben szombat délutánra is keresett volna

valami házon kívüli programot, de nem nagyon talált, s így éppen a mosogatógépbe pakolta be az edényeket, amikor Attila becsöngetett. Hallotta, ahogy a férje ajtót nyit, és egy kis beszélgetés után megegyeznek abban, hogy az órát követően isznak valamit az ujjbaleset szerencsés alakulására.

Az asszony bevette magát a hálószobába, megpróbált olvasni, nem sok sikerrel. Egy idő után feladta, letette a könyvet, csak feküdt az ágyon maga elé meredve. „Csak nem estem bele?” – villant fel benne a kérdés, ami már nem volt kérdés. „Nem is ismerem” – gondolta aztán, miközben valami ott legfelül azt suttogta, hogy dehogynem. Mindig is ismerted, és most ráismertél. De miért most? Miért nem évekkal ezelőtt, mielőtt gyerekei születtek volna egy férfitől, akivel nincs semmi igazi nagy gond, azon kívül, hogy olyan átkozottul elégedett?... Az viszont elég nagy bajnak tetszett most, és ezt az érzést csak tetézte, amikor meghallotta, hogy az óra végeztével milyen baráti és kicsit leereszkedő kedélyességgel tessékeli be a férje Attilát a nappaliba. Aztán lépteket hallott, s a nagyon elégedett férfi benyitott:

– Na... itt vagy? Gyere már te is, kicsit beszélgetünk Attilával. Kinyitottam egy üveg bort...

– Álmos vagyok – nyújtózott egy teátrálisat Ildi, de Szigeti Csaba nem az az ember volt, akire hatott az ilyesmi.

– Na, gyere már... Majd alszol később... amúgy meg mi ütött beléd? Nem azt mondom mindig, hogy nem alszol nap közben, mert akkor rossz lesz a kedved? Ja, és néznél valami rágcáslnivalót a szerényben?

S annak az embernek a biztonságával, akinek másodszor már nem mondanak nemet, becsukta az ajtót.

„Ez jellemző rá – gondolta az asszony –, fel sem tételezi, hogy máshogy is lehet, mint ahogy ő akarja...” Kedve lett volna a hálóban maradni, de tudta, hogy nem teheti meg. Nem a férje miatt, hanem Attila miatt. Őt nem bánthatja meg, mert a férje valamilyen formában már nyilván utalt neki arra, hogy nemsokára a felesége is csatlakozik, s hoz valami harapnivalót... Felkelt, hosszasan nézte magát a tükörben, elégedetlenül. Elaludta már a fodrászatban tökéletesre szárított dizájnt, igazgatta egy darabig a haját, aztán türelmét veszítve lófarkba kötötte, és dobogó szívvel kiment a konyhába. Hallotta, hogy a férje nagy hangon, a „bennfentes” bizalmaskodó hanghordozásával valami „belső információt” oszt meg éppen a helyi közlekedési tarifák várható módosulásával kapcsolatban: „ja persze, téged nem érint, aki ilyen nagy biciklis...” – és Ildi arca kipirosodott a tegező igealaktól. „Szóval megitták a pertut” – konstátálta, s nagyon feszült lett. „Csak velem ne erőltesse!” – fohászkodott férji mértéktartásért, mert el sem tudta képzelni, hogy azt az amúgy is ökör egymásba karolást végigcsinálja Attilával. Ez sok volt, erőt kellett gyűjtenie, lehajtott hát egy konyakot, mielőtt bevitte volna a sós kekszet a szobába.

Férje szorakozottan felnézett, amikor benyitott az ajtón, tekintete megpihent rajta, de épp csak annyi ideig, hogy levegőt vegyen:

– Á, itt vagy végre! A legjobbkor. Épp azt mesélem, hogy én is majdnem tanár lettem.

Ilyesmire Ildi egyáltalán nem emlékezett – mire a pályaválasztás valódi dilemma lett volna, Csaba már tudta, hogy pénzt akar keresni... A gimnáziumi évek nosztalgikus hangszerelésű

átírásában egyébként sem nagyon akart partner lenni, de erre a férje nem is tartott igényt.

– Hát igen... talán jobban is tettem volna, mert a férj rosháza néha tényleg inkább bolondokháza – de konkrétan kuncog a halvány szójáték okán – ...ez a rettentő napi stressz, ami ezzel jár... a felelősségről nem is szólva...

Az asszony látta, hogy Attila alig észrevehetően, finom gúnynyal mintha elhúzná a száját, s szinte hallotta, mit gondol: „Ó, persze tudom, milyen baromira fontos ember vagy, úgyhogy nagyon elismerőleg végighallgatom, mennyire is.” Muszáj volt közbeszólnia:

– Azért idegfeszültség meg felelősség van az iskolában is elég, gondolom – és Attilára nézett. „Na nem – gondolta az –, arra hiába vártok, hogy feltegyem a tanári pálya alulbecsültsége, az elkapott gyerekek és csípőből tüzelő szülők unalmas lemezét.” De mindeközben valahogy mégis hálát érzett, mert nem lehetett az asszony szavainak igazi szándékát félreérteni. Ezt még a monológjába belefedkező férj sem tette, mert hirtelen meglepetten elhallgatott, aztán egyikükről a másikukra nézve ritmust (és hangerőt) váltott.

– Igen – bölintott feleségének és maguknak is töltve –, nem vitás... Az arányokban és a következményekben van itt az igazi különbség... Amúgy meg nem is lehet őket összevetni, az a helyzet... Nem igaz? – és Attilára nézett, akinek muszáj volt megszólalnia.

Szíve szerint azt mondta volna, hogy állatira teszek én arra, mit gondolsz te erről, és ennél a méregdrága rozénál ezerszer boldogabban innám Kuna Imre pálinkáját (és szavait). De hát Kuna Imre egy második emeleti panellakásban lakik, ahonnan

nincs bejárat a VIP-szektorba. Én meg egyszer be akarom oda vinni az anyámat – szóval legyen, beszéljünk. Aztán meg a bor is hatni kezdett. Ejtett hát néhány decens mondatot a felelősségteljes honatyai munka és tanári pálya különbségeiről, gondosan figyelve arra, hogy ne essen bele abba a hibába, hogy alábecsüli magát mint „a jövő nemzedéket tanító és orientáló szellemi hatást”, s abba sem, hogy túldicséri/értékeli a „város jövőjén munkálkodó, számos eltérő érdek ütközését a város érdeke szerint katalizáló alpolgármesteri tevékenység embert próbáló nyomását”. Hogy sikerrel járt, azt Szigeti Csaba egyre felszabadultabb viselkedésén jól le tudta mérni, mint ahogy azt is, hogy feleségét viszont nem tudta félrevezetni – az asszony feszengeve, hallgatagon kortyolta a borát. Attila hirtelen elkedvetlenedett, majdnem szégyent érzett. Felállt.

– Most már tényleg mennem kell – mondta Szigeti felé fordulva, de arcán az asszony sötét pillantása égett.

– Ugyan, hova sietsz, még félig van a palack – mondta Szigeti. A tegező igealaktól a mondat hirtelen brutálisan közvetlen lett, mintha valóban jó ismerősökké váltak volna. Talán Szigeti azt is gondolta, de Attila nem, sőt érezte, hogy nincs az a menyiségű rozé, ami valaha azzá tehetné ezzel az alapvetően nem rossz szándékú férfival. Jó lett volna már kijutni a házból, hirtelen elfogyott a levegő a szobában.

– Igen... nagyon finom volt ez a bor, de most tényleg mennem kell...

– Sebaj – állt fel Szigeti –, megisszuk legközelebb... Az a helyzet, hogy tele vagyunk repiitalokkal, de egyikünk sincs nagyon rákattanva a borivásra. Szóval lehet, hogy a maradékkal megvárunk...

A „tele vagyunk repiitalokkal” sok volt az asszonynak, türelmetlenül közbevágott:

– A gyerekek amúgy jól haladnak?

– Igen... – fordult felé a pulóverét húzó Attila kicsit meglepetten, és a maga számára is váratlanul melegen és biztatóan belemosolyogott az asszony szomorúságába. – Olyan lelkesek – tette még hozzá, s ezek az egyszerű szavak az eddigi beszélgetés hitványságával ellenpontozva jólesően simogatták meg mindkettejük lelkét. Döbbenet, hogy Szigeti, aki mellettük állt, ebből semmit sem érzett, de tény, hogy kimaradt az édes, langyos fuvallatból.

Amikor Attila elment, Ildi azt mondta a férjének:

– Mért mondtad azt, hogy tanár akartál lenni? Nem emlékszem semmi ilyesmire.

– Pedig akartam... amúgy meg nem mindegy? Gondoltam, így oldódik a feszültsége... Elég távolságtartó fazon...

– Szerintem tök normálisan viselkedik... csak azért, mert megszokta a sházán, hogy mindenki hajbókol neked...

– Miről beszélsz? – ütközött meg a férfi felesége szavain, de azért láthatólag tetszett is neki a felvetés zért ott még nem tartunk... Nem keversz te engem össze valaki mással?

– Nem... de hagyjuk. Ezt megiszod még vagy kivihetem?

Szigeti úgy döntött, hogy elbánik a maradék rozéval.

– Iszol még te is? – kérdezte az asszonyt.

– Nem, tényleg lefekszem, megfájdult a fejem a bortól. Úgysem sokáig hagynak a gyerekek pihenni, mindjárt vége a videónak.

– Majd én elrendezem őket, pihenj – ajánlotta a bor enyhe mámorában nagylelkűvé váló férje, de Szigetinét most ez

a készségesség is idegesítette. A hálósobában aztán az ágyra vetette magát a mennyezetet nézve, és akkor, igen akkor egyszerre csak végigsöpört rajta a boldogság.

Attila is enyhe mámorban biciklizett hazafelé, kétszer is elvettette a kanyarodást. Bár a rozé is némileg a fejébe szállt (tényleg jó minőség volt), érezte, ennek az édes könnyűségnek az igazi oka az ő közös titkuk, az az „aligtörténés”, ahogy mosolya és az asszony arca egymásra talált, s leradírozta arról a délutánról a sok haszontalan szó értelmetlen jelentését, hogy felülírja az egyetlen, szavak nélküli, csodálatos értelemmel.

Nem áltathatta többé magát: belehabarodott az asszonyba. Ez nem volt bekalkulálva, és mindenképpen át kellett gondolnia, hogyan is legyen ezután. Aki szeret, az sérülékeny – ezt az alapigazságot jól tudta, és ajánlatos volt felkészülnie. Az asszony is vonzódik hozzá, ezt érezte, de érzés és valóság között néha nagy a különbség, s nem engedheti meg magának, hogy az intuíciójára hagyatkozzon. Egyébként sem nőt akar hódítani, hanem egy világot, aminek a nő is része – szóval, ha készülődik is valami közöttük, azt a nagyobb ívű hódítás szolgálatába kell állítania. Amellett még mindig megeshet, hogy téved, és félreértette az asszony suta, megható viselkedését. Ha ezek után most fellelkesedve (ámbár szuperóvatosan) valahogy közeledne hozzá, és hiába – az mindent elrontana. Nem, itt abszolút bizonyosság kell. A négyszemközti együttlétek fullasztóan sűrű levegőjét kerülni fogja, muszáj belevonni egy harmadik személyt, aki eléggé felhígítja ahhoz, hogy legyen oxigén gondolkodni és észszerűen cselekedni. Bizonyosság kell, bizonyosság, mielőtt nevétségessé válna. Aztán ha nem kétséges, hogy jól érzi azt, amit egyébként nyilván jól érez, akkor isten neki, hiszen éppen útba

esik ez a nő... Sőt, meg is gyorsíthatja az utat. Talán kicsit veszélyesebb vele motorozni, mint rendszeren legyalogolni a távot, de kellő arányérzékkel és ízléssel azért komoly kilométereket lehet megspórolni. „Csak semmi kapkodás, ésszel” – mondogatta, be kell húzni ennek a szenvedélynek a vészfékét, ami igazából még el sem érte az alapsebességet... De persze, fűzte tovább magában az ágyán, elalváshoz készülődve, ezt elég Szigetiéknél megtenni... Lehunyta hát a szemét, és a féken tartott édesség fékevesztetten végigcsurgott rajta, mígnem az asszony arca lágyan bele nem mosódott az álmaiba.

7.

Azzal a szándékkal érkezett a következő hét szerdáján, hogy kerülje a négyszemközti pillanatokot, és erre minden esélye meg is volt, mert az asszony nem volt otthon. Nem, nem a fodrász, arra Ildikó egyszerűen nem tudta rávenni magát, hogy AKKORRA tegye vissza az időpontot, de újsütetű titkától bénultan mindenképp kerülni akarta maga is azt a pillanatot, hogy ő nyisson ajtót. Ezért hát sürgős elszaladnivalója volt a gyógyszertárba, s jobb híján Ancsikát, a szomszédnőt kérte meg, hogy engedje be az angoltanárt, „ha esetleg nagy lenne a sor, s nem érne vissza”. A gyógyszertárban nem volt sor (s? Lehetett volna), és az óráját nézve, ráérősen sétált haza a tokéletesen feleslegesen vett fejfájás-csillapítóval. Amikor befordult a kapun, elégedetten konstataálta, hogy a férfi biciklijé már oda van támasztva a

szokott helyre, s csak akkor múlt el az elégedettsége, amikor hallotta, hogy nem a gyerekekkel tanul, hanem még Ancsika tartja szóval.

– Igen, értem én... – hallotta Ancsika túlbuzgó és gátlástalan hangját –, de azért hátha... Ha már úgyis erre jön, előtte vagy utána hozzánk is...

– Nos, egyelőre tele van a naptáram... ha esetleg valamelyik tanítványom kiesne...

– Feltétlenül szóljon, majd kérdezem Ildikét is... Na... meg is jött...

Szigetinét elfogta az idegesség a gondolatra, hogy Ancsika már „nyomul”, alapvetően mégis hálás volt neki, hogy megmentette a maga semleges irritáló jelenlétével ezt a pillanatot attól, hogy négy szemközt kelljen szót váltania Attilával, s egy könnyednek szánt köszönés után el tudta leplezni hirtelen zavarát a szomszédnőjéhez fordulva, aki félig tréfásan, félig csalódottan azt mondta:

– Kicsit letámadtam a tanár urat, amíg nem voltál itthon, de nem akar kötélnék állni... Pedig Rolira is nagyon ráférne egy kis pluszangol...

– Esetleg megkérdezem valamelyik kollégámat – mondta Attila, aztán az órájára nézett. – Most már bemegyek a gyerekekhez...

Nem sokkal később Ancsika is szedelőzködni kezdett, és Szigetiné lázasan gondolkodott, mivel tudná visszatartani. Egyszerre világosan látta, hogy ha a szavai nem is, a teste, a mozdulatai cserben fogják hagyni, elárulják, és az nem történhetett meg, most nem, ma nem.

– Maradj még – mondta hát gyorsan –, igyunk meg egy kávét, most éppen ráérek a gyerekektől... Úgysem nagyon tudunk beszélgetni.

Ancsika szemöldöke meglepődve felszaladt, mert bizony számos olyan délutáni emléke volt, amikor Ildi ugyanígy ráért a gyerekektől, de a vele való beszélgetésre egy csöpp hajlandóságot sem mutatott. Mivel mérsékelt képzelőerővel és intuícióval látta el a Mindenhatót, arra jutott, hogy lassan Ildike is felenged, meg rájön, hogy jobban kell ápolni a kapcsolatokat itt utcán belül. Aztán meg nem is volt semmi dolga. Rolika verte a gépet, a férje fuvarozott valahol.

– Éppenséggel... maradhatok – huppant hát vissza a székre, és az elkövetkezendő órában Szigetiné számos ismerettel gyarapodott Bogdán Lajos üzleti partnereit és a szalagparketták árait illetően. Mindkettőjük szerencséjére Ancsika épp csak levegőt venni állt meg, és konstatálni Ildike bólogatásait és „Hát igen”-jeit, amelyek metronóm gyanánt adták meg a ritmust a nem szűnő szóáradatnak. Szigetiné tekintete egy idő után kezdett kicsit üvegesedni, és határozottan érezte, hogy fárad ebben a megosztottságban: egyrészt az állandó figyelésben, hogy mikor nyílik a gyerekeknél az ajtó, másrészt az állandó nem figyelésben, amit figyelésnek kellett álcázni az arcára ragasztott, érdeklődő mosollyal. Már abban sem volt biztos, jókor bólint-e egyet, és mikor lepleződik le, hogy fogalma sincs, miről beszél a másik nő, de kár volt aggódnia: az olyasfajta emberek, mint Ancsika, sosem gondolják, hogy nem figyelnek rájuk. Lendületes beszámolóját csakis valami „történet” volt képes megállítani, ami Andika személyében érkezett meg, aki a konyhába beszaladva kijelentette:

– Anya, szomjas vagyok!

– Köszönni ki fog? – mondta Szigetiné, és dühös volt magára, mert annyira elkezdett dobogni a szíve. Belekapaszkodott Ancsika akciós áron vett parkettáinak brutális prózájába, hogy szétcsapja vele ezt az ostoba felindultságot.

– Tart még az akció? Lehet, hogy minket is érdekelne... – kérdezte, miközben Nestea-t öntött a kislányának az előszoba felé sandítva, és zajosan örült, amikor azt a válasz kapta, hogy igen, és még akkor is örült, amikor Attila beszólt, és elköszönt.

– Jaj, most már én is megyek, nagyon itt ragadtam – emelkedett fel újra Bogdánné, és ha Szigetiné akarta volna, még biztos marad. De már nem akarta, hanem némi egyensúlyt találva indult kaput nyitni beszédes szomszédnője takarásában. Gyakorlatilag úgy engedte ki a kapun Ancsikát és Attilát, hogy a férfival egy szót sem váltott. S amennyire így akarta intézni, annyira csalódottnak érezte magát azért, hogy sikerült.

Igen, sikerült – ha az volt a célja, hogy kitépje az épp csak sarjadzó gyengédséget Attilából, aki nagyon ostobának érezte magát a képzelgéseivel, amire – úgy találta – igazából semmi oka nem volt, az egész merő káprázat volt, hiba, tévedés, hiúság, tapasztalatlanság. Talán nem ártana már egy nő – egészen elvesztette a realitásérzékét... Kis híján felhívta egy régi barát-nőjét telefonon.

Aztán mégsem, mert valójában jól működött a realitásérzéke... Némi idő elteltével meglátta az asszony viselkedésében a feszült, zavart szándékosságot, csak épp az nem volt számára nyilvánvaló, ki ellen védekezett – saját maga vagy Attila ellen. Ez utóbbi felvetés – mármint hogy esetleg az ő érezhető vonzalmát akarta kioltani – felkorbácsolta a férfi büszkeségét.

Bizonyosságra vágyott, bizonyosságra, és elhatározta, hogy az ide-oda billegés érzelmi hintájáról leszállva egyenesen beleugrik a hódítás kristályos vizébe. Vagy kiúszhat majd onnan a nyílt óceánba, vagy kellő hőfokra lehűti magát. De tovább nem toporog az öltözőben, és próbál belesni a kulcslyukon...

8.

Szombaton az átlagosnál hosszabban foglalkozott a külsejével indulás előtt, és késett kicsit – csak úgy a mihez tartás végett. Andika kis kabátkájában kandikált ki az utcára a kerítés mögül, és hátrakiabált:

– Mondtam, Gabi, hogy jönni fog!

Az asszony a szobaajtóban állt, arca halvány és kicsit fáradt volt. Nem volt rajta festék, és nagyon elszánta magát a kedveségre.

– Már épp szomorkodni kezdtek a gyerekek...

– Igen – bölintott Attila –, elég nagy volt a forgalom, kifogtam minden piros lámpát. De már kezdhethjük is. – („Úristen, minek magyarázkodom?”)

Szigetiné bölintott, s kicsit csalódottnak tűnt. Mint aki azt mondja: ja persze, hát ezért vagy itt, nem azért, hogy velem beszélj. Aztán megköszöri a torkát, és megszólalt:

– Míg el nem felejttem, a férjem nemsokára hazaér, s arra kért, kérdezzem meg, kicsit tudna-e maradni óra után... Persze csak

ha ráér... van valami angol levele, amit... de persze szombat délután biztos nem annyira alkalmas, csak ha esetleg...

Belegabalyodott, határozottan belegabalyodott azzal a kifeszettlen, halvány arcával, és Attila azt érezte, hogy át karja ölelni, és azt akarja mondani neki: nyugi.

– Nem gond. Tényleg nem.

Az asszony arca felderült.

– Hát ez... remek. Akkor... hagyom... nagyon készültek a gyerekek.

Sután ellépett a küszöbről, amelyen át Attila viszont be. A két kisgyerek ott várta már csőre töltött ceruzával. Elnézte őket, és maga sem értette, első alkalommal mi irritálta a kislányban, aki olyan lelkes és tudásszomjas volt, hogy egy kicsit aggódott a jövőjéért. A kisiú meg anélkül is levette a lábáról a félszegségével, hogy annyira emlékeztetett az anyjára, azzal együtt meg... Volt egy pillanat, amikor komolyan sajnálta, hogy nem ő az apjuk... aztán elmúlt... és nyugalomra intette magát.

Az óra véget ért, Szigeti pedig nem volt sehol. A két kicsi szokása szerint beviharzott a konyhába beszámolni az anyjuknak, és nemsokára feltűnt az asszony.

– A férjem nemrég küldött SMS-t, hogy nem fog hazaérni, de átküldte nekem a Gmailre a levelet. Nem bánja, ha...?

– Ha lefordítom? – segítette ki Attila a kínban lévő nőt.

– Nem, persze...

– Akkor... hozom a laptopomat.

Attila hallotta, ahogy kint egyezkedik a gyerekekkel, akik ki-könyörögtek egy Disney-mesét, és aztán amikor elcsendesedtek, megjelent a laptoptal. A dohányzóasztal elé térdepelve bekapcsolta a gépet. Jól láthatóan remegett a keze, kimelegedett, és

az egérpaddal legyezte magát. Szőke pihéi rebbenve vitorláz-
tak a pillanat szenvedélyes csöndjében.

– Azt hiszem, ez az... – nézett fel, és Attila közelebb ment.

– Hozok egy széket – ajánlkozott az asszony.

– Nem, jó így – mondta Attila, és megfogta az asszony kezét.

– Ne menjen sehova. – És ő is odatérdelt a laptop elé az asztal
másik sarkához.

Az asszony keze megrebbent a kezében, gyorsan elhúzta, és
zavartan húzkodta az egeret. Halvány arca egészen kipirult.

– Kicsit kinagyítottam. Akkor belevágunk?

Ez a kedves, félszeg kérdés mindent eldöntött. Attila bele-
mosolygott az asszony riadt szemeibe, átnyúlva az asztalon szép
lassan megfogta a kezét, és belecsókolt a tenyerébe.

– Bele... Nincs más választásunk...

– Istenem – suttogta a nő. – Mit csinálunk?

– Fogalmam sincs...

Az asszony felállt, láthatóan kibírhatatlan volt ez a fojtó, tö-
mény vágy, ami az asztalnál viharzott. Attila is felállt, átölelte.

– A gyerekek... – suttogott.

– Igen... édesek... mint te...

– Nem erre gondoltam... Bejöhetnek... És egyébként is... en-
nek semmi értelme....

– Miért kéne, hogy legyen?

A nő felnevetett, kicsit szomorúan, aztán gyengéden lefej-
tette a derekáról Attila kezét, és azt mondta:

– Muszáj innom valamit. Egy kis vörösbor...? – Láthatóan
sem a magázásra, sem a tegezésre nem tudta magát rávenni.

– Jó, kérek egy kicsit. Ránézek addig erre a levélre.

Ahogy kiment, Attilára rázuhant a kétely. Minek tette, jókor tette, mit gondol kint a nő? Ami történt, nem függött tőle, bár egybevágott az alapvető törekvéssel, amely miatt ennek a háznak a küszöbét átlépte. A férfit ugyanakkor megijesztette az egész sodró spontaneitása, amin AKKOR nem volt semmi hatalma. De MOST kell, hogy legyen. Próbálta hát értelmezni, amíg kint az asszony túlságosan is hosszan bajlódott egy vörösbor kinyitásával és pohárba töltésével. Valószínűleg ő is éppúgy időt akart nyerni, és ez megint felkorbácsolta Attila már-már beteges hiúságát.

Na jó... hát tudja... tudja az asszony, hogy szereti... nem ne essünk túlzásba, vonzódik hozzá, és hogy ez fordítva is így van, nem vitás. De talán most ott kinn az első korty vörösborral lenyeli ezt a hirtelen szenvedélyt is abba a minőségi borokhoz szokott gyomrába. Egy csók a tenyérbe, egy ölelés, ez kevés. Ezt még el lehet bagatellizálni, erre még lehet legyinteni. Kéz-zelfogható, egyértelmű jelét kell adnia annak, hogy nemcsak elfogadta, hanem igazából várta és akarta, hogy ez történjen. Kell, hogy erről bizonyosságot szerezzen. Mégpedig mielőtt ma elmegy innen. Még nem tudta, hogyan, de meg kell lennie. Addig is úgy döntött, tényleg ránéz arra a levélre.

Valami európai uniós küldöttség, projektellenőrzés, mellesleg némi kulturális cserekapcsolat lehetősége. A lefordítása nem okozott különösebb gondot, és épp átfutotta, amikor az asszony belépett, és letette a borospoharát az asztalra. Remegett a keze, és Attila nem tudta, mit mondhatna azon kívül, hogy te édes... de azt nem mondhatja, azt nem...

Szigeti mentette meg a helyzetet, aki betolatott a kertbe és a félszeg pillanatba. A gyerekek azon nyomban kiromboltak

hozzá, át a szobán, a vergődő csöndön, a sorait rendezni próbáló anyjukon és a tanár bácsin. Ildi sóhajtvá követte őket, nem nézett Attilára, aki maga is felállt az asztal mellől. Nézte, amint Szigeti öltönyösen, okostelefonosan, aktatáskásan kiszáll, ahogy Andika belecsimpaszkodik, aztán elkunyerálja a slusszkulcsot, hogy ő nyomja meg a gombot, amitől felvillan még utoljára az autó nyugalomba helyezett elektronikája, és nézte, ahogyan ezt a kisfiú – szokás szerint anyja takarásában – figyeli. Egy percre meglegyintette a kérdés: „Mit csinállok?” De azért látta maga előtt ismét az autó mellett a bicikliről lekászálódó anyját, és ami fő, látta Szigetinet, aki hagyta, hogy a férje adjon neki egy puszit, de maga nem viszonzta. Mondjuk Szigetit ez csöppet sem zavarta. Remek hangulatban volt, uszodamegnyitóról jött, és bár nem próbálta ki a medencét, de nagyot fürdött a felé áradó szervilizmus magasra csapó, simogató hullámaiban. Nem volt elhanyagolható a jatt sem, ami előző nap landolt a számláján. Szóval rendben mentek a dolgok. Úgy látta, itthon is.

– Á, látom, sikerült megnyitni – pillantott a laptopra –, nagyon sürgős, nem várhatott holnapig, bocsánat... Tudok persze egy kicsit angolul, de németet tanultam az iskolában, bent meg vannak, akik folyékonyan nyomják, csak most estefele már... és mint mondtam, nagyon sürgős... szóval... lehetne még annyit kérni, hogy egy gyors válasz...

Attila persze mondhatott volna német, jelezve, hogy ő azért szintén „estefele már...”, de ez most nem volt életszerű, és nem is volt észszerű. Arról nem is szólva, hogy a bizonyosság, amely nélkül nem mehet haza, még várattott magára.

– Persze... annyira nem sietek, belefér.

– Nos... akkor valami kényelmesbe bújok, és aztán belevágunk – mondta Szigeti, és már vette is le magáról a zakóját. Az, hogy szintén a „belevágunk” szót használta, gyomron találta Attilát. De nem csak őt. Az asszony elpirult, és beleakadt fé-lénk, cinkos tekintete az övébe. De ez bizonyosságnak kevés volt.

– Addig hörpints még a borból – tette hozzá Szigeti már ingujjban, felfelé a lépcsőn, és Attila úgy érezte, mint akit raj-takaptak valamin. Erre tényleg inni kellett. A gyerekek is inni kértek, valamin vitakoztak a konyhában, anyjuk csitította őket, kedvesen, figyelmetlenül.

Szigeti rövidnadrágban, Nike pólóban érkezett vissza, és odaült a szőnyegre a laptop mellé. Attila a díványra, mögé ült, ahonnan látta a laptop képernyőjét. Röviden felvázolta a levél tartalmát, és Szigeti javára legyen mondva, nem nagyon kér-dezett, viszont megnyitotta a Wordöt.

– Na, akkor csináljuk azt, hogy én mondom magyarul, te fordítod, aztán írom is rögtön, majd betűződ, ahol kell. Elég jó vagyok gépelésben. „Hát persze, miben nem?” – kérdezte ma-gában Attila, de amúgy csak bólintott: jó lesz így.

– Ildikém, hozz már be nekem is egy poharat, meg tölts ne-künk – kiáltott ki Szigeti, és nekifogtak.

A második mondatnál lépett be az asszony, a férje mellé rak-ta a teli poharat, aki azt mondta:

– Attilának is, cica.

Az asszony a férje mögé lépett, Attila odanyújtotta a poharát. Amíg a nő töltött bele, Attila másik kezével megfogta annak szintén szabad kezét. Belenézett, belemosolygott Szigetiné ijedt, szerelmes arcába, mindaddig, amíg az nem szorította meg a

kezét, és mosolygott vissza nyomorultul, boldogan. Megvolt a bizonyosság.

A többi – értsd: a fordítás – gyerekjáték volt már. Búcsúzásnál nem nézett az asszonyra.

9.

Másnap Attila a győztesek könnyű szívével ébredt. Vagy esetleg a viszonzott szerelmesek könnyű szívével? Netán a könnyű győzelmet arató viszonzott szerelmesek könnyű szívével? Erre még ő sem nagyon tudott volna válaszolni, így hát mi sem teszünk rá kísérletet. Legyen annyi elég, hogy kinézett garzonja ablakából a lenti játszótérre, és mindent szeretett: a hintákat, a szaladgáló kis pulit, pocakos gazdáját, aki éppen telefonált, az előbukó nap foltjait a fűvön (és nem jutott eszébe a lekaszálatlan parlagfű meg az ő néha orbitális tüszögése). A látványtól tudat alatti indíttatásból azért tüszögött párat, de a zuhany alatt ez is elmúlt. Csak az a könnyű szív, az maradt meg egész nap. Egész vasárnap, merthogy vasárnap volt. Ily módon a családi ebéd napja, ahol megint találkozhatott a gondterhelt és jó étvágyú fivérekkal, az agyondolgozott és emiatt cseppet sem szomorkodó anyjával, akivel elbeszélgetett mosogatás közben, aztán elindult Kuna Imre kertjébe a Böll-könyvvel.

Kuna Imre hobbija bízást pályázhatott volna a leghobbisabb hobbi címre, merthogy minden ízében magán viselte egy agráriumhoz mit sem értő amatőr keze nyomát (pontosabban nem

viselte magán semmilyen kéz nyomát). Évekkel ezelőtt örökölte a tanár úr valamelyik felmenőjétől egy kicsi kis egyszobással együtt, és évről évre viharos ábrándokkal indult neki a tavaszi rügyfakadásnak, feleségét azzal biztatva, hogy az éppen ültetendőből majd eltehet télire is. Aztán szelíd borongással elidőzött a tekintete a be nem ültetett kis kert kusza békéjén a május végi nagy érettségidolgozat-javítás kis szüneteiben. „Majd jövőre” – mondta a feleségének, aki gyakran még a füvet is „utána nyírta”, lévén, hogy matematikát tanított, és több volt benne a realitásérzék, mint humán szakos élete párjában, aki jobban szeretett olvasni, mint kertészkedni.

Éppen ezt tette akkor is, amikor Attila bekerekezett a kis kertbe Füge lelkes farokcsóválása közben. Ahogy letámasztotta a biciklit, azonnal tüsszögni kezdett. Füge bánatosan és udvariasan megvárta az orrfúvást, mielőtt ráugrott Attilára.

– Füge! – kiáltott rá Kuna Imre, aki kezében a nyitott könyvvel már ott állt a bicikli mellett. – Elég legyen. De jó, hogy itt vagy. Remek barackpálinkám van. Erzsike bátyja csinálta. Van vagy tíz fája. – Láthatólag csöppet sem bánta, hogy nekik meg egy sincs, habár erre nyílt volna tér.

A pálinkát végül nem azon a teraszon kóstolták meg, ahol eddig Kuna Imre olvasgatott: szinte azonnal belátta, hogy Attila allergiája és az ő kertje nem kompatibilisek. Bent jóleső hűvös volt, Erzsike az egyetlen szoba mélyén sziesztázott.

– Tetszett? – kérdezte Kuna Imre, amikor Attila visszaadta a könyvet, és mint mindig, hosszas és élvezetes elmefuttatásba kezdett. Cigaretáján közben szépen növekedett a hamu, és Attila örömteli érzését, amely elfogta, ha ennek a lelkes, finom intellektusnak a közelében volt, csak fokozta az a kis adrenalin,

amellyel azt figyelte, le fog-e esni a hamu, mielőtt a tanár úr észreveszi, kilyuggatva a viaszosvásznat. Volt már rá példa, mint ahogy azt a terítőn lévő néhány lyukacska ékesen bizonyította. (Nem esett le. Ez egyszer.)

– Te – váltott témát lassan Kun Imre –, amúgy tanítasz a 12. b-ben?

– Igen, de nem az egész osztályt, tudod, angolból több osztályból jönnek.

– Ja persze – rántott egyet a nadrágján a tanár úr, amely mindig le akart esni róla, de nadrágtartóval a helyzet kezelhető volt az iskolában. Otthon nem hordott ilyesmit. – Képzeld, jött egy új gyerek, harminchat mellé a -hetedik... Így szép Kosztolányit tanítani...

– Harminchat vagy harminchét már eléggé mindegy, nem? – mondta Attila annak az angol szakosnak az érzéketlenségével, aki feleannyi gyereknek tanítja a tárgyát ugyanannyi pénzért.

– Mondasz valamit – hagyta rá Kuna Imre. Már túl volt azon, hogy a szakmabeli méltánytalanságokon keseregjen. Egyéb méltánytalanságokon sem borongott már. – Csak nem értem, miért vált valaki iskolát az utolsó évben... Azt értem, mért vettük át... a jegyző fia... Elég nagy az egója így első ránézésre...

– Majd letöröd – mondta Attila minden meggyőződés nélkül. Kuna Imrénél vajszívűbb tanárt nem ismert az iskola.

– Hát... talán... – pöckölte le az összegyűlt hamut a tanár úr, s újra töltött Attilának, aki kezdett veszélyesen elálmosodni. – Nem jöttél tegnap a meccsre. – Kuna Imre személyének sajátos talánya volt, hogy az irodalom verbális gyönyörűségével majdnem vetekedett másik nagy szerelmének, az amatőr futballnak az izgalma. Maga már nem játszott régen, az ifúsági

szakosztályban edzősködött, mérsékelt, de azért a gyerekeknek és magának is elég örömet hozó sikerrel. Szombat délutánonként voltak a meccsek, a közönséget igazából nagyrészt a szurkoló szülők alkották. Néha elment Attila is. Volt a közelben egy kiskocsmá. Jó volt a csapolt sörük.

– Nem, nem tudtam menni. Óráam volt – szabadkozott.

– Szombat délután? Jó ég... azért nem kell mindig pénzt keresni...

– Nyilván jobb lenne hétköznap, és a munkahelyemen... De ez amúgy elég lightos... kicsiknek tartok órát, inkább csak mondókázunk, ilyenek.

– Hú... na, ez az, amihez nekem bár biztosan nem lenne energiám... Legalább megéri?

Most erre mit válaszoljon, kérdezte magában Attila, és Ildi arcára gondolt.

– Hát tulajdonképpen meg. A Szigeti ikreit tanítom.

– Az alpolgármesterről beszélsz? – kapta fel a fejét Kuna Imre.

– Ismered őket?

– Igen... tanítottam Csabát... nagyon... öntudatos gyerek volt. Gondoltam, hogy sokra viszi. Ha sokra vitte.

– Nem vitte?

– Hát azt neked kell tudnod. Biztos, hogy a maga módján tehetséges... Hány évesek a kicsik?

– Őt – felelte Attila, és furcsa érzése támadt. Szinte neheztelt a tanár úrra, mintha bántani készülne a gyerekeket. – Helyesek.

– Gondolom... Most akkor minden szombaton ez lesz? Mondjak le az én legmegbízhatóbb szurkolómról?

– Egyelőre. Nem hiszem, hogy sokáig tart. Az ilyesmit elég hamar megunják vagy a gyerekek, vagy a szülők. – És ahogy ezt mondta, Attilát erős ingerültég fogta el.

– Szóval befurakodtál a high societybe – csillogtatta meg Kuna Imre igencsak alkalmi angoltudását. – Ezek a magánórák... de gyűlöltem a végén... Ha csak meghallottam a csengőt, már a falba tudtam volna verni a fejemet. Jézusom, ha szegény delikvenssek látták volna. Aztán persze angyali mosollyal nyitottam nekik ajtót, én, az álnok képmutató... De te... mindjárt elalszol. Felteszek egy kávét, meg keresek könyvet.

Kuna Imre látta el rendszeres és megítélése szerint kihagyhatatlan olvasnivalóval Attilát, aki középiskolás korában nem nagyon múlatta ilyesmivel az időt... Szóval volt mit behoznia.

– Ez most egy cseh – rakta a legújabb könyvet Kuna Imre az asztalra. Attila rápillantott. *A lét elviselhetetlen könnyűsége.*

– Már a cím Nobel-díjat érdemelne – mondta a tanár úr, követve Attila tekintetét. – Élvezni fogod.

Attila nem kételkedett benne, de úgy érezte, életét most egy ágyért... Így aztán elköszönt, még mielőtt Erzsike felébredt volna délutáni sziesztájából. Kuna Imre kikísérte, és most sem sikerült Fügét megakadályoznia abban, hogy rá ne ugorjon búcsúzóul Attilára, és barátságosan meg ne nyalintsa annak arcát. Attila a legközelebbi saroknál megállt, és megtörölte a zsebkendőjével. Aztán kerekedett haza a boldogító ágy felé, háttizsákjában *A lét elviselhetetlen könnyűségével.* És jegyezzük meg: az volt, mármint a lét, tényleg könnyű volt, de nagyon is elviselhetően, az édességéről nem is szólva. Igen, könnyű és édes volt és... És még milyen is? A kellő szót Attila nem találta. Anélkül merült álomba. Könnyűbe, édesbe.

10.

Szigetinét viszont elkerülte az álom. Ébren volt szombat éjjel, és összeugrott szívvel-gyomorral, ragyogó, karikás szemekkel nézett a sötétbe hajnalig, és ébren volt vasárnap délután is. Nemcsak azért, mert általában nem aludt délután, és ha éppen mégis, hamar ott kötött volna ki mellette vagy Andika, vagy Gáborka, vagy mindkettő. Vendégük volt, aki elég nehezen állt fel a fotelból: az anyósa. Az asszony havonta egyszer jött hozzájuk ebédre. Jött és főzött és beszélt. Fiának, aki „nagy ember lett”, általában mindig volt valami sürgős intézni valója a laptopján. Az asszony most is az asztal terítőjét simítgatva ült az ebéd romjai felett, és a fejét csóválta a menyének:

– Annyit dolgozik, szegény. Ki fog merülni. Mondd már neki, Ildikém, hogy legalább hétvégén lazítson egy kicsit.

Ildi bólintott, figyelmetlenül és álnokul. Eszébe sem jutott bármi ilyesmit mondani a férjének, aki bizonyárra szőrfölt a neten. Mint annyiszor, most is megsajnálta az anyósát, akit nyilvánvalóan szégyell a fia, s beszélgetett vele helyette is, ámbar ez egyszer ez elég gyatrán ment, s azon kapta magát, hogy gépiesen mosolyog és bólogat, miközben fogalma sincs, mit mond az asszony.

– Rendeljek nektek is? – úszott be szórakozott agyába a kérdés, amire – riadt fel – nem lehet bólintani. Megrázkódott, és igyekezett visszahozni magát a konyhaasztalhoz, amelynek a másik oldalán egy készséges asszonyi szempár várta a választ.

– Bocsánat... kicsit elgondolkoztam... Mit is?

– Piros paprikát. Az Icától... tudod, a második emeleti szomszédától. A fia hozza Kalocsáról.

– Ja persze – bólintott Ildi.

– Na... – állt fel az anyós –, leszedem az asztalt, Ildikém. Te csak maradj, dolgozol te eleget.

Ilyenkor Ildi általában tiltakozni szokott, csak megszokásból persze, mert egyrészt jólesett pihenni, másrészt anyósának jólesett hasznosnak és valamennyire otthon éreznie magát ebben a puccos konyhában. De Ildinek most még erre a halvány, rutinos képmutatásra sem volt energiája, mert a telefonja jelzett, és látta, hogy a Facebookon Attila épp bejelölte ismerősnek.

– Állandón pittyegnek ezek a nyavalyák... – mondta anyósa, és Ildi úgy érezte, mindent tud. De mi mindent? És miért esik most olyan nehezere beszélgetnie ezzel az asszonnyal? Miért mindig neki kell tartani a frontot?

– Igyunk egy kávé? – kérdezte aztán, és a telefonját belesüllyesztette a nadrágzsebébe. Majd... Anyósa egy pillanatra abbahagyta a tányérok mosogatógépbe pakolását, felnézett, kicsit visszanyerve törékeny biztonságérzetét.

– Igen, az jó ötlet. Megkérdezed Csabit, kér-e?

Ildi bólintott, és bement a nappaliba:

– A jó isten áldjon meg, szakadj már le a gépről, itt van az édesanyád – mondta, és éppúgy meglepődött ezen az ingerült mondaton, mint a férje.

– Mi mi van? – kérdezte Szigeti.

– Az van, hogy itt ülsz már egy órája, miközben itt van az anyád. – Aztán hirtelen eltűnt belőle minden indulat. Lecsillapodva hozzátette: – Mindjárt főzünk egy kávé, és ha bejövünk, légy szíves, beszéljess már vele.

– Mindig szoktam.

– Sosem szoktál.

Legyünk méltányosak: ezen a délutánon Szigeti Csaba túl-
lépte a szokásos kommunikációs hagyományt. A laptopja tetejét
lejjebb hajtva igyekezett beszélgetést kezdeményezni anyjával,
akit ez mélyen zavarba ejtett. Már olyan régen nem történt
ilyesmi, hogy elvétette a mértéket: túlságosan bőbeszédű lett.
Aztán szavai kuszán kihajtó dzsungelében eltévedve egyre elve-
szettebbnek érezte magát. A szokottnál hamarabb elbúcsúzott.
Miután kikísérte, Szigeti azt mondta Ildinek:

– Na, hát ezért nem erőltetem a beszélgetést.

De Ildi már ezt nem nagyon hallotta. Éppen készült bemen-
ni „olvasni” a szobába. A férj visszatelepedett a laptopja elé, és
ami azt illeti, felesége is éppen a digitális világot pásztázta az
ágyra feküdve. Nem volt valami nagy Facebook-fan, volt profil-
képe a gyerekekkel, és néha használta a Messengert. Ismerősei
jórészt Csaba ismerősei is voltak. Kis dobbanással a szívében
most befogadta ebbe a körbe Attilát is, és azon nyomban rá-
ment a Facebook-oldalára. Olyan óvatoskodva nézte a képeit,
mintha valaki figyelné, és helytelenítené, amit tesz. Voltak fotók
családdal, lányokkal. Fiatalabbak voltak nála, pózoltak, nyelvet
nyújtottak, grimaszoltak. Attila is. Elkedvetlenedett... Jézus, hát
mit képzelt? Kilépett a Facebookból. Hátradőlt. Nézte a plafont.
Aztán meghallotta férje lépteit. Lehunyta a szemét. Szigeti be-
nyitott:

– Alszol? – kérdezte. Mögötte ott toporgott Gáborka. – Anyu
elaludt, hagyjuk pihenni – súgta neki az apja, mielőtt behú-
zta az ajtót.

De pihenésről szó sem volt, Ildi szeméből csordogált a könny.
 szóval a lét édes könnyűsége egyrészt és szivárgó köny-
nyek a másik oldalon... Ugyanarról a tőről fakadva... – hát még

mondja valaki, hogy nem bonyolult dolog a szerelem... Aztán jön a hogyan tovább, mert elviekben persze tudjuk, mit minek kell követni: érintést érintésnek, a felgyúló szenvedélyt a beteljesülésnek. Na de mikor és hogyan? Ha a másnap világa ráhull a kisasztalra, amely fölött Attila belecsókolt az asszony tenyerébe, ott van-e még rajta annak a pillanatnak a fénye? És ha az egyikőjük látja is még, vajon biztos lehet benne, hogy a másik is látja? És ha nem tudja, mer-e újra közelíteni? Ezernyi kérdés... és a lét könnyűsége odavan... érzi ezt Attila is. Ezért hívja segítségül a virtualitást.

Aztán amikor két órával később, amit elég nehezen visel a büszkesége, az asszony visszaigazolja az ismeretséget, nem igazán tudja, mit is tegyen. Egy biztos: itt lopott csókok, kapualjba húzódo ölelkezések szóba sem jöhetnek. Minden vagy semmi – ül fel az ágyán, amelyből már minden melegség elillant. Meg kell kapnia, már nem kisgyerek, hogy ábrándos szemmel vágyakozzon. Körbenéz a szobájában. Egy hónapja lakja, kényelmes a franciaágy, egészében so-so. Kezdetnek jó lesz. Akkor hát... és Attila írni kezd.

11.

– És te? – kérdezte Szigetiné, miközben felült az ágyban, és a párnát a háta mögé gyűrte. A kérdés Attilának szólt, aki éppen a kávéját hozta be. Egy hónapja voltak szeretők, és az asszony sehol sem érezte jobban otthon magát, mint ebben

a félig berendezett kis garzonban. A leeresztett redőnyöktől félhomályos szobában elnézte Attila fiatal, édes testét, ahogy közeledett a kávéval. Boldog volt és büntudatos. Most, hogy itt feküdt, inkább csak boldog. Félóra múlva, ha kilép a decemberi estébe, és hajába kap a hideg szél, a büntudat lesz erősebb. De erre most nem akart gondolni. A kérdése egyébként arra vonatkozott, Attila vesz-e magának fenyőfát. Ő ugyanis azért tudott elszabadulni, mert a férje a gyerekekkel épp azt választott a városban, s ő kapott az alkalmon, hogy úgymond megvehesse magában az ajándékokat. A boltok helyett azonban az útja ide vezetett, és aggasztóan nem érdekelték sem az ajándékok, sem a karácsony. Pontosabban az a karácsony, amiben nem lesz benne ez a szoba, és ez a fiatal férfi, aki az ágy szélére ülve feléje nyújtotta a csészét.

– Vigyázz, forró – mondta az asszonynak. Azután: – Nem veszek. Minek? Úgyis anyáméknál leszek.

Ez fájt, igen, fájt Ildinek. Elképzelni ezt az oly szeretett férfit, amint az anyjék asztalánál eszi a halászlét, ahelyett, hogy együtt néznék a fenyőfaágók fényeit. Tudta, hogy nem lehet máshogy, de akkor is fájt. Az a tárgyilagosság is, amivel mind ezt Attila mondta. Mintha neki ez nem lenne ügy. Talán nem is ügy... Ildi belekortyolt a kávéjába, sírhatnékja támadt. Még nagyon az elején tartottak, még nagyon szerelmes volt, és a legkisebb dolog is kibillentette az egyensúlyából. Attila megérezte az asszony csüggedését.

– Nyilván a legjobb az lenne, ha Veled... de ha nem lehet, akkor mindegy... – Aztán maga felé fordította Szigetiné arcát.
– Adj egy pusztit, és tessék nekem örülni.

Az asszony arca újra kiderült, a mosoly elmosta az iménti szomorúságot Attila a haját simogatta:

– Csak egy nap az is... na jó, három. Amúgy sosem voltam nagyon oda a karácsonyért.

– Azért ajándékozunk, ugye?

Attila keze megállt.

– Ha akarod... de ebben ti nők, sokkal jobbak vagytok. És...
– hirtelen elhallgatott.

– És?

– És csak valami szerényet.

Az asszony értette, mit akar mondani Attila. Tudta, hogy a férfi nem tud olyan bőkezű gondtalansággal vásárolni, mint ő. De mért ne kényeztethetné azt, akit szeret? Amire gondolt, amúgy sem csupán ajándék, és egyébként meg nincs jelentősége a pénznek. De így persze csak az gondolkozik, akinek Váradiék a szülei és Szigeti a férje. Attila homályosan sejtette ezt, kibontakozott az ölelésből, és megkeményedett hangon azt mondta:

– Ne készülj, kérlek, semmi extrára, vagy ilyesmi. Azt tartogasd a családnak.

– Most miért haragszol? – fonta a karjait a nyaka köré az asszony. Ő már eldöntötte. És Attila örülni fog neki, még ha most morcos is.

Attila nem felelt. Nem mintha nem tudta volna, miért haragszik. De azt mégsem mondhatta, hogy társadalmi igazságtalanság. Ennek a délutánnak a porcelánboltjába nem trappolhatott be ezzel az elefánttal. Kivette Ildi kezéből az üres csészét.

– Azért haragszom, mert szalad az idő. Ki kéne használnunk, nem gondolod?

Szigetiné az órájára nézett. Volt még bő tíz perce...

12.

Később, egy félóra múlva az asszony már hazafelé vezetett. A házukhoz közeledve látta, hogy világosak az ablakok. Amint leállította a motort, kicsit még ült a kocsiban, átgondolta, mit is fog mondani. Igyekezett valamennyit megtartani az igazságból, így könnyebb volt, és nem is kínoztá annyira a büntudat. Látta, ahogy a férje kijön, és nyitja a kaput. Kiszállt, és nyitva hagyta a kocsi ajtaját.

– Beállsz? – kérdezte. Mióta nem érdekelte, tesz-e, a férje sosem tett megjegyzést. Egyáltalán, mostanában mintha készsegebb lett volna. Ment az autó után, amelynek városi világítása éppen ráesett a veranda korlátjához támasztott fenyőfára. „Meg kell dicsérenem” – figyelmeztette magát az asszony.

– Jó nagy fát vettetek – mondta. Ennyi telt tőle, És ez sem volt könnyű. Tudta, hogy a lelkesedés látható hiánya hiba. De képtelen volt lelkesedni.

– Igen... sokáig válogattunk. Mondjuk nem akartam ennyire nagyot, de végül is elfér, hadd örüljenek.

– Ja... – végszavazott Ildi, miközben lehámozta magáról a sálát. Mindjárt kirombolnak a gyerekek. Hirtelen azt érezte, egyedül akar lenni, és ettől megrémült. Soha, semmilyen körülmények között nem írhatja semmi felül, amit a gyermekei iránt érez. Mi ez? De mielőtt bármit is tisztázni tudott volna, már a

nyakába csimpaszkodott Andika, Gáborka pedig lelkesen magyarázta, hogy ő találta a fát. „Ugye milyen szép?” – kérdezte azzal az ábrándos tekintettel, amit annyira imádott az anyja, és amibe most alig mert belenézni. A büntudat viharos erővel zúgott végig rajta. Ezek a pillanatok voltak azok, amikor teljesen valószínűtlenné vált az Attilához fűződő kapcsolata, és az pedig napnál is világosabbnak tűnt, hogy nem éri meg, és véget kell neki vetni. Velük kellett volna menni, fogni a kicsik párnás kis mancsát, együtt válogatni... ehelyett... szinte beleszédült a szégyenbe. Leült a nappaliban, lassan elcsitult az érkezése feletti öröm, a gyerekek visszatértek az épp nézett rajzfilmhez. Szigeti is bejött.

– Na, vettél valamit? – kérdezte.

– Nem, igazából nem is volt kedvem, olyan nagy volt a tömeg. Csak kicsit nézelődtem meg sétáltam.

– Jobban jártál volna akkor, ha velünk jössz – mondta a férfi, és mintha remegett volna kicsit a hangja. Vagy csak képzelődik?

– Igen, utólag persze már okos az ember – sóhajtott az asszony, és hirtelen felállt. Úgy érezte, egy perc, és elárulja magát.
– Megyek, szólok a gyerekeknek, most már fürödniük kell.

– Hadd nézzék végig – állította meg a férje szelíden, megfogva a karját. Ettől a Szigetire oly kevéssé jellemző gyengédségtől Ildi sikítani tudott volna. „Csak nyugodtan” – súgta magának, de súgni könnyebb volt, mint megtenni, mert minden zsigere le akarta tépni a férfi ujjait a karjáról.

– Hát jó – préselte ki minden izmát megfeszítve, és arrébb lépett. Szigeti ujjai leváltak róla. – Akkor még iszom egy pohár bort. Te is kérsz? „Készségesnek kell lennem”

– Jó – dőlt hátra a férfi a karosszékben. Ildi úgy érezte, követi a szemével, ahogy kiment. „Tud valamit?” – nézett ki a konyhablakon a sötét decemberi kertbe, nagy levegőket véve.

13.

Szigeti nem tudott semmit, viszont érzett. Ha megkérdezte volna valaki, mit is, nem lett volna könnyű rá válaszolnia. Leginkább azt, hogy Ildi „levált róla”. Valahogy furcsán, idegenül független és érdektelen lett. Nem volt rajta fogás. Az ismerős pontok, amelyeken keresztül hozzá lehetett férni, eltűntek. Ez új volt, s egyre többször készítette a férfit tűnődésre a felismerés, hogy Ildivel ritkábban találkozik közös életük megszokott útvonalaiban, például az ágyban... Mondjuk ott aztán végképp nem tudtak találkozni, még *azelőtt* sem. S bármilyen képtelenül hangzott, Szigetinek nem volt ínyére, hogy Ildi újabban m húzódozott. Az a „legyünk akkor túl rajta” lendület, ahogyan az asszony egy-egy együttlétnek nekidurálta magát, nem az az élvezetet nem remélő passzivitás volt, amit a férfi megszokott nem túl hosszú és nem túl önzetlen aktusaik során. Ildi korábban is sokszor gondolt közben másra, de ez Szigetinek sosem tűnt fel. Most viszont TUDTA, hogy így van, és homályos rémület úszott a testébe, miközben az végezte a dolgát, és a szexus sivárságára fittyet hányva élvezetet robbantott ki belőle. Aztán az asszony megkönnyebbült elfordulása, és az a nyomorult csönd... Nem lehetett nem észrevenni, hogy valami itt IS

megváltozott. És ha ITT is, akkor... de nem, Szigeti ezt igazából nem nagyon tartotta valószínűnek. Ugyan hol találkozhatott volna más férfival? Inkább kiégésről van szó – talán több figyelmet kéne fordítania Ildire. Mielőtt elvadul.

Így kezdődött meg az a változás a férfi viselkedésében, amit Ildi számos apró dologban – beállítás a garázsba, szemétkivétel, reggeli kávé elkészítése, borkinyitás, -kitöltés, gyengéd mozdulatok – érzékelt, és szikrányit sem értékelt. Az igazat megvallva, épp ellenkezőleg. Csak még idegesítőbb lett tőle a férje, hiszen pontosan tudta e gesztusok célját, és azt is, hogy a férfi azt semmilyen módon nem érheti el. Idegesítette, hogy Szigeti azt hiszi, bármit is tehet az ellen az édesség ellen, ami benne van és árad, és túlfolyik mindenben – házastársi hűségben, családi békén, biztonságon, társadalmi konvenciókon. A legtöbb, amire képes volt, hogy igyekezett elfojtani a benne lévő ingerültséget, miközben a férfi megkérdezte, kér-e kávé. Komoly erőfeszítésébe került, hogy ne vágja oda, hogy ne erőlködjön, eddig sem tette. Tudta, hogy előbb-utóbb erre sem lesz képes. Félt ettől pillanattól. Mert akkor, akkor dönteni kell. És arra nem állt készen.

Így aztán kerülgették egymást a valaha oly biztonságos otthon aknamezőin, egyelőre nagyon vigyázva arra, nehogy egy aknára rálépjenek. De fáradtak a megfeszített izmok, s egyre szűkösebbnek tetszett az így bejárható terület. Közben néha megpihentek, de már sosem egymás oldalán, sőt a leggyakrabban a háznak nem is ugyanazon részében. Szigeti többet foglalkozott a gyerekekkel, akik mintegy bombabiztos biztosítékai voltak annak, hogy semmi drasztikus változás nem történhet. Ildi pedig sokat olvasott és feltűnően sokat netezett. Gyakran posztolt ezt-azt abban a reményben, hogy a férje is

látja, és konstatálja, hogy a felesége a Facebook rabja lett az otthonlét alatt. Míg gyűltek a lájkok, ő Attilával beszélgetett Messengeren.

14.

Teltek a hónapok, lassan tavaszodott. Szigeti kezdte visszanyer-
ni egy időre gyengülő biztonságérzetét, egész egyszerűen azért,
mert beborította a munka. A sházán látogatót vártak, a leg-
magasabb helyről – és nem lehetett hibázni. Meg volt más is.
Az jegyző fia... Kényes ügy... vagy nem is, valójában nagyon
is egyszerű, de azért mégsem kellemes. Nem értette. Kuna Im-
re őt is tanította annak idején, és utoljára gondolta volna róla,
hogy ilyen galibát okoz... Megbuktatni a jegyző fiát érettségi
előtt enyhén szólva nem taktikus, habár nem a taktikusság volt
a tanár úr legjellemzőbb tulajdonsága. Viszont közismert volt
a vajszívéről... Mi történhetett? Szigetinek csöpp kedve sem
volt ezzel vesztegetni az idejét, de kénytelen volt, mert együtt
teniszezett hetente kétszer az iskolaigazgatóval – és ebből a
jegyző szerint logikusan következett, hogy személyesen közbe-
lépjen, hiszen úgysis jó ismerősök. Szigeti nem világosította fel
a jegyzőt arról, amit amúgy is tudnia kellett volna: az ő tenisz-
cimboraí nem pedagógus-, hanem orvoskörökből kerülnek ki.
Hogy a gimnázium igazgatója benne volt a páros mérkőzések-
ben, annak a kizárólagos oka az volt, hogy pokoli jól játszott.
De az a távolságtartás, amit Szigeti következetesen megtartott

vele kapcsolatban a tenispályán kívül, és amihez az igazgató – helyesen – igazodott (értsd: a teniszmeccs utáni sörözésre általában már nem ért rá, vagy ha néha igen, inkább csak nevetett a vicceken, és hallgatott, azaz „tudta a helyét”), nos ez az „alig nexus” nem tette lehetővé, hogy egy meccs után Szigeti csak úgy mellesleg félrevonja. Amúgy is irritálta, hogy alig hibázik a pályán... Majd felhívja... ahogy az ilyen ügyeknél szokta. Viszont – határozta el – előtte puhatolózik Attilánál. Elvégre Kuna Imre kollégája.

Így esett, hogy az egyik angolóra után az épp menni készülő Attilát megkérdezte:

– Van egy kis időd?

Attila fülét megint brutálisan megütötte ez a semmilyen előélettel meg nem támogatott tegezés. Bólintott. Szigeti láthatóan kissé zavarban volt. Miközben elvette a fotelben hagyott szemüvegét, hogy Attila le tudjon oda ülni, hosszan sztorizott arról, hányszor és milyen elképesztő helyeken hagyja és találja meg. Aztán megköszörülte a torkát.

– Te mennyire ismered Kuna Imrét?

Most Attilán volt a sor a torokköszörülésben.

– Kollégám.

– Jó, jó, nyilván. De jóban vagytok?

– Semmi különös.

– Értem... de nyilván tudod, mi történt...

– Tudom.

– Szerencsétlen ügy... Kár volt azt a videót felrakni... De nem kéne így felfújni... Nincs semmi jelentősége.

Attila érezte, hogy kezd nőni benne az indulat. „Csak nyugodtan” – mondta magában.

Ő is látta a tanár úr profilképével photoshoppolt posztot, amit Kiss Szabolcs rakott fel a Facebookra, és amin Kuna Imre éppen öngölt rúg. Bár később a fiú letörölte – vagy letöröltették vele –, de elég ideig volt fenn ahhoz, hogy Kuna Imre ne csak a képet lássa, hanem azt is, hogy meglehetősen sok tanítványa lánkjolta. Olyanok is, akik őszintén szerették őt. Egyébként nyilván nem ezért szánta rá magát, hogy megbuktassa a fiút. Ezt egy alkalommal ki is fejtette Attilának, amikor a ki tudja hányadik eredménytelen egyeztetés után piros foltos nyakkal kijött az igazgatói irodából, és fiatal kollégája kikísérte cigarettázni az iskola mögötti térre.

– Nem éri meg, tanár úr – mondta neki Attila.

– Olvastad a *Kolhaas Mihályt* Kleistől?

– Nem.

– Majd odaadom. Néha muszáj, hogy az ember ne engedje, hogy... mindegy.

– Ezt a dimenziót meg sem értené az a fiú... Adj neki valami javítási lehetőséget.

– Csak nem gondolod, hogy nem adtam? Többször is. Mind a háromszor üresen adta be a dolgozatát. 2,2-es átlaggal jött át hozzánk félévkor, nálam csak elégtelenje van, de szerinte 1,6-ra ezerrel meg kell adnom a kettést. És... van más okom is. Nem az a poszt. Az persze nagyon szerencsétlen volt, de hát gyerek... Nem engedhetem meg, hogy a többiek azt gondolják, ez rendben van, ezt meg lehet tenni.

– Rámész, tanár úr... Látom. Tibor minden nap behív az irodájába, hogy gyúrjon... Kell-ez neked?

– Most erre mit mondjak, Attila? Nem, nem kell. Csak éppen muszáj.

Erre Attilának nem volt érve. De továbbra is aggódott a tanár úrért.

Ez járt most az eszében, ahogy Szigeti Csabának a válaszát fogalmazta. Igyekezett óvatos lenni, de nem volt könnyű, mert Kuna Imre kitartóan nézte a szőnyeg mintázatából.

– A tanár úr szerintem nem így gondolja – préselte ki magából végül.

Szigeti felkapta a fejét. De addigra Attila rendezte az arcvonásait.

– Jó, jó, értem én... de minek elkaszálni? Nem ér annyit a dolog. A fiú amúgy is megy ki az apjához külföldre... Ő meg itt marad a városban, ahol az anyuka a jegyző... Nyilván nem tudunk semmit tenni, ha megmakacsolja magát... de...

Attila nézte Szigetit, aki valójában meg volt róla győződve, hogy lenyomja erővel Kuna Imrét, ha muszáj. Elöntötte a düh. Kritikus pillanat volt.

– És mégis én mit tehetek? – nyögte ki a szőnyeget nézve. Kuna Imre szemrehányás nélkül, megértően nézett vissza rá.

– Hát alkalomadtán beszélhetnél vele...

„Már megtettem” – szaladt ki majdnem Attila száján. Arra gondolt, ezt igazából meg is ígérheti komolyabb engedmény nélkül. Kicsit megenyhült.

– Jó, megpróbálok. De... ez... az ő döntése.

– Persze – állt fel megkönnyebbülten Szigeti. – De egy próbát megér. Ne legyen már a maga ellensége...

Különös, hogy még aznap este Kuna Imre felesége is ugyanerre kérte Attilát, amikor felhívta.

– Beszélj vele. Napok óta nem alszik.

– Tudod adni?

- Most nem. A beszédét írja a tanérvzáróra.
  - Beszédét?
  - Igen. A fejébe vette, hogy ott mindent elmond. Beszélj le róla. Jó, bukjon meg az a gyerek, megérdemli. De ennyi. Nem szeretném, ha még hónapokig ezen feszülne. Alig eszik.
  - Jó, akkor később felhívom. Estefelé.
- De este Kuna Imre nem vette fel a telefont. És Attila többet nem próbálkozott.

15.

A május korai meleggel és fullasztó virágillattal érkezett. A végzősök osztályozó konferenciája előtt Kuna Imre néhányszor még megfordult az igazgatói irodában. Kiss Szabolcs már nem járt be az utolsó héten az órákra. Az osztályfőnök fásultan konstataálta, és igazolta a hiányzást. Belefáradt a hetek óta tartó egyeztetésbe az igazgatóval, a szülővel, a gyerekekkel és Kuna Imrével, akire titokban neheztelt, hogy ilyen fafejű. Kiss Szabolcs végül megbukott irodalomból. Az osztályozó konferencia után mindenki sietett haza, hogy kellőképp tudja fogadni este a szerenádozókat.

Kuna Imre házához este tíz körül, lovas kocsin értek ki a kicsit már kapatos gyerekek. Kiss Szabolcs nem tartott velük. A kert közepén felállított nagy asztalon a szendvicsek és meggyes pite mellett ott álltak a pezsgőspoharak. Épp csak egy ujjnyi jutott mindenkinek, de volt házi málnaszörp is. A diákok

kicsit megilletődötten koccintottak a tanár úrral, aki mondott néhány szót meghatott hangon, és a végén Kosztolányit idézte. Aztán a gyerekek egy része Fügével játszott, a többiek a tanár úr biztatására orgonát szedtek, néhányan pedig megvallották Kuna Imrének, milyen nagy élmény volt ott lenni az óráin. Sokáig nem maradhattak: még mentek az osztályfőnökhöz.

– Azért elnézést kérhettek volna – jegyezte meg Kuna Imre felesége, miközben leszedte az asztalt.

– Kik? – kérdezte a férje szórakozottan. Mámorító, csillagfényes éjszaka volt, még ott keringett a kertben az ifjúság tündéri aurája. A tanár úr megindult volt, és boldog.

– Hát akik belájkolták.

– Nem számít – mondta Kuna Imre. Először sajnálta Kiss Szabolcsot. De azt továbbra sem, hogy megbuktatta.

Ezen az sem változtatott, hogy a ballagási ünnepséget követően, az iskola udvarán Szabolcs apja megállította, és biztosította arról, hogy meg fogja bánni, amit a fiával tett.

– Nem hinném – felelte a tanár úr nyugodtan, de nem volt nyugodt. Aztán a következő hét elején kiderült, hogy az általa vezetett ifjúsági amatőr focicsapat az idén nem kap támogatást az önkormányzattól. Kuna Imre elolvasta az indoklást, és kiült a kertbe egy pohár borral. Bár igazából már elengedte azt, hogy a tanévzárón felszólaljon, most úgy döntött, mégis megteszi. Elővette a korábban megírt vázlatot, és újrafogalmazta.

Nagy hőség volt a tanévzáró értekezlet napján, a beállított ventilátorok sem sokat javítottak a helyzeten. Mindenki türelmetlenül várta az értekezlet végét, addig is maradék lapokkal legyezték magukat, néhányan takarásban SMS-t írtak, Facebookoztak. Attila Kuna Imre mellett ült. Hallotta, ahogy sóhajtozik,

fészkelődik, aztán a karja a magasba lendül. Kezdetben remegő hangja egyre jobban megerősödött, ahogy tényszerűen felsorolta, mi is történt vele az elmúlt hetekben. Bár a többség nyilvánvalóan tudott a dologról, ilyen mélységekben és ilyen tisztán most világlott ki a gyalázat, ami kollégájukkal megesett. Az őt ért folyamatos presszió, fenyegetés tényének, de legfőképpen máskor oly békés, csendes kollégájuk megszívanyodott, kipirosodott arcának el kellett volna sodornia minden mást. De a felszólalást követő döbrent csend után valaki a menzai beosztás egyszerűsítésével rukkolt elő, és ebből parázs vita kerekedett...

Attila fájó szívvel nézte, ahogy Kuna Imre remegő kézzel elteszi az akatatóskájába a vázlatot, amibe egyébként nem nézett bele. Kereste a tekintetét, hogy behunyorogjon, ha már ő is nyomorultul hallgatott. De Kuna Imre a táskája csatjával bajlódott. Attila tudta, hogy a tanár úr mélységesen csalódott. Hogy azt remélte, ezen a mikroszinten mégiscsak megélhet valami szolidaritást, és némi jóvátételt kap ebben a légkondit soha nem remélő teremben azoktól, akikkel évtizedek óta dolgozik, és akik ismerik, és mindent láttak.

Ha csalódott is volt Kuna Imre, nem mutatta. Részt vett az értekezlet utáni ebéden, és ugyan piros foltos nyakkal, de készségesen elmondta, mit tervez a nyárra. Azt talán megjegyezhetjük, hogy erre ez egyszer meglepően sokan voltak kíváncsiak.

16.

Miután jól ismerjük Attila büszke, öntudatos természetét, és azt, hogy igencsak kényes igazság dolgában, jogosan tesszük fel a kérdést: miért hallgatott? És persze a választ is tudjuk, szintén Attila ismeretében: ő nemcsak Kuna Imrének akar jóvátételt, hanem mindenkinek, aki ott áll anyja mellett abban a kapualjban. Majd egyszer elmagyarazza a tanár úrnak. De most nem hívhatja fel magára a figyelmet. Gondolnia kell a jövőjére. Márpedig az Ildi személyében ott kopogtatott Attila garzonjának olajzöld ajtaján két nappal a tanévzáró után.

Hogy miért kopogtatott az asszony, miközben volt kulcsa, arra tudjuk a választ: Attila nem várta, aludt az elsötétített szobában, és a kulcsát nem vette ki a zárból. Arra viszont nem tudunk felelni, miért nem csöngetett kopogtatás helyett. De hát korábban is gyakran viselkedett észszerűtlenül, és ezen a szerelmes állapot csak rontott. Egyébként mindegy is... Attila így is meghallotta a kopogást, és kinyitotta az ajtót. Ahogy ott állt kócos, homlokába hulló hajával, hunyorgó szemmel, úgy hasított bele a szűk lépcsőházi forduló prózájába, mint egy Mozart-etűd egy valóságshow nappalijába. Ildi alig kapott levegőt a szerelemtől. Attila félreértette:

– Valami baj van?

– Nem – mosolyodott el az asszony. – Beengedsz?

Attila kicsit zavartan felnevetett, és betessékelte a szobába, kettejük kis szerelmi fészkebe, ami most az ő egyszemélyes életének nyomait mutatta: az ágy mellett egy üres sós mogyorós zacskó, egy kávé csésze, egy levetett zokni és a könyv, amibe belealudt. Gyorsan pakolni kezdett, mintha rajtakapták volna

valamin. Maga is meglepődött, milyen feszült: azt hitte, ennél már előbbre tart. Ildi tartott előbbre: ő nem „felmérte a terepet”, csak ott volt. Attila kapkodását viszont félreértette.

– Zavarok?

Attila, aki éppen a konyhába tartott, lerakta a kávéscsészét, és az asszony elé guggolt, aki a szoba egyetlen foteljében ült, hirtelen elfogyó kedvvel. Megfogta mind a két kezét, és a szemébe nézett.

– Te engem sosem zavarasz, ezt verd ki abból a helyes kis fedjből. Csak még fel kell ébrednem.

– Akkor főzök egy újabb kávé, jó? – nyerte vissza az asszony a biztonságérzetét. A szoba újra mindkettejük otthona volt.

Kávészívás közben aztán Ildi elmondta, miért is állított be soron kívül. A Nagy Látogatás a városházán a jövő héten volt esedékes. És Ő nem egyedül jön, hanem számos külföldi befektetővel és üzletemberrel. Kellenek a tolmácsok. Na nem a szaktolmácsoláshoz, hanem előtte-utána kalauzolni, logisztikázni, a fogadáson a közelben lenni, ha bármire szükség lenne. Szerinte be tudná ajánlani Csabának. Igazság szerint Csaba maga említette meg, hogy Attilát majd megkérdezi. De aztán annyiban maradt a dolog. De ő, Ildi újra rákérdez, ha Attila akarja. Nagyon jó pénz.

Attila ösztönösen nemet akart mondani. Hiába, nem szívta az anyatejjel magába a karrierizmust, kellett egy kis idő, amíg felfogta ennek lehetséges előnyeit. De még így is szorongott – még soha nem csinált ilyet, és igen, jól tud angolul, de vajon elég jól-e az ilyesmihez? Kételyeinek kicsinyes perspektíváit csak lassan feszítették szét a tágasabb horizontok. Ki tudja, miért, amerikai filmek fogadásai úsztak be az emlékezetébe,

ahol az ismeretlen kezdő felbecsülhetetlen nexushoz jut egy beszélgetés közben, felfigyelnek rá, és így tovább... Persze, ez nem valószínű... de mégiscsak ott állhat a „nagyok” között, olyanok között, akiktől Szigeti Csabának azonnal elvékonyodik a hangja. Bátorság...

– Jó, hát kérdezd meg. Aztán majd meglátjuk – felelte hát, majd témát váltott: – Tudsz maradni?

Mennie kellett volna, de Ildi képtelen volt kiszakadni ennek a szobának a varázsából. Úgy döntött, marad egy kicsit.

17.

Talán jobban tette volna, ha nem így dönt, mert Szigeti Csabát otthon előntötte megint a sötét nyugtalanság. A nagy hajtásnak vége volt a hivatalban, és korán hazaért, ahol Ildi helyett Eszter, a bébiszitter fogadta, és arra a kérdésre, hogy hova ment a felesége, nem tudott válaszolni. A férfi kiült a verandára, ahonnan belátta az utat. Hirtelen ütéssel a szívéen megértette, hogy az a körvonalazatlan, utálatos bizonytalanság, amelyet az elmúlt hetekben elfedett a munka, nem tűnt el az életükből, itt van. Elhatározta, hogy első dolga lesz megkérdezni Ildit, mi volt ilyen sürgős, de ahogy meglátta az autót, majd a feleségét, ahogy kiszállt belőle, eltűnt belőle minden elszántság. Hirtelen feltűnt neki, hogy az asszony milyen csinos. Ettől valahogy nagyon cefet kedve lett. Úgy érezte magát, mint egy reménytelenül vágyakozó balek. Már biztosan tudta, hogy van valakije.

És azt is, hogy egyetlen dolgot nem fog megtenni: nem beszél róla. Csak tartani ezt a keretet, tartani, amíg lehet, amíg el nem múlik. Ő van helyzeti előnyben: és visszahódíthatja. Miért ne?

Erre a miértre nem tudta vagy nem akarta tudni a választ, de ahogy a felesége ránézett, tudta, hogy nem lehetséges. Most nem.

– Hát te? – kérdezte Ildi, és Csabát szíven ütötte a hang hamis kedvessége. – Végre van egy kis szabad időd csak úgy üldögdélni? Amúgy rád fér.

– Igen – állt fel Csaba, mint akit pofon ütöttek. Elvette az asszony szatyráját, és nem tudta megállni, hogy meg ne kérdezze:

– Merre jártál? Mi volt ilyen sürgős? Boltban voltál?

– Igen, meg felhívott Éva. Gondok vannak náluk, kérte, hogy igyunk meg egy kávét.

Szigeti majdnem megkérdezte, milyen gondok. De tudta, minden hiábavaló. Kipakolt a szatyorból a konyhában, az asszony pedig töltött magának egy pohár bort. Mostanában sokat ivott.

– Te is? – kérdezte a férjére nézve, akit megint vérig sértett a hangja.

– Jó – bólintott az ingerülten.

Az asszony észrevette, hogy baj van. Odavitte a pohár bort, és beletürt a férfi hajába.

– Nagyon lemerítetted magad. Mit szólnál, ha sétálnánk egy nagyot a gyerekekkel?

Szigeti hirtelen hinni akart ennek a mozdulatnak. Talán csak képzelődik, tényleg túl van hajtva. Átkarolta az asszonyt, aki az ablak előtt állt.

– Máshoz nagyobb kedvem lenne – súgta, bár fikarcnyi kedve sem volt a szeretkezéshez. Érezte, hogy az asszony teste megfeszül, de nem toltta el, csak annyit mondott:

– Este. Most itt vannak a gyerekek a másik szobában. Na, jöhet a séta?

Séta közben nem nagyon volt módjuk beszélgetni, Andika és Gáborka lefoglalta őket, ugrándoztak, fel-le kéretőztek, a végén elfáradtak, nyafogtak. Este Ildi nem ellenkezett. A szokásos rutin volt, semmi más, de a rutin ismerős érdektelensége megnyugtatta Szigetit. Rá két nappal Ildi szóba hozta Attilát, és Attila felkerült a tolmácsok listájára.

18.

Estig nem sok dolga volt sem Attilának, sem a többi tartalék tolmácsnak a hivatalos látogatás napján. Ődöngtek a szobában készenlétben tartott mobiljukkal, vagy ki-kilestek a folyosóra, néha az ablakon. Így is érdekes és tanulságos volt – Attila számára mindenképp. Már abban volt valami bizsergető, hogy a rosházát szigorúan elkerítő kordonon az erre a napra kapott kártyája felmutatásával simán átjutott: különös, sosem tapasztalt érzés volt „belül és közel” lenni. Mire a tolmácsok szobájába ért, magába szívta a patinás épület sötét folyosóinak tükörfényesre sikált padlóit, szikrázó csillárjait, díszes keretű tükeit, amelyek ragyogva verték vissza a várakozás fényűző szervilizmusát. Szobájuk ablaka a sháza előtti térre nézett, és így

láthatta, ahogy a város vezetése öltönybe és kosztümbe vágva várja, hogy megérkezzen Ő. Csak a hátukat látta, de az volt az érzése, hogy önkéntelenül meggörcbül mindegyikük. Ez persze nem így volt. A nyitott ablakon keresztül felhallatszott néha egy kis ideges nevetés, köhécselés. Aztán napszemüveges, tagbaszakadt férfiak jelentek meg, és begördültek az autók. A várakozók rendezték kissé meglazult soraikat, és igyekeztek kihúzni magukat. Attila érezte, hogyan keveredik izgalom, bizonyítani vágyás és leküzdhetetlen szorongás a forró júliusi reggelbe.

Bár nagyon figyelt, a biztonsági örök gyűrűjében a város-házára besiető Őt nem sikerült megpillantania. Persze látta elégszer a tévében. De azért sajnálta, hogy elszalasztotta. A folyosók csöndjét izgatott jövés-menés kavarta fel. Aztán újra minden elcsöndesült, nyilván elkezdődött a tárgyalás. Attila körbenézett – az asztalon kávé, üdítő, szendvicsek. Nekilátott, akár a többiek.

Gyorsan eltelt a délelőtt, egy óra körül újra megélné kült minden, az ablakon kihajolva Attila látta, hogy megint kisiet Ő a látóköréből, utána pedig a kísérete.

– Mennek ebédelni – mondta a mellette álló francia tolmács, aki – úgy tetszik – jól értesült volt. – Mindjárt hoznak nekünk is kaját.

Attila telefonja megcsörrent.

– Jöjjön át, kérem, a 116-osba – szólt bele egy női hang.

Attila lámpalázasan kereste a tömérdek iroda közül a 116-ost. A kopogásra nem felelt senki. Kicsit tanácstalanul tűnődött, mit csináljon, de aztán benyitott. Az elegáns kosztümben feszítő nő, a koordinátoruk, mobiltelefont szorított a vállával a füléhez, és miközben beszélt, valamit lapozott egy aktában. Csak a

szemével intett a belépő Attila felé, aki csak állt, és várta, hogy befejezze a beszélgetést. Nem tartott sokáig. De elég idő volt, hogy Attila felmérje, milyen nyomasztó az iroda. A nő végre kinyomta a mobiltelefonját, és rövid, ideges mosolyt villantott rá:

– Na... lenne egy kis feladat. Most ebédel a bizottság, utána háromig van egy kis lehetőség pihenni, ismerkedni a várossal. Van itt egy japán vendég... aki szeretne kicsit körülnézni. A fia karmester. Szóval a konzervatóriumot semmiképp ne hagyja ki, és beszéljen a zenei hagyományokról – Attilának komoly „képzést” kaptak a városismertetést illetően előző héten. – Legyen készenlétben, ha hívom.

Attilát némileg megnyugtatta, hogy olyannal kell először kipróbálni, mire megy ilyen helyzetben az angoljával, aki maga sem anyanyelvként beszél. De ebben tévedett. A kis, elegáns japán úr – mint kiderült – gyermekkorát Angliában töltötte. Ezt azután mesélte el szívélyesen, hogy Attila a konzervatórium előtt állva felvázolta a város zenei életét, nagyjait. Az udvariasan bólogató japánt láthatólag nagyon érdekelte minden részlet, és levetkőzve egy percre ázsiai szemérmességét elmesélte, hogy apja – akárcsak fia – világhírű karmesterként bejárta a világot, és Londonban dolgozott öt évig. Addigra Attila már látta, hogy nem lesz probléma az angollal, és megbarátkozott azzal, hogy egy native speakerrel akadt dolga. Amúgy is tetszett neki a férfi. Nemcsak közmondásos japán udvariassága nyűgözte le, amelyben szóba sem jöhetett a köztük lévő hierarchia hangsúlyozása, hanem az az elkötelezett, őszinte érdeklődés, amellyel ez a messziről jött férfi ezt a nem túl jelentékeny magyar várost igyekezett megismerni. Attila maga is ráébredt, mennyi értéke van a helynek, ahol él, és halvány szégyenérzet fogta el.

Amikor visszakísérte a Városházára az üzletembert, ahol már várták a kapuban, az udvariasan összetette két kezét, és egész kicsit meghajolt búcsúzóul. Attila el volt bűvölve.

Estig aztán nem akadt több dolga. A fogadás előtt még ha zaugorhatott egy zuhanyra, de a mobilját a fürdőszobába is be kellett vinnie. Hétkor már újra a Városházán volt, és ahogy ment felfelé a tolmácsszobába, elhaladt a fogadásra készített Díszterem mellett. Hihetetlenül pazar volt. Szemébe villogott a kristálypoharak rengetege, a rafinált virágköltemények színpompája, az asztalokat terítő pincérek eleganciája. Mintha tömény parfümillat is megcsapta volna, de nyilván csak képzelődött.

Estére őket is átköltöztették a fogadás melletti kis terembe, hogy kéznél legyenek. A program hivatalos része véget ért, a szaktolmácsok munkája is. Rájuk csak esetlegesen volt szükség, de készenlétben kellett állniuk. Nem panaszkodhattak, nekik is jutott bőven a vacsorából. Csak alkohol nem volt az asztalon. De nem is kellett, Attilát megrészegítette az, amit idefele látott. Elképzelte, ahogy a terem megtelik a helyi és országos potentátokkal, meg a feleségeikkel. Tudta, hogy Ildi is itt van, reprezentál Csaba oldalán. Jó lett volna látni, még ha feleségi minőségben is az asszonyt, aki a helyi arisztokrácia részeként otthonosan mozog ebben a számára oly elérhetetlennek látszó közegben. A gondolat, hogy ez az ünnepezt asszony az övé, kicsit valószínűbbé tehetné, hogy egyszer majd bejut alanyi jogon egy ilyen fogadásra.

Tizenegy tájékan a koordinátor – aki láthatóan délután fodrásznál volt –, bejött, és odament Attilához:

– A japán úr szeretne inkább hazasétálni a szállodájába. El kellene kalauzolni, úgyhogy jöjjön tíz perc múlva a terembe, és várja az ajtónál. Utána már nem kell visszajönnie.

Attila dobogó szívvel lépett be a terembe, és megállt az ajtó mellett. A kis japán úr még beszélgetett. A társaság már rég felállt az asztal mellől, a pincérek itallal teli tálcaikat hordtak körbe. Attila észrevette Szigetit, aki egy rettenetesen elhízott, de igen magabiztos férfit hallgatott készséges vigyorral, és néha túl hangosan felnevetett. Ildi mellette állt, szórakozottan mosolygott. Egyszerű fekete ruhája kiemelte székeségét – egészében rendkívül bájos, finom jelenség volt. Kicsit elfordult, ahogy a pincér megjelent mellettük italokat kínálva, és hirtelen meglátta Attilát. Alig észrevehető megrándult a szája, és hirtelen mozdulattal a férje előtt átnyúlva levett egy pezsgőspoharat a tálcáról. Szigeti kizökkenve egy percre a hálás hallgató szerepéből, ránézett a feleségére. Aztán az asszony alig-alig láthatóan megemelte a poharát, és rámosolyogott Attilára. „Rád iszom, kettőnkre, és ezt az egészet rohadtul unom. És szeretlek” – fordította le Attila a mozdulatot, és nagyot dobbant a szíve. „Meg lehet csinálni” – gondolta, és ha valaki megkérdezi, mit is, nehéz lett volna szavakba foglalnia. De már nem érezte olyan legyőzhetetlennek ezt a világot. Közben megérkezett a kis japán úr is, és a szívfacsaróan édes, nyárfaillatú éjszakában Attila kellemesen elbeszélgetett vele a hotelig. Kitűnő hangulatban ért haza, bár a garzonba belépve megcsapta annak hihetetlen szűkössége. De aztán kinyitotta az ablakot, és kihajolt a végtelen dimenziókba.

19.

Szigeti korántsem volt ilyen remek hangulatban hazafelé. Ám bár lehetett volna. Minden jól sikerült, nem volt semmi gikszer, és Ő – aki a fogadáson már nem maradt ott – úgy fogott vele kezét, hogy érezte a nagy ember elégedettségét, habár azt szavakba nem öntötte. A fogadáson is sok fontos emberrel erősítette meg a nexusát, a város kötött egy-két vitathatatlanul előnyös üzletet, amelyből az íratlan szokásjog szerint neki is csurran-cseppen majd. Szóval hatalmas kőnek kellett volna legurulnia róla, de a mellkasa továbbra is feszített. Máshogy, személyesebben. Az oka pedig az volt, hogy észrevette, amint Ildi alig, de mégiscsak megemeli valaki felé a poharát, és aztán látta, hogy ez a valaki Sárközi Attila, aki ott állt az ajtóban. És akkor hirtelen minden összeállt. Az a rohadt, keserű igazság, aminek idáig próbált hátat fordítani. És nincs már hova hátrálni – szembe kell vele nézni.

Ildinek is feltűnt, hogy a jól sikerült nap ellenére Csaba gondterhelten hallgat a taxiban. Nem tudta mire vélni, de elhatározta, hogy semmiképpen nem kérdez rá, és amint lehet, lefekszik. Reggel minden más: józanabb, egyszerűbb, ébrednek a gyerekek, belebeszélnek a köztük lévő csendbe, amely most veszélyesen feszült köztük ott a kocsi hátsó ülésén. Egyébiránt Ildi azért nem aggódott túlságosan; a nyitott kocsiablakon beáramló hűvös, virágillatos levegőben újra látta Attilát, ahogy ott állt az ajtóban, elegáns ruhában – és nagyon szép.

Az aggodalom csak akkor kúszott igazán a gyomrába, amikor továbbra is néma csöndben léptek be a házba, és kezdték lehántani magukról az ünneplő ruhát. Gyorsan hálóingbe bújt,

és azon volt, hogy látványos ásítással elköszön, de megállította Csaba hangja:

– Tudom, ki az.

– Mi az, hogy „ki az”? – fordult meg Ildi rosszul játszott meglepetéssel. Pontosan tudta, hogy vége. Lelepleződött.

– Akivel megcsalsz – préselte ki magából Szigeti, és előntötte a megalázottság és düh hosszú ideje visszatartott érzése.

– Úristen... Sokat ittál, úgy látom.

– Ittam... de nem eleget... Szóval egy fiatal pasira vágysz.

– Ezt nem hallgatom tovább – indult el az ajtó felé Ildi. Igazából nem nagyon érdekelte, hogy Csaba összerakta az igazságot. Elhatározta, hogy tagadni fog. De az nagyon irritálta, hogy azt, amit Attila iránt érez, a férje értelmezni akarja, és belerondít a „fiatal pasi” olcsó gondolatával.

– Menj csak – mondta Szigeti. Ildit megállította a hang elszánt hidegsége. – De egy valamit tisztázzunk. Attila többet nem jöhet ide, majd keresünk másik angoltanárt. És félreértés ne essék: ha tovább folytatod, gondom lesz rá, hogy a válásnál nálam maradjanak a gyerekek. Ne legyenek illúzióid: jogász vagyok.

Ildi nagy levegőt vett, újra megfordult, és a férjére nézett. Arra gondolt, ez jellemző rá. Megcsalták, de máris azon tűnődik, hogyan kényszerítheti bele egy piszkos alkuba. Hiába, nem nagy lélek, sosem volt az. Még összeomlani sem tud. Tagadni. Tagadni.

– Te nem vagy normális – mondta tagoltan. Szigeti farkaszemet nézett vele. Aztán az asszony bement a hálóba. Szigeti Csaba aznap a nappali díványán aludt.

20.

Attila másnap hiába próbálta Ildit elérni a szokott módokon. Az asszony letiltotta a Facebookról, a Messengerről és a Gmail-ről is. A férfi gyomra összeugrott a szorongástól. Mit vétett el? Vagy mi történt? Nem mertte felhívni Ildit, félt, hátha Csaba veszi fel. Nehezen teltek az órák. Végre délután kopogtak az ajtaján. Csak rá kellett néznie Ildire, és máris tudta, hogy le-buktak.

– Tudja – mondta az asszony, ahogy lehuppant a fotelbe. Az arca kialvatlan volt és rettentő szomorú.

– Honnan?

– Fogalmam sincs. Szerintem összerakta. Persze tagadtam, de nem nagyon lehet meggyőzni. – Aztán elcsuklott a hangja. – Egy ideig nem találkozhatunk. Nem csodálkoznék, ha valahol itt állna az autójával. Megfenyegetett a gyerekekkel. Nagyon aljas tud lenni, ha akar. És most akar.

– Ne sírj – simogatta Attila dobogó szívvel az asszony haját. – Majd kitalálunk valamit.

– Ugyan mit? – nézett rá Ildi. Potyogtak a könnyei, és Gábor kát látta maga előtt.

– Még nem tudom... várunk, kicsit elaltatjuk az aggodalmát. De azért tartjuk a kapcsolatot, ugye? Mindenről letiltottál.

– Igen... mielőtt kutakodna... viszont hoztam valamit. – A táskából Ildi elővett egy telefont.

– Ezen hívjál. Benne van a számom. Az új. Ezt csak Te tudod. „Love teló” – mosolyodott el bánatosan.

– Jó név – mosolygott Attila is, de legszívesebben ő is sírt volna.

– Én hívlak mindig. Amikor biztonságos. Te sose hívj. Tudom, így nehezebb Neked, de nekem is az. Istenem, annyira szeretnék örökre itt maradni...

– Hát maradj – mondta Attila minden meggyőződés nélkül. Tudta, hogy nem lehet.

– Nem lehet – visszhangozta a gondolatait az asszony. Körbepásztázta a szobát, ahol a legboldogabb volt. Érezte, hogy búcsúzik tőle, és a szeme megint megtelt könnyel. Attilát előntötte a gyengédség.

– Most azért egy kicsit tudsz maradni, ugye? – kérdezte, és karjába vette az asszonyt. Még sosem szeretkeztek sírva. Attila sokáig nem tudott magához térni, amikor az asszony elment ez után a semmihez sem hasonlítható, megrendült szeretkezés után. Tudta, ez a délután egyike azoknak, amelyekre mindig emlékezni fog.

21.

Ildi is úgy lépett be a házba, hogy a valóság dimenziója alig létezett, de aztán meglátta a nappaliban ülő Csabát, és az rögtön lecsapott rá. A férfi nyilván korábban ért haza, mint szokott. Látszólag tévét nézett, de az asszony érezte, hogy fogalma sincs, mi megy benne. Őt várta, és tudja, merre járt.

– Gyerekek? – kérdezte. Csak nem beszélni, erről nem.

– Még anyámnál.

– Mért nem mentél el értük?

– Gondoltam, az anyjuk megteszi, hiszen más dolga nincsen. Vagy igen?

Ildit előtötte az indulat. Hogy fogja kibírni ezzel a férfival? De fékezte magát.

– Az anyjuk, akinek, ahogy mondtad, semmi dolga, éppen bevásárolt vacsorára meg hétvégére. – Ildi tíz perc alatt öszszeszedett a Sparban egy jókora bevásárlószatyorra való alibit. Most a földre rakta, de Csaba rá se hederített.

– Hát persze – mondta keserű nevetéssel, továbbra is a tévét nézve.

Ildi úgy érezte, megfullad ebben a négy szemköztiségben. Elővette a slussz kulcsot.

– Na jó, megyek a gyerekekért.

Miközben gondolkodás és gond nélkül kitolatott, megjelent a férje is a kapuban, és odakiáltott:

– Aztán nehogy véletlenül eltévedj útközben!

Mire az anyósához ért, Ildi letörölte a könnyeit. Végigsírta az utat, és kétségbe volt esve. Úgy érezte, bármi is forog kockán, túl nagy vállalás emellett a férfi mellett maradnia. Túl van rajta. Nem képes rá. Még abban sem volt biztos, hogy vissza tud menni ma este a házba. Aztán meglátta a gyerekeket, akik anyósa cicájával játszottak. Andika a fűben ült, olyan egyenes háttal, ahogy csak kisgyerekek tudnak ülni. Szoknyájából előkandikáltak pipaszár lábai, a kiscica ott dorombolt az ölében. Gáborka ott térdelt mellette, és kicsit óvatosan cirógatta az állatot. Aztán amikor az kéjesen nyújtózott egyet, ijedten visszahúzta a kezét, szép kis arcán félelem futott át. Ildi újra sírni kezdett. Haza kell menni. Végleg haza.

22.

Attila egy hete hiába várt arra, hogy megszörrenjen a telefon. Nyári szünet volt, még nehezebben teltek a napok. Próbálta gyilkolni az időt, de semminek sem volt értelme. Akármerre járt, akármit csinált, csak a telefonját figyelte. Végül lenémította, hogy ne reméljen, vagyis azt remélhesse, hogy szól, ha nem lja is. Félóránként megnézte. A következő félóraig aztán valahogy eltelt az idő. Később kényszerítette magát, hogy otthon hagyja, így ment el a szokásos vasárnapi ebédre is, és alig várta, hogy hazaérjen. Anyja hiába marasztalta.

– Olyan nyúzott vagy, alig ettél – simított végig fia homlokán.

– Majd kipihenem magam. Nyári szünet van.

– Nem mész az ikrekhez sem? – kérdezett bele az apja az asztaltól, és Attila gyomra összerándult.

– Nekik is szünet van – mondta. Ráér az apja megtudni, hogy ősztől sem megy. És hirtelen nagyon fájni kezdett neki, hogy nem látja többé a gyerekeket.

Ahogy belépett a szobájába, rögtön a telefont nézte. Volt egy üzenet. „Te voltál és maradsz a legjobb dolog az életemben. De nem tudok élni a gyerekek nélkül. Nélküled talán megtanulok. Meg kell próbálnom. Szeretlek.” Attila csak ült, hosszan nézett maga elé. Mintha hirtelen ólomból lettek volna a tagjai. Valahogy mégis könnyebb lett minden – eldőlt. Marad ez az ólomsúly. Nincs már mi másra várni. Nehéz álomba merült.

Kora este ébredt fel, lelkében alig viselhető szomorúsággal. Általában is így ébredt, ha nappali álomból tért vissza – nem sikerült rácsatlakoznia a valóság megszokott hullámhosszára, és a hiábavalóság érzése nagyon lassan múlt. Kibírhatatlan bánat

szorongatta, hirtelen felpattant, beállt a hideg zuhany alá, aztán felhívta Kuna Imrét:

– Szervusz, Atikám! – szólt bele a szokásos kedvességgel a telefonba a tanár úr. – Itt ülök a kertben, és egyedül kóstolgotom a meggybort. Kéne valaki mellém. – Attila mindig csodálta Kuna Imre hatodik érzékét.

– Akkor megyek – mondta könnybe lábadt szemmel.

Már alkonyodott, amikor odaért Kuna Imrékhez. Füge szokásos lelkes üdvözlése után leült a mézédés levegőbe, az asztal mellé.

– Hogyan magadban, tanár úr?

– Erzsi elment a testvéréhez. Valami unokatestvér-találkozó. Minden évben van, három nap. Én meg őrzöm a házat Fügével.

– Milyen csend van itt – sóhajtott Attila. Kuna Imre ránézett.

– Igen... egy ilyen fiatal titánnak biztos unalmas, nem igaz?

– Nem. Nagyon is jó. Ide kéne költöznöm a környékre.

– Ahhoz kicsit még bölcsülj.

Aztán sok mindenről beszélgettek. Attila hiába várta, hogy kicsit könnyebb legyen. Végül Kuna Imre megkérdezte:

– Mi van, Ati? Nagyon kedvetlen vagy.

Attila kicsit szédült a bortól, mert nem evett semmit. El akarta mondani.

– Szerelmes vagyok.

– Mázlista.

– És nem lehet. Nem lehet. Nem tud elválni.

Kuna Imre hatodik érzéke megint működésbe jött.

– Az baj. Bájós asszony, de ezt... nem biztos, hogy érdemes.

Attila a poharát forgatva bólintott.

– Amúgy sem vagyok döntési helyzetben. Ő döntött helyet-tem.

– Tapasztalatom szerint az ilyen döntések nem mindig véglegesek. De óva intenélek attól, hogy belebonyolódj. Sejttem, hogy nehéz. De tudod, valahogy mégis irigyellek, a szerelem... áldott állapot.

– Csak éppen nem születik semmi belőle...

– Dehogynem... emlék, tapasztalat, tudás. Később, persze, sokkal később. Most a szenvedés van. De él a lelked.

– Én ehhez nem vagyok elég irodalmár – ingatta Attila a fejét.

– Hát persze... Van még bent egy üveggel ebből a borból.

Attila aznap este Kuna Imre hobbiján aludt. Reggel a verandán kávéztak, fájó fejjel. A fű harmatos volt a kertben.

– Szépek itt a reggelek – mondta Attila. Kicsit könnyebb volt.

– Igen. Túl szépek, hogy elszalasszam őket. Ősztől nyugdíjba megyek – mondta Kuna Imre.

23.

Az idő – ahogy a mondás is tartja – begyógyítja a sebeket. Vagy legalábbis megszokjuk, hogy fáj. Néha, ha valamihez hozzáérünk vele vagy valami hozzáér, még felszisszenünk, de a sajgást megszokjuk. Valahogy így telt el a július, és Attila egyre gyakrabban kapta magát azon, hogy nem gondol Ildire, vagy ha igen, már messzinek érzi mindazt, ami történt velük és köztük. A személyes veszteség mellett lassan az érvényesülését illető is

felmerült a gondolatataiban: nem sok keresnivalója van ebben a városban, ahol Szigeti az alpolgármester. Az, hogy Kuna Imre nyugdíjba megy, csak tovább erősítette azt a körvonalazódó szándékát, hogy abbahagyja a tanítást, és elmegy a városból. Egyelőre azonban fogalma sem volt, mit csináljon helyette. Csak azt tudta, hogy a fővárosba megy, ha megy. De hová, milyen állásba, hol fog lakni? Ezek a kérdések megválaszolatlanok voltak. Elhatározta, hogy egy időre elutazik. Pestre ment egy barátjához. A vonat pedig késett.

Sokan voltak a peronon – akik mentek, és akik vártak. Attila, mint mostanában oly gyakran, a gondolataiba merült. Bár a sebe már nem sajgott annyira, még nem érdekelték az emberek. Hogy két kisgyerek az ő irányába futott, ennek sem tulajdonított különösebb jelentőséget. A gyerekek futnak ide-oda. Aztán erős dobbanással a gyomrában megismerte Gáborka félénk kis mosolyát, ahogy igyekezett Andikával tartani a tempót. Nem volt már hova hátrálnia. Ott voltak, kigyúlt arccal, őszinte örömmel.

– Szia, szia! – kiabálta Andi. Sokat nőtt, amióta Attila nem látta. Gáborka viszont még mindig nagyon-nagyon kisfiú volt. Attila nézte a két kicsit, akik lihegtek, és tanácstalanok voltak, mi legyen most. Megsimogatta Andika fejét.

– De megnőttél. Utaztok valahova?

– Train! – vágta ki Andika boldogan. – Train! Vonat. Igaz?

– Igaz. – Attila már látta, hogy bizonytalan léptekkel, pipacspiros arccal közeleg Ildi.

Lefogyott, túlságosan is. Arcát lehajtotta, de Attila anélkül is tudta, hogy nyúzott. Újra felzúgott benne a gyengédség, a seb vérezni kezdett.

– Mondtam, hogy ne rohangáljatok a peronon – mondta Ildi, és nem nézett fel. Lehajolt, feljebb húzta Gáborka lecsúszó kisanadrágját.

– De anya, csak el akartam mondani, hogy hogy van a vonat – nyafogott Andika.

– Jól van, ha elmondtad, akkor mehetünk is. Mindjárt itt van apa és a nagypapa.

Attila megkönnyebbült, hogy nem utaznak ők is, csak várnak. Feltűnt a vonat. Ildi megfogta a gyerekek kezét, és indult.

– Anyuci, nem köszönsz Attilának? – kérdezte Gáborka.

Ildi felnézett. Elgyötört arcáról leolvadt a ráerőltetett keménység, látszott, mennyire boldogtalan, és mennyire szereti a férfit.

– Köszönök. Persze.

A vonat befutott. Ildi képtelen volt megmozdulni. Attila segített a tehetetlenül álló asszonynak.

– Megyek. Sziasztok, jó volt látni benneteket. – És miközben elhaladt az asszony mellett, odasúgta: – Szia, édesem!

Ahogy felszállt, igyekezett ablak melletti helyet találni, hogy még kinézhesen az asszonyra és a gyerekekre. De nem sikerült. Ez nagyon bántotta. Csak nehezen nyugodott meg. Már Pest határában jártak, amikor olyan gyakorlatias gondolat is az eszébe jutott, hogy hol lehetett Szigeti együtt Ildi apjával, főleg vonaton – két ilyen „arisztokrata”. Aztán az is felmerült benne, vajon látták-e őket együtt a peronon. Félteni kezdte az asszonyt, miközben rettenetesen vágyott rá, hogy védje, ölelje. És most döbönt arra is rá, mennyire szereti ezeket a gyerekeket.

Mire megérkezett, teljesen elfáradt ebben az érzelmi zűrzavarban. Ahogy szállt le a vonatról, úgy érezte, itt kell maradnia,

amíg ezt szétválogatja magában. De két nap után nem bírta egyhelyben lenni, fárasztotta a másokkal való együttlét, ahol állandóan koncentrálnia kellett arra, hogy beszélgessen, figyeljen. Megkönnyebbülve tért vissza a lakásába, bár nehezen alakuló egyensúlya odavolt. Napokig ki sem mozdult, sósmogyorón és sörön élt, meg sorozatokon. A szobát besötétítette. Gyakran el-elaludt. Egy délután is ilyen szendergéssből ébresztette fel a csengetés.

Nem várt senkit. És nem is akart látni senkit. De a csengetés annyira kitartó volt, hogy összeszedte magát, és kinyitotta az ajtót. Egy teljesen ismeretlen, jólszituált férfi állt az ajtóban.

– Miben segíthetek? – kérdezte Attila kicsit türelmetlenül. Nyilván eltévesztette az ajtót.

– Váradi Péter vagyok, Ildikó édesapja – mondta a férfi.

Attila annyira meglepődött, hogy elfelejtett bármit is mondani. Aztán ránézett a férfire, kereste benne az asszony vonásait.

– Beengedne? Nem tart sokáig.

Attila kitérte az ajtót, betessékelte az elsötétített szobába. Megcsapta az elhasznált levegőt, de nem nyitott ablakot, és a redőnyt sem húzta fel. Nem érzett készletét, hogy készséges legyen.

– Foglaljon helyet! – mondta nagy nehezen. Ő maga az ágyra ült, és kérdőn nézett Váradira.

– Nem szívesen zavarom, képzelheti – kezdte az. Láthatóan így is volt. Idegen volt neki a feladat, és idegen volt ez a garzonvilág. Nyilván nyomós oka volt annak, hogy mégis idejött.

– Hallgatom – mondta Attila.

– Tudja, mi Irénnel, a nejemmel nem nagyon örültünk annak, hogy Ildi Szigetihez ment férjhez. Köztünk szólva nem egy

nagy volumen. De ez most mindegy. Azért elég jól működő házasság lett a végén, és Csaba is... elég sokra vitte. Az unokák meg tényleg... ennivalók.

– Igen, nagyon – bölintott Attila azzal a felismert fájdalommal, hogy neki nem szabadna szeretnie őket.

– De hát ez most nem is... érdekes. Mi mindig Ildi mellett álltunk, és állunk. Látom, mennyire szenved. És a nejem is, ami most külön nem tesz jót neki...

– Most?

– Műtét előtt áll. A doktor a vóm jó ismerőse. Épp a klinikáról jöttünk a minap, amikor találkoztak az állomáson.

– Véletlen volt. Odaszaladtak a gyerekek.

– Igen. Ildi rögtön elmondta Csabának. De mondtam már, nem egy nagy volumen. Ordítózott a kocsiban, a gyerekek sírtak. Nagyon... kellemetlen volt. Pedig már kezdtek kicsit közelebb kerülni egymáshoz. Most megint teljesen elvadult. És Ildi is visszaesett.

– Ezt hogy érti?

– Oda a nyugalma. Mondjuk az sem volt vidámság, de az is megjön majd idővel. De úgy látszik, még nagyon felborítja az egyensúlyát, ha találkozik Önnel. Márpedig ez egy ilyen kisvárosban kikerülhetetlen. Szóval...

– Igen?

– Nos... arra gondoltam, talán mindkettőjüknek jobb lenne, ha egy darabig máshol élnének. Nem ismerem az életkörülményeit, de feltételezem, ezt Ön jobban meg tudja tenni.

– És? – Attilára ólmos fáradtság zuhant, sem ereje, sem kedve nem volt olyasmikkal megakasztani ezt a férfit, minthogy

mit gondol, mit képzol, csak nem rendelkezni akar az életével, meg diktálni, beleszólni stb. Minek, minek...?

– Nézze, tudom, hogy ehhez nincs jogom, mégis lenne egy ajánlatom. Ebben a városban maga legfeljebb egy olyan angol-tanár lehet, aki nyugdíjba vonulásáig soha nem kap elismerést, és jó, ha ezzel megússza. Bárkinek a munkájában lehet hibát találni. És amúgy is az a nevenséges fizetés... Vannak kapcsolataim... a Minisztériumban. Bármikor el tudom helyezni angol levelezőként, négyszeres fizetésért. Gondolja át.

– Jó – mondta Attila. Egyetlen vágya az volt, hogy a férfi menjen el, és elnyúlhasson a sötétben.

Úgy tűnik, Váradinak is az volt a vágya, hogy mielőbb végezzen ezzel a misszióval. Nem mondta Attilának, de valójában csakis a feleségével való telefonbeszélgetés tudta erre rávenni. Amikor beszámolt arról, milyen cirkuszt rendezett Csaba a kocsiban, és a kicsik mennyire sírtak, Irén híres egyensúlya felborult. Márpedig a műtét előtt ez a legkevésbé sem hiányzott. Megígértette a férjével, hogy csinál valamit. Váradinak pedig ez jutott az eszébe. Felállt. Érzékelte, hogy Attilából nem húz ki többet.

– Itt hagyom a névjegyet. Ezen elér, ha döntött.

Attila az asztal felé nézett. Láta, hogy Váradi szedelőzködik, de nem állt fel, amikor az elindult kifelé. Az ajtó nyitva volt. Aztán hirtelen megkérdezte:

– Honnan tudja a címemet?

– Nem Ilditől, ha erre gondolna. És nagyon kérem, erről a mai beszélgetésről ne szóljon neki. Egyáltalán... hagyja békén.

Attila fásultságán először tört át az indulat.

– Azt majd én eldöntöm.

Váradit vett egy mély levegőt, és Attila felé fordult.

– Azt javaslom, döntsön jól. A maga érdekében.

Aztán mielőtt Attila bármit is tudott volna felelni, kisielt a lakásból. Igazság szerint Attila nem is akart válaszolni. Mert bármilyen abszurdnak is tetszett Váradit ajánlata, tudta: előbb-utóbb tényleg fel kell húznia a redőnyt, fel kell öltöznie, a sorozata is véget ér, és döntenie kell. És igen: a maga érdekében.

24.

Ez a tehetetlen vergődés a lakásban körülbelül egy hétig tartott. Aztán el kellett mennie a családi ebédre, és az egy kicsit felrázta. Másnap időben felkelt, és kinyitotta az ablakot. Bántotta a fény. Váradit névjegyét berakta a tárcájába. Hosszasan mosta a fogát, majd beállt a zuhany alá. Érezte, hogy elgyengültek az izmai. Elment futni. Aztán vett egy újabb zuhanyt, és bebiciklizett a városba. Ténfergett céltalanul a hűvös plázában. Megnyugtatta ez a sodró hétköznapiság. Csirkét evett a KFC-ben, és nézte az embereket. Később felhívta Endrét, és délután átment hozzá. Kiültek az erkélyre. Endre kisfia bent legózott a szobában, és néha rikkantott egyet elégedetten. Attilának mindannyiszor eszébe jutott Gáborka, és belesajdult a szíve.

– Szarul nézel ki – szögezte le Endre.

– Kösz – mosolyodott el fanyarul Attila. – Szarul is vagyok.

– Oka? Az ismertem kívül...

Endre volt az egyetlen, akit Attila beavatott az Ildivel való viszonyába, de azt még nem mondta el neki, hogy az állomáson találkozott az asszonnyal, és hogy Váradi beállított hozzá. Miután elmesélte, Endre hosszan hallgatott.

– Ezeknek az úrifúknak van bőr a képükön – mondta aztán. – „Beállítok ismeretlenül, előveszem a kapcsolataimat és a pénztárcámat, és megoldom.” Fel sem merül benne, hogy te rendelkezel az életteddel, és esetleg nemet mondasz... Komolyan mondom, nem értem ezeket az embereket... Remélem, helyre raktad.

– Éppen nem voltam olyan passzban. És őszintén szólva egy ideje már gondolkodom azon, hogy lelépek innen.

Endre felkapta a fejét.

– Hogy érted azt, hogy innen?

– A városból. Szigeti úgyis kicsinálna. És amúgy is elegendem van a tanításból meg a pénztelenségéből.

– Nem látom be, miért kéne elköltöznöd. Az iskolát értem. De jó szakod van, tudsz vele máshol is boldogulni. Beszállhatnál a nyelviskolámba. Elég jól megy most, vállalok cégeknek is tanfolyamokat, és nagyon jól fizetnek... Gondold meg, ne adj fel mindent.

– Mindent... – lamentált a szón Attila. – Nekem nem kell „mindent” feladnom, mert nincs semmim. Vagyis... nyilván itt vagy Te, a család, de azok akkor is megmaradnak, ha elmegyek Pestre.

– Sokan így gondolják. De aztán ott még magányosabban érzik magukat.

– Most nem társat akarok, az... mindegy. Valami komolyabb pénzt, befolyást, hiszen tudod, mondtam.

- Igen... de azt hittem, már kiheverted ezt a hülyeséget.
- Nem hülyeség. Láttam, hogyan nyílnak meg az ajtók, ha valaki vagy.
- Kérdés, érdemes-e azokon az ajtókon belépni.
- Hát többet kínálnak, mint a garzonom. Vagy akár egy nyelvtanfolyam. Legalább szeretném kipróbálni, hogy aztán idejőjtek, s azt mondhassam: neked volt igazad, és elviseljem a diadalmas vigyorodat.

Endre elvigyorodott, de inkább bizonytalanul, mint diadalmasan.

- Te tudod... én bármikor szívesen beveszlek a bizniszbe.

Attila nem tehetett róla, de úgy érezte, a „biznisz” szó nem illik egy ilyen bölcsész lúzer szájába. Arra gondolt, ha majd helyzetbe kerül, megtámogatja a vállalkozását, amire annyira büszke, és amivel a kis halak között is a legkisebbek között van.

Búcsúzáskor Endre még Attila lelkére kötötte az ajtóban:

- Ha úgy döntesz, hogy elmész, egy brutális búcsúbulit csapunk, ok?

Attila meggyőződés nélkül bólintott.

25.

Még egy hétig gondolkozott, aztán SMS-t írt Váradinak. Felhívni képtelen volt. Három nap múlva telefonáltak a Minisztériumból, és behívták elbeszélgetésre. Az érett augusztusi hőségéből kicsit megilletődve lépett be a légkondicionált üvegpalotába, ahol már

a recepcióig is csak elektromos kártyával lehetett eljutni. Jól működött a rendszer, tudtak róla, és elmagyarázták, hogy a harmadik emeleten melyik irodába menjen. Idegenül érezte magát ebben az eleganciában, az itt dolgozó emberekről eleve valamilyen kiváltságosságot feltételezett, amivel ő nem rendelkezik. Azt képzelte, ez feltétlenül látszik is rajta, és nagyon remélte, hogy nem jön szembe senki, aki esetleg rákérdezne, mit keres itt. Nem is jött, és az irodát gond nélkül megtalálta.

A megbeszélés nem tartott tovább tíz percnél. Tulajdonképpen eldöntött ügy volt már, hogy felveszik szeptembertől angol levelezőnek, a szenttelen arcú hölgy csupán adatokat egyeztetett, és a beléptetéshez szükséges protokollt magyarázta el. Csak a végén volt egy személyes megjegyzése:

– Adja át Péternek az üdvözetemet, ha találkoznak.

Attila bólintott, és lázasan járt az agya, ki az a Péter. Csak az utcán jött rá, hogy a nő Váradiról beszélt.

26.

A család a vártnál nyugodtabban fogadta a hírt, hogy Attila felköltözik Pestre. Csak Mészáros Julianna sírdogált egy kicsit a konyhában. Amikor Attila benézett, az asszony gyorsan megtörölte a szemét.

– Anya – karolta át a fia. – Nem a világ végére megyek. És ha végre rászánnád magad arra, hogy megtanulsz egy kicsit

netezni, akkor mindennap láthatjuk is egymást, ha éppen ahhoz van kedvünk.

– Tudom, kisfiam – mondta az anyja, és kifújta az orrát. – De féltelek abban nagy városban. Nincs ott senkid.

– Majd lesz – mondta Attila minden meggyőződés nélkül. Erre igyekezett nem gondolni.

Apja az anyjával ellentétben egy csöppet sem aggódott. A tény, hogy a fia „észre tért”, és végre pénzt fog keresni, megnyugtatta. Felajánlotta, hogy ha Attila megtalálja a megfelelő albérletet, felköltözteti. A két testvér bágyadtabban örült, talán kicsit irigyelték Attilát, rendezett családi életük és megteremtett egzisztenciájuk értéke mintha devalválódott volna valamennyire öccsük pesti állásának fényében. És mivel jó testvérek voltak, elszomorította őket, hogy Attila elmegy.

– Még a végén nagy ember leszel – mondta kis félmosolylyal Laci.

– Ugyan, ez csak egy jelentéktelen minisztériumi állás.

– Úgy kezdik a nagyok is...

– Bizony ám! – kontrázott rá az apja büszke nevetéssel. Attila most ébredt rá igazán, mennyire nem értette őt sosem ez az ember, aki a maga módján mindig jót akart neki. De csakis a maga módján. És ez most olyasmi volt, olyan „a maga módján”. Ettől a gondolattól hirtelen nagyon lehangelődött.

– Ne toljuk túl, lehet, hogy nem is válik be, aztán egy hónap múlva itthon leszek újra – mondta, bár maga sem hitte.

Aztán kiment az udvarra, amely Mészáros Julianna keze nyomát viselte magán a színes virágokkal és a hátul lévő kis konyhakerttel, ahonnan ilyenkor nyáron paradicsomot és paprikát szedett és csomagolt neki. A szilvafa kéken hajladozott

az érett gyümölcsök alatt, és anyja már készült a szilvalekvár befőzésére, amiből szintén jutott neki bőven. Elborult. A fakó, parlagfüvet hozó, füledt fényben Attilának elszorult a szíve.

27.

Szeptemberig már nem nagyon volt ideje másra, mint intézni az intéznivalókat. Mindössze két hét alatt kellett felszámolnia az itteni életét, s valami háttérrel teremtenie az új, fővárosihoz. Al-bérletet viszonylag könnyen talált, annál is inkább, mert a pénz nem volt akadály: a Minisztérium nyolcvan százalékos albérleti hozzájárulást biztosított. Apja betartotta az ígéretet, és egy fuvarral felköltöztette a fiát, akinek nem nagyon volt bútora, és nem is vitt más az ágyán kívül – nagyjából be volt rendezve a másfélszobás pesti panel, amit végül kivett.

Az iskolában kissé nehezményezték, hogy későn szólt, de azért mindketten tudták, ő és Tibor is, hogy az ilyesmit mindig megoldják valahogy. Tibor panaszkodott egy sort arra, hogy ráadásul Kuna Imre is cserben hagyta. Attila arra gondolt, itt az idő, most megmondhatja, hogy mit gondol erről – de végül nem tette. Már nem volt jelentősége. Kuna Imre élvezte a hűvös, harmatos reggeleket a verandáján.

Hozzá is elment elbúcsúzni.

– Ímé, az ifjú arszlán, aki megy meghódítani a világot – viccelődött a tanár úr, de később azért hozzátette: – Hiányozni fogsz, Atikám. És még annyi könyvet meg akartam beszélni veled.

– Annak nem lesz akadálya – mondta gyorsan Attila. – És ha tudok, jövőök szurkolónak is.

– Arra már nem lesz szükség – felelte Kuna Imre. – Lemondtam az edzőségről is. Ha az ember nyugdíjba megy, ne végezzen fél munkát.

Attila tudta, mennyire szeretett edzősködni a tanár úr. De azt is látta, hogy a nyári napok a kertje bukolikus békéjében elhamvasztottak benne minden indulatot. Majdhogynem irigyelte azért a sztoikus nyugalomért, amellyel elengedte két nagy szerelmét: a tanítást és a futballt. Bőven van még mit tanulnia tőle. És azzal biztatta magát, hogy fog is, hiszen van telefon, internet.

– Így van – bólintott a tanár úr, amikor ez szóba került. – Én nem vagyok nagy netező, de a kedvéért mozgósítom a maradék digitális kompetenciámat.

– És mit fogsz itt csinálni, tanár úr, ha jönnek az őszi esők?

– Erzsi megkapta a negyvenéves jubileumi pénzét, azon bevezettetjük ide a fűtést, és nézem az ablakból, hogyan ázik a kert. Megvan annak is a szépsége. És tervezem, hogy írok valamit. Végre van rá időm.

– Mégis mit?

– Több ötletem is van, de erről most inkább ne beszéljünk.

Így hát Attila nem erőltette. Jó volt látnia, hogy Kuna Imre nyugodt, de nem céltalan életre rendezkedett be. Mielőtt elment volna, kért egy könyvet tőle, és megígérte, hogy ha legközelebb hazajön, hozza, és megbeszélik.

28.

Már csak egy hete volt a Pestre költözésig. A régi albérletét felszámolta, ideiglenesen visszament a szüleihez. Mészáros Julianna a kedvenc ételével kényeztette. Délutánonként Attila a Skype használatára tanította az asszonyt. Este az apjával kiültek a terasz lépcsőjére, és sört ittak, amíg be nem zavarták őket a szúnyogok, vagy Attila el nem kezdett prüszkölni. Nagyokat aludt. Aztán az indulás előtt három nappal nyugtalanság fogta el, mint aki valami fontos dolgot még nem intézett el. Csak ténfergett ide-oda, vadul biciklizett, és maga sem tudta, hogyan tévedt Szigetiék környékére. Nem mert elkerekezni a ház előtt, de messziről látta a körvonalait, és a heves szívdobogásból megértette, mi az, ami nélkül nem tud elmenni: látnia kell az asszonyt, és el kell búcsúznia tőle. De hogyan? A „love teló” ott volt ugyan a táskájában, de hetek óta nem szólalt meg. Egy ideje nem is töltötte fel – először azért, mert nem akart szembesülni nap mint nap a csalódással, hogy semmi sem történik, aztán azért, mert elfogadta, hogy semmi sem történik, és aztán az elköltözése előtti héten azért, mert azt gondolta, hogy jobb is, ha nem történik semmi. De a hirtelen rátörő szívfájdalommal nem tudott megbirkózni. Elővette hát a telefont, és feltöltötte. Titokban azt remélte, hogy talán Ildi üzent, hiszen nyilván tudja, hogy elmegy. De a telefon nem jelzett sem hívást, sem üzenetet. Attila elbizonytalanodott. Talán már túlvan rajta... talán már nem is tudná elérni, mert nem is használja ezt a telefont. Amikor ilyesmikre gondolt, haragot érzett, és nem is értette, hogy gondolta, hogy megkeresi. Rég volt... Máskor látta az asszony megkínzott, szerelmes arcát, ahogy felnézett

rá az állomás peronján, és hallgatását is máshogy értelmezte: szükséges és alig elviselhető áldozatként a gyerekekért. Ilyenkor majdnem felhívta, de megint eszébe jutott, hogy talán ki sem fog csengeni, és gyáva volt ennek a csalódásnak a felvállalásához.

Így telt el a péntek – vasárnap indult Pestre. Péntek estére Endre megszervezte a beígért „brutális bulit” egy közös ismerősök kertjében, és Attila bátorra itta magát. Az alkohol gátlásokat felszabadító mámorában elővette a telefont, és feltárcsázta Ildit. Még így is, hogy kimosta belőle a szesz a görcsöket, feszült volt, vajon kicseng-e a telefon. Kicsengett, és Ildi kinyomta. Ez nagyon fáj. Attila tovább ivott, és Mészáros Julianna, aki nem tudott elaludni addig, amíg a fia haza nem ért, hallotta, hogy hány a fürdőszobában.

29.

Váradi nem mondta el a lányának, hogy Attila Pestre költözik. Az állomáson történt találkozást követően nehezen állt helyre a viszonylagos béke Szigetiéknél, és rettentő törekeny volt. Két megszabzott ember próbált örködni rajta, akik percenként vesztették el ehhez az erejüket, és percenként próbálták összeszedni magukat. Csaba hinni akart abban, hogy Ildi visszatalál hozzá, de semmi sem táplálta ezt a reményét. Nagylelkű akart lenni, és gyanakodott mindenre, nem csupán arra, amit Ildi tett vagy nem tett, hanem arra is, amit gondolt vagy nem gondolt.

Gyűlölte és megalázta, hogy pitiáner és állandóan résen van, és rettentően fárasztotta is. De képtelen volt elengedni ezt az állandó, feszült készenlétet, egész egyszerűen azért, mert egy-
valamiben viszont sosem kételkedett. Tudta, érezte, hogy az asszony nem szereti.

Ildi kezdetben úgy érezte, megbolondul az állandó odafigyelésben, hogy mit mond, hogyan reagál. Bár értette Csaba indítékait, amikor az hamis könnyedséggel a napi programjáról kérdezte, és beszélgetést kezdeményezett este a tévé előtt, ritkán sajnálta a férfit, sokkal inkább idegesítette. Az összes erejét elvette, hogy megküzdjön Attila hiányával és a rázuhanó bánattal. A legtöbb, amit tenni tudott, hogy otthon maradt, de hogy beengedje dermedt fájdalmába a férjét, az teljesen lehetetlen volt. Csak a két kicsi közelsége tette könnyebbé ezt a gyász-állapotot, akik nemcsak gyermeki ártatlanságukkal hatottak gyógyítón a szenvedésére, de azzal is, hogy nem tudtak semmit, és ők is szerették azt az embert, akit Ildinek nem volt szabad. Rászokott, hogy esténként bement a gyerekek szobájába, valamelyik mellé bebújva olvasta a mesét, és aztán ott is aludt. Ha Gáborka mellett nyomta el az álom, az mindig elkezdte morszolni a fülét. Ilyenkor Ildi felébredt, és eleredt a könnye. Csaba a hálószobában egyedül maradt, és reggel Ildi rosszul megjárt-szott ásítással konstataálta, hogy már megint elaludt mesélés közben. Volt egy-két siralmas szeretkezés – nagyon egyikőjük sem erőltette. Csaba jobb híján próbált bízni az időben, Ildi pedig haragudott rá, hogy telik, s egyszer elviszi majd ezt az édességet végleg, aminek az emléke még mindig képes volt ebben a nyomorult helyzetben is boldoggá tenni egyikét percre.

Azt, hogy Attila elköltözik, véletlenül tudta meg a fodrászánál. A fodrász egyik vendége mesélte, aki arra panaszkodott, hogy a lányának elmegy a magyar- és angoltanára is, pedig mind a kettőt szerették. Ildi úgy érezte, hogy megnyílik a föld alatta, és fogalma sem volt, merre sétál, miután kijött a fodrászattól. Lassan ocsúdott fel, s mire hazaért, kissé megnyugodott. Mindegy, hol van, hiszen nem láthatja így sem. Vagyis: így is mindig látni fogja.

A „love telót” mindennap feltöltötte. Tudta, hogy nem fogja keresni Attilát, és a férfi sem őt, de mégis úgy érezte, ha ezt nem teszi, végleg elengedi azt, ami köztük volt. És azt nem, azt nem volt képes, és nem is akarta. Itt akarta tartani az emlékét, hogy tudja: nem csak ez az élet van, ez a kötelességteljesítő kopárság. Bármilyen furcsa, az életet Csabával csak Attila emlékével volt képes elviselni. A telefont a kamrában tartotta, egy régi táskájának a belső zsebébe tette, és rezgőre állította, biztos, ami biztos. Mindennap többször megnézte. Alig fájt, hogy sosem volt rajta semmi mozgás, de azért fájt. Óránként talált okot arra, hogy bemenjen a spájzba. Nem volt nehéz. Ott voltak az üdítők, ásványvizek. Amikor meghallotta nagyon tompán, de teljes bizonyossággal, hogy valami ütemesen, alig kivehetően bűg a spájzban, a konyhában vacsoráztak. Szerencsére Csaba éppen Andikának magyarázott, aki kanállal és magában akarta enni a mogyorókrémet, és nem vett semmit észre. Ildi bement „narancsléért” a kamrába. Csak annyi ideje volt, hogy kinyomja a telefont, aztán már ment is ki. Egy falat sem ment le ezután a torkán.

– Fáj a gyomrom – magyarázta Csaba feszült érdeklődésére. A gyerekek mindenféléről beszéltek, összekaptak valamin, de

alig hallotta. Mire mindenki elaludt, és elcsendesedett a ház, teljesen kimerült a visszafojtott várakozásban, hogy megnézhesse, valóban Attila kereste-e. Kivételesen nem aludt el a gyerekeknél. Amikor hallotta, hogy a férje egyenletesen szuszog, kiment a spájzba. Ha Csaba véletlenül felébredne, hát ásványvízért ment. Meleg augusztusi éjszaka volt. A telefon Attila számát mutatta. Nagyot dobbant a szíve. Tudta, hogy nincs értelme, de elküldött neki egy kérdőjelet. Egész éjjel le sem hunyta a szemét.

30.

Attila is rosszul aludt, és nagyon másnaposan ébredt, rettentő fejfájással és szomorúsággal. A reggel fakó fényében érthetetlen ballépésnek látszott, hogy felhívta az asszonyt. Ahogy felidézte, különösen fájdalmas és megalázó volt arra gondolnia, hogy ennyi idő után Ildi egyszerűen kinyomta. Haragudott magára is, meg rá is. Addig ette magát, hogy egyszer csak felugrott az az elhatározással, hogy most aztán végképp kikapcsolja azt az átkozott telefont. Aztán meglátta a kérdőjelet, és azt is, hogy éjjel háromkor küldték. Ez a kérdőjel visszaidézte mindazt, amit annyira szeretett az asszonyban – féltékenységét és tétovaságát, hogy nem tudott ellenállni ennek a szerelemnek. Felkelt, kiült a verandára a kávéjával. Anyja reggelit készített, és nem hozta szóba az estét. Rádiót hallgatott, és Attilát szíven találta a dal, amit éppen játszottak. Talán jobban tenné, ha nem bolygatná meg Ildi lelkét... ha nem írna semmit, hiszen valahogy majd

kibírja ő is, az asszony is. De egy egész hosszú élet van még a kibírásra, ez a mai nap még hadd legyen az övék. Elővette a telefont, és SMS-t írt. „Szeretnék látni, mielőtt elmegyek. Még ma. Lehetséges?”

Felkészült rá, hogy jó ideig fog idegesen gyötrődni a válaszra várva, de szinte azonnal jelzett a telefonja. „Igen. Hol és mikor?” Ez a feltételhez nem kötött kérdés meglepte és megindította a férfit. Nyilván az asszony az, akinek nehezebb elszabadulni, kitalálni valamit, esetleges családi programot módosítani, különösen, hogy szombat volt. Ez az elszántság ugyanakkor kicsit meg is ijesztette, nem akarta, hogy Ildi bajba kerüljön. „Mikor és hol jó Neked?” – kérdezett vissza. Megint nem kellett sokat várnia a válaszra. „Este hat körül szoktam futni. Várjál a másik utcában a játszótérnél. Ha lehet, kocsival gyere.” Ezután Attila két dolgot intézett el: elkérte apja kocsiját estére, és egy közeli motelben szobát foglalt. Visszaküldött egy okét, és várni kezdte a hat órát.

A nap éppen lemenőben volt, amikor elindult. Már kitisztult a feje, csak a gyomra rángott idegesen. Ahogy leparkolt, szinte rögtön megjelent Ildi. Még sosem látta így, futószerelésben. Nézte, ahogy lófarokba kötött hajjal, fülhallgatóval fut felé – nagyon lányosnak és nagyon magányosnak tetszett. Nem szúrta ki rögtön az autót, talán egyszer vagy kétszer ment azzal annak idején Attila angolórára, úgyhogy a férfi fénykürtözött neki. Erre Ildi kicsit felemelte a kezét, mintha integetne, és Attila szíve elfacsarodott. Kinyitotta az ajtót, Ildi villámgyorsan beszállt.

– Nagyon sportos vagy – mondta Attila. Ildi kicsit lihegett, arca kipirult.

– Nemrégén kezdtem – mondta, és mindketten tudták, hogy mióta. Aztán az asszony körbenézett, és azt mondta:

– Menjünk arrébb, van nem messze egy park. Ez... túl közel van.

Attila képtelen volt elmondani, hogy kivett egy szobát.

– Meddig maradhatsz?

– Elvileg egy óra a futás. De találkozhatok közben ismerőssel. Meglátjuk. Menjünk, jó?

A parkhoz érve már erősen alkonyodott, de még nem égtek a lámpák. Attila leállította a motort. Érezte, hogy Ildi lélegzete egyetlenessé vált. Csak egy rövid póló volt rajta, és már hűvösödtek az esték.

– Meg ne fázz! – mondta, és a pulóverét ráterítette. A keze ott maradt a vállán. Hallgattak.

– Ugye tudod, hogy elmegyek? – kérdezte aztán Attila.

– Tudom – bólintott az asszony. Ahogy megérezte Attila érintését, hirtelen, hosszú, gyötrelmes hetek után először volt nyugodt és boldog. Nem akart a holnapra gondolni.

– Maradnék, ha lenne értelme – mondta aztán Attila.

– Persze – visszhangozta az asszony. Közben kigyúltak a lámpák, megvilágították Attila arcát. Az asszony nézte, aztán végigsimított a szemén.

– Látom, begyulladtak a szemeid az allergiától.

A férfi elkapta a kezét, és belecsókolt. Ildinek felgyorsult a lélegzete. Attila fölé hajolt.

– Herpesz van a számon – suttogta Ildi, és elsírta magát.

– Mindenféle baj elővesz, mióta... – hadarta –, begyulladt a fogam, beállt a derekam, kiütéseim voltak, most meg... Pedig úgy szeretnék megcsókolni.

– Hagyd ezt, kicsim – suttogta Attila –, kit érdekel?
– És gyengéden, szexus nélkül megcsókolta az asszonyt. – Én is nyomorultul vagyok.

Hosszan csókolták egymást, és Attila már tudta, hogy nem mennek a motelbe. De nem számított. Olyan sok mindent el akart mondani, és most azt érezte, hogy az sem számít. Ildi a vállára hajtotta a fejét. Nézték a lassan kigyúló fényekben megvilágított parkot. Egy kisfiú biciklizett az anyja mellett, aki egy fehér kiskutyát sétáltatott.

– Talán kellene egy kutya – mondta Ildi, és Attila megsimogatta a haját. Aztán így szólt az asszony:

– Mondd, hogyan lehet az ember egyszerre ennyire szomorú és boldog?

Attila nem válaszolt. Mit is mondhatott volna, hiszen maga sem tudta a választ. Csak azt tudta, hogy ez az este és ez a félhomályos kocsi, amiben szinte felszívódtak ennek a női testnek a szeretett vonalai, azok között a dolgok között van, amiért érdemes volt megszületni. Először meglepte az asszony nyugodt viselkedése, aztán ráragadt ez a szerelmes szótlanúság, amely elengedte a reményt. Érezte, hogy az asszony feje elnehezedik: Ildi, a boldogtalanságtól holtfáradt Ildi, békételve Attila mellett, elszenderedett. A férfi hagyta, s ahogy levegőt vett óvatosan, mellkasa megemelte az asszony fejét. Ildi kezéből kiesett a fülhallgató, felriadt.

– Istenem... én... olyan fáradt vagyok... – suttogta.

– Tudom – felelte Attila elszoruló szívvel, és hogy elterelje a figyelmét, megkérdezte a fülhallgatót felvéve:

– Miket hallgatsz?

– Szerelmes számokat, szomorúakat, szépeket, magyarokat, hogy értsem a szöveget – mondta Ildi, és mosolygott.

– Belehallgassunk? – kérdezte Attila.

– Nem – válaszolta Ildi egy kis habozás után. – Az túl sok lenne. Nem hiszem, hogy ennél többet bírok. És... lassan menni kell.

A játszótér előtt Attila leállította újra a kocsit.

– Én... – kezdte, de Ildi félbeszakította.

– Ne mondj semmit! Nem volt szerencsénk, vagy talán nagyon is az volt.

– Írhatok? – akarta Attila kérdezni, de aztán nem tette.

Ildi már kiszállt. Behajolt az ablakon, végigsimított Attila arcán.

– Igen, azt hiszem, nagyon is szerencsénk volt. Vigyázz magadra, drágám.

Azzal gyors léptekkel elindult, átvágott a játszótéren, és még látta Attila, hogy futni kezdett.

II. STÁCIÓ

A MINISZTERIUM

1.

Az első, amit Attila a munkába állása utáni hetekben megértett, az volt, hogy tévesen gondolta azt, hogy a Minisztériumba kiválasztott emberek járnak dolgozni. Az üvegpalota eleganciája hamar elvesztette a varázsát, a légkondicionálás természetessé vált, az extra gyors internet a gépén úgyszintén. A kezdeti elfogódottság nagyon hamar eltűnt, amikor ráébredt, hogy a kollegái nem „minden titkok tudói”, és hogy nincs mibe őt beavatniuk, hacsak nem a rendelkezések kritikátlan végrehajtásának egykedvű rutinjába. A maga részéről még nehezen ment ez az egykedvűség, bár felismerte, hogy ezt várják el tőle. Ha egy-egy furcsának vagy észszerűtlennek tűnő szövegrész fordítása közben megpróbált egyeztetni a közvetlen főnökével, még csak nem is elutasításban volt része, hanem döbbenetben: az ilyen egyéni kezdeményezés nem volt benne a munkahelyi protokollban. Néhány próbálkozás után ezt Attila is belátta, és azt is, hogy a vele egy szobában lévő Ferinek igaza volt, amikor már az első alkalommal figyelmeztette erre.

Még szerencse, hogy Feri jó fej volt. A munkát végtelenül unta, de éppen építkeztek, és a Minisztériumban minden év végén kapott öt havi fizetésnek megfelelő jutalmat. Feri ezért ült a gép mögött, ezért egyeztetett adatokat, és ezért tanulta meg behunyni a szemét, amikor a számok egyértelműen szembe mentek azzal, amit elfogadhatónak gondolt. Ennek ellenére néha még vele is előfordult, hogy a benne lévő moralista felázadt a sztoikus ellen, és ilyenkor azzal biztatta magát, hogy az év végi jutalomig kell csak kibírnia ezt a hányingert, aztán úgymint kiszáll. Mindazonáltal már öt éve ott volt, és a házuk még nem épült fel teljesen.

Attilát az is meglepte, hogy nem egyenletesen volt munkája. Néha napokig alig, aztán hirtelen rengeteg, és olyankor tartani kellett a határidőt, akár túlórával. Előfordult, hogy fél öt helyett hétkor vagy nyolckor lépett ki a minisztérium épületéből, és még akkor is sok irodában égett a villany. Igazság szerint legalább ennyi, ha nem több volt az üresjárat, amikor csak ült a gép előtt, várva a bármikor beérkezhető e-maileket, feladatokat. Azt, hogy ott van az asztalánál munkára készen, az elektronikus rendszer ellenőrizte, de azt már nem, hogy a szabad órákban mivel múlatta az időt. Attila például németül duolingózott, és már egészen jól rakott össze olyan mondatokat, hogy „szeretnék venni három liter tejet”, vagy „a lányomnak hosszú szőke haja van”. Feri gépírni tanult, és ha összeértek az üres órák, ami ritkán esett meg, sokat beszélgettek. Rajta kívül Attila másokkal nem tudott ilyen oldottan kommunikálni, igaz, nem is volt alkalma közelebről megismernie az osztályán dolgozókat. Az egyetlen találkozási felület a kis konyha volt, ahol a többség reggel kávét ivott, és délben megmelegítette az

ebédjét, amit vagy otthonról hozott, vagy pedig rendelt. Kezdetben Attila is csatlakozott hozzájuk, de nagyon outsidernek érezte magát. Nem feltétlenül azért, mert új volt, sőt. Kollégái többsége nő volt, és érezhetően felvillanyozta őket az új, fiatal férfi munkatárs, aki nem hordott az ujján jegygyűrűt. Túl hangos nevetésüknél, a rávillantott tekinteteknél azonban jobban fárasztotta Attilát, hogy a beszélgetés vagy teljesen érdektelen dolgokról szólt, vagy munkahelyi pletykákról, áskálódásokról. A főnököt ritkán szidták, és ha néha mégis, lehalkították a hangjukat, és vágtak egy olyasféle grimaszt az „új fiú” felé, amely mintha azt üzenne volna: „Így van ez mindenhol, kicsit kieresztjük a gőzt, de ne vedd túl komolyan”. Attila nem vette, de egy idő után elmaradt, az irodában kávézott, és a minisztériumi ebédlőben evett, ahol potom árért számos menüből válogathatott. Ha volt rá mód – és legtöbbször volt –, keresett egy olyan asztalt, ahol nem ült senki. Egy-két hónap múlva úgy könyvelték el Attilát, mint aki nagyon fura, eléggé fent hordja az orrát, és ki tudja, mit képzel magáról.

Bár Attilának semmi köze nem volt a munkájához, ami nagyon bántotta, vitathatatlanul megvoltak az előnyei. Az első fizetés átutalásakor majdnemhogy boldogságot érzett: bármit megvehet. Ez persze nem volt igaz, de a korábbi lehetőségeivel összevetve tényleg úgy tűnt. Volt egy-két hét, amit heves vásárlási lázban töltött, és kellett néhány hónap, amíg megszokta, hogy nincsenek anyagi gondjai. Akkor viszont annyira természetessé vált, hogy lassan kezdte elfelejteni, hogyan is élt korábban. Ha meg akart venni egy márkás edzőcipőt, megtette, és már nem nagyon értette, erre miért spórolt a régi életében. Az is új és felszabadító volt, hogy ha kilépett a munkahelyéről,

tényleg kilépett, nem vitt haza belőle semmit – egyrészt mert semmi köze nem volt ahhoz, ami csinált, másrészt mert amit lerakott délután fél ötkor, azt ott folytathatta másnap reggel. Ez merőben eltért a tanári munkától, ahol délután még dolgozatokat javított, órákat tervezett, segédanyagokat gyártott. Itt, ha nem is sok időre, de késő délutántól szabad volt, azt tehetett, amit akart.

Ez a szabadság lassan telt meg tartalommal. Maga a város a legbanálisabb módon szédítette meg Attilát – méretei, a hosszú sugárutak, a metrókban áramló tömeg, a Duna-parti séták során elé táruló impozáns látvány olyan dimenziókat ígért, amitől elakadt az ő vidéki lélegzete. Ha a Margit hídon a szigetre tartott, hogy fusson egyet, az alkonyodó nagyváros fényeiben feltűnő Parlament szinte mesepalotának látszott, és hihetetlennek tetszett, hogy oda be lehet jutni. Emlékeztetnie kellett el-elcsüggedő lelkét, hogy ez lehetséges, és éppen jó helyen startol, hogy ezt valamilyen módon majd ő is megpróbálja. Ugyanakkor egyre inkább azt érezte, hogy a Minisztérium nem fogja őt ebbe az irányba elindítani, mert a szervilizmuson kívül – ami ellen belül még mindig berzenkedett – nem sajátított el ott semmi olyasmit, ami segítené a továbbjutásban. Igyekezett magát azzal nyugtatni, hogy egyelőre annak van itt az ideje, hogy felmérje a terepet, a lehetőségeket, tudást szerezzen erről a világról, és annak birtokában döntse el, hogyan tovább. Addig is kocsira gyűjtött, és hogy levezesse a feszültégét, szinte mindennap futott a Margitszigeten.

Feszültségének oka nem csupán a megrekedtség érzése volt, hanem a magány, amelytől anyja joggal féltette. Nem voltak itt igazi barátai, nagyon ismerősei sem egyelőre, így kezdetben

nagyon egyedül érezte magát, s a plázákban való vásárlás, a futás valójában elvegyülés is volt. Aztán – ahogy az várható volt – szép fokozatosan ez is alakult. Ferivel néha a munkahelyen kívül is csináltak programot, és Attila felújított néhány ismeretiséget régi iskolatársakkal, akik a fővárosba kerültek. Barátságig nem mélyültek ugyan ezek a kapcsolatok, de volt kivel beülni egy sörre, elmenni egy koncertre.

A szerelmi élete romokban volt, pontosabban nem volt. Az Ildivel való utolsó találkozás katartikus emléke egyre halványodott, de még látta. Igaz, ahogy telt az idő, egyre távolabbról, de ha a korán sötétbe boruló őszi estéken rótta a köröket a Margitszigeten, még bele-belesajdult a lelkébe az asszony emléke, ahogy fut hazafelé a játszótérről. Aztán egyszer csak eltűnt, befordult a játszótérről, és Attila megértette, hogy elengedte az asszonyt. A mindennapi teendők, ez az egész új élet valószínűtlenné tette azt a tömény lírát ott a sötétedő kocsiiban, és emlékké szelídítette a hozzá kötődő szerelmet. Ettől megkönnyebbült, ugyanakkor nagyon üres és érdektelen is lett. A nők, akikkel találkozott, legalábbis nem érték el az ingerküszöbét, habár gyakran tapasztalta, hogy vonzódnak hozzá. Kétségtelen, hogy körülvette valami sajátos sárm. Nemcsak azért, mert a maga kicsit szabálytalan módján jóképű volt, és a pénztelenség után öltözködésén, viselkedésén átsütött valami sajátos elegancia, hanem legfőképp azért, mert a közelében mindenki érzett egyfajta független, bevehetetlen aurát, a nem törekvés izgató szabadságát. De az, hogy a minisztériumi büfében vagy a recepción, és esetenként a futópályán fiatal nők rámosolyogtak, nem volt elég ahhoz, hogy magányos életén változtatni akarjon.

Kezdetben minden hétvégén hazament, de az otthon töltött napok csak kényelmet hoztak, töltődést nem. Hiába tudott elvonulni és pihenni, miközben jókat evett, és volt kihez szólnia, hiába ülhetett ki a még mindig meleg délutánokon a kertbe olvasni, valahogy az egész kezdettől fogva nagyon anakronisztikus volt. Úgy érezte, visszatér egy régen túlhaladott állapotba, ahhoz az időszakhoz, amikor egyetemistaként loholt haza pénteken, hogy a megszokott közegében „tankoljon”, s mellesleg felpakolja vasárnap délután Mészáros Julianna ételes dobozait, amelyek általában a következő péntekig kitartottak. Ezt az analógiát egyébként anyja is követte, aki most is elkészítette ezeket a dobozokat, és amennyire kapóra jött, annyira nyomasztotta is Attilát, hogy „megint itt tart”. Arról ugyanakkor szó sem lehetett, hogy erről lebeszélje az asszonyt – gondoskodása feltétlen és ösztönös volt.

Más is zavarta. A város valahogy összement. Ha besétált a központba, vagy beült egy sörre Endrével, nagyon kevésnek érezte a látványt, az impulzusokat. Néha még az is fárasztotta, amikor Endre a vállalkozásáról vagy a mindennapjairól beszélt – majdnem sajnálta ezért a „kicsi” életért. Habár tudta, hogy ő jelenleg jóval érdektelenebb életet él, de mégis, más, sokkal tágabb keretek között teszi, ahol van még hova terjeszkedni. A testvéreivel való beszélgetések még inkább ezt a benyomást erősítették, és az a szeretetteljes nem értés és elfogadás, amellyel korábban hallgatta őket, kiegészült egyfajta távolsággal, ahonnan szemlélte beragadt életüket.

Ildiről nem hallott semmit. A család nem olyan közegben mozgott, ami érintkezett volna Szigetiék köreivel, és egyébként sem érdekelte egyik rokonát sem a helyi közélet. Endre egyszer

rákérdezett, azóta történt-e köztük valami, de miután Attila megrázta a fejét, nem rukkolt elő semmivel. Hogy lett volna mivel, Attila nem firtatta, mert tudta, hogy ha elhallgat bármit a barátja, azt jó okkal teszi. Amúgy is sokkal valószínűbb volt az ellenkezője, mármint hogy a maga és a családja menedzselésével elfoglalt Endre tényleg nem botlott bele olyan helyi pletykába, amit érdemes lett volna megosztania. Egyébként is az a fajta ember volt, aki az utolsók közt tud meg bármi ilyesmit.

Kuna Imre sem kérdezett rá, hogy is áll Attila a szerelmi bánattal, amikor a férfi egy októberi szombat délután kiment hozzá, hogy megnézze, hogy telnek a nyugdíjas napjai. Kerti üldögélésről aznap szó sem lehetett, reggel óta zuhogott. Attila elkérte az apja kocsiját.

– Gyere, gyere, megázol! – jött ki elé esernyővel a tanár úr, és beszaladtak a nappaliba, ahol már fűtöttek. A langyos, meleg szoba, amelynek sarkában Füge rá olyannyira nem jellemző módon veszteg maradt, kellemesen ellenpontozta a hirtelen lezúduló őszi mélabút. Az alkonnal együtt majdnem túlcsoordult ez a melankólia, és jólesett leülni a villanyfényben az asztalhoz, ami tele volt papírokkal.

– Azt hittem, tanár úr, nyugdíjba mentél – mosolyodott el Attila a nagy kupac papírra nézve.

– Ja ez... ez nem az. Régi iratokat keresek, bizonyítványmásolatokat, ilyesmit...

– Mert mire készülsz? Elmész dolgozni valahova?

– Nem megy! – szólt a tűzhely mellől a kellenél kicsit kategorikusabban Kuna Imre felesége, aki kávé tett fel. – Előterjesztették valami kitüntetésre, ahhoz kell. És ahogy lenni

szokott, teljesen belevetette magát. Két napja írja a szakmai önéletrajzát, csak tudnám, hogy miért...

– Jól van, szívem, ne kezd el! – mondta a tanár úr megértő, de azért kicsit türelmetlen mosollyal.

– Miért, nincs igazam? – fordult meg Erzsike, és magyarázni kezdett. – Felhívta a Tibor, hogy szeretné felterjeszteni kitüntetésre, írja meg az önéletrajzát hozzá. Na jó, gondoltuk, azért csak bántja őket a lelkiismeret, egyébként meg te is tudod, ha valaki, hát Imre megérdemli. A pénz sem jön rosszul, gondoltuk... de persze nem tudtuk, mennyi pénz. Úgyhogy elkezdünk kotorászni a neten, és aztán jött a hidegzuhany, ezzel nem jár semmi. Csak erkölcsi elismerés... menjenek a fenébe.

– Mégiscsak van jelzésértéke – vetette fel Kuna Imre tétován.
– Elismerik az ember munkáját.

– Látod? – mosolygott Attilára az asszony. – Nem változik meg soha.

– Ezért szeretjük, nem igaz? – mondta Attila. Erzsike arca megnyhült, legyintett egyet, és figyelte tovább, hogy mikor fő le a kávé.

Erről többet nem beszéltek, Kuna Imre arrébb tolt a papírhalmazt, és kifaggatta Attilát a munkájáról.

– Hát... nem hangzik túl érdekesnek – jegyezte meg.

– Nem is az – ismerte el Attila. – El kell valahonnan indulni, így fogom fel.

– Értem... A tanítás nem hiányzik?

– Nem – vágta rá Attila gondolkodás nélkül. Bár szeretett tanítani, valóban nem gondolt rá egyáltalán. Sejtette, hogy Kuna Imre nem így van ezzel.

– És neked, tanár úr? – kérdezett vissza.

Kuna Imre kinyitotta az ajtót, beállt a küszöbre, és kifelé fújta a füstöt.

– Nekem igen... egyelőre. A gyerekek, nem is a tanítás... az elég favágás volt már, hogy József Attila-verset elemezzek harminchat emberrel. Még meg kell találnom a tempómat itt. Mindennap felébredek hajnalban, ahogy régebben, és csak ülök a konyhában a kávémmal. De még nagyon az elején vagyok... majd kialakul, megtervezem ezt az új életet is... egyelőre furcsa.

– És az írás?

Kuna Imre mintha zavarba jött volna egy kicsit, lopva a feleségére pillantott, de az éppen a hűtőben keresett valamit, és nem figyelt rájuk.

– Még nem tartok ott. De eljön annak is az ideje.

Amikor indulni készült, Attila nem tudta lebeszélni a tanár urat, hogy kikísérje a vigasztalanul zuhogó esőben. Még intgetett is neki, és ahogy Attila a visszapillantó tükörben nézte egyre kisebbedő, homályos alakját, hirtelen arra gondolt, hogy talán sosem jön el az ideje, hogy a tanár úr írni kezdjen.

Volt valami szép ebben az esti autózásban: csorgott az ablakon az esővíz, és a kerekek vizet spricceltek az elnéptelenedő utcákra. Attilának fájni kezdett Ildi fakuló emléke, és elhatározta, hogy legalább elhajt a házuk előtt. Lassítani nem mert, csak lassan menni, és annyit látott, hogy világít a konyha ablaka, és a kocsi, amelynek beállításával Ildi annyit bajlódott, ott van a ház előtt. Későre járt, vajon miért nincs a helyén?” – tűnődött Attila, aki az utcáról kihajtva mintha az emlékből is kihajtott volna.

Erre a kérdésre másnap – mintha olvasott volna a gondolataiban – apja adta meg a választ a vasárnapi ebédnél.

– Ez a Szigeti azért lehet, hogy megharagudott, hogy fakép-nél hagyta az ikreit – fordult Attila felé az asztalnál.

– Miből gondolod?

– Hát nálam maradt a kocsija szervizkönyve, aztán jött, hogy elviszi. Azt mondta, vettek egy másik, új autót, azt úgyis a márkaszervízbe viszik, és ezt meg csak ritkán fogják használni. Úgy hangzott, mint aki nem hozza többet hozzám a járgányt.

– Van elég munkád így is, nem? – erőltetett magára nyugalmat Attila. Neheztelésfélét érzett az asszony iránt, mert ezek szerint az „élet megy tovább”, új kocsit vesz a család, a másikat, a régit a garázsból kiteszik a ház elé, ahogy őt is nyilván kitette már Ildi az életéből. Rossz kedve lett. Este megkönynyebbülten szállt le a Nyugatiban, és legközelebb csak halottak napjára ment haza.

Már elhervadtak és újranyíltak azok a virágok, amelyeket azon az ominózus napon, amikor Attila karriertörténete elindult, munka után Mészáros Julianna megöntözött a szülei sírján. Ebben az évben is elvirágoztak október végére, de épphogy. Még éjszaka sem fagyott, az évszak valamikori jellegére – amikor november első napjaiban már télikabátot húztak az emberek, és néha hó is esett a díszbe öltözött sírokra – csak a korai sötétedés utalt. Attila és a családja is sötétben, a gyertyákkal megvilágított sírok között botorkált a koszorúkkal. „Csúcsforgalom” volt a temetőben, az emberek bele-beleütköztek egymásba, néha meg is álltak beszélgetni; meghitt, csendes emlékezésre nem sok esély volt. Attila nem bánta, mindig utált temetőbe járni. Igyekezett úgy kikerülni az embereket, hogy ne kelljen rálépnie egy ismeretlen sír betonszegélyére. Ezt valahogy kegyeletsértésnek érezte. Édesanyja viszont, aki gyerekkora emlékeibe mélyedve

lépkedett, nem figyelt eléggé, és összeütközött valakivel. Csak egy pillanat volt, egy kölcsönös bocsánatkérés, de arra mégis elég, hogy a gyertyák fényében egy percre megvillanjon Ildi arca, és összeakadjon a tekintete Attiláéval. Aztán már csak az asszony ismerős illata úszott el mellette, meg Váradi Péter és felesége sziluettje. Nem bírta megállni, hogy hátra ne forduljon. Váradi átkarolta a lányát, aki felnézett az apjára, és bólintott. Attila azt érezte: igen, tényleg vége van.

2.

Ildi is ezt érezte, ezt akarta érezni. És addig, amíg bele nem ütközött Mészáros Juliannába, és egy villanásnyi fénysugárban meg nem látta Attila arcát, így is hitte. Sokat dolgozott rajta. Utolsó találkozásuk emléke hetekig tartotta benne a lelket, de aztán elfogyott. Muszáj volt valamibe kapaszkodnia, hogy ne zuhanjon a teljes reménytelenségbe. Elkezdett jógázni és komolyan érdeklődni a spiritualizmus iránt. Sokat meditált, és szép lassan úgy érezte: eléri a metafizikai bölcsességnek azt a szintjét, amelyből logikus történésként, és nem kiheverhetetlen vesztésékként gondol Attilára. Az „ami nem öl meg, az megerősít” mindennapos mantrája – úgy tűnt – tette a dolgát, és Ildi a spirituális technikákat követve azon volt, hogy megértse, mit kell megtanulnia abból, ami történt, hogy e tapasztalás esszenciájával tovább építse a személyiségét. Azt tanácsolták neki, hogy egyensúlyát visszaszerzendő engedje el a negatív energiákat

– „legyen elfogadásban” minden iránt, ami jön. Ez gyakran meghaladta az erejét, különösen, ha a férjével kapcsolatban próbált „elfogadásban lenni”. Szigeti Csaba ugyan tudta, hogy Attila Pestre költözött, és a jelekből látta, hogy Ildi nem tartja vele a kapcsolatot, de az asszony hirtelen érdeklődése a keleti filozófiák és általában a spiritualizmus iránt legalább annyira bosszantotta, mint fals kedvessége, amit Ildi akkor erőltetett magára, amikor megpróbált „nem ellenállni” a felsőbb energiáknak. Ez az útját kereső, irányában nyilvánvalóan totálisan érdektelen asszony nem az volt, akit feleségül vett és feleségül kívánt. A kezelések, meditációk, jógák misztikus világába – jól tudta – vigaszt, és nem utat keresve jutott el az asszony, aki újabban mindenbe beleegyezett, és ebbe bele kellett örülni.

Ildi érezte, hogy a férje nem nyugodott meg attól, hogy véget ért a viszonya, és neheztelt ezért rá. Mégis mit akar még? Mellette maradt, próbál értelmet találni az értelmet vesztett életben, és inkább segítenie kellene, mint hektikus hangulatban – hol közeledve, hol megsértődve – még többre várni. A köztük vibráló feszültséget a gyerekek jelenléte és a velük való sok teendő tette elviselhetővé, vagy oldotta fel. Gáborka egy éjszaka befulladt, kiderült, hogy kruppos, és ez egy időre minden személyes bánatot felülírt. Ildi az éjszakáit a kisfiú szobájában töltötte, éberen aludt, minden nagyobb sóhajra, lélegzetvételre felriadt, és összeugrott a gyomra. Aztán ezt is megszokták, megtanulták, milyen jelekre kell figyelni, mit kell tenni, hogyan kell megelőzni, gyógyszerezni. Ez a közös aggodalom kicsit közelebb hozta a házasfeleket, de csak ideiglenesen. Esténként, amikor a gyerekek már aludtak, és ott ültek a tévé előtt, mind a ketten érezték, hogy a másik neheztel. Ugyanakkor nem volt

miről beszélni – Csaba nem kérhette számon Ildit, hogy nem szereti, és Ildi sem a férjét, hogy ezt nem képes elfogadni. A jövőben, a javulásban nem nagyon reménykedtek, de mindketten jól aludtak, és Ildi már egy ideje nem kelt sírhatnékkal.

Ám amikor szülei kitették a temetői közös gyertyagyújtás után a háza előtt, a régi erővel szorított a torka. Elkecseregetten érezte, hogy a sok heti mentális gyakorlás elszánt lendületét egy pillanat leforgása alatt legyőzte az az arc ott a temetőben. Tudta, hogy nagyon sokat kell dolgoznia azon, hogy eljusson újra legalább abba a viselhető csöndességbe, amelyben a lelke mostanában pihent. Vagy vesztegelt? Úgy gondolta: mindegy. Ha veszteglés, akkor veszteglés, csak ne ez a szívet tépő bánat. Állt a sötétben a ház előtt az egész valóját elgyengítő szomorúsággal, és érezte: össze kell szednie magát, mielőtt bemegy. Elővette a táskájából a slusszkulcsát, és beült a ház előtt parkoló kocsiba, amit már csak ő használt.

Légzőgyakorlatokat végzett, és próbált meditálni, hogy valamennyire egyensúlyba kerüljön. Hosszú ideig tartott, amíg sikerült koncentrálnia, mert be-bevillant Attila arca. Egyre kísértetiesebbnek és fájdalmasabbnak látta a temetői félhomály misztikus hátterében, és arra gondolt, hogy ki kell törölnie mindenképpen, mert nem kerülhet vissza oda, abba az állapotba, ahonnan idáig feljavult. Mindent megér, hogy ne érezze megint azt a kopárságot belül. Meg kell szeretnie a régi életét, ha nem akar elveszni végleg... Amikor kiszállt az autóból, először lépett be úgy a házba, hogy többé-kevésbé tényleg elfogadásban volt Csabával. Ettől kezdve futásból hazaérve gyakran meditált este az utcán parkoló kocsiban egyre ismerősebbé váló félhomályában.

3.

Az új év végre elmozdulást hozott Attilának a munkahelyén. Beindult egy uniós projekt, amelynek keretében egyeztető tárgyalásokra utazott egy minisztériumi küldöttség Londonba, és Attila is velük utazott tolmácsként. A program egyhetes volt, és üzleti megbeszéléseken kívül városnézést, kisebb kirándulásokat is beterveztek. A küldöttségben a Minisztérium alkalmazottain kívül voltak ismert nagyvállalkozók is. Ez felvillanyozta Attilát, mert látott némi esélyt arra, hogy „kinyissa” minisztériumi közege kereteit, amelyeket meglehetősen merevnek és szűkösnek érzett.

Január közepén indultak, az időjárás Budapesten enyhe volt, és Londonban még enyhébb, viszont nagyon ködös. Az eső is szemerklélt, amikor leszálltak a reptéren, és az értük küldött kisbusszal elmentek a szállodába. Szobájának eleganciája kellemesen érintette Attilát. Korábbi angliai utazásainak tapasztalatait szem előtt tartva hozott magával konnektorátalakítót, és első dolga volt üzembe helyezni a laptopját, mert online kellett lennie, hogy a Minisztérium bármikor elérje. Gajdos István, az egyik nagyvállalkozó, akinek a szobája szomszédos volt az övével, nem volt ilyen előrelátó, és amikor bekopogott Attilához, az készségesen segített. Mielőtt a férfi kiment volna a kölcsönkapott átalakítóval, szükségét érezte, hogy néhány szót váltson Attilával, ha már szívességet kért tőle, mert „von hause” hozta magával a jó modort – sokgenerációs jogászcsaládból származott arisztokrata ősökkel, ahol mindig is adtak a megfelelő viselkedésre, viszont sosem beszéltek a pénzről.

– Nem először jár itt, ugye? – kérdezte hát Attilától, aki egy kicsit meg volt illetődve. Tévében már többször hallotta nyilatkozni ezt a férfit, és tudta, hogy Ő is baráti kapcsolatot ápol vele.

– Nem, egyetemistaként is voltam itt párszor, meg gyerekeket is hoztam ide tanulmányi kirándulásra.

– Á, tanár is volt? – kérdezte Gajdos, és Attila figyelmét nem kerülte el, hogy a megszokott lesajnálásnak, amivel pénzes emberek a „tanár” szót kiejtették, nyoma sem volt. Mintha ez előtt a kőgazdag ember előtt tényleg lett volna respektusa a tanári pályának.

– Igen – felelte a kelleténél azért nagyobb öntudattal, ha esetleg mégis tévedett volna. De nem tévedett. Gajdos István mintha elismerően bólintott volna egy kicsit, aztán elindult kifelé. Mielőtt kinyitotta az ajtót, hirtelen visszafordult – és mindent elrontott.

– Gondolom, ilyesmit – nézett az átalakítóra – itt is lehet venni. Esetleg, ha lát, venne egyet? Nekem nem nagyon lesz időm vásárolni.

Attila arca megfeszült, igyekezett palástolni csalódottságát. Szóval szép a tanári pálya, de azért... Képtelen volt annak fel fogni a dolgot, ami valójában volt: szívességkérésnek, mert nem feltételezte egy ilyen magas társadalmi pozícióban lévő emberről, hogy tud kérni. Nem leereszkedő rendelkezés volt, de hiába, Attila annak látta. Gajdos talán megérezte valamit a kis szünetből, ami megelőzte Attila színtelen „igen”-jét, mert hozzátette:

– Tudja, holnap ugyan szabad a délután, de nekem egyéb üzleti ügyeim is vannak. Gondoltam, talán sétál majd olyan helyen...

Attila kicsit megenyhült:

– Igen, valószínűleg.

– Remélhetőleg jobb idő lesz hozzá, mint ma – szépített tovább Gajdos.

– Megvan ennek is a varázsa, „a ködös Albion” – mondta Attila, és már mosolygott. „A ködös Albionnal” kicsit kompenzált, angol kultúrában minden bizonnyal ő volt a nyerő.

A ködös Albion másnap megenyhült arcát mutatta, Attila hideg, de napos időben sétált a londoni utcákon, és gond nélkül beszerezte az átalakítót. Amikor este bekopogtatott a szomszéd-
ba, hogy beadja, Gajdos ragaszkodott hozzá, hogy egy percre leüljön. Még öltönyben volt, meglazította a nyakkendőjét, töltött magának és Attilának is egy konyakot, miközben arrébb rakta az asztalon lévő nagy múzeumi katalógust. Elcsípve Attila tekintetét, megjegyezte:

– Tudja, a nagyobbik lányom mindig is oda volt a modern művészetért. Most, hogy egy festőhöz ment férjhez, még inkább.

– Mi a neve, mármint a festőnek? Hátha hallottam a nevét – kérdezte érdeklődést színlelve Attila, bár ezen a téren igen kevés ismerete volt.

– Biztos, hogy nem... – mosolyodott el finom gúnyjal Gajdos, és Attila némi megvetést érzett ki a hangjából. Csak azt nem tudta eldönteni, a festészetnek vagy egy csapnivalóan rossz festő nőnek szól-e. Azt mindenesetre levette, hogy a férfi nem sokra tartja lánya férjét. Az egyik lányáét.

– A másik lánya is művészetkedvelő? – kérdezte aztán csak hogy kérdezzen valamit.

– Hogy ki? – nézett rá Gajdos értetlenül. Már máshol jártak a gondolatai. Aztán kicsit kényszeredetten, háritva felelt:

– Ő nem annyira.

Attila rögtön megérezte, hogy a férfi meghúzta a határt: a személyes életéről nem kíván beszélni. Sajátos indulat vett erőt rajta, felhajtotta a konyakot, és felállt.

– Köszönöm, megyek is, elég hosszú nap volt, jó lesz végre pihenni.

– Igen... ráfér mindannyiunkra – mondta Gajdos, és Attila büszkeségét tovább sértette, hogy nem tartóztatta. Akkor mi-nek hívta be egyáltalán? De hát ilyenek ezek, gondolta.

A hét folyamán többet nem is beszéltek, és Attila kínosan ügyelt arra, hogy ne is keltsen olyan látszatot, mintha erre bármilyen módon törekedne. A programot lezáró kiránduláson és banketten a kollegái körében volt, és csak messziről figyelte azt a néhány munkatársát, akik a nagymenők között sündörögtek, nyilván nexust remélve. Legalábbis Attila így látta. Ő a maga részéről hangsúlyozottan tudta a helyét, és hamar lefe-küdt. Másnap a repülőgépen újra a valamikori emésztő hévvel lepte meg az érvényesülés vágya – már nemcsak anyjáért, hanem a Gajdos szobájában felhajtott keserű pohárért is szeretett volna jóvátételt kapni. Erre hamarabb alkalma adódott, mint gondolta volna.

4.

Két héttel a Londonból való hazaérkezés után csörgött Attila telefonja. Gajdos titkársága volt, és egy udvarias női hang arra kérte, hogy tartsa a vonalat – aztán Attila meghallotta Gajdost:

– Üdvözlöm, Attila – mondta, és Attila meg volt lepve. Igazából biztos volt benne, hogy nem is tudja a nevét – Egy szívessegre szeretném megkérni. Londonban vettem egy képet, ma hozzák. Itt a cégnél bolondokháza van, mindenkire szükség van... a lányom meg németül tud, angolul kevésbé. Eszembe jutott, hogy talán ráérne arra, hogy elkísérje az angol múzeum munkatársát, és tolmácsoljon, ha szükség van rá.

– Ez mikor lenne? – kérdezte Attila. Gajdos hangja oly mértékig nélkülözött minden lenézést, hogy ez hirtelen kisöpörte az iránta érzett neheztelést.

– Háromra jönne egy kocsni magáért, és elhozná a cégemig.

– Én fél ötig dolgozom – vetette közbe Attila.

Még csak leheletnyi csönd sem volt a túlsó oldalon.

– Nem gond, beszélék a főnökével. És természetesen nem kívánom ingyen.

– Értem – mondta Attila hirtelen elfogyó lelkesedéssel. Pedig így volt rendjén, tudta jól. Csak fizessék meg, ha a tudását rendelkezésre bocsátja. De mégis: újra szolgáltató volt, semmi más.

A kocsni már ott várta a Minisztérium előtt, amikor kilépett az épületből, és a sofőr hallgatott az úton. Attila nem bánta, kicsit lámpalázás volt. Nem igazán tudta, hogyan viselkedjen Gajdossal – tartózkodóan, mint aki egyáltalán nincs hasra esve a feladattól (sőt), és nem törekszik lelkesedni, közelebb kerülni, vagy oldottabban, mint aki maga is érez valami előéletet a londoni ismeretség okán. Egyébként kár volt rajta tűnődnie; amikor a kocsni behajtott egy hatalmas budai villa parkolójába, a kapuban már ott várta egy asszony a múzeumi alkalmazottal – és Gajdos nem volt sehhol.

– Kedves Attila, akkor ismerkedjenek meg – rázott vele kezét a nő, és Attila felismerte a hangját: ő hívta fel délelőtt. Attila váltott egy-két udvarias szót az angol férfival, aki egy hatalmas mappát tartott a kezében, és nem engedte a sofőrnek, hogy a csomagtartóba tegye, hanem beülve a kocsi hátsó ülésére a térére fektette. Nyilván nagyon értékes kép volt benne, és amíg el nem jut a tulajdonosához, az ő személyes gondjaira volt bízva.

A kocsi Buda villanegyedében kanyargott, aztán megállt egy ház előtt, amelyet eltakart a masszív vaskapu. A sofőr felhívott egy számot, a kapu kitárta szárnyait, és behajtottak. A ház korántsem volt olyan nagy, mint Attila képzelte, de láthatóan újonnan épült, a kert pedig szakember értő kezét feltételezte. A verandán nádfonatú székek fogták közre az asztalt, ahol egy férfi ült egy könyvvel, és bort ivott. Ahogy meglátta az autót begördülni, bekiáltott a házba, és kisietett egy fiatal nő, minden bizonnyal Gajdos lánya. Együtt jöttek le a verandáról, hogy fogadják az angolt, aki elhozta nekik a képet. Attila is kiszállt, és készült, hogy bemutatkozik. De sem Gajdos lánya, sem a férje – mert bizonyára a festő volt a verandán olvasó férfi – nem tartotta fontosnak, hogy megismerkedjen vele. Tudtak róla, tudták, „mire való”, mért van ott – többre nem volt szükség. Attila megkeményedett, és talán ez is oka volt annak, hogy az alatt a rövid idő alatt, amíg ott volt, mindent nagyon kritikusan látott.

Látta például, hogy Gajdos veje sokkal jobban érdeklődik és lelkesedik a kép iránt, mint a felesége, aki rajongó tekintettel hallgatta „műértő” élete párját, és rendre végszavazott neki. Azt is látta, hogy nemcsak a ház maga, hanem a berendezése is vadonatúj, és hogy ezt különösen a férj élvezi. Vagy csak így akarta látni? Abban, ahogy belevetette magát az egyik fotelbe

szándékolt lazasággal, ahogy apróra minden részletet pontosított és megkérdezett a festménnyel kapcsolatban, volt valami rettentően irritáló. Attilának legalábbis az az érzése támadt, hogy mindezt igazából tudja, de örömet leli a szakavatott műértő és műgyűjtő szerepében, aki a tömérdek pénzéért mindent meg akar kapni – információt, készségességet, gazdagságának elismerését. Egyébként – gondolta Attila – nem a maga pénzéért, hanem az apósáért. De a férjet ez láthatóan csöppet sem zavarta.

Gajdos lánya jobban tetszett neki. Rögtön látta, mennyire imádja a férjét, és ez a „gyengesség” emberibbé tette. A körülöttek pulzáló jólétet is természetesebben kezelte, jobban mondva nem kezelte sehogy, hiszen ebbe született bele, és ez valahogy érződött rajta. Külsejében is ez a természetesség mutatkozott meg, ahogy az igazán gazdag embereknél gyakran megfigyelhető, semmi sem utalt arra, hogy bármit megvehetne. Egy kopott farmert és pólót viselt, és az egyetlen feltűnő rajta a férje iránti feltétlen rajongása volt.

Végül a férj átvette a mappát, és a feleségére mosolygott.
– Nehogy leejtsem egy lakás árát...

Attila nehezen uralkodott az arcvonásain. De már nem is kellett, indultak a kocsihoz. Nem kísérte egyikük sem ki őket, a veranda előtt fogtak kezét – vele is. Míg a sofőr kihajtott, el tudta olvasni a névtáblát: „Gajdos Anna, Pásztor Géza”. Igaza volt Gajdosnak: tényleg nem volt ismerős ez a név. Erre valahogy jólesett gondolnia annak ellenére, hogy tudta: nagy valószínűséggel a leghíresebb magyar festő nevét sem tudná.

A sofőr ragaszkodott hozzá, hogy hazavigye, és mielőtt Attila kiszállt, átnyújtott egy borítékot. Amikor Attila a lakásban

kinyitotta, enyhén meglepődött. Sejtette, hogy nagyvonalúan fogja Gajdos honorálni a tolmácsolást, de ilyen túlázásra nem számított. A büszkeségét ért apró kis szúrások után most egészen felvidult. „Nem rossz” – gondolta. Kár, hogy csak eddig tartott.

5.

Gajdos mást gondolt erről. Attila minden bizonnyal meglepődött volna, ha sejtí, hogy a férfi nemcsak a nevét nem felejtette el, hanem a konyakospohár mellől való hirtelen felpattanását sem. Jó szeme volt – és rögtön látta, hogy Attila büszke és érzékeny. Jólesett találkoznia valakivel, aki nem a megszokott, fárasztó szervilizmussal viselkedett vele. Beosztottjai nagy része megbízható mameluk volt, esély sem volt semmilyen őszinteségre. Bár a családból hozott íratlan viselkedési kódex értelmében mindenkivel udvariasan bánt, és lehordani, kirúgni is metsző udvariassággal szokott, mégis nyomasztotta a gondolat, hogy a hierarchikusság eleve lehetetlenné teszi, hogy azt érezhesse: az alatta lévők (szolgálók?) az igazságot mondják, vagy legalább akkor képesek rá, ha kimondottan erre kéri őket. Az volt az érzése, ez Attilával máshogy lenne. Titkárnöje jelezte, hogy férjét előléptették, és májusban elköltöznak a cég vidéki székhelyére. Gajdosnak hirtelen eszébe jutott Attila. Úgy gondolta, érdemes megpróbálni, hogyan válna be a változatosság kedvéért valaki, aki nemcsak megbízható (mert abban eléggé

biztos volt, hogy azzal nem lesz gond), de elég önérzetes ahhoz, hogy képes legyen esetenként a következmények ellenére vagy ismeretében is véleményt formálni. Emellett Attilát intelligensnek és ambiciózusnak látta. Büszke természete miatt az észszerűség mértékéig lojális is lesz, mert az ilyen embertől távol áll az árulás. Azért nem bízta magát csak a megérzéseire: felhívta minisztériumi ismerősét, és tájékozódott. Attila rendesen végzi a munkáját, a határidőket betartja, de eléggé távolságtartó, zárkózott. Gajdos elégedett volt. Ez az – dőlt hátra az irodájában, melynek ablakai a Parlamentre néztek.

Március elején Gajdos titkárnője felhívta Attilát, és megbeszélte vele egy időpontot. Hogy miért akar vele Gajdos beszélni, azt Attila érdeklődésére sem árulta el – talán valóban nem tudta, talán csak nem volt felhatalmazva a válaszra. „Majd a vezérigazgató úr elmondja” – zárta le udvariasan, és Attila nem erőltette.

Gyalog ment a munkahelyéről Gajdos cégéhez, ki akarta szel-
lőztetni a fejét. Kora tavaszi délután volt, még hideg, de napos, olyan, amikor oktalan remények szorítják el az ember torkát a hosszú téli napok után. Ám Attila torkát nem csak ez az alak-
talan remény szorította. A majdnem néptelen budai utcákba érve mintha egy másik dimenzióba lépett volna be, ahol nincs tülekedés, izzadságszagú törekvés – és minden olyan észrevét-
len tökéletességgel suhan, ahogy az elegáns házakból kigördülő autók. Még nem az ő közege volt – tudta, hogy nemsokára visz-
szalép majd a metrómegállók huzatos peronjára, ahol együtt várja a megfülledt levegőjű vagonokat, és addig, amíg le nem száll, nézi az arcokat, amiket száz és száz alakban faragott ki, meg és le a közösen hajtott mókuserék. De a rügyeket ígérő

fák között haladva hirtelen felsejlett: talán ide is eljuthat. Talán nem fog ott ülni tíz év múlva a mobiltelefonján szókirakót játszva az egyik metrókocsiban. Talán mást tartogat neki az élet, és talán éppen ma.

Ahogy Gajdos cégéhez ért, és a nyitott kapun bement, először vette komolyabban szemügyre az épületet. Az elegáns villa emlékét most kiegészítette egy mellette álló irodaház, amiből többé-kevésbé összerakta, hogy Gajdos cége és háza egy helyen van. Kicsit tanácstalan volt, merre induljon, de nem kellett sokáig tűnődnie. A titkárnő kilépett az irodaházból, és felé sietett:

– Jó napot, Attila, felkísérem – mondta.

Gajdos irodája fent volt az emeleten, a titkárságon át vezetett az út az ajtajához. A nő intett Attilának, hogy üljön le. Attila arra számított, hogy betelefonál a főnököknek, mint a filmekben, de ehelyett az asszony bement. Abban a néhány percben, amíg egyedül maradt, Attila körbenézett. Kellemes, tágas iroda volt, szinte látta, ahogy a titkárnő a forgószéken ide-oda siklik a hosszú asztal mellett. A csupa ablak hely a Dunára nézett, látni lehetett a Parlamentet. Attila szíve elszorult. Hogyan gondolhatta, hogy ide eljuthat? Hirtelen elfogyott minden önbizalma. Mindjárt kiderül, hogy valami csip-csup, jelentéktelen okból hívatta Gajdos. Hogy az mi, arról ugyan sejtelve sem volt, de tisztán érezte, hogy túl messze van attól a világtól, amelynek üveglakai az Országházra néznek. A zsebében pittyent egyet a telefon. Attila kikapta, és gyorsan lenémította. Majdnem ijedt volt, és ettől a felismeréstől szívében felzúgott újra a büszkeség sötét vihára. „Mitől tartok ennyire? Hát ki ez a Gajdos nekem? És egyáltalán kicsoda?” – erősítette összeomlott önérzetét.

Ebben az egyensúlyát veszített állapotban volt, amikor a titkárnő kilépett. A kezében mappát tartott, láthatólag valamit egyeztetett Gajdossal. Hivatalos, felületes mosollyal azt mondta:

– A vezérigazgató úr várja – és Attila felállt. Nem viszonzta a nő mosolyát, és ettől kicsit rendbejött megingott önbizalma. De csak kicsit.

Gajdos – s ezen Attila kellemesen meglepődött – nem egy hatalmas íróasztal mögött ülve várta. Egyáltalán, nem is volt az íróasztala hatalmas, és egyébként sem ott ült, sőt nem is ült, hanem az előtte lévő fotel egyikéből állt fel, amikor meglátta Attilát. Ez majdnem lefegyverezte a büszkeség páncéljába meredő Attilát, biztos volt benne, hogy a köztük lévő különbségre a kilátás nyomasztóan tág perspektíváján kívül még majd az is emlékeztetni fogja, hogy állni fog az ülő Gajdos íróasztala előtt. Gajdos azonban (ahogy azt már említettük) úriember volt von house, és soha nem engedte volna meg magának, hogy ne fogadja udvariasan azt, aki belép hozzá. Kezet fogott Attilával, és hellyel kínálta. Attila leült a szemben lévő fotelbe. A közöttük lévő asztalon ásványvíz volt, semmi több. Kezdett megnyugodni.

– Köszönöm, Attila, hogy eljött – kezdte Gajdos, aztán követve Attila asztalt pásztázó tekintetét, megkérdezte: – Esetleg kér egy kávé? Én ilyenkor már nem iszom, de a titkárnőm remek kávé csinál.

– Nem, köszönöm – felelte Attila, és ezúttal mosolygott.

– Nos – kezdte Gajdos –, akkor vágjunk bele! Lenne egy ajánlatom.

Attila őszintén meglepődött. Hogy Gajdos személyi titkára legyen, és majd ő szánkázzon a gurulós irodaszéken ide-oda, miközben le-lenéz a Dunára, jóval több volt, mint amire

számított. A feladatok, amiket Gajdos felvázolt, tudta, nem fogják meghaladni a képességeit, sőt. Kicsit (talán nem is kicsit) alatta maradnak, semmiképpen sem diplomás munka. De azért nem is gagyi és nem olyan lélektelen robot, mint amit a Minisztériumban végzett, az ablakai ráadásul egy forgalmas pesti utcára nyílnak. Valójában rögtön eldöntötte, hogy elfogadja az állást, de nem akarta, hogy Gajdos lássa, mennyire lelkes. Csak fokozatosan. Egyébként Gajdos sem biztatta azonnali válaszra.

– Gondolja át, Attila. Ez bizalmi állás, ezt tudnia kell. Maga lenne az én meghosszabbított kezem. Nyilván érti, hogy gondolom.

– Igen – mondta Attila, és kicsit megsértődött. „Mit gondol ez róla? És egyáltalán: ilyen fontos ember, hogy titkos információ az egész élete?” Gajdos megint értette a felhőt Attila arcán, és hozzátette:

– Nyilván nem kérek mást, mint észszerű lojalitást. Gondolja át, és hívjon fel egy héten belül! Ez a magánszámom – és átnyújtott Attilának egy névjegyet. Ez a személyes gesztus lekenyerezte Attilát. A végén Gajdos az ajtóban még megtoldotta egy tréfás mondattal. – Ígérem, a kávéfőzést nem fogom erőltetni.

Attila majdnem jókedvűen ment haza. Aztán éjszaka felébredt arra, hogy meg sem kérdezte, mennyi lesz a fizetése, és ezen sokáig bosszankodott. Nem a pénz miatt, azt tudta, hogy nem fog rosszul járni. De hogy lehetett ilyen amatőr?

Vele ellentétben Gajdos ezt a javára írta, és amikor Attila három nap múlva felhívta, és elfogadta az állást, mintegy mellesleg nevezte meg az összeget.

– Gondolom, ez így rendben lesz... – jegyezte meg majdnem utálkozva, mert nem szeretett ilyesmiről beszélni, nem is ő intézte, hanem a titkárnője, de most éppen arra a posztra keresett valakit. Kis csöndet érzékelt a telefonban, és ez a bizonytalanság meghökkentette. Méltányos összegnek gondolta. Az is volt, és Attila a meglepetéstől hallgatott. Még sosem keresett ennyit. De hamar összeszedte magát, visszafogta a rátörő boldog izgalmat.

– Igen, rendben – válaszolta, és remélte, hogy palástolni tudta az örömét.

– Jó. Akkor május másodikán kezd. Évike majd keresi, és intézik, amit kell, meg kicsit betanítja. Van ideje intéznie a kilépését is.

A Minisztériumban nem nagyon sajnálkoztak Attila távozásán. Egyedül Feri kedvetlenedett el, és amikor meghallotta, hova megy, kicsit irigyen azt mondta:

– Na, csövelsz felfelé. Nem kis név. Aztán vigyázz!

– Mire? – kapta fel a fejét Attila.

– Nagy hal... igazi ragadozó. Azt mondják...

– Lehet... de én csak alkalmazott leszek, nem üzlettárs.

– Ja... – bólintott bánatosan Feri, aki még mindig nem tudta rászánni magát, hogy kilépjen a Minisztériumból. – Hiányozni fogsz.

– Te is – mondta Attila, de mindketten tudták, hogy ez nem igaz. És egyébként is, nem csak a Minisztériumban lehet találkozni.

Amikor április utolsó péntekén Attila kilépett a kapun, mint-ha egészen más levegő csapta volna meg. Igen. Ott van. „Fent.”

III. STÁCIÓ

A MAGASBAN

1.

Gajdos betartotta a szavát – nem Attila főzte a kávéját. Ezenkívül azonban rengeteg minden mást csinált, többé-kevésbé kedvvel. Változatosak voltak a feladatok, és bár valóban a képzettsége és intellektusa alatt maradtak, a logisztikai kihívások lekötötték. Nem nagyon zavarta, hogy elszigetelt volt abban a csupa ablak irodában, a többi alkalmazottal gyakorlatilag alig volt kapcsolata, csak néhányukat ismerte, akik valamiért Gajdoshoz jöttek. Ritkán kellett várakozniuk, annyit szinte sosem, hogy beszélgetni kezdjenek, és Attila úgy gondolta, ez így is van rendjén. Inkább Gajdoshoz, mint a várakozó alkalmazottakhoz tartozott. Ezt annak ellenére érezte így, hogy valójában igen kevés személyes felület volt, ahol a főnökével találkozott, szót váltott. Mire reggel beért az irodába, már hallotta, hogy Gajdos bent telefonál, és utasításait, az aktuális feladatokat e-mailen küldte el. Előfordult, hogy Attila csak akkor látta először, amikor pontban egy órakor ebédelni ment, és egy köszönésen kívül nem nagyon futotta egyébre. Az első napok egyikén Gajdos ugyan érdeklődött, Attila hol ebédel, de arcán megint az

a totális érdektelelenség suhant át, amit Attila oly nehezen viselt, és aminek fényében nem szándékozott a válaszadást sem komolyan venni. „Nem szoktam ebédelni” – hazudta hát, és mihelyt Gajdos lement a lépcsőn, elővette a szendvicset. Néhány hét alatt rászokott, hogy vacsorára evett meleget – nem volt a közelben gyorsétkezdé, a többség rendelte az ételt. Eleinte még készülődött arra, hogy ha ebéd után Gajdos visszajön, próbál mondani valami személyeset, de elég volt Gajdos arcára néznie, hogy erről rögtön lemondjon. Hamar megértette, hogy főnöke elvárásaihoz igazodva nincs oka aggodalomra, mert Gajdos követel ugyan, de korrekt – és ennél többre nem nagyon számíthat. Ez néha jobban bántotta, mint korábbi minisztériumi felettesei nyílt ellenszenvé vagy demonstrált hatalomgyakorlása. Legalább látták őt.

Ez a kettejük közötti távolság csupán más alakot öltött, de lényegében akkor is megmaradt, amikor péntek délután Attila a laptopjával bement Gajdos irodájába, aki elmondta neki a következő hét menetrendjét, teendőit. Attila jegyzetelt, és csak ritkán kérdezett. Gajdos ilyenkor felkapta a fejét, mint aki meglepődött és mérlegeli, helyénvaló-e a kérdés. Még nem fordult elő, hogy nem tartotta annak, és Attila erre kínosan ügyelt is. Miután megtörtént az egyeztetés, Attila az irodájában mindezt egy Excel-táblázatba rakta, amit kinagyítva ki is nyomtatott, és az íróasztala feletti mágneses táblára tette. Ha különösen fontos tárgyalásról vagy üzletfélről volt szó (ezt Gajdos mindig jelezte), akkor Attila rakott három felkiáltójelet, egy-egy ellazultabb pillanatban többet is, aztán alaposan megnézte az érkező VIP-t. Eleinte várta, hogy az antréjukat megtoldják egy mosollyal vagy legalább egy rá vetett pillantással, de nekik is láthatatlan volt.

Ha valóban fontos ember érkezett, szinte meg sem állt, hanem már nyomta is le Gajdos irodájának kilincsét. Ha valakinek egy kicsit mégis kellett várnia, rendszerint a titkárság előtti előtérben telefonokat bonyolított. Attila neki sem létezett. Ezt szokta meg a legnehezebben, de amikor végleg megértette, és már nem várt más viselkedést, büszke természete megkeményedett. Jó, hát akkor csak hűvösen, hivatalosan, ahogy ők, semmi veszett tüsténkedés, túlzott szolgálatkészség. Maga sem vette észre, de egyre inkább úgy viselkedett, mint Gajdos: udvariasan és személynélkül. Ha néha várakozás közben a magát elunó ügyfél megkérdezte, hol gyűjthetna rá, mosolytalan arccal mutatott az előtér egy távoli szegletére, és nem állt fel, hogy odakalauzolja Gajdos vendégét. De ez kevés volt – büszke természete így is sokat szenvedett.

Egyébként nem volt teljesen igaz, hogy semmi személyeset nem tudott meg Gajdosról. Ha ritkán is, de néha családtagok is jöttek hozzá. Az első héten például a felesége. Péntek délután volt, Attila munkaideje már véget ért, éppen pakolt, amikor édes parfümfelhőben beviharzott az asszony. Pontosan megfelelt a sztereotípiáknak: jól ápolt volt, túlsminkelt, felékszerezett, lenéző. Úgy tűnt, az ő családjában nem adtak a jómodorra, mert nem is köszönt, csak annyit mondott:

– A férjemhez jöttem – és már el is tűnt az irodában.

Attilának válaszolni sem volt ideje, bár erre a kijelentésre nem is nagyon volt mit. Hirtelen nagyon vágyott arra, hogy kívül legyen a kerítésen, kint, az utcán, a ragyogó kora nyár semleges derűjében.

Gajdos fia kárpótolta valamennyire. Fiatalsága és az, hogy egy olyan generációhoz tartozott, amelyik még nem szokott

hozzá ahhoz, hogy társadalmi státuszt hangsúlyozzon, meglátszott azon, ahogy viselkedett. Minden hétfő délután a munkaidő végén megjelent. Hogy miért, azt Attila ugyan nem tudta, de azt látta, hogy Gajdos Norbert kicsit mindig szorong. Amikor először jött, láthatóan meglepődött, hogy Attila ült a titkárságon.

– Hú... szia. Gajdos Norbert vagyok. Te pedig az új munkaerő?

Attila egy pillanatig habozott, lenézésnek vagy közvetlenségnek könyvelje-e el a tegezést. De túl fiatalok voltak másához, úgyhogy megnyugodott.

– Vannak nála? – kérdezte aztán Norbert.

– Nem.

– Jó... – mosolyodott el a fiú, és érezhetően vett egy nagy levegőt. – Akkor...

Azt Attila nem várta már meg, amíg kijött, letelt a munkaideje, de valahogy úgy képzelte, hogy megkönnyebbülten mehetett el.

Jól működtek a megérzései. Gajdos Norbert hetedik éve járt egyetemre, és az apja úgy döntött, nem finanszírozza tovább a bukdácsolását, ha nem végzi el végre. Fiának minden hétfőn „le kellett jelentkeznie” és elmondania, milyen előadások és szemináriumok lesznek a héten, milyen beadandókat kell megcsinálni. Mindketten – apa és fia is – utálták ezeket a hétfői találkozásokat. Gajdos pontosan látta, hogy még az anyagi támogatás feltétele sem elég ahhoz, hogy Norbert fia igazi erőfeszítéseket tegyen, Norbert pedig nehezményezte, hogy az apja ilyen vaskalapos, amikor rohadtul mindegy, van-e diplomája. Egyszer elmondta a ritka közös vacsorák egyikén az apjának a

barátjától hallott poént, miszerint a mozijegyet és a diplomát az különbözteti meg, hogy a mozijeggyel be lehet menni a mozi-
ba, de Gajdos nem nevetett. Mivel Norbert jó eszű volt, volt rá
esély, hogy ez a kínlódás ebben az évben véget ér. Mindketten
alig várták. Gajdos egyébként tisztában volt vele, hogy az a poén
ott a vacsora mellett többé-kevésbé igaz. De nem akart úgy
gondolni a fiára, hogy nincs diplomája. Eléggé bántotta, hogy
Anna lányából nem tudta kihajtani – és különben sem értette,
mért kell egyáltalán „kihajtani” azt, aminek „von hause” kéne
jönnie. Von hause csak a kedvencéből, Juditból jött ez a fajta
ambíció, aki színjelessel végezte el a pszichológiát, és mentális
zavarokkal küzdő gyerekekkel dolgozott. Ő volt a bezzeggye-
rek, aki sikerült – és bár Gajdos próbálta ezt nem hangsúlyozni,
mindkét testvér érezte. Norbertet nem nagyon érdekelte, mert
neki is Judit volt a kedvence, Annát ellenben eléggé bántotta, de
mióta rátalált a szerelem, és festő férjével a festészet magasabb
régióiban időzött, úgy érezte, behozta a hátrányát.

Gajdos lányai nem jártak az apjukhoz, az irodájába legalább-
is nem. Attila az első találkozás alapján nem nagyon sajnálta,
hogy Anna nem jelent meg – bántotta annak az emléke, hogy
keresztül nézett rajta, amikor megérkeztek a festménnyel. Hogy
a másik lány milyen lehet, nem nagyon foglalkoztatta. Persze
megvoltak az elképzelései, amelyeknek – mondanunk sem kell
– nem sok közük volt a valósághoz. Hamarosan eljött az alka-
lom, hogy ezt Attila is belássa.

2.

Forró volt a nyár, és Attila, miután beszereltette a lakásba a tulajdonos hozzájárulásával a klímát, hétvégén is inkább Pesten maradt. Péntek esténcént amúgy is dögfáradt volt, a szigeten letudott futás után a nyitott ablaknál sorozatot nézett. Csöndes utcára nyílt az ablak, hamar elaludt. Egy júliusi este is már fél-szendergésből ébresztette fel a telefon. Azonnal gyomrába állt a görcs, amikor meglátta Gajdos számát. Még nem fordult elő, hogy munkaidőn kívül hívta.

– Remélem, nem aludt még – szólt bele Gajdos.

– Nem, még fent vagyok – ült fel az ágyon Attila, és szorongva várta a folytatást.

– Nos... lenne egy szokatlan kérésem... ha ráér ma este.

– Nincs különösebb programom – felelte Attila megkönnyebbülten.

– Az a helyzet, hogy mi Bükkfördőn vagyunk, és most telefonált a lányom, hogy útközben leállt a kocsija, és nem tudja beindítani. Ott ül egy McDonald'sban Zamárditól nem messze. Ha elmenne érte, és elhúzná a zamárdi házunkig... nagy segítség lenne. Norbert fiam éppen ott van a barátaival, de sajnos mindenki ivott. Természetesen használja a szolgálati kocsit. Judith lányom visszajönne magával, holnap reggel utazik nyaralni, el kell érnie a repülőt.

Attila megkönnyebbült, hogy nem Annáról van szó. Emellett úgy érezte, itt az első, felbecsülhetetlen alkalom, amikor személyesebb régióba léphet. A szolgálati kocsit, amit az első héten kapott, ugyan ritkán használta, és kicsit tartott a rutintalanságtól, de tudta: erre most nem mondhat nemet.

– Rendben, indulok.

– Igen.... nagyon jó, köszönöm. Felhívom a lányom, megadom a számát, és elküldöm az övét is. De meg fogja találni. A kocsiiban van vontatóhorog, úgy emlékszem, Juditéiban is. És... nem kívánom ingyen.

Attila komolyan megbántódott, és majdnem ingerülten mondta:

– Arról szó sem lehet. – Aztán enyhébben: – Szívesen segítek.

– Jó... – mondta Gajdos, mint aki maga is erre várt, csak tesztelni akarta Attilát. Aztán pontosan elmagyarázta, hol várja a lánya. – Mondja meg neki, legyen szíves, hogy hívjon fel, ha hazaért – tette még hozzá.

– Rendben – felelte Attila, aki közben már öltözködött.

Meglepően nagy volt a forgalom az M7-esen még késő este is, és Attila óvatosan vezetett. Siófok után beírta a GPS-be a címet, és egy benzinkút melletti McDonald'shoz kanyarodott. A teraszon egy fiatal nő cigarettázott, aki – ahogy meglátta a szolgálati kocsit – felállt. A hűvösödő estében összefogta magán a kardigánját, és megindult Attila felé.

– Sárközi Attila? – kérdezte kicsit óvatosan.

– Igen.

– Gajdos Judit – nyújtotta a kezét. Meleg, száraz volt a tenyere, és Attilának jólesett az érintése. – Resteltem, hogy apám ideugrasztotta. Első kétségbeesésemben felhívtam, ő meg rögtön intézkedett, mielőtt... Na mindegy. Persze köszönöm... ez a Murphy... Egyébként: tegeződjünk, ha nem gond.

– Hogyne – bólintott Attila. Körbenézett. – És hol az autó?

– Ja, az autó? Az úgy ötszáz méterre, majd mondom, merre menj.

A sárga Honda az út szélén állt. Amikor a két kocsit összekapcsolta, Attila kicsit lámpalázás lett. Ilyet még sosem csinált egymaga, csakis az apjával. De az már régen volt.

– Messze van a villa?

– Körülbelül három kilométer.

– Jó, kérek egy címet, és akkor óvatosan elindulunk. A fékre figyelni kellene, nem tanácsos rálépni. – Valamiért képtelen volt rávenni magát, hogy tegező formában beszéljen a lánnyal.

– Megoldom – felelte Gajdos Judit. „Hát persze” – gondolta Attila.

De nem oldotta meg, többször megrángatta a kocsit, főleg a kanyarokban, és Attila nagyon megkönnyebbült, amikor végre megálltak Gajdosék villája előtt. Árnyas, csendes utca volt, a végében meg-megvillant a Balaton vize, és látni lehetett Tihanyt a kivilágított apátsággal. A lány sóhajtva szállt ki:

– Na, ez elég necces volt...

Attila levette a vontatókötelet, és berakta a csomagtartóba. Aztán nem tudta, mit csináljon. Hallotta, hogy nevetnek és kibálnak valahol a kertben. Gajdos Judit a kulcsát kereste.

– Szólok az öcsémnek, aztán mehetünk. Egy kólát vagy valami üdítőt addig?

– Nem – háritott Attila. Hirtelen nagyon kényelmetlenül érezte magát. – De a mosdóba elmennék.

– Hát persze – bólintott a lány, és kinyitotta a kaput.

Kétszintes villa volt, a hátsó teraszon az asztal mellett fiatalok kártyáztak, néhányan a kertben lévő fürdőmedencében fröcsköltek, nevettek. Nagy volt a hangulat, szólt a zene, és senki sem volt már józan. Legkevésbé Gajdos Norbert, aki meghallotta a szöszmötölést, és bekukkantott a házba.

– Na, sikerült? – kérdezte, amikor megpillantotta a nővérét.

– Amint látod – válaszolta Judit, s Attilának az volt az érzése, valamiért restelkedik előtte. Gajdos Norbert észrevette Attilát.

– Á, szia... a megmentő... kár, hogy nem koccinthatok veled. De, ha nem sértelek meg, egy üveg jófajta bort adnék.

Attila látta, hogy Norbert egy jóakarátú, becsípett fiú, semmi több, de mégis megkeményedett.

– Ritkán iszom, kösz. Itt jobban el fog fogyni.

– Az nem vitás... Na, komolyan... Judit, akkor te hívd majd meg, ha már nem kell vezetnie.

– Jó... – mosolygott kényszeredetten a nővére. – Na menj vissza, csak beugrottam szólni, hogy kint hagytam a kocsit. Amúgy készülj fel rá, hogy holnap szólnak megint a szomszédok.

– Igenis – tisztelgett a testvére katonásan, legalábbis annak szánta, de elvesztette az egyensúlyát. – Ajaj – konstatálta, aztán beleszívott a cigarettájába, és nővére nézett. – De az, ahogy helyesen mondtad, holnap lesz. Megyek is. Amíg ma van.

– Na jó, ez reménytelen... – mondta a lány szinte mentegőzve, és Attilára nézett, aki minél előbb kint akart lenni, és nem mozdult az arca. Gajdos Judit habozott, aztán azt mondta: – Ja, persze, a mosdó. – És megmutatta, merre találja.

Tíz perc múlva már úton voltak Pest felé. Amint Gajdos Judit beült Attila mellé, megszólalt a telefonja, és hosszasan beszármolt valakinek arról, mi történt vele. Attila nem bánta, sójt. Eléggé feszítette a gondolat, hogy a kocsiba összezárva muszáj lesz elbeszélgetnie valamiről ezzel a lánnyal, akihez semmi köze, akit nem is ismer, aki messze van, és akit az a negyedóra ott a balatoni nyaralóban még messzebb repített. Most nem számított, hogy ez a helyzet elvileg ragyogó lehetőség lenne nemcsak

hozzá, hanem a világhoz is közelebb kerülni. Oly távolinak és idegennek tetszett ez a világ, amelyben az utcák végén a ti-hanyi apátságot lehet látni – szinte vágyakozva gondolt arra a parkolóra, amire a hálósobájának az ablaka nézett. Már Érd környékén jártak, amikor Judit eltette a telefont. Furcsa csend telepedett közékük, és Attila nem szándékozott megtörni. Végül a lány szólalt meg:

– Már közel járunk, ugye?

– Igen – bólintott Attila, de nem nézett rá. – Negyedóra, és bent leszünk. Ilyen későn valószínűleg nem lesz nagy forgalom. Főleg Budán.

– Én Pesten lakom, ott azért van élet ilyenkor – mondta a lány. Attila meglepődött, de igyekezett nem mutatni.

– Igen... Akkor hova is megyünk?

Gajdos Judit megmondta a címet. Frekventált hely volt, nem vitás. De mégsem Buda.

– Beírom a GPS-be, még nem vagyok annyira ismerős Pesten – mondta, és meglepődött magán, miért akarja annyira hangsúlyozni, hogy vidéki. De jólesett a lelkének.

– Igen, kell egy kis idő... – mondta a lány tünődő hangon, és kinézett az ablakon. Aztán nem szóltak többet, amíg meg nem érkeztek egy többemeletes, új építésű lakóház elé. Kicsit mindketten zavarban voltak. Mielőtt Gajdos Judit becsukta volna a kocsiját, még egy hirtelen ötlettől vezérelve behajolt.

– Tényleg köszönöm. És amit az öcsém mondott, azt a köszönő italt, majd megejtjük.

Attila arca megrándult. Nem mondhatta, hogy „nem szükséges”, bár azt szerette volna. Így hát minden lelkesedés nélkül

bólintott. Nem várta meg, míg a lány eltűnik a ház kapujában – azonnal továbbhajtott. Meg sem nézte igazán Gajdos Juditot.

3.

Gajdos Judit ellenben megnézte magának Attilát. Nem nagyon volt ugyan kapcsolata apja beosztottjaival, de azt megszokta, hogy keresik a kedvét. Az a láthatatlan páncél, amely Attilát körbevette, meglepte. Az pedig még inkább, hogy napok múlva is eszébe jutott, ahogy rezzenetlen arccal, elszánt semlegességgel ül a volánnál – miközben a pesti fényekben meg-megvillant vonzó arcéle. Bántotta, hogy semmilyen lelkesedést nem mutatott, és ezt nem hagyhatta. A nyaralás élményei aztán elmosták lassan mindezt, de amikor a repülőgépe leszállt Pesten, és megérkezett a lakásába, újra eszébe jutott, hogy mit mondott búcsúzóul – és mivel Attila nem értékelte ezt a gesztust, hát meg kellett lennie.

Nem, nem viszonyt akart, csak elégtételt azért a pillanatért, amikor Attila olyan savanyú képet vágott. Éppenséggel hódolóban nem volt hiány, és nemcsak azért, mert természetesen örült jó partinak számított. Gajdos Judit érdekes volt, és a maga módján csinos is. A természetesség hívéként nem festette magát, de ügyelt a külsejére, és sokat sportolt, leginkább teniszezett. Szerette a minőségi ruhákat, a minőségi ételeket, és szerette azt gondolni, hogy a minőségi életre is figyel. Valójában volt oka ebben bízni – a munkáját odaadóan végezte, sok eltévedt lélek

talált haza a segítségével, és kőgazdag családja ellenére semmiféle hedonizmusra és rongyrázásra nem érzett hajlandóságot. Épp ellenkezőleg, a kelleténél nagyobb hangsúlyt fektetett arra, hogy lássák: egy ilyen családi háttér mellett is lehet valakiben szolidaritás, empátia, arányérzék. Családja gazdagságát majdnemhogy szégyellte, soha nem hozakodott elő vele, és örült, ha ismerősei elcsodálkoztak megtudván, hogy ki is ő – „mert anyyira nem látszik rajta”.

Szerette a családját, de apján kívül annak összes tagját csendesen megvetette. Különösen anyjával kapcsolatban volt sok ellenérzése, akivel nagyon más természetek voltak, és kamaszkorától kezdve passzív rezisztenciával kezelte annak közeledési kísérleteit. Amikor abba a korba ért, hogy már érettebben gondolt rá, úgy találta, anyját, aki sikeresen praktizált gégészként, valójában csak a pénz érdekli. Kislánykorában puccos zsúrokat rendeztek a születésnapján, és amikor Judit meg akarta hívni Kis Irént, akinek takarítónő volt az anyja, az apja pedig hivatásos alkoholista, Gajdosné a javaslatot egyszerűen elengedte a füle mellett. Ezt nem felejtette el neki. Ahogy önállóvá vált, egyre ritkábban vitatkoztak – mindketten megértették, hogy idegenek maradnak egymás számára. Amikor a családi összejöveteleken, egyéb rendezvényeken beszélgettek, kerülték a kényes témákat, és mértéktartók voltak. Gajdosné nem tett megjegyzést Judit külsejére – amely szerinte reménytelenül puritán volt, nélkülözve minden igazi eleganciát –, a lánya pedig nem jegyezte meg, hogy anyjának túl erős a rúzsa, és túl sok rajta az ékszer.

Anyja számára bizonyára vigaszt jelentett, hogy Anna lánya viszont rajongott érte, és sok-sok éven át próbált olyan

„asszertív és hatásos” lenni, mint amilyenek az anyját a többség mondta és talán látta is. Bár a külsőségek iránti elkötelezettségben ő sem követte Gajdosnét, de a születési jogon kijáró kényelmes és könnyű életet élvezte, természetesnek vette, hogy semmiért sem kell megküzdenie, és nem is küzdött. Így aztán nem ment főiskolára, sem egyetemre, hanem különböző művészeti tanfolyamokat végzett, mert szeretett magára úgy gondolni, mint az átlagnál érzékenyebb lélekre, aki „túllát e mai kocsmán”. Gyakran posztolt könyvekről és kiállításokról a Facebookon, és kereste azok társaságát, akik művészkörökbe voltak bejáratosak. Így ismerkedett meg festő férjével, aki széleseben elvette, megismerkedésük után négy hónappal. Anna ezegyszer szembeszállt az anyjával is, aki azt gondolta, ezzel azért még várhatnának. Bár a lányának nem mondta, de Gajdosnéban (tegyük hozzá: joggal) felmerült, hogy Pásztor Géza a vitathatatlan tehetségén, a szabad, érdekes lelkén (idézet Anna lányától) kívül semmit nem hoz a házasságba, miközben Anna szerelemtől kábán már át is rendezte neki a budai lakását, ahova a meg nem értett alternatív reménység azonnal hajlandó volt beköltözni az albérletéből, amelynek díjával rendszeresen elmaradt... Amikor Gajdosné felvetette ezt a férjének, az meglepően nyugodt maradt.

– Odavan érte – mondta a feleségének. – Semmi értelme beavatkozni.

– Azért ez a sietség gyanús, nem gondolod? Miért van erre szükség?

Gajdos legyintett. Már beszélt a lányával. Anna kipirult, elszánt arccal bizonygatta, milyen kivételes, sodró szerelem kapcsolja össze őket. Gajdos, aki tájékozódott Pásztor Géza

előéletéről, megkérdezte a lányát, tud-e róla, hogy jövendő férje a szabad szerelem és a poligámia szószólója volt a pesti és budai kiskocsmák asztalainál. Anna bólintott, és külön büszke volt arra, hogy ez a csapodár szívtipró érte képes volt megváltozni, és elszánta magát a hűségre. Gajdos arra gondolt, mindegy, Annához vagy a pénzéhez marad-e hű, amíg a lánya boldog. Mert azt látta, hogy Anna az. Nem volt mit tenni. És egyébként is: Anna elmúlt harminckettő.

Gajdos Judit – mint általában – osztozott apja véleményében. Nővéreivel szemben amúgy is volt mindig egy kis büntudata, gyerekkoruktól kezdve érezte, hogy az ő iskolai sikerei, problémamentes pályája nyomasztja Annát, akiben nem voltak komolyabb ambíciók. Bár a szülők soha nem tették szavá, de belül ő is, Anna is érezte, hogy a két lány összehasonlításából mindig Judit jön ki győztesen, aki – szakmájából adódóan is – igyekezett kompenzálni, vagy elkerülni a helyzeteket, amelyekben kitetszhettek a köztük lévő különbségek. Anna boldogságának őszintén örült, mert úgy gondolta, megfelel annak, amire a nővére várt, és amivel elbír. Igyekezett nem következtetéseket levonni abból, hogy nincstelen sógora ilyen széleseben nőszült, de gyakran kellett figyelmeztetnie magát, hogy prekoncepció nélkül gondoljon erre a kapcsolatra. Jó érzéke volt a művészethez, s látta, hogy Pásztor Géza tényleg tehetséges. A gond csak az volt, hogy még nevet kellett szereznie, az pedig időbe telt, és erre az időre nem volt semmi pénze. Anna épp az a feleség volt, aki mellett ezt ki lehetett várni, és addig is lehetett Ibizán nyaralni, budai villába költözni, és közben amúgy „művészileg” lenézni a pénzt.

Bár az öccse talán még kevesebb ambícióval rendelkezett, mint a nővére, Gajdos Juditnak mégis ő volt a kedvence – és viszont. Tisztában volt azzal, hogy Norbert nem él valami értékes életet, de ambíciótlanságában volt valami sárm. Stílusosan volt link, a légynek sem ártott, gazdag budai fiú helyett egy gazdag haver volt, aki bárkit bevont a körébe, aki hajlandó volt vele együtt bulizni, utazni, filmezni. Nem volt komoly barátnője, még a szülőkkel lakott. Judit és az apja együttesen próbáltak annyi motivációt belepumpálni, hogy elvégezze az egyetemet, és úgy tűnt, hogy nem igazán tudja majd a céget ráhagyományozni Gajdos István. Erre Judit látszott a legalkalmasabbnak, de hát őt más érdekelte. Azzal vigasztalta az apját, hogy Norbert még nem ért meg a kora ellenére, és van esély, hogy később mégis csak megkomolyodik annyira, hogy átveheti az apja helyét.

Az egyetlen rokonlélek a családban az apja volt, akit rajongásig szeretett. A kelleténél talán jobban hangsúlyozta is, hogy ő az apai ágot örökölte, ahol több generációra visszatekintve mindenféle diplomás ember előfordult, köztük sok tépelődő, és olyan is, aki a világgal nem tudván békülni öngyilkos lett. Űkanyja testvére például a Dunába vetette magát szerelmi bánatában, mert jómódú családja nem engedte hozzámenni egy szélhámós dzsentrifúhoz. Ennek a fiatal lánynak a megfakult fényképét elkérte apjától, el-elnézegette az arcát a giccses háttér előtt, és azon gondolkodott, vajon sejtette-e a sorsát, vagy a fényképészi és a kornak megfelelő elvárások miatt nézett olyan melankolikusan a távolba. Néha az is eszébe jutott, hogy az ilyen tragikus érzelmek ebből a korból már kivesztek – mert Gajdos Judit a korát is megvetette. „Már nincsenek

ilyen viharos szenvedélyek” – gondolta bánatosan. Egyáltalán, van még szerelem? Ő még nem találkozott vele. Amúgy is óvatosan kezelte a körülötte megforduló férfiakat, nyilván tudták, hogy sok a pénze a családnak. De nem ez volt a fő baj: rettenően unalmasak voltak, híján a férfiasságnak.

Hozzájuk képest Attila keményebbnek tűnt – legalábbis Juditnak ez volt az első benyomása. Kíváncsiságát és megsértett hiúságát kielégítendő tehát meg kell köszönnie a segítségét egy itallal – és akkor nyilván ki fog derülni, hogy a fiú titokzatos szótlanúsága egyáltalán nem takar titokzatos személyiséget... Egyelőre viszont nem tudta kitalálni, hogyan kerítsen erre sort. Tapasztalata szerint ilyenkor várni kell, amíg adódik valami. Így hát várt.

4.

A zamárdi út óta Gajdos mintha lazított volna azon a feszességen, amivel Attilát kezelte. Először is elbeszélgetett vele az út részleteiről, megkérdezte, szeret-e vezetni, és ettől kezdve el-eljuttat egy-két nem hivatalos megjegyzést, mondatot. Attila úgy találta, nagyon is megérte az az éjszakai műszak. Gajdos még Attila családjáról is érdeklődött, és mintha nem lett volna olyan érdektelen. Aztán egy nap behívta az irodájába, és azt kérdezte:

– Szereti az operát?

– Őszintén szólva nem sokat jártam idáig az Operába – felelt Attila óvatosan. – De általában szeretem a komoly zenét.

– Nos, jó... tudja, mi gyakran járunk, van páholyunk. Néha szoktunk tiszteletjegyeket is kapni. Ha van kedve...

– Persze, nagyon is. Mikor lenne?

– Szombat este. Hét óra. *Bohémélet*. Jó helyen, harmadik sor. Jól fog látni.

Attila arra gondolt: mint a filmekben. A felső tízezer egymást pásztázza az Opera erkélyeiről, a többiek a földszinten meg nézik őket. De a harmadik sor azért elég jó.

Kicsit bajban volt, mit vegyen fel. Azt feltételezte (és jól), hogy illik elegánsan menni. Aktuális volt már amúgy is egy öltönyvásárlás. Azzal aztán el is ment a szombat délelőttje. Vett még egy jobbfajta nyakkendőt is és egy márkás férfi parfümöt.

Amikor aztán leült a földszinten a lassan megteelő színházban, és körbenézett óvatosan, azt is megértette, Gajdosék miért ilyen elkötelezett Operába járók. Ami nem sikerült annak idején városházi tolmásként, az most igen: a központi páholyban megpillantotta Őt és a feleségét. Rögtön beugrott, hogy olvasta, mennyire szívügye az Opera. Hát persze... Már mindent értett. Valóban: sok ismert arc villant fel a páholyokban és az első sorokban. Megtalálta Gajdost is, aki a feleségével és Judit lányával várta az előadást. Attilának végre módja volt a lányt szemügyre venni.

Az első benyomása az volt róla, hogy bár a bennfentesek egyik páholyában ül, mégis valahogy kívül áll. Nem volt hangsúlyozottan kiöltözve, sem kisminkelve, sem készen a lelkes befogadásra. Azt nem mondanánk, hogy kelletlen volt, de amíg a többségen erőt vett az izgalom – ki tudja, a színházi előadások előtti szokásos vagy a központi páholyban ülő Ő pásztázó tekintetének szóló –, addig Gajdos Judit láthatóan nyugodt volt,

és a műsorfüzetet olvasta. Félhosszú hajába hajpántot tett, és az egyetlen extra a nyakára kötött lila sál volt, ami kellemesen ellenpontozta egyszerű ruhájának feketeségét. Néha odahajolt apjához és el-elmosolyodott. Nem figyelte a nézőteret, mert ismerte az emberek jó részét, vagy mert egyszerűen nem érdekelte. Attila inkább az utóbbira szavazott, és nem nagyon zavarta, hogy ő is „az emberek” között van, hiszen először próbált helyet találni ebben a parfümös, fecsegő és igyekvő társaságban – nem sok sikerrel. Elfogta az idegenség nyomasztó érzése, alig várta, hogy elsötétedjen a nézőtér, és vele az ő kívülállása is.

Mivel (mint tudjuk) művészetre fogékony lélek volt, például továbbra is lelkesen olvasta a kihagyott irodalmi remekeket Kuna Imre tanácsai alapján is, akivel rendszeresen beszélt Messengeren, hamar magával ragadta a csodálatos muzsika, és csak az első felvonás végén szakadt megint rá az idegenség érzése. Kiment a folyosóra elvegyülni a tömegben, bár igazi elvegyülésre – érezte – nincs sem reménye, sem képessége, de éppenséggel kedve sem. Hogy a feltörő bizonytalanságot valami céllal kordában tartsa, elindult a büfé felé. Hatalmas sor kígyózott a pultok előtt, így letett róla, hogy horror áron igyon valamit. Úgy döntött, keres egy csendesebb sarkot, ahol szép nyugodtan kivárja a szünet végét. De nem volt szerencséje, mert Gajdosék szembejöttek, és Gajdos István már észrevette.

– Á, Attila! Ugye nem bánta meg, hogy eljött? – kérdezte. Egészen más volt, mint a munkahelyen, oldott és kedves.

– Nem, dehogyis – rázta meg a fejét Attila –, nagyon tetszik.

– Jó helyen ül? Lát rendesen?

– Persze. Minden tökéletes.

– Na, örülök – konstataulta Gajdos, és tekintete már körbejárt. Attila érezte: vége az audienciának. Megindultak, halkán köszönt. Gajdos felesége átnézett rajta, de Judit nem. Sőt, hirtelen megszólalt:

– Kár, hogy olyan nagy a sor, mert már meg akarnám köszönni a segítséget. Esetleg az opera után?

Attilát készületlenül érte az ajánlat, nem tudott milyen ürügyet kitalálni. És Gajdos előtt hogyan is háríthatná el a lánya ajánlatát? Amellett Judit természetes volt és rokonszenves.

– Hát... ha még nyitva lesz valami...

– Találunk – mosolyodott el a lány, és mielőtt továbbment volna, hozzátette: – Akkor az Opera előtt...

Ettől kezdve Puccini zenéjétől egy dolgot várt Attila: hogy sose legyen vége. De Mimi már haldokolt, és a történetet remekművé emelő zene katartikus pillanatát Attila elmulasztotta: arra gondolt, mindjárt találkozik Gajdos Judittal. Mit nem adott volna, ha hazamehet olvasni. Ehelyett feszenghet a főnöke lányával, aki páholyból nézi azt, amit ő a földszintről...

Lassan, körülményesen indult kifelé a szedelőzködő emberek között, semmiképpen sem akart hamar kiérni, hogy sokan lássák, ahogy ott vár – pláne Gajdos és felesége. Addig taktikázott, míg az utolsók között lépett ki az Operából, és így esett, hogy nem ő várt Gajdos Juditra, hanem fordítva. A lány láthatóan nem bánta, szóvá semmiképpen sem tette.

– Nehéz az embernek ilyenkor visszatalálni a valóságba – mondta Attilának, amikor az odaért, és Attila látta, hogy az arca megrendült, nyilván a zenei élménytől. Ez az érzékenység meglepte.

– Igen... bár, ahogy édesapádnak is mondtam, én csak műkedvelő vagyok ezen a területen. Ritkán járok az Operába. De nagyon élveztem.

– Örülök – mondta Judit tűnődve, és látszott, hogy tényleg most ocsúdik. – Nálunk amolyan kötelező kúr. Nyilván tudod, miért...

Attila tudta, hogy Judit mire gondol. És hogy ilyen nyíltan beszél erről a zenebaráti szervilizmusról, nagyon és kellemesen meglepte. De azért óvatos volt, és csak alig észrevehetően mosolyodott el. Már csak ők álltak az Opera előtt.

– Akkor menjünk? – kérdezte. – Vagy autóval vagy? – Emlekezett rá, hogy a lány közel lakik az Operához, de ki tudja.

– Itt lakom tíz percre – mondta Judit. – Gyalog vagyok. És a házunkkal szemben van egy remek cseh söröző.

Hogy Gajdos István lánya sört iszik, ez több volt, mint amit Attila fel tudott dolgozni. Csörömpölve törtek össze a képzeletbeli camparis- és konyakospoharak.

– Remek. A cseh söröknél már csak a cseh filmeket szeretem jobban – kockáztatott meg egy bátrabb mondatot, csak hogy a lány tudja: Operába ugyan nem jár, de a filmekhez ért.

Könnyed zavarban beszélgettek a sörözőig, ahol kevesen voltak – egy órával zárás előtt érkeztek, és egyébként sem volt bulizós hely. Egy ablak melletti asztalhoz telepedtek, ahonnan rá lehetett látni a lány házára, és ami fölött Svejks mosolygott ostoba-kedves ábrázatával.

– Nem kötelező ám sört inni – jegyezte meg Gajdos Judit.

– Ezt nem tehetem meg a jó öreg közlegénnyel – nézett fel Attila Svejkre, és kért egy pohár pilsenit. Gajdos Judit viszont konyakot kért, miközben azt mondta:

– Én, azt hiszem, elárulom, remélhetőleg, megbocsátja...

Aztán beszélgetni kezdtek a könyvekről, és Attila hálát adott Kuna Imrének, akinek a révén bőven tudott olyan könyveket említeni, amiket a lány nem ismert. Arra nagyon vigyázott, hogy a lány családját ne említse, és az sem kérdezett az övé-ről – amit viszont némileg zokon vett. Még ittak egy kört, és fejükbe szállt kicsit az ital. Attila zárkózottsága felengedett, és mesélt egy-két sztorit rövid ideig tartó tanárkorából. Elég sokat nevettek is, és amikor zárórákor kiléptek a sörözőből, mindket-ten úgy érezték, hogy kevés volt az idő.

– Mondanám, hogy hazakísérlek... – mosolygott feszengve a bejárat előtt Attila, és Judit felnevetett.

– Végül is azt tetted.

– Hát akkor...

– Igen... Egyébként messze laksz?

– Nem annyira. És biciklivel vagyok.

– Jézus... hol hagyta?

– Az Opera előtt. Miért?

– Ez nem Hollandia – Attila nem igazán értette. – Itt még le-zárva is kockázatos késő este biciklit az utcán hagyni.

– Nem hiszem, hogy erre a bicajra bárki is pályázna.

– Az mindegy. Mindent ellopnak – válaszolta Judit. Utálko-zó arckifejezése nem a biciklinek szólt, hanem azoknak, akik megzavarják a világ rendjét a javak érthetetlen eltulajdonításá-val. Ez a megvetés Attilát hirtelen ingerültté tette.

– Igen, mindent és mindenki... – Judit arcán csodálkozás vil-lant meg, nem értette, mit is akart ezzel Attila mondani. Már nem volt idő arra, hogy a jól induló estének a vége is jóízű ma-radjon, mert Attila elköszönt:

– Na, megyek is, hátha mégse mindent... – Aztán látva a lány elkedvetlenedő arcát, hozzátette: – Jó pihenést, eléggé elszaladt az idő.

– Ó, nagy pihenés nem lesz, holnap kora reggel teniszezek...

– A fiú arca megrándult. Muszáj volt ezt helyre rakni.

– Most nyilván azt gondolod, igazi úri sport... de nem az. Ez csak amolyan sztereotípia.

– Nem gondolom azt, bár nálunk inkább a foci járta. De a főnököm – mármint a gimnáziumban – sokat játszott, és volt egy kisebb pálya az iskola udvarán, úgyhogy valamennyire ismerem.

– Egyszer játszhatnánk – vetette fel Judit, hogy minél megszébbre tolja az elmúlt pillanatok feszültségét.

– Azzal nem járnál túl jól – háritzott Attila, és fanyarul elmosolyodott. A lány nagyon vonzónak látta, és kezdte elveszteni a biztonságát.

– Azt majd meglátjuk.

– Inkább ne lásd meg! – zárt le Attila. – Köszönöm az italt, sőt, a kettőt. Jó hely, megjegyzem.

Judit azt szeretne volna, ha mást jegyez meg. Elmosolyodott, de belül nagyon kedvetlen volt.

Attila is vegyes érzésekkel sétált vissza az Operáig. Fel sem merült benne, hogy nem lesz ott a biciklije. Ott is volt.

5.

Miután bement a lakásba, Gajdos Judit töltött magának még egy konyakot, és leült a nappalijában. Mint tudjuk, azzal a szándékkal hívta meg Attilát, hogy revansot vegyen, a fiú nem lelkesedését megtorolja, megbizonyosodjon arról, hogy annak tartózkodása mögött nincs semmi, csupán tartózkodás, ő pedig megnyugodva besorolja a nem érdekesek közé, és elfelejtse. Ehelyett ott tartott, ahol a találkozó előtt, sőt még ott sem. Igaz, Attila nem lelkesedése alig lelkesedésre váltott (talán), tartózkodása részlegesen (de semmiképpen sem véglegesen) oldódott, de visszafogottsága mögött egy valóban érdeklődésre érdemes személyiség sejlett fel, aki viszont nem nagyon akart aspirálni erre az érdeklődésre. Ez (jegyezzük meg) Gajdos Juditnak való feladat volt, de idő kellett, amíg feladatnak látta. Egyelőre kisebb kudarcként könyvelte el az estét. De másnap már jobb kedvvel ébredt, és a kudarcból feladat lett.

Attila korántsem érezte kudarcnak a Gajdos Judittal való találkozást. Visszapörgetve az estét, úgy találta, a lány nem fölényeskedett, meglepően értették egymást és egymás humorát, Judit egy szót sem szólt a családjáról – egyszóval várakozáson felül jó benyomást keltett, és a búcsúzás előtti kisebb feszültséget Attila már elengedte, annál is inkább, mert érezte, hogy ő jött ki jól belőle. Egyébként tetszett is neki a lány. Nem volt meg ugyan benne az a bájos félszepség, ami Ildiben, és ami olyan ellenállhatatlan gyengédséget váltott ki belőle, de hát Ildi a múlt volt. Gajdos Juditból erő áradt, nem demonstrált erő, hanem megnyugtató, magából következő – és ezzel az erővel,

Attila úgy érezte, sikeresen vette fel a versenyt. Igazából várta, hogy újra ringbe szálljon.

Erre két hét múlva került sor, amikor megcsörrent a telefonja, és Gajdos Judit beleszólt:

– Szia, ráérsz holnap délelőtt?

– Hát.... különösebb programon nincsen. Miért?

– Szavadon fognálak. Kellene egy játékos a pároshoz, Norbi az utolsó pillanatban lemondta.

Attila nem emlékezett semmi olyasmire, amire ez a „szavadon fognálak” illett volna.

– Szerintem nem én vagyok, akit keresel. Mondtam, hogy nagyon kezdő vagyok.

– Norbinál kezdőbb nem lehetsz. Ez csak amolyan hobbijáték. Mindenki amatőr.

Attila hallgatott egy kicsit. Ha most nemet mond, talán nem lesz folytatás.

– Hát jó... De figyelmeztettek. Hol és hánykor?

– Úgyis kocsival megyek, ha idejössz a söröző elé (Gajdos Judit majdnem azt mondta, hogy a „sörözőnk”elé), szívesen kiviszlek.

– Kösz, de inkább biciklivel megyek – mondta Attila, aki úgy döntött, nem tesz több engedményt.

– Hát jó, de messze van – mondta a lány kicsit sértődötten, aztán megadta a címet. Attila megnézte az óráját. Péntek délután öt óra volt. Rájött, hogy nincs teniszruhája és ütője sem.

Másnap reggelre mindegyiket beszerezte, habár eléggé sajnálta rá a pénzt. Még hűvös volt, amikor felszerelve elindult, és a hosszú bicikliút alatt azon gondolkodott, mivel is vértézze fel magát a bejósolható nehézségek ellen. Amit Gajdos

Juditnak mondott, igaz volt: az iskola udvarán lévő teniszpályán legfeljebb ötször-hatszor próbálkozott meg a játékkal. Minda-zonáltal bízott magában, mert az ilyesmiben elég tanulékony és ügyes volt, és amúgy is hangsúlyozta kezdő mivoltját. Lámpa-láza azonban ennek ellenére egyre erősödött, ahogy a pályához közeledett. Elhatározta, hogy nem veszi véresen komolyan, és elegánsan önironikus lesz, ha szükség lenne rá.

A pálya előtt már ott állt Gajdos Judit autója, és ennek örült, mert a másik két játékost nem ismerte. Már ők is ott voltak, melegítettek a pályán – összeszokottságuktól Attilán szoron-gás vett erőt, bár kedvesen fogadták, és megköszönték, hogy megmentette a játékot.

– Hát azt nem tudom... Nem ígérhetek semmit... – mondta. Mindenképp tudniuk kellett, hogy ha rosszul játszik, hát ma-gukra vessenek: ő jelezte előre, hogy kezdő.

– Mi is csak pötyögünk, majd meglátod – mosolyodott el Ju-dit, és elnézte Attilát, akin veszettül jól festett a fehér póló és nadrág. Ő nem követte a sportág dresszkódját, ahogy a töb-biek sem.

– Látom, Wimbledonra gyúrsz – jegyezte meg a másik páros férfi tagja, Péter, egy kicsit már hájas, szemüveges férfi, akin csak egy short volt, amelyből kibuggyant a hasa. Erősen tűzött a nap. Attila nem értette. Judit segítette ki:

– Tudod, Wimbledonban csak fehérben lehet játszani. – At-tila nem tudta, és bosszúsan gondolt arra, hogy túlóltözte őket. De azért próbált jó képet vágni.

– Gyere, melegítsünk, vágjunk bele – szólt Judit, és Attila így is tett. Mivel ambiciózus volt mindenben, sokkal inkább neki való volt ez a játék, mint gondolta volna. Megfigyelt, utánozott,

tanult a hibáiból, és rendszeres sportolása révén mindegyikük-nél jobb volt az erőnléte. Kezdő volt, kétségtelen, és ez meg is mutatkozott, de az is látható volt, hogy könnyen elsajátítja, amit kell, és hamar fejlődik. A második szettben már múltóban volt a görcsössége is, az ütő kezdett neki engedelmeskedni, és szerzett egy-két pontot, amiért Judit zajosan megdicsérte. A lány nagyon jól játszott, egyelőre Attila csak statisztált, de érezte: ez meg tudna változni. A harmadik szettben már a hálóhoz is elmerészkedett, fel-felugrott lecsapni a labdát – és egy ilyen felugrás után szerencsétlenül ért földet.

Aznapra befellegzett a játéknak, legalábbis a részéről. A másik fiú támogatta le a pályáról, székre ültették, próbált felállni, nem sok sikerrel. Egy idő után már tudott néhány lépést tenni, de kínzó, hasító fájdalommal.

– Nem tudom folytatni, bocs – mondta.

– Ugyan – legyintett Péter –, amúgy is a végén jártunk. Tök ügyes voltál.

– Kösz.

– De tényleg – erősítette meg még egyszer Péter, aki közben a hűtőből előhalászott egy sört. – Tölthetek?

Attila csak most érezte, mennyire kimelegedett és elfáradt.

– Az jó lenne.

Mennyei volt a sör íze, és Attila a fájdalom ellenére elégedettséget érzett. Nemcsak arról volt szó, hogy nem égett le a többiek előtt, hanem arról, hogy kedve támadt ehhez a sporthoz. A többiek dicsérték – őszintének hatottak. Mivel nem evett semmit, a sör megártott, kellemes bódulatban ült, és beszélgetett. Aztán Péter és a másik lány, akiről kiderült, hogy a menyasszonya,

szedelőzködni kezdett, és Attilának hirtelen eszébe jutott, hogy hogyan vergődik haza. Biciklizésről szó sem lehetett.

– Péterrel betesszük a kocsimba a biciklidet, és elviszlek – jelentette ki Judit. – Van egy nagyon jó kenőcsöm otthon, odaadom.

Attila nem tiltakozott. A megkönnyebbülés, hogy rendben mentek a dolgok, a sok új impulzus, a játék öröme, a napsütés, a sör elbágyasztotta, és elaludt a kocsiiban. Csak akkor ébredt fel, amikor Gajdos Judit megállt a ház előtt.

– Bocs... – mondta Attila zavart mosollyal. Futásban megiz-
zadt haja csapzottan hullott a homlokába, és Gajdos Judit szíve
megdobbant. – Szoknom kell még ezt...

– Nem gond, persze, hogy elfáradtál – mondta a lány. Volt
valami furcsán, édesen meghitt abban, ahogy vezetett, oldalán
az alvó fiúval. – Gyere, odaadom a kenőcsöt. Segítek kiszállni.

– Szerintem menni fog, már nem fáj annyira – mondta Attila,
de nem ment. Rá kellett támaszkodnia Juditra.

– Szerencse, hogy van lift – mondta a lány, miközben betá-
mogatta a lépcsőházba. A harmadikon lakott. Kellemes hűvös
csapta meg Attila kipirult arcát, ahogy beléptek. Judit eltámo-
gatta a nappaliban egy fotelhez, aztán így szólt:

– Gondolom, szomjas vagy. Iszol valamit?

– Csak ha te is.

– Hát persze. Van sör, de én inkább boros vagyok.

– Én maradnék a sörnél.

Amíg a lány kint motozott, Attila kicsit körülnézett. Rögtön
megállapította, hogy látszik a gazdagság a szobán – egyszer-
rűsége rafinált és megkomponált volt, tárgyaiban, színeiben,
összhatásában. Viszont semmiképpen sem hivalkodó. És sok

volt a könyv, nagyon sok – az előtte lévő dohányzóasztalon is ott volt egy, bár a címét nem látta. Fényképeket is keresett, de nem az a stílusú nappali volt, ahol ilyeneket kiraknak. Vajon egyedül él? Nem tud róla semmit – döbbsent rá, és először támadt vágya arra, hogy ezen változtasson.

– A tenispályák új csillagára – viccelődött a lány, amikor megfogták a poharukat. Attila úgy találta, tényleg nagyon kedves. Ahogy előrehajolt, hogy koccintson vele, édes, finom parfüm illata csapta meg, és izgatott lett.

– Új és máris kihunyt csillagára – mosolyodott el, a lábára nézve, s ahogy megmozdította, felszisszen a fájdalomtól. Megtapogatta: nagyon megdagadt. Judit letette a poharát, felállt.

– Hozom a kenőcsöt.

Amikor visszatért, Attila épp a bokáját dörzsölte, láthatóan aggódott.

– Bekened? – kérdezte a lány.

– Majd otthon. – Valahogy túl intim lett volna itt a bokáját kenni. Judit bólintott. – Csak éppen el kéne odáig jutnom – tette hozzá Attila.

– Jézus, én meg ittam – kiáltott fel a lány. – Nem merlek így elvinni. Már egyszer megjártam. De majd hívunk taxit.

– Nem gond – mondta Attila, bár fejben máris kiszámolta, mennyi pénzt fog kidobni emiatt. De jobb is így. Nagyon kellemes volt ebben a hűvös, szép lakásban – és nem bánta, hogy Judit nem tud elvezetni a nyilvánvaló kontrasztig.

– Jó, de akkor berakom a biciklidet majd a tárolónkba.

– Merthogy mindent lopnak? – évődött Attila.

– Ja, igen... és ne felejtjük el azt sem, hogy mindenki...

Felnevettek. Attila felbátorodott, és kérdezni kezdte a lányt. Kiderült, hogy két éve él ebben a lakásban, és miközben erről beszélt, egyszer sem használt többes számot. Kicsit ő is faggatta Attilát arról, szereti-e a pesti életét, és Attila a sörtől ellazulva őszintén elmondta, hogy elég elveszett még. Később emiatt otthon nagyon bosszankodott – pedig ettől Gajdos Judit csak még vonzóbbnak találta.

Megjött a taxi, és Attila ugyan nagyon lassan, de már magától ki tudott menni a liftig. A liftben furcsa zavarban hallgattak. Aztán amikor Attila nagy nehezen beszállt az autóba, eszébe jutott, hogy odaadja a biciklizár kulcsát a lánynak. Kinyújtotta a kocsiablakon keresztül, és a természetesnél egy pillanattal tovább tartotta a tenyerében Judit kezét. A lány hagyta, és nézték egymást komolyan, meglepetten és majdnem boldogan.

6.

Másnap Attila lába viharos javulásnak indult. Azt tervezte, hogy ír egy SMS-t Juditnak, mikor mehet el a biciklijéért. De a lány megelőzte, mert kora délután felhívta:

– Szia, otthon vagy? Megyek Zuglóba, ha megadod a címed, elviszem a biciklit.

Attila megmondta, de közben bosszankodott. Jobb lett volna nem látnia a lánynak a lakótelepet, ahol – ráadásul albérletben – lakik. De mindegy, már semmit sem tehet. Úgyhogy csak lássa...

– Itthon. De van, aki berakja a kocsidba?

Kis csönd volt a másik oldalon.

– Nagyon megvetsz, ha bevallom, hogy nem vittem be a tárolóba?

– Ezt még át kell gondolnom – mosolyodott el Attila. Elhátározta, hogy felhívja a lányt a lakásába. Csak lássa, ő hogyan él. Aztán... aztán döntsön. De miben is?

Ez az öntudatos hangulat körülbelül addig tartott, amíg le nem ment, hogy együtt kivegyék az autóból a biciklit. A ház előtt három nagy kuka állt, és szokás szerint a kukázók mellé szórtak egy csomó szemetet. A lány ügyet sem vetett rá, de Attilát zavarta. És nem volt lift.

– Most én köszönném meg ezt egy kávéval, de négy emeletet kell hozzá menni – mondta a lánynak, miután berakta biciklit a tárolóba.

– Nem gond. Ma még úgysem sportoltam – mosolygott Judit, és elindultak. A megkopott linóleum csikorgott a talpuk alatt. Az első emeleten – mint oly gyakran – kidugta a fejét a néni. „Nézem, jön e már a fiam” – magyarázta, miközben leplezetlenül végigmérte őket. Lecsószag terjengett.

– Hát itt lakom én – nyitotta ki Attila az ajtót. – Garantált testmozgás, és közben társasági élet. Tiszta Hawaii... Helyezd magad kényelembe. Főzöm a kávé.

A konyhában aztán arra gondolt, a lány nyilván feltérképezi a szobát a szedett-vedett bútorokkal, és hozzárakja a lecsószaghoz, a linóleumpadlós lépcsőházhoz és a negyedik emelethez. Hirtelen elment a kedve az egészszől. Mit kezdjen vele? Aztán hallotta, hogy Judit kijön a konyhába.

– Lehet, hogy inkább bort innék, ha van – mondta. Ott állt mögötte, Attila érezte a leheletét a hátán. Megborzongott, és megfordult. A lány egyenesen a szemébe nézett. Egy, a hajpántja alól kiszabadult tincs az arcába hullott.

– Persze... csak akkor hogy mész haza kocsival? – motyogta Attila elfúló hangon.

– Majd megoldom. Vagy majd reggel...

– Jó ötlet – simította hátra a lány haját, miközben arra gondolt: „Istenem, majd egy éve nem voltam nővel.” Mielőtt elkezdte vetkőztetni, még lehúzta a konyhában a redőnyt.

7.

Gajdos Judit kellemes és lelkes szeretőnek bizonyult, és ezt gondolta ő is Attiláról. A konyhapadló kényelmetlen, ám izgató kalandosságát felváltották a kanapéval a nappaliban. Aztán Attila kinyitotta a bort. Kint alkonyodott, már csak a bútorok körvonalai látszottak a sötétben. Judit a családjáról kérdezte, és Attila úgy érezte, hogy igen, elmondhatja ennek a lánynak, aki soha nem nélkülözött, hogy milyen világban szocializálódott. Meg fogja érteni, talán tetszik is neki. Mindenesetre a lakásról azt mondta, „nagyon cuki”, olyan „igazán retró”, és amikor Attila a rátörő lelkes őszinteség rohamában bevallotta, hogy nagyon aggódott, mennyire találja cikinek, Judit nevetett. Aztán megéheztek, kiültek a konyhába, virslit főztek. Judit Attila pólójában evett, a szája szélén ott maradt egy kis mustár, Attila átnyúlt az

asztalon, és letörölte. Felgyorsult a lélegzetük, egymásra néztek – és újra szeretkeztek. Aztán elaludtak.

Hajnaltalban Judit felébredt az utcai zajokra. Attila nyitva hagyta az erkélyajtót, és a reggeli forgalom lassan beindult. A lány óvatosan kiszállt az ágyból, és öltözni kezdett. Mindenképp el akarta kerülni, hogy a reggeli gyűröttség állapotában lássa Attila, és fordítva. Emellett szeretett volna fogat mosni és lezuhanyozni. Aggódva pillantott az ágyra, de a fiú nem mozdult. Egy percre hezitált, hagyjon-e valami üzenetet, de nem volt kedve. Elszállt a tegnapi este varázsa, el a lakásé is. Alig várta, hogy hazaérjen. Mielőtt kilépett a lépcsőházból, egy pillanatra megfordult a fejében, hogy talán hűlt helyét találja az autójának. De ott volt, ahova leparkolt. Beindította a kocsit, és lehúzta az ablakot. A friss levegővel bezúdul az egész környék kopár prózája is. Judit úgy érezte, „letudta” Attilát. Igazából sajnálta, mert régen érzett olyasmit, mint előző este. De nem volt mit tenni. Üres volt, haza akart érni. Otthon beállt a zuhanykabinba, és hosszan csorgatta magára a vizet. Aztán ivott egy kávé, leült az asztalhoz, és nézett ki a belső kertbe. Később felöltözött, indult dolgozni. Egy másik kardigánt vett fel, az előző napi lecsószagú volt, Betette a mosógépbe.

Attila hallotta, ahogy Judit motoz, felöltözik és elmegy. Maga is azon volt, hogy kikerüljék a reggeli fényeket, amelyek össze sem vethetők az esti félhomály jótékony illúziójával. Amikor a lány mögött becsukódott az ajtó, ő is felkelt, bezárta az erkélyajtót, és megpróbált tovább aludni. De nem ment, és legfőképpen azért nem, mert szinte biztos volt benne, hogy Judit hagy valami üzenetet, és egy kicsit csalódott volt. Később azzal nyugtatta magát, hogy semmi szükség nem volt rá, hiszen ezért van az

SMS meg a Messenger. És egyébként meg nem kötelező neki írnia először. Sőt, inkább ő ír, nehogy a lány azt gondolja, egyéjszakai kaland volt a számára. Felült, lenyúlt az ágya mellett heverő mobilért, és bepötyögte: „Kár, hogy úgy siettél. Pedig azt terveztem, hogy ágyba hozom a kávédat. De majd legközelebb”. Szívcske, szmájli. Miután elküldte, megnyugodott, és felszínes álomba merült, amíg nem csörgött az ébresztő.

Első dolga az volt, hogy megnézzze, válaszolt-e valamit a lány, és bántotta, hogy nem. De reggel volt, talán nem is nézi ilyenkor a telefonját, ki tudja, mi a programja, hova megy, hova siet. Majd később biztos reagál. Ez az érvelés azonban nem volt elég. Attila gyomra görcsbe rándult, és nagy, erőltetett kortyokban ment csak le a kávé. Reggeliről szó sem lehetett.

Nem ment a munka sem igazán – majdnem türelmetlenül vette fel a telefonját az öt keresőknek, haragudott rájuk, hogy ők hívták, és nem Judit. Ebédidőben küldött neki egy kérdőjelet, még mindig megtoldva egy szmájllal, de a szívcske elmaradt. Rögtön jött válasz: egy sima lájkjel, semmi több. Attilát forró harag és csalódottság töltötte el. Elhatározta, hogy nem reagál, és ha ír Judit, megvárhatja. Csakhogy a lány nem írt, és Attila a kínok kínját állta ki. Próbálta mentegetni ezt a vérszegény lájkjelet – végül is nem mindenki szeret írni, meg igazából ez azt jelenti, amit, vagyis „oké”, legközelebb hozhatod a kávé az ágyba. De józanabb pillanataiban tudta, hogy valójában azt jelenti, „már nem fontos”. Hogy miért nem, azt nem értette. Ha visszaporgette az előző estét, nemcsak a szeretkezésüket érezte szépnek, de az utána kialakuló hirtelen meghittségben elköltött vacsorát és az álomtitkos beszélgetést a sötétben, mielőtt beszívta volna őket az alvás. Mit rontott el, mit nem lát? Meg kell

tudnia, meg kell kérdeznie. Addig gyötörte magát, hogy büszkeségét legyőzve este mégis írt a lánynak. „És mikor lesz az a legközelebb?” Már amikor elküldte, megbánta, de nem tudott mit tenni, annyira nyugtalan volt. Kellott, hogy kapjon valami választ, hogy valahogy rávegye Juditot, hogy szóba álljon vele. Félóra múlva pittyegett a telefonja. „Bízzuk a véletlenre” – ennyit válaszolt. Attila egy darabig csak ült megsemmisülten, aztán módszeresen leitta magát. Fejfájásra ébredt, és csak este felé józanodott ki. És nem csak a másnaposságból. Arra gondolt, tulajdonképpen az történt vele, ami a cselédlányokkal szokott a realista regényekben (éppen Tolsztojt olvasott). A cseléddel csak a kedvét tölti az úrifű – ez esetben az úrilány. Nulla rizikó. Hirtelen felderengett előtte Ildi félénk, kedves arca. „Még csak nem is különösebben szép” – gondolta. De ez sem segített. Rettentően vágyott és rettentően haragudott Gajdos Juditra. Revansot fog venni. Hogy mikor és hogy még nem tudta. „Bízzuk a véletlenre” – mosolyodott el keserűen és elszántan. Többet nem kereste a lányt.

Nehéz napok köszöntöttek rá. A véletlenre várni nagyon kilátástalan és kimerítő, és egyáltalán nem volt abban a türelmi állapotban, ami ehhez kellett volna. Sőt. Gyomoridegességgel kelt és feküdt. Komoly harcot kellett folytatnia magával, különösen az első héten, hogy betartsa a fogadalmát, és valóban ne próbáljon a lánnyal valamilyen módon kapcsolatba lépni. A munkahelyen volt a legnehezebb, mert ott nem halkíthatta le a telefonját, és nem kapcsolhatta ki. Ott kellett, hogy legyen a keze ügyében, muszáj volt ránéznie, és hiába „rendezte el” úgymond magában, hogy mi is történt, mégis beleszűrt a gyomrába a csalódás, hogy soha nem jön üzenet Judittól. Gajdost is

gyötrelem volt látni, bár abban biztos volt, hogy nem tud semmit róluk, de RÓLA tud, látja-hallja mindennap vagy majdnem mindennap, és ő, Attila nem kérdezhet semmit. Mindennap azt remélte, mégis elejt egy olyan megjegyzést Gajdos, amiből valamit megtud a lánya életéről, de nem... és miért is beszélt volna róla? Az a halvány remény is ott zakatolt Attilában, hogy egyszer csak bejön az apjához Judit valamilyen okkal, ürügygel, bár idáig sosem tette. De miért ne adódhatna valami, vagy akár ő maga akarhat alkalmat találni. Amikor az iroda előtti folyosón lépteket hallott, Attilának elfogyott a levegője – és a belépő csodálkozva látta, milyen zaklatott, piros arccal köszön. Nehéz volt, nehéz, az egész munkanap tömény csalódás, felesleges készenlét és az ebből fakadó megalázottság váltakozó gyötrelméből állt, miközben erejét megfeszítve kellett törekednie arra, hogy tudjon figyelni, ne kövessen el hibát, és Gajdos mindig egyensúlyban lássa, mert az nem történhet meg, hogy egyszer csak azt mondja egy vacsora mellett a lányának, hogy a titkára nagyon megváltozott, mintha valami nyomasztaná, vagy hasonlót... Amikor Gajdossal személyesen beszélt, Attila tehát hangsúlyozottan érdeklődő, energikus volt, de ezzel el is használta minden tartalékját, s amikor beesett a lakásába, ahol nem kellett játszani, úgy dőlt el a díványon, mint aki egész nap zsákkolt valahol. Mégis – ez volt a nap legkönnyebb része. Ilyenkor már – aznapra – nem remélt. Ha össze tudta magát szedni (elég ritkán), elment biciklizni, a telefonja nélkül, hogy ne azt figyelgesse, és fogalma sem volt, merre teker. Enni nem nagyon tudott, viszont esténként több pohár bort megivott. Sosem a le-részegeedésig, csak a megkönnyebbülést hozó enyhe kábulatig. A második hét végére négy kilót fogyott, és kezdte elfogadni,

hogyan fog semmi sem történni. A Facebookon nem, de az Instagramon rálelt Juditra, és látta, hogy frissen posztolt képeket egy teniszmeccsről. Attila felismerte a kissé elhízott Pétert, aki átölelte a lány vállát, másik kezével pedig diadalmasan-mórkásan felemelte a teniszütőjét. A pólója izzadtan tapadt rá. Judit azt írta oda: „A fotót Norbi készítette, aki fotósnak kicsit jobb, mint teniszjátékosnak... De azért nem adjuk fel!” és egy csomó szmájli. Ez volt az a pont, amikor Attila végleg kijózanodott, és igazán rádöbbedt arra, hogy mennyire elnézte ezt az egészet. „Mit képzeltem?” – kérdezte magától szégyentől égő arccal, miközben fel-alá járt a szobájában. Fájt? Fájt. De már nem szív-fájdalommal. Inkább dühöt érzett maga iránt, hogy olyan naiv volt. Ettől fogva nem vágyott már a lányra, csakis arra, hogy jóvátételt szolgáltatasson magának.

8.

Gajdos Judit nem egészen azzal a szándékkal posztolta ki a teniszpályás képeket, hogy Attilát kijózanítsa. Igazából az együtt töltött estét követő érdektelensége addig tartott, amíg rá nem jött, hogy Attila „nem fog teperni”. Amint megértette, hogy a „Bízzuk a véletlenre” mondatát nem követi számos üzenet, amelyben Attila újabb találkozóra próbálja rábírni, érdektelensége heves érdeklődésbe csapott át. Nem számított arra, hogy gond nélkül elfogadják a húzódozását. Ő ugyan deklaráltan nem erőlködött, de hogy Attila sem tette, arra azért nem számított.

Hallgatása bántotta Judit hiúságát, és felértékelődött a fiú, aki szó nélkül elfogadta a visszautasítást. Hát ennyit ért neki... gondolta Judit, aki most már látta azt, amit a másnap reggel szürke hajnalában nem: hogy szép volt az egymásra találásuk, hogy nem csupán kellemes szex volt, és hogy több is lehetett volna. Rajta múlt, hogy nem így lett, és most már sajnálta. De csapdába esett, és nem tudta, hogyan tovább. Amikor teniszezni ment az öccsével, maga is meglepődött, mennyire fáj arra gondolnia, milyen volt Attilával játszani, és még jobban fáj a gondolat, hogy már sosem fog, hogy ennek egyedül ő az oka, és hogy nincs módja jóvá tenni. Azt remélte, az Instagram-fotó felidézi a fiúban az emléket, talán valami kommentre bírja, miközben igyekezett minél vidámabban mosolyogni a képen, nehogy azt higgye, hogy nincs jól. Mert nem volt jól, egyáltalán nem.

És ahogy telt az idő, ez csak egyre rosszabb lett. A fotójára sok-sok komment jött, de az az egy ember, akiért az egész csinálta, hallgatott. A lány még munka közben is el-elkalandozott, azon tűnődve, hogyan lépjen úgy kapcsolatba Attilával, hogy a büszkesége ne szenvedjen csorbát. Nem tudta kitalálni. Idegesítette minden és mindenki, különösen a körötte megjelenő férfi ismerősök, barátok, mert mindegyik tükör volt, amelyben azt látta, Attila mennyivel érdekesebb, férfiasabb, különb. Aztán mégis adódott egy vérszegény kis alkalom. Norbi bejelentette, hogy a szokásos szombati párost nem tudja bevállalni, mert lemennek a haverokkal a Balatonra. „Amúgy is világgá kürtölted, hogy béna vagyok” – mosolygott, és ha nem Norbiról, az ő ambíció nélküli kis patópáljáról lett volna szó, Judit azt gondolhatta volna, hogy tényleg bántja a dolog. De erről szó sem volt – Norbi ambíciótlansága mindenre kiterjedt, a teniszre is.

Juditnak hirtelen eszébe jutott, hogy előző nap, amikor együtt vacsorázott az apjáékkal, megbeszélte az öccse és Gajdos, hogy Norbi beugrik a héten az irodába. Arra nem emlékezett már, hogy miért, de ez nem is volt fontos. Csak az alkalom, amit meg kell ragadni, bármilyen sovány is.

– Jó, de azt is odaírtam, hogy nem adjuk fel. Ezt azért vedd figyelembe... Viszont... ha úgyis mész a héten apához az irodába, esetleg megkérdezhetnéd Attilát, hogy beugrana-e megint helyetted. A múltkor egész ügyes volt.

Norbi nem kérdezte meg, miért nem hívja fel inkább Judit. Nemtörődöm természetének számos szerethető eleme volt – az, hogy nem kombinált, és nem volt különösebben fogékony a logikusságra, bizonyosan az egyike volt ezeknek. Így hát, amikor apjához ment az irodába, nem csupán köszönt Attilának, hanem megkérdezte:

– Juci mondta, hogy a múltkor te játszottál helyettem, és egész jól... Szombaton nem leszek. Esetleg be tudsz ugrani megint?

Attila szíve meglódult, és ott dobogott a torkában több hét elfojtott megalázottsága és bosszúszomja. Tudta, nem boríthatja rá erre a fiúra, aki láthatóan semmit sem tud, és semmiről sem tehet. Bár az utóbbiban nem volt biztos. Az a pénzzel kibélelt könnyűség, ami körülvette, önmagában is elég volt ahhoz, hogy Attila rá is nehezteljen. Nem mondhat semmi direktet, semmi meggondolatlant, de olyat kell mondania, ami üt, ami eltalálja a lányt, ha Norbert többé-kevésbé pontosan mondja majd vissza neki.

– Tudod, azt hiszem, a tenisz nem az én világom. Biztos talál másik játszótársat a nővéred. És... utazom haza a szüleimhez... De kösz, hogy gondoltál rám.

– Ok... igaziból nem én gondoltam, Juci ötlete volt... de majd mondom neki – felelte Norbi, akinek újabb szerethető jellemvonása mutatkozott meg: nem erőltetett semmit. Már nyomta is le apja irodájának a kilincsét, és miközben becsukódott mögötte az ajtó, Attila buzgón fohászzkodott azért, hogy viszonylag pontosan adja vissza a nővérének a választ.

Imái meghallgatásra leltek. Az öccse által felidézett szavak – különösen a „játszótárs”, amit Norbi azért jegyzett meg, mert olyan furának talált, és hajlamos volt Attila „vidéki” szemantikájának betudni – eltalálták Judit szívét, sötét bánatot és vágyat kavarva fel benne. Amikor elkezdte a párost szombaton (nem volt nehéz találni valakit Norbi helyett) – a kellesténél hangsúlyosabb vidámsággal, belül szüntelen szivárgó szívfájdalommal –, először látta magukat kívülről, és annak látta, aminek szerinte Attila is: négy, márkás ruhában erőlködő amatőr, akiknek gőzük sincs a való életéről, és akik a gazdagok sportját letudva beszállnak a légkondis autókba, hogy hazavezessenek a kivételezett életükbe, ami egyébként dögunalom. Attila nem érezhet mást, csak megvetést az ilyen élet iránt, és ő nem mondhatja el neki, hogy ő nem így él. Sőt... egész viselkedésével azt erősítette meg, hogy de igen... Sokat hibázott játék közben, és alig bírt figyelni, amikor utána szokás szerint kicsit elbeszélgettek, mielőtt szétszéledtek volna. Nem ment rögtön haza, kivezetett a városból, aztán egy csendes parkolóban megállt. Csak ült a kocsiban, feszülten, tehetetlenül, a sírás határán. Vesztett. És nem csak a teniszben.

9.

Ez a kis elégtételféle sokat segített Attilának. A remény, hogy a válasza többé-kevésbé eljutott a lányhoz, és a szavaiba csomagolt üzenettel végre odavágott, valamennyire visszaadta a nyugalját, ha nem is a jókedvét. És persze az idő is tette a dolgát. Emellett két hét szabadságra ment, amit otthon töltött a szüleinél, és habár a kisváros „kis” dimenziója nem tűnt el, de megtelt valami szerethető, kellemes bukolikával. A szó teljes értelmében „megpihent” ebben a békében, és Mészáros Julianna ebédjei után, ha kiült a kertbe a kávéjával és a könyvével, Gajdos Judit fényévekre röpült.

– Lesoványodtál – aggódott az anyja, és igaza volt. – Ne nyagasd – szólt rá az apja, akinek a szemében, amióta sok pénzt keresett, jelentősen megnőtt Attila respektusa. Elnézte a szüleit, és forró szeretetet érzett mindkettejük iránt. Ha délután elaludt a besötétített szobájában, suttogva beszélgettek, az apja is, amit korábban sosem. Attila egyik nap elbiciklizett Laci bátyjához is, és kint grilleztek a kertben. Laci is megjegyezte, hogy sovány, és hozzátette: – Én meg egy dekát sem tudok leadni. – Mióta Attila „pesti” lett, nem bombázta üzleti ajánlatokkal. Megmutatta az emeletet, amit átalakítottak – a gyerekek nőttek, kellett nekik a külön szoba. Este a teraszon hűsöltek, és Laci felvetette, hogy az öccse maradjon ott éjszakára.

– Nem, inkább hazatekerek – mondta Attila. A hűvös, mézédés nyári éjszakában szinte kisimult a lelke, ahogy a kihalt utcákon kerékpározott. Az egész fővárosi élete valószínűtlen messzeségben volt, és ebben a bódító banalításban maga is csodálkozott rajta, hogy nem fáj sem Ildi, sem Judit emléke. „Újra

független vagyok” – fogalmazta meg magának, miközben lerakta a biciklijét a garázsban. A szobájában aztán elővette a táskájából a mobilját. Láttá, hogy Gajdos kétszer is kereste. Függetlensége odavolt.

10.

Másnap reggel első dolga volt, hogy visszahívta a főnökét. Nem magyarázkodott amiatt, hogy nem vette fel a mobilját, szabadságon volt. Kiderült, hogy nincs is szó sürgős ügyről, csupán azt akarta Gajdos tisztázni, hogy az utolsó augusztusi hétvégére Attila lehetőleg ne tervezzen semmit. Ilyenkor nyárzáró fogadást tart egy kis Balaton-parti panzióban a cég alkalmazottainak és állandó partnereinek, és „Attilának is ott a helye”. Attila nem tudta eldönteni, ez az „ott a helye” hangsúlyozott meghívás vagy ellentmondást nem tűrő rendelkezés, de lelki nyugalma érdekében az előbbi mellett döntött. Gajdos nem említette meg, hogy a családja is ott van az ilyen nyárbúcsúztatókon. Ha Attila lelki nyugalma érdekében vesszük, ezt jól tette. Így a békés csend Attila függetlennek hitt szívében elnyújtózott a maradék pár napra, amíg még otthon volt, hogy aztán azonnal szétrobbanjon, amint újra beért az irodájába.

Gajdos behívatta, kicsit kérdezte a szabadságáról, de valójában a hétvégi fogadás szervezése, logisztikája érdekelte, úgyhogy gyorsan rátért. Attila meghívott, akinek legfőbb dolga, hogy élvezze ezt a két napot – szögezte le, aztán hozzátette:

– Az előkészületekben viszont mindenképp számítok magára. Nem lesz kevés a tennivaló, de megéri, ezek mindig jól sikerülnek, és ott már nincs munka. – Aztán felnevetett, legyintett – Elvileg... Nem mintha ezt valaha is sikerült volna betartani...

És tényleg nem volt kevés a tennivaló... Attila egyfolytában egyeztetett, rendelt, időpontokat fixált, és kétszer is leutazott a panzióba, hogy fogadja a beszállítókat, akik dekorációt, ételt, italt hoztak. Többször egyeztetett az étteremmel, amelynek pincérei a felszolgálatot vállalták, a zenekarral, akik a zenét szolgáltatják majd, ellenőrizte a hallba beszerelt technikai berendezést, mert indításként Gajdos valami PowerPointos prezentációval készült. A panzió a Balaton partján állt, saját stranddal, de félt volt, hogy az idő nem teszi lehetővé, hogy a vendégek élvezzék majd ezt a kivételes helyzetet: hűvös, ámbár napos időt ígértek a hétvégére, viharos széllel. Attila orra már érezte a szelet és az augusztus végét, ezekről a terepszemlékről allergiától duzzadt szemmel, egyfolytában prüszkölve ért vissza. Mint mindig ilyentájt, kimerültebb és fáradtabb volt, éjszaka is gyakran felébredt. Tudta, a helyzet csak rosszabb lesz majd a panzióban, mint a lakásban, amelynek ablakait becsukta. De erre igyekezett nem gondolni, és valójában várta ezt a szűk két napot. Érdekelte, hogyan fest egy ilyen csapatépítés. Mivel alig ismert valakit, tudta, hogy nem lesz valami nagy a komfortérzete, ugyanakkor épp itt volt az ideje, hogy irodai elszigeteltsége megszűnjön.

A meteorológia – úgy tűnt – tévedett: ragyogó, meleg nyári napnak indult augusztus utolsó szombatja. Délelőtt tizenegyre kellett odaérni, Gajdos indító prezentációja tizenkettőkor volt, addig mindenki elfoglalhatta a helyét. Attila vonattal érkezett,

semmi kedve nem volt a szolgálati kocsival besasszézní a parkolóba a minden bizonynal elegáns luxuskocsik közé. A kétszintes panzió földszintjén volt a szobája, csendes kis egyszemélyes, hűvös, kényelmes, Balaton-partra néző. Miután kicsomagolta azt a keveset, ami erre a másfél napra kellett, Attila eldobta magát az ágyon, és csak nézte a plafont. Hirtelen rátört a csüggedés – alig ismer valakit, és nem is akar ismerkedni... Mielőtt végleg eluralkodott volna rajta ez a rosszkedv, erőt vett magán, és kiment a partra. A természet közelsége, a hullámozó tó, amelynek örökkön mozgásban lévő habjain megcsillan a napfény, a vízszag, a lány szellő, ami napolaj ki tudja, honnan ideérő illatát hozta, a távolban fürdő és sikongató gyerekek hangja hirtelen gyerekkori nyarakat és strandokat idézett fel, és hallgató szíve meglódult, elborította valami tiszta, csöndes öröm.

– Szép, ugye? – hallotta a háta mögött. Megfordult, egy fiatal nő állt nem messze tőle. Látásból ismerte, HR-es volt. Attilának jólesett, hogy megoszthatja ezt a pillanatot egy másik „alkalmazottal”. Úgy érezte, nincs egyedül ebben a páratlan szépségben, amely egyiküknek sem lehet mindennapos osztályrésze. Bár egy negyedórája még semmi kedve nem volt beszélgetni, most késztetést érzett, hogy „bemelegítsen” a naphoz. A nő hálás partner volt ebben – hasonlóan szorongott egy kicsit, azonkívül már régen tetszett neki Attila. Együtt mentek be a hallba megnézni Gajdos indító prezentációját, együtt is ebédeltek, de aztán szétváltak. Kezdődött a csapatépítő tréning.

A tréner azzal indított, hogy mindenkit arra kért, mondjon magáról valami személyeset. Hogy ki meddig tudott elmenni ebben, nagyon változó volt, de sokat nevettek. Érdekesek voltak a feladatok, és az introvertáltabb embereket is kinyitották

– Attila pedig azért nem volt az. A végén „azt szeretem benned” mondatokat kellett befejezniük úgy, hogy a labdát annak dobták, akinek szánták a mondatot. A HR-es nő neki dobta, és azt mondta: „Azt szeretem benned, hogy nem adod fel a függetlenségedet” – és hogy ezt mire értette, azt csak a jóisten tudta. Aztán körbejártak, és a hátukra ragasztott lapra bárki írhatott üzenetet. A szobájába érve mindenki megnézhetette, így tett Attila is. Sokan írtak, sokfélét – felszíneset, érdekeset, vicceset. Eltette a táskájába, és szinte várta a vacsorát és az esti bulit.

A vacsora Balaton-parti grillezés volt, és addig is a délután hátralevő részében lehetett strandolni, bár már érződött a szél megváltozásán, hogy jön a rosszabb idő. Ezt Attila kihagyta, az orra bedugult, könnyezett a szeme, inkább aludt egy kicsit a hűvös szobában. Amikor felébredt, jókedve megszeme járt már... Tudhatta volna... hiszen, ha napközben nyomta el az álmot, mindig eltartott egy ideig, amíg a hétköznapi élet újra összeszedte magát annyira, hogy elmossa a hiábavalóság rátörő érzését, amely a nappali alvást törvényszerűen követte. Hogy ez minél hamarabb bekövetkezzen, kinyitotta az ablakot. A partról behallatszó távoli beszélgetés, nevetés, vízcsobbanás és zene lassan visszahozta, Attila nehéz szíve újra megtelt a napalvás közben elvesztett dimenziójával. Lezuhanyozott, felöltözött a vacsorához és a bulihoz, aztán lement a partra.

Már előkészültek az estéhez, a part szélén felállított asztalokon italok, poharak, tányérok, evőeszközök, és néhány emberen látszott, hogy a korlátlan fogyasztást komolyan vették. A grillező mellett Attila meglepve fedezte fel Norbit. Idáig nem látta, és hirtelen belehasított a gondolat, hogy talán nem csak ő lesz

itt Gajdos családjából ma este. Muszáj volt innia valamit. Többször is. Gajdos is megjelent.

– Minden rendben, Attila? – kérdezte egy percre megállva mellette. Mintha erre a napra szándékosan megfordította volna a szerepeket, láthatólag ügyelt arra, hogy a vendégei elégedettek legyenek, és ne csak a meghívott üzleti partnerek, hanem az alkalmazottak is.

– Igen, minden szuper – felelte Attila, gyomrában két pohár pezsgővel. – De ha bármiben segíteni kell...

– Most nincs munka, itt maga is vendég – vágott közbe mosolyogva Gajdos, miközben Norbit nézte. – Megyek, segíték a fiamnak – tette hozzá. Attila hitetlenkedve figyelte ezt a kökemény üzletembert, ahogy shortban, pólóban a fia felé tart. Gajdos nem mondta el neki, hogy ezeknek a nyárzáró buliknak az egyik fő hagyománya az, hogy az egész családja köszönetet mond a cég alkalmazottainak és partnereinek. los nagyon büszke volt belül erre a demokratikus kezdeményezésre, és minden családtagnak kötelessége volt itt lenni. Ha a délelőttben nem, az esti programban részt kellett venniük, és felesége, Judit, illetve Anna a férjével már úton volt.

Mire megérkeztek, már kezdett sötétedni, az asztaloknál csoportokba verődve beszélgettek az emberek. Gajdos demokratikus törekvése nem tudta elbontani a falat alkalmazottak és üzleti partnerek között, a csoportok nem elegyedtek. Attila is az „övéi” között volt, inkább hallgatott, mint beszélt, és amikor meglátta Gajdos családját – köztük Juditot – közeledni, gyorsan felhajtott még egy pohárral. Meglepődött, milyen gyorsan kezdett verni a szíve, amikor megpillantotta a lányt, aki fehér pólóban és farmerben volt, és ez az egyszerűség az azt

ellenpontoszó anyja (tirgrismintás ruha, ékszerek nyakon és karon) mellett üdítően kedvesnek hatott. Attilának emlékeztetnie kellett magát arra, hogy ez a decens külső egy szívtelen nőt takar. Nem nézett többet Judit felé, aki talán fel sem fedezte még őt, és az is lehet, hogy nem is fogja, de ha mégis, hát azt lássa, amit kell: hogy őt nem érdekli a lány, és tudja a helyét.

Judit nagyon is látta Attilát, és neki is gyorsabban kezdett verni a szíve. Látta, hogy lesoványodott, és ez valahogy megindította. Azt is látta, hogy nem néz rá, és élénken magyaráz egy kisebb társaságnak, amelynek nőtagjait – Judit biztos volt benne – már levette a lábukról. Mindenképp beszélni fog vele – ezt még indulás előtt elhatározta. De most ez nem tűnt már olyan evidenciának. Mire az apjához értek, aki a stégen ült, minden kedve odavolt.

– Na végre – állt fel Gajdos a székből. – Akkor mondok egy-két szót a nevetekben is, aztán vége a reprezentálásnak, lehet enni-inni. De, Norbi, azért tudd a határokat.

– Mért kell ezt minden alkalommal elmondani, apa? – kérdezte Norbi, aki sosem tartotta be a határokat, és hajnalban mindig a vállalhatatlanul részeg emberek számát gyarapította.

– Találd ki! – mondta Anna, és ő is, a férje is felnevetett. Gajdosné szeme a vejére villant, azt még valahogy elviselte, hogy – szerinte – érdekből elvette a lányát, de hogy annyira családtagnak tekintse magát, hogy együtt mulat a vakon szerelmes feleségével az Ő fián, az sok volt.

– Jó, ezt hagyjuk, István. Norbi felnőtt ember. Kezdd el!

Gajdos a családjával a part közepén felállított emelvényhez ment, ahol a zenekar játszott. Leintette őket, aztán a mikrofon

elé állt, a családja pedig a két oldalára. A beszélgetések moraja fokozatosan elhalt, és mindenki Gajdos felé fordult:

– Köszönöm, hogy ilyen szép számban eljöttek mindazok, akik nélkül a cégünk nem érhetett volna el ebben az évben olyan ragyogó eredményeket, mint amelyeneket elért. Hogy mennyi és milyen professzionális munka van emögött, már délelőtt elmondtam, bemutattam, megcsillogtatva mérsékelt digitális kompetenciámat (halk nevetés). De nem baj, mert van emberem, aki ezt nálam jobban tudja. (Újabb halk nevetés.) Igen... valójában az egyik legfontosabb kulcsa a sikernek megtalálni azokat, akik az adott területen nemcsak jók, de jobbak, és segítenek abban, hogy mindannyiunk munkája jobb legyen. Szeretném ezt megköszönni a magam és a családom nevében, akik azért vannak ma itt, hogy személyesen is ismerkedjenek önökkel, veletek, hiszen a munkánk, a cégépítés egy igazi csapatjáték. Nos... ennél komolyabbra már nem akarom hangolni az estét, visszaadom a szót a zenekarnak. Jó étvágyat, evést-ivást, táncot mindenkinek!

Attila azon tűnődött, mennyire gondolja komolyan Gajdos, amit mondott. Kétségtelenül jól ment a szekér, és sok volt a magasan kvalifikált munkatárs, ám a Gajdoshoz érkező embereknek legalább a fele nem szakmabeli volt, hanem a politika valamilyen szegmensében tevékenykedett. Gajdos nemcsak az Operába járt lelkesen, hanem pártrendezvényekre, helyi és országos potentátok partijaira, nagykuttyák gyerekeinek az esküvőjére is, és számos olyan projektben volt szponzor, amely nem érintkezett semmilyen módon az üzletével. Attila úgy találta, a nexusok ápolása a cég profiljához semmit sem értőekkel többet nyomott a latban, mint azok, akik „jobban tudják”. Vagy

ez az, amit viszont ő, Gajdos tudott jobban másoknál: megtalálni és elkötelezni a megfelelő embereket. Néhányat most is itt látott közülük Attila. Gajdos felesége rögtön hozzájuk telepedett, és lelkesen reprezentált. Juditot viszont szem elől tévesztette. Nem volt nehéz – bár égtek a lampionok, mégis félhomály volt a parton. Hűvösödött, feltámadt a szél, Attila elindult a szobájába pulóverért. Ahogy belépett a hallba, meglátta Juditot, aki ott ült a recepció előtti asztalnál, és éppen letette a telefonját.

– Szia! – mondta, s igyekezett közömbös arcot vágni.

– Csak nem fejezted be mára az estét? – kérdezte a lány, és ahogy ráemelte a tekintetét, Attila szorongást és bizonytalanságot látott benne.

– Nem. Hűvösödik, veszek egy pulóvert.

– Igen. Jön a lehűlés... – mondta Judit, aztán kurtán felnevetett. – Na tessék, az időjárás, a jó öreg társalgási téma.

– Nem muszáj erőltetni – horgadt fel Attilában a büszkeség és a négy-öt pohár pezsgő.

– Csak vicceltem... viccelni próbáltam.

Aztán csak hallgattak. Végül a lány felállt, közelebb ment.

– Lefogytál – mondta gyengéden. Attila érezte, hogyan foszlik le róla a keménység. De még egyszer nem dől be neki.

– Sok a munka.

– És... a lábad? Rendbe jött, nem fáj már?

– Nem... már nem fáj semmi sem – mondta Attila, és keményen a szemébe nézett.

– Az jó... – Judit hangja nagyon csüggedt volt.

– Na megyek is – indult el hirtelen Attila. Érezte, ahogy a lány követi a szemével, amíg be nem fordul a folyosón.

A szobában egy darabig csak ült az ágyon, nagyokat lélegezve. Nem gondolta, hogy ez a találkozás ennyire szíven találja, különösen az a Juditra nem jellemző sebezhetőség, amit végig érzett. Talán mégis...? Talán nem jól gondolta? De akkor miért nem kereste? Mért nem próbált szépíteni? Eszébe jutott a tenisz, amit lemondott, és hirtelen úgy érezte, hogy talán az, igen, az lett volna az. Nem volt kétséges, a lány nem felejtette el. De az is nyilvánvaló volt a számára, hogy azért értékelődött fel, mert nem adta meg magát. Habár Judit tétovasága felébresztette benne a gyengédséget és a vágyat, elnyomta magában, és úgy ment vissza a partra, hogy eldöntötte: nem keresi a társaságát, és ha úgy adódna, távolságot tart.

Kint nagy volt a hangulat. Bár az elegyedés elmaradt, de a maga helyén és társaságában mindenki jól érezte magát, aki meg nem – mint Attila –, az is élvezhette az italokat és a szemközti part pazar látványát. Elkapta a HR-es lány tekintetét, aki rámosolyogott. Tudta, felkérhetné, és nem sok kéne, hogy reggel együtt ébredjenek a szobájában. De semmi értelmét nem látta, még úgy sem, hogy Juditot féltékennyé tehetné. Kedves lány volt, de nem tetszett igazán Attilának. A lány is felmérhette ezt, mert hamarosan elment táncolni. Attila kiült a partra. A szél jólesően átfújta a ruháján, lehűtötte. Ezer kis szilánkként szikráztak a szemközti part fényei, a víz haragosan hullámozott, és a bámulatos augusztusi égbolt csillagait eltakarták a gyülekező felhők. Így is szép volt. Valahogy nem lepődött meg, amikor meghallotta Judit hangját, aki melléje telepedett:

- Te nem táncolsz? – kérdezte.
- Nem. Ahogy te sem.
- Nincs hozzá partnerem.

– Ó, az üzleti partnerek között nyilván sok az ismerősöd. Biztos örömmel ropnának veled.

– Attila... nem áll jól neked a cinizmus – mondta a lány sutogva. Ez egyébként nem volt igaz, jól állt neki, és csak még szerelmesebb lett.

– Valahogy majd feldolgozom, hogy nem vagy velem elégedett. Van benne gyakorlatom. – Attila érezte, hogy nem elégáns, amit csinál, de nem tudta megfékezni magát.

– Tudom, megbántottalak – kezdte a lány, de Attila nem hagyta végigmondani. Két hónap megalázottság után úgy döntött, nem adja meg azt az elégtételt Juditnak, hogy azt higgye, szenvedett miatta.

– Máshogy fogalmaznék: nem okoztál csalódást. Nyilván így járja a ti köreitekben. Úgyhogy ne aggódj az én lelki békém miatt, rendben van – hirtelen felállt. – Mulass tovább, nekem már megint viszket a szemem, lefekszem – azzal elindult.

Judit megsemmisülten ült tovább, érezte, mindjárt sírni fog. Persze tudta, hogy ez a kegyetlenség valójában miből fakad, de sokra nem ment vele. Ha nem tud áthatolni ezen a páncélon, amit Attila a megbántottságából kovácsolt, olyan mindegy. Ahogy kissé megnyugodott, arra gondolt, nem mostanában lesz alkalma megpróbálni. Ma kell, most kell. Még reprezentált egy kicsit minden kedv nélkül, aztán lassan szétszéledt a társaság, későre járt. Ő is visszament a szobájába, és magával vitt egy konyakosüveget. Módszeresen inni kezdett, hogy legyen benne elég elszántság ahhoz, amit tervezett.

Hogy mit is? Jelesül azt, hogy bekopogtat Attila szobájába, és addig nem megy el, amíg nem tisztázza vele a dolgot. Nem lesz könnyű, mert a tények nem amellet szólnak, hogy ő,

Judit komolyan vette volna azt a szép estét, de meg fogja győzni. Vagy ha nem, hát akkor is megpróbálta. Persze a büszkeségén mindenképp csorba esik, de túl fontos volt a fiú, hogy ez visszatartsa. A recepciós pulton lévő beosztásból már kinézte, melyik Attila szobája, és amikor a folyosó megnyugtatóan elcsendesedett, elindult. Hiába ivott annyi konyakot, még mindig kalapált a szíve, ahogy bekopogtatott. Csak harmadszori kopogásra hallott mozgást, aztán megjelent Attila borzas, álomttas feje az ajtóban. Szívébe nyilallt a fájdalom, hogy a fiú békésen aludt, miközben ő a szobájában gyötrődött, ivott, készült.

– Szia... – suttogta. – Beengedsz?

Attila látta, hogy Judit ivott és nagyon elszánt. Ha egyszer újra meglesz, ne így legyen meg.

– Nézd, teljesen leszívott az allergia. Bármilyen is az, amiért ilyen későn idejöttél, ráér holnap. Neked is jobb lesz, ha kipihened magad. Vagy valami baj van?

Judit szeme megtelt könnyel, megrázta a fejét, és megfordult. Attila legszívesebben utána futott volna, fájt érte a szíve. De képtelen volt rá. Lassan becsukta az ajtót, végigdőlt az ágyon. Nem volt büszke erre a jelenetre, semmilyen elégtétellel nem töltötte el. De nem lehetett máshogy, nem... Az allergiagyógyszere kábavá tette, hamarosan nyugtalan félálomba merült.

Arra ébredt, hogy dühöng a vihar. A szél elszabadult a parton, felkapta az ott lévő tárgyakat, asztalokat, székeket, és valami hangosan, ijesztően nekiütődött a stégnek. Megélenkült a folyosó, látta, hogy emberek rohannak ki elkapni, amit el lehet. Gyorsan magára húzott egy pólót, és szaladt ő is utánuk. Szinte rögtön bőrig ázott, és a szélben kegyetlenül fázott. Az ütemes, ijesztő hang egy odatévedt, elszabadult vízi bicikli

stéghez verődő hangja volt, és két férfi már birkózott a feladattal, hogy kihúzza a partra, de nem sikerült. Attila csatlakozott hozzájuk. Bele kellett állni a vízbe, aminek a hullámai mellig felcsaptak, de nem volt mit tenni. Hosszas küzdelem után a partra húzták, aztán próbálták a vízbe esett bútorokat és tárgyakat is kihozni. Nem mindegyiket sikerült, a víz ereje elsodorta némelyiket. A parton sokan verődtek össze, amit lehetett, biztonságba helyeztek, aztán csak nézték őket, ahogy dideregve küzdöttek. A vihar nem csitult, de elfogyott a menthető dolog, kijöttek a vízből. Attila foga vacogott a hidegtől, aztán meglátta Juditot, aki feléje tartott egy nagy takaróval.

– Azonnal vegyél le mindent, és takarózz be ezzel! – mondta, és mintha hangja visszanyerte volna a régi erejét. A vihar nyilván elmosta a személyes fájdalmat, amit nemrég át kellett élnie. Vagy legalábbis arrébb tolta. Attila nem ellenkezett, majd megfagyott.

– Köszönöm – mondta.

– Gyere, menj be mielőbb a házba – mondta a lány, és megindultak.

– Köszönöm – mondta vacogva még egyszer Attila, mielőtt a szobája felé vette az irányt. Hosszú ideig tartott, amíg a forró zuhany alatt átmelegedett. Az álom teljesen kiment a szeméből, és az egész esti csiki-csuki játék olcsó dimenziója nevetségesnek és értelmetlennek tűnt. Száraz ruhát vett, és bekopogtatott Judit ajtaján. A lány azonnal kinyitotta.

– Soha többet ne tedd ezt velem! – mondta Attila, mielőtt belépett volna.

11.

És Judit soha többet nem tette. Ha megpróbálnánk jellemezni az elkövetkezendő heteket, hónapokat, amelyek kapcsolatuk leg-harmonikusabb szakaszát jelentették, talán azt mondhatnánk: boldog és kimerítő volt. Nem, nem csupán a gyakori szeretkezések szenvedélyes viharában merültek ki, hanem abban is, hogy nemcsak örültek egymásnak, de vigyáztak is egymással. Mindketten. Judit rájött, hogy nem játszhat kedve szerint Attilával, Attila pedig empirikus úton arra a következtetésre jutott, hogy a lány megtartásához az út nem vezethet a teljes kitérülésközön keresztül. Mivel azt tapasztalta, hogy a lelkes szerelmes nem olyan vonzó Judit számára, mint a büszke férfi, ritkán engedte el magát, és ritkán mondta el kedve szerint, hogy mennyire szereti a lányt – az eszét, a nyugodtságát, a természetes szépségét, az okos humorát, a kényelmes életét meghazudtoló empátiáját az emberek iránt, még ha ez egyfajta szakmai evidencia is volt egy pszichológus esetében. És igen, szerette azt is, hogy gazdag, és hogy sosem kérkedik vele. Arra ugyan nagyon vigyázott, hogy ne legyen a „kitartottja”, de az ellen egyre kevésbé volt kifogása, hogy esténként inkább Judit lakásában legyenek, ahol nincs meleg (mert légkondi van), ahol van mosogatógép, ahol az erkélyre kiülve egy belső kert csendje fogadja, ahol mindig van jó bor a hűtőben, szűnyogháló az ablakon, és ahonnan jóval egyszerűbb a közlekedés. A lány néhány hét múlva felvetette, hogy Attila költözzön oda, de ezt azonnal elutasította. Lett volna kedve meg nem is – Judit azért nem volt még nyitott könyv a számára, és a boldogságukat elnehezítő játszmány is zavarta.

És még valami ancsak: az a kérdés, hogy vajon mit tud erről Gajdos. A viselkedésén nem érzett változást, és ebből arra következtetett, hogy semmit. Juditot hangsúlyozottan megkérte, hogy egyelőre ne mondja el, elég bonyolult volt így is a helyzete. Nem szeretne volna azt a tekintetet látni, amivel Gajdos Anna lánya férjéről beszélt, akit láthatóan nem sokra becsült, és minden bizonnyal osztotta felesége véleményét, miszerint hozományvadász. Attila semmit sem szeretett volna kevésbé, mint azt, hogy Gajdos úgy érezze: kihasználta a helyzetet. Nem tudta elképzelni, hogy Gajdos képes lenne hinni abban, hogy egyszerűen megszerették egymást. Furcsa zavar lett rajta úrrá minden reggel, amikor a főnöke megjelent. Mindig arra számított, hogy akkor fog kiderülni, hogy előző nap megtudta, és mindjárt behívja az irodájába, és... Hiába érvelt magában azzal, hogy nem bűn megszeretni egy nőt sem, hogy ez a nő a főnöke lánya, aki mellelleg kőgazdag, mégis büntudatot keltett benne.

Gajdos látta Attila zavarát, és tudta, mi az oka. Látta, amikor a lánya leült a balatoni parton Attila mellé, és látta, ahogy a viharban takarót vitt neki. Ez igazán nem volt jellemző az ő visszafogott, decens Juditjára. És megértette a lányt – már egy ideje igen jó véleménnyel volt Attiláról, és néha azon kapta magát, hogy összeveti az ő ambíciótlanságát, kicsit lekvár Norbi fiával, és elszomorodik az összevetés nyilvánvaló eredményétől. Arra egyelőre nem gondolt, komolyra fog-e fordulni a dolog, de valójában nem lett volna az ellenére. Attilát elég nagyra tartotta ahhoz, hogy úgy gondolja: pénzért nem bocsátja áruba a szerelmét.

November végén, egy szerdai napon Judit ünnepi vacsorával várta Attilát – gyertyafény, borospohár és mennyei illatok. Kint zuhogott az eső. Attila nagyon bensőségesnek érezte az egészet.

– Mit ünneplünk?

– Minket. Mindent. Téged – mondta Judit. Láthatóan már felhajtott némi bort.

– Cuki vagy – mosolyodott el Attila, és megcsókolta a lányt. Aztán a vacsora után Judit az ölébe ült.

– Terhes vagyok – mondta, és megcsókolta Attila mindkét szemét. – Gyerekem lesz a férfitől, akit szeretek. És remélem, neked meg a nőtől, akit szeretsz.

Attila hallgatott, pontosabban: nem jutott szóhoz a meglepetéstől.

– Nem kell feleségül vened – mondta Judit. Aztán kis mosollyal hozzátette. – De nem tilos.

– Mikor? – préselte ki magából Attila. Tudta, lelkesebben, nagyvonalúbban kéne, de egyelőre ennyi tellett tőle.

Judit elérte, hogy a születés, és nem az esküvő időpontjára vonatkozik a kérdés.

– Júniusi baba lesz.

– Értem... ehhez most kell egy kis idő... de ne értsd félre... nagyszerű... tényleg... csak... szoknom kell. Iszom egy pohárral, mindjárt összeszedem magam.

Juditnak néha nagyon jól jött, hogy pszichológus volt – nem bántódott meg, és hagyta, hogy Attila a pohár borral kiálljon az erkélyre, és nézze a novemberi esőt. Sok minden járt a fejében. Először is komolyan meglepődött, hogy valójában örül a gondolatnak, hogy gyereke lesz. Ugyanakkor minden más kusza volt. Hogyan lesz? Gyors házasság, szemébe nézni Gajdosnak,

aki ÍGY már biztosan azt hiszi majd, hogy direkt erre hajtott, otthon elmondani, összeereszteni az ő pénztáros anyját és autószerelő apját az agyonékszerzett jövendőbeli anyóssal? És miközben ezeken tanakodott, egy nemtelen gondolat is befurakodott: megcsinálta, bekerült a gazdagok közé. Épp úgy, ahogy akarta... és hiába védte magát, hogy nem, nem így, nem így akarta, mégis csak ott motoszkált a gondolat, és elrontotta a szája ízét. Felhajtotta a bort, és mielőtt visszament volna a szobába, hirtelen Ildi arca villant fel, amint megvilágítja egy percre a gyertya lángja a temetőben. A novemberi eső tette, nem vitás: hiszen akkor is november volt. A szobában azonnal el is tűnt ez a kép.

Judit az asztal mellett ült, borospohárral a kezében, és kicsit szorongva nézett rá. Attila odament, kivette a kezéből a poharat, és az asztalra tette.

– Ne veszélyeztesd az egészségét a gyerekemnek, aki attól a nőtől fog születni, akit szeretek – mondta. Judit a nyakába ugrott.

Este, az ágyban, a sötétben aztán már gyakorlatiasabb szempontból járták körbe a helyzetet.

– Apádnak mielőbb meg kell tudnia – mondta Attila. – Így is félek, azt fogja hinni, hogy módszeresen átejtettem.

– Ugyan mivel? Talán fogadalmat tettél neki, hogy beszámsz a magánéleteredről? Munkakapcsolatban vagytok, semmi több.

– Ugyan, te is tudod, hogy azért ez nem ilyen egyszerű. Mindennap találkoztam vele, és nem szóltam rólad, rólunk... Most meg hirtelen mindent rázúdítunk... gyerek, esküvő.

Judit felült az ágyban, és Attila fölé hajlott.

– Te most megkérted a kezemet?

Attila megsimogatta a lány haját, és elmosolyodott:

– Lehetett volna romantikusabb, ugye? Letérdeljek?

– Maradj... elképzelem. És a válaszom: igen.

Attila megcsókolta Juditot, hosszan, komolyan. Aztán hallgattak egy darabig. Attila arra gondolt, hazautazik a hétvégén, az első adventi vasárnapot amúgy is így tervezte, és beszél a szüleivel. Megpróbálja felkészíteni őket. Ami Gajdoszt illeti, abban maradtak, hogy Judit meghívja a szüleit adventi vacsorára, ahol mindent elmond. Attila nélkül. Mindketten azt gondolták, jobb lesz így. Judit azért, mert ismerte az anyját. Attila pedig nem akarta látni, hogyan reagál első meglepetésében Gajdos, akit nagyra tartott. Marad egy kis ideje emészteni a dolgot, mielőtt hétfőn találkozhatnak az irodában.

12.

Így aztán hősünk, aki szép egyenletesen menetelt a csúcs felé, hazament advent első vasárnapján. Igazi novemberi ködben futott be a vonata az állomásra, ahol apja várta, hogy hazavigye. A ház karácsonyváro díszekben állt. Az ebéd már elkészült, és ott voltak a testvérek is a gyerekeikkel, akik Walt Disney-rajzfilmet néztek a nappaliban pissenés nélküli áhítattal. Józsi azonnal töltött pálinkát, és a már megterített asztal mellett ülve odanyújtotta az öccsének. A gyertyák fahéjas, szegfűszeges illatot árasztottak. Attila testét és lelkét átjárta a melegség, és

amire készült, hirtelen nagyon távolinak és valószínűtlennek tűnt. Bár azt tervezte, hogy vacsora előtt megteszi a nagy bejelentést, most lemondott róla. Jó lesz az utána is. Ettől megkönnyebbülve ivott még egy kupicával, és kiment az anyjához a konyhába.

– Már megint ez a trakta – mondta, ahogy körülnézett.

– Legalább ilyenkor egyél jót... Habár most nem vagy olyan nyúzott. Tán van, aki főzön rád?

Attila arra gondolt, ez a kérdés telibe talált ugyan, de Judit fényévekre van attól a világtól, ahol így kérdeznek rá az anyák, van-e valakije a fiuknak. És fényévekre van attól a nőtől is, akit ez a kérdés feltételez – még akkor is, ha a maga módján keresi a kedvét, és figyel rá.

– Olyasmi... majd később mesélek. Te hogy vagy?

– Semmi különös, kisfiam. Készülünk a karácsonyra, a boltban is. Apád rosszul alszik, sokat morog.

– Sosem volt könnyű vele – mondta Attila, aki mindig is anyja kis apródja volt a családi felállásban. – És te, hogy bírod?

– A szokásos... Eleresztem a fülem mellett. Van elég dolgom. Estére úgy kifáradok, hogy dőlök az ágyba, nekem nincsenek alvási gondjaim.

– Helyes – mondta Attila, és adott egy puszit a tűzhely előtt álló anyjának. Izzadt volt a bőre, szerette volna megtörölni a száját. – Azért ne vidd túlzásba. Muszáj pihenni. Segítsek valamit bevinni?

Mészáros Julianna megrázta a fejét. Szerette maga bevinni a gőzölgő húslevest, és megkérni az unokákat, hogy hozzák a többit. És egyébként is: Attila nyilván halálra dolgozza magát Pesten.

– Nem, csak beszéljess apáddal meg a többiekkel. Mindjárt vége a rajzfilmnek, és jönnek a kis kuktáim.

Amikor minden az asztalon volt, és nekiálltak az ebédnek, Attila körbenézett, és szívébe nyilallt a biztos felismerés: ennél az asztalnál semmi keresnivalója nincs Juditnak és a családjának. Pontosabban: el nem tudta őket képzelni, amint szednek a csigatésztás húslevesből és a külön rakott főtt húsból és zöldségekből. Hogy bármelyikük beszélgetni kezdhet valamelyik bátyjával, netán az apjával-anyjával – ez olyan abszurdnak tűnt, hogy egy pillanatra komolyan fontolóra vette, hogy nem is mond semmit. De aztán azzal erősítette megroggyant elszántságát, hogy a házastársak rokonságai sok helyen nem érnek össze, és túl sok ilyen találkozást nem is kell erőltetni. Közben meg-megnézte a telefonját is, várta Judit üzenetét, hogy úgy száz kilométerre és egyébként meg fényévekre innét ugyanaz a hír milyen pusztítást végez.

Mert nem tudott mást feltételezni Gajdosék reakcióit illetően, mint ahogy legalább annyira nem feltételezett hasonlót a családja részéről – és jól gondolta. Inkább csak meglepettek és tanácstalanok voltak, túl nagy váltás volt ez ahhoz képest, hogy a legutóbbi találkozáskor Attila még független és kicsit elveszett volt. A bátyjai megeresztettek néhány halvány poént arról, hogy végül is a legklasszikusabb férjfogási mód, de Attila leállította őket.

– Nem kérte, hogy vegyem el. És nem is azért teszem. Ez csak meggyorsította...

– Hát eléggé... – dörmögte az apja. Attila még nem mondta el, ki is Judit. De annak is meg kellett lenni. Mint mindig, az anyja segített.

- Mondasz róla valamit, kisfiam? Hogyan ismerted meg? És a családja?
- Pszichológus. A telómon vannak képek, majd megmutatom. Amúgy a főnököm lánya.
- Hoppá – mondta ironikusan, elismerően Józsi.
- Jézusom – kontrázott a felesége, Zsuzsa kicsit irigy hangon. – És ők mit szóltak?
- Nem tudom... Judit is ma jelenti be.
- Mit szólnának? – mondta Mészáros Julianna tőle szokatlan indulattal. – Attilának csak örülhetnek. Vagy mire gondolsz, Zsuzsikám?
- Jó, mama, persze, de azért lehet, hogy úgy fogják fel, hogy Attila jó üzletet csinált... Nyilván nem erről van szó, de egyébként azért azt csinált, nem?
- Mert az baj? – szólt közbe Attila apja, aki azóta, hogy kiderült Judit családi háttere, felélénkült.
- Hát Attilának nem – mondta Laci, és felnevetett.
- Mit akartok mondani? Hogy Attila nem lesz elég jó nekik? Vagy mi? – kérdezte Mészáros Julianna. Kis piros foltok jelentek meg az arcán.
- Anya... nyugi – mondta Attila. – Azért az is érthető lenne, ha ez az eszükbe jutna. De Gajdos jól ismer, tudja, hogy nem vagyok ilyen. És akkor most nem is szerethetek valakit igazán, csak mert gazdag? Ez hülyeség.
- Igen. De logikus hülyeség – jegyezte meg Józsi.
- Na jó, ebből ennyi elég. Örülünk inkább együtt! – állt fel Attila apja. – Új családtag, és jön egy újabb unoka, erre inni kell! Mama, hozz már pezsgőspoharakat, én meg hozok pezsgőt a kamrából.

És ennyiben maradtak. Hamar sötétedett, meggyújtották az első gyertyát az adventi koszorún, aztán Attila képeket mutatott Juditról. Kora este volt már, amikor elmentek a testvérei, és a nappaliban mellé ült az anyja, miután rendbe rakta a konyhát.

– Kisfiam, tényleg ezt akarod? – kérdezte.

Valójában Attila nem is tette fel magának ezt a kérdést idáig. A családi bejelentésekkel járó feszültséget nem nagyon akarta, de ha ezen túlvan, a többit: igen, igen, akarta.

– Tényleg, anya.

– Jól van... helyes kislány. – Attila arra gondolt, mennyire nem illik ez a „helyes kilány” Juditra. – És ne engedd, hogy lenézzenek.

– Erről szó sincs, anya, ne aggódj – simította meg anyja kezét Attila. „Aggódok helyetted is” – gondolta, mert a telefonjára még mindig nem jött semmi üzenet Judittól, habár emberi számítások szerint már rég túl voltak Gajdosék is a vacsorán, és minden bizonnyal a bejelentésen is. Csak este tíz körül érkezett végre SMS. „Mevolt. Nálatok? Hívsz?”

Attila tévét nézett, a szülei már aludtak. Kiment a teraszra, jólesett a hideg levegő.

– Mesélj – mondta, amikor meghallotta Judit hangját.

13.

Judit nem mesélt el mindent, és jól tette. Bár igyekezett hangsúlyozni, hogy örömhírt jelent be, anyja nem szándékozott

osztozni semmiféle örömben. A hír hallatán felhajtott még egy pohár bort – nem ez volt az első aznap este –, aztán azt mondta:

– Ügyes. Apád mindig is mondta, mennyire ügyes ez az Attila.

– Nem is ismered.

– És kéne?

– Hát éppen lett volna rá alkalmad. Akkor talán nem mondanál ilyeneket rögtön.

– Ó, hát most majd lesz alkalmam megismerni, nemdebár? Gondolom, ugyanolyan lelkesen be fog épülni a családba, ahogy Gézuka, a nagy, meg nem értett festőzseni... Anna még csak hagyján, de Téged okosabbnak gondoltalak...

– Elég, Éva! – állt fel Gajdos. Kicsit járkált a szobában, mielőtt megszólalt:

– Szereted?

– Igen.

– Mióta tart?

– Igazából június óta, de volt egy hónap szünet... miattam. És nem nagyon akart újra kötélnek állni. Csak hogy tudd, anya.

– Mondtam, hogy ügyes – nevetett fel gúnyosan Gajdosné.

– Miért nem védekeztetek?

– Védekeztünk.

– Biztos?

– Biztos.

Gajdos megint hosszabban hallgatott. Aztán a feleségéhez fordult.

– Az ilyesmi, a gyerek, sosem a férfi döntése, ugye ezt tudod? Ez egy öntudatos, büszke fiú... és tehetséges, okos. Jó... nem gazdag, de nem is szegény. Egy kis egészséges vérfrissítés nem árt a családnak...

- Nem lesz egy kicsit sok a friss vérből? – kérdezte Gajdosné.
- Anya, undorító vagy – sírta el magát Judit.
- Éva, elég – mondta Gajdos azon a nyugodt, hideg hangján, amitől a felesége mindig visszavonulót fűjt. – Judit, te meg értsd meg kicsit anyádat is. Mindannyian tudjuk, hogy Géza a pénzért vette el Annát, vagy azért IS. Mással nem magyarázható a gyorsaság, amivel történt. Azóta sem keres egy vasat sem, viszont boldogan él a pénzünkből. Jó, majd egyszer talán elismert festő lesz, sok pénzzel. Na kíváncsi leszek, akkor is ilyen lelkesen demonstrálja-e, mennyire odavan a feleségéért. Legyen így, de nem tudom... Az nekem is elviselhetetlen gondolat lenne, hogy veled is ez történjen, de Attila ismeretében hajlok arra, hogy itt másról van szó. És a sietség oka is egyértelmű... Bár nem értem, erről, mármint, hogy együtt vagytok, miért csak most hallok először.
- Erről sokat beszéltünk, Attila nagyon feszült emiatt.
- Ó, az az érzékeny, nemes lélek! – sóhajtott fel Gajdosné, de férje pillantása el is némította.
- Igen, anya, igen... ebben most kivételesen igazad van, érzékeny és nemes lélek, és bántotta, hogy ebben a bizalmi állásban van egy titka, de én nem akartam, hogy elmondja, mert ez magánélet. A maga idejében megtörtént volna... Kérlek, apa, ne bántsd emiatt!
- Nincs szándékomban, de nyilván nem tehetek most már úgy, mint aki nem tud semmiről.
- Nem is kell. Ő is otthon van, és most már az ő családja is tudja, mi a helyzet.
- És mit is csinál ez a család? – kérdezte az anyja.

- Nem pénzt, mert gondolom, erre vonatkozott a kérdésed, a többi munka neked nem számít.
- Judit, fogd vissza magad! – szólt rá az apja. – Én is szeretném tudni.
- Van két báty, az apjukkal dolgoznak autószerelőként, az édesanyja bolti pénztáros. Überciki, ugye, anya?
- Gajdosné hallgatott, ivott egy újabb pohár bort.
- Ne igyál többet – mondta Gajdos, aztán Judit felé fordult.
- És jól vagy?
- Nagyjából. Ki tudnám aludni magam a világból, meg reggel néha hányinger, de semmi komoly.
- Orvosod van? Tudunk szólni ismerősnek.
- Van. Jónak tűnik. De majd meglátjuk.
- Jó. Most megyünk, mindenki alszik rá egyet.
- A kocsiiban Gajdos azt mondta a feleségének:
- Néha igazán figyelhetnél arra, miket mondasz.
- Ezt te mondd, aki képes volt vérfrissítésről beszélni? Mint-ha egy belterjes, degenerált család lennénk, csupa idiótával...
- kontrázott az asszony. Aznap este többet nem is szóltak egymáshoz.

14.

Hétfő reggel Attila összeszorult gyomorral érkezett az irodába. Gajdos már bent volt, hallotta a motozását, aztán azt, hogy

hosszan telefonál. Már fél tíz felé járt, amikor kinézett az ajtaján, és csak annyit mondott:

– Attila, ma ebédeljen velem. Van itt a közelben egy étterem, jó a konyhája.

Attila bólintott, és komoly kétségei voltak, vajon egyetlen falatot le tud-e nyelni majd. Kocsival mentek, vezetés közben Gajdos hallgatott, Attila néhányszor megköszöri a torkát. Tapintható volt a feszültség, ami azonban szinte rögtön oldódott, ahogy az asztalhoz ültek. Csendes volt az étterem, korán érkeztek, fél tizenkettő volt.

– Attila – kezdte Gajdos –, mindketten tudjuk ennek az ebédnek az okát... azon kívül, hogy itt tényleg jó a konyha. Judit tegnap mindent elmondott... vagyis mindent, amiről úgy gondolta, hogy ránk tartozik.

– Igen, tudom... – mondta Attila, és szorongva várt.

– Na – sóhajtott Gajdos, és megfordult, hogy intsen a pincérnek –, akkor erre, munkaidő ide vagy oda, iszunk egyet. Annál is inkább, mert tegeződéshez kötelező kellék.

Attila alig hitt a fülének. Sokkal keményebb menetre számított. Persze így sem volt könnyű, bármennyire nagyvonalúan indított Gajdos, mert állandóan arra várt, mikor fogja számonkérni a hallgatását, vagy csupán felvetni, valóban Judit és nem a gazdag család kell-e neki. Volt egy-két erre elkészített frapáns mondata, de nem volt rá szükség. Gajdos látta, hogy Judit boldog. És biztos volt benne, hogy az ő okos, asszertív lánya nem esik csapdába, tisztán látja Attila értékeit, és a kapcsolat jellegét is meg tudja ítélni. Ő maga kedvtelve nézte Attila intelligens, kicsit zavart, mégis büszke arcát. Jó lesz így. Judit nem választott mellé.

– Szervusz! – koccintott Attilával, aki tétován viszonzta a tegezést. – Azért a munkahelyen csak akkor tegezz, ha kettesben vagyunk... De azt hiszem, mint a lányom férje, nem lenne szerencsés a titkári munka mellettem. „Most kidob?” – kérdezte magában hitetlenkedve Attila. „Mégis itt a farba, csak kijött veled.”

– Arra gondoltam – folytatta Gajdos –, hogy a karácsonyi ünnepek után, januártól keresünk valami más pozíciót. Már eléggé ismered a céget, van egy kirendeltségünk Bécs mellett. Angol a nyelv, amivel neked nem lenne semmi gondod. A vezetőjét úgymint máshova akartam helyezni.

– Remekül hangzik – mondta Attila dobogó szívvel.

– Igen... Egyelőre csak egy ötlet, de van még időd beletanulni. Beszélj Judittal, és meglátjuk.

Attilát fellelkesítette ez az elegancia.

– Szeretném, ha tudnád, mennyire nagyra értékelem, hogy elfogadod ezt az... egészséget, és nem neheztelsz rám.

– Miért kéne? – kapta fel a fejét Gajdos. Attila megértette, hogy hibázott. Gajdosnak feltett szándéka volt úgy kezelni a kapcsolatát Judittal, mint egy átlagos viszonyt, ahol a vonzalomon kívül nem kell más tényezőket figyelembe venni. Ha ő, Attila, mégis így tesz, akkor figyelembe vette. Megpróbált szépíteni:

– Nem... de engem azért bántott, hogy együtt dolgoztunk, és közben Judittal találkoztam anélkül, hogy erről tudtál volna.

– Judit felnőtt, a magánéletét illetően semmilyen bejelentési kötelezettsége nincs, és ilyen nincs a te munkaszerződésedben sem. – Gajdos kicsit feszült lett, de amit hallott, nem az volt, ami leginkább zavarta volna. – Nyilván ez most már egy más

helyzet. – Aztán intett a pincérnek, és láthatóan nem akart erről többet beszélni. – Na, egy pohárral még iszunk. Ma csak hatkor van tárgyalásom, te pedig még ettől fel tudod venni a telefont.

Attila kicsit erőltetetten felnevetett, és maga is azon volt, hogy másra terelje a szót. A vendéglő lassan benépesedett, többen odajöttek, kezet fogtak Gajdossal, váltottak vele pár szót, és Attila nagyon hálás volt nekik, hogy megkönnyítik ezt szokatlan, nehezen viselt négy szemköztiséget. A végén a tulajdonos is odajött az asztalukhoz, és azt mondta:

– Vezérigazgató úr, a vendégeim voltak.

– Nem, Lajoskám, semmiképpen – rázza a fejét Gajdos, de „Lajoskám” nem lehetett jobb belátásra bírni. A vendéglő kapujában Gajdos megállt.

– Attila, lenne még elintéznivalóm, mielőtt visszamegyek. Negyedóra séta, nem gond, ugye?

Ennél jobb, minthogy végre magában marad ez után a több mint egy órás tömény feszülés után, nem is történhetett volna.

– Persze, ezután a finom ebéd után jól is fog esni egy kis séta. „Micsoda hülye közhelyeket mondok!”

– Jó. Átküldtem két levelet, kérlek, még ma küldd át a fordításukat. És gondolom, ma is találkozol Judittal... Esetleg mondd el neki, amiről beszéltünk, ezt a Bécs melletti munkát. Nyilván őt is érinti, bár úgy tudom, sokat dolgozik online... És: majd szeretnénk megismerni mindannyian, a feleségem is...

Mielőtt Attila erre bármit is felelhetett volna, kezet fogott vele, és elindult az autója felé. Attila kótyagosan, el-elkalandozva sétált vissza, egyszer el is vétette az utat. Eszébe jutott, amikor először ment ezeken az utcákon Gajdos cégéhez. Mintha egy másik életben lett volna...

15.

És ez az élet csak egyre változott. Kezdődött azzal, hogy Attila némi unszolás után végül is átköltözött Judithhoz, habár az albérletét még nem mondta fel. Judit – és ő is – ezt felesleges pénzkidobásnak tartotta ugyan, mégis szeretett volna egyelőre megőrizni egy kiskaput, ha nem is vissza, mert arra nem vágyott, de a helyzetének egy olyan értelmezéséhez, hogy nem éget fel azonnal mindent nagy boldogan, és rendezkedik el a full kényelmes életben. Ragaszkodott a közös teherviseléshez, fizette a rezsit felét, és gyakran vásárolt be. Igaz, sosem annyit és olyan drága dolgokat, mint amilyenekkel Judit állított haza – még szoknia kellett, hogy ne az árát nézze meg rögtön egy terméknek a boltban. A biciklijét áthozta Judit házána a tárolójába, és továbbra is azzal járt, a szolgálati kocsi kint parkolt a ház előtt, és csak ritkán használta. Aztán Judit vett magának egy új autót, és Attilának akarta adni a régit. Ezt Attila nem fogadta el, hanem megvette – jelképes összegért. Sokat nem használta Pesten, de azt tervezte, hogy karácsonyra azzal megy haza a családjához.

Az ünnepek előtt Judittal aztán elmentek Gajdosékhoz, és a lány részletes „használati utasítást” adott az anyjához.

– Ne légy túl lelkes, ne akard megnyerni, az ilyenfajta igyekevést lenézi. Érezze azt, hogy nem vagy elájulva tőle, amúgy nem is lesz... Szereti az elvont beszélgetéseket, ha ilyen van, kapcsolódj be. Minden bizonnyal meg fog bántani, ha mással nem, azzal a ridegséggel, amit nem tud levetkőzni, de ne vedd magadra. És ne igyál sört, csak bort. Ne dicsérd meg a minőségét!

Jézusom... nem hiszem el, hogy az anyám miatt ennyit kell feszülni...

Attila követte Judit tanácsait, és némi csendes respektust vélt felvillanni Gajdosné gondosan kikészített arcán, amikor elköszöntek. Pontosan érezte, hogy az asszony végigpásztázta az öltözetét, a körmeit, a szemüvegét, aztán megfigyelte, mit és hogyan eszik, és mit iszik. Attila csak akkor szólt, ha kérdeztek, és hangsúlyozottan „nem igyekezett”, ahogy Judit kérte. Ez láthatólag működött, és miután elmentek, Gajdosné a fotelben így lamentált a férjének:

– Eléggé rendben van... jóképű, és nem olyan tenyérbemászó, mint... na mindegy. Két ünnep között ő is jöhetne síelni, nem?

Karácsony és szilveszter között egy ausztriai apartmanban szokott négy napot tölteni az egész nagy család. Ez már amolyan hagyomány volt – és Gajdos bólintott.

– Bár nem tudom, tud-e – tette aztán hozzá.

– Én úgy látom, ez a fiú hamar megtanul mindent – mondta a felesége.

16.

Hogy Judit mikor megy majd el Attiláékhoz, az még kérdéses volt. Igazából két ünnep között tervezték, de az ausztriai kirándulás közbeszólt. Attila nem nagyon bánta, tartott kicsit tőle – nem akarta anyját és a családját feszélyezve látni, és tudta, hogy úgy látná. Persze, meg kell lennie, de majd találunk új

időpontot. Mondjuk februárban, az anyja névnapján. Meg is beszélte otthon, és úgy találta, nem csak ő könnyebbült meg, hogy kapott némi haladékot. Amúgy is javította az otthoniak „pozícióját”, hogy éppen Julianna napot fognak ünnepelni. Nem mintha bármi miatt aggódnia kellett volna – Judit már nagyon várta, hogy lássa a szüleit, a családját. De ő azért tartott tőle, mert ismerte mindkettejük világát, és nem hitt abban, hogy van közösen beszélt nyelve ennek a két világnak.

Ezt a tervet egy kis időre letette tehát, és újonnan vett autójával megtette az első hosszabb utat december huszonötödikén. Szenteste magukban voltak, csak kettesben, és Attilának hiányoztak a szülei meg a testvérei. Meghitt és csendes este volt, túl csendes. Attila halászlét csinált, de Judit nem evett, mert rosszul lett a szagától. „Biztos finom, de ma nem megy” – mondta. Nem ajándékoztak, ebben még korábban megegyeztek. Bólét ittak, és a *Ben-Hurt* nézték, amit mindketten már többször láttak. Judit hamar elaludt, és Attila elképzelte, mit csinál most otthon a rokonság.

Másnap reggel ködös, zúzmarás táj fogadta, ahogy elindult. A rádió karácsonyi dalokat játszott, és gyerekkori emlékek jutottak az eszébe. Boldog volt, hogy nemsokára látja a szüleit, a házat, a testvéreit. Judit is ment a maga családjához. Attila arra gondolt, ez jövőre már máshogy lesz, nyilván jön majd vele, meg a kicsi is. Vége a gyerekségnek. Igazából régen vége, de most tényleg... Ettől hirtelen elszomorodott, és ez a két karácsonyi nap különös jelentőséget és szépséget kapott. Mészáros Julianna diós kalácsa és zserbója még sosem volt ilyen édes...

Gajdosnak egyébként kár volt aggódnia: Attila tudott síelni, az iskolában többször szerveztek síutakat, és lelkesen kísérté a

gyerekeket. Apja előkereste a padláson a léceit, ő pedig a szekrényben megtalálta a síruháját, bakancsát és a síszemüvegét.

– Sisak nélkül ne síelj, kisfiam – figyelmeztette az anyja, aki hallgatott híreket, és bár sosem síelt, de azt tudta, hogy veszélyes.

– Majd veszek – nyugtatta meg Attila.

– És minden be fog férni ebbe az autóba? – kérdezte az apja, amikor bepakoltak.

– Nem ezzel megyünk apa, hanem kisbusszal. Nem csak mi megyünk.

Attilának valahogy büntudata volt amiatt, hogy Judit családjával négy napra kirándulni megy az ausztriai hegyekbe, és ezt szerette volna elhallgatni. Ki tudja, miért, úgy gondolta, hogy a szüleinek ez rosszul esne, és úgy látta, hogy rosszul is esett. De lehet, hogy csak képzelődött. Mindenesetre az apja nem firtatta tovább a dolgot.

– Írok majd Messengeren, ha megérkeztünk – hajolt ki Attila a kocsi ablakán. Mészáros Julianna a ház előtt állt, és az irhamellényt összehúzza az otthonkáján kicsit aggódva nézett rá.

– Hát azt én nem tudom olvasni, kisfiam... de majd a Laci mondja. Neki írj!

– Jó, jó – mondta Attila, és elindult.

A szülei hosszan néztek utána.

– Síelni... – sóhajtott Mészáros Julianna.

– Máskor is ment... – mondta a férje. – Tudod, az iskolával.

A felesége bólintott, és bement a házba – hideg volt.

17.

Az a négy nap az Alpokban varázslatos volt. A kis falu behavazva, csillogva ragyogott, és szűk utcácskáin mintha valósággá vált volna a karácsonyi képeslapok összes giccses túlzása. Az apartmanház háromemeletes volt, és Annáék, Juditék és Gajdosék is külön emeleten rendezkedtek be. Megvolt a privát tér, inkább csak a sípályán volt együtt a család, meg este a földszinten. Az egész napi testmozgás után elbágyadtak a melegben, a forralt bor is megártott hamar. Néha kártyáztak, de mindenki vágyott a pihenésre. Norbi, aki a földszinten aludt, minden este rávette Attilát és Juditot, hogy még sétáljanak egy kicsit lefekvés előtt. Judit csak óvatosan sielt, és jólesett neki a mozgás. Ropogott a hó a talpuk alatt, a házak karácsonyi fényekben álltak, a friss, tiszta levegő lehűtötte hegyen kipirosodott arcukat. Egyszer Géza, Anna férje is velük jött – nem tudott síelni, és demonstratív módon nem is akart megtanulni, talán azt gondolta, ez olyan „művészi”, bár ez csak Attilában merült fel, aki valamiért ki nem állhatta. Géza komoly kísérleteket tett, hogy a „szintén kívülről érkezett” Attilával egyfajta szövetségbe tömörüljön, de Attilának idegen volt az extravaganciája, és azt sem felejtette el neki, hogy nem köszönt azon a bizonyos délutánon, amikor tolmácsolta az angol képkereskedőnek. Géza napközben festett vagy forralt bort ivott a hűtőben. Szépek voltak a képei, azt el kellett ismerni, de annyiszor senki sem tudta, mint Anna, a felesége. Ha a férjet nem is, Annát Attila megszerette azért az őszinte, feltétlen szerelemért, amellyel Gézát körülvette.

Judit szüleinek, leginkább az anyjának a jelenléte így, hogy sokan voltak, nem feszélyezte különösebben. Az asztalnál

mindenki beszélt mindenkinek, négy szemközti párbeszéd csak a sípályán estek, azok is elsősorban a síelésre vonatkoztak. Mégis: kialakult valami „közös” érzés a kirándulás végére, és amikor a csomagjaikat letették Judit lakásában, mindketten egyetértettek abban, hogy nem csak kikapcsolódásnak, közlelésnek is jó volt ez a néhány nap.

– De azért engem most nagyon elfárasztott – nyújtózott el az ágyban Judit, mielőtt elaludtak volna.

Hajnalban Attila arra ébredt, hogy Judit rázza a vállát. Ránézett, és látta, hogy baj van.

– Menjünk a kórházba! Nagyon vérzem – mondta.

18.

Judit vetélése fájdalmas volt, de mégis, Attila csak magának – és magának sem könnyen – elismerte, hogy bár örült a babának, nem viselte meg nagyon az elvesztése. Talán azért, mert még fiatalok voltak, és ami most elveszett, később nem fog. Vagy talán mert nem volt még kész ezt igazán komolyan megélni, akarni – ez csak úgy „jött”, és elfogadta, de ugyanilyen természetesen el is engedte. Ami ennél furcsább: úgy tűnt, Judit is hamar felállt az ütésből. Ez a váratlan terhesség mindent megváltoztatott az életében, de most, hogy visszaállhatott ez az élet, rájött, hogy nem is olyan nagy baj – ő sem volt igazán készen még erre a változásra. Persze nem minden állt vissza: Attila és Judit továbbra is együtt élt, és tervezték az esküvőt is. Fura egy

helyzet volt – bár a gyermek miatt siettek azzal, hogy összeházasodjanak, az esküvő elodázása mégis azt a rossz üzenetet hordozta volna, hogy életüket nem egymással, hanem a gyerekekért akarták csak összekötni. Ezt Attila fontosnak tartotta tisztázni, és amikor Judit kicsit egyensúlyba került, egy esti beszélgetésnél szóba is hozta:

– Tudod, a kicsi elment, de te maradtál továbbra is az életemben, úgy, mint eddig. És a jövőmben is.

– Tudom – sóhajtott Judit, és megcsókolta a fiút. De azért furcsa érzésük volt mindkettejüknek. Ez a sietős elköteleződés, amelynek oka megszűnt, valahogy elvesztette a természetességét, ugyanakkor visszavonni sem lehetett. Nem is akarták, csak éppen nem volt elég értelme. Mindenesetre miután a család kiheverte a baba elvesztését, Attila helyzete megszilárdult a Gajdos családban: Judit szülei értékelték, hogy szemernyit sem változtatott a tervein. Ebben annak bizonyítékát látták, hogy valóban szereti a lányukat.

19.

Miután Judittal megbeszélték, hogy szívesen elköltöznének Bécs mellé, Gajdos elkezdte intézni, hogy Attila elmenjen egy németországi felkészítő tréningre január végén. Addig maradt titkári pozícióban, és nem bánta. De belül már lázasan várta, hogy felálljon az asztal mellől, ahonnan rálátott a Dunára, a német autópályákon végleg eltávolodjon tőle, s elinduljon egy

igazán komoly lehetőség és tágabb élet felé. Hogy mindebből semmi sem lett, nos arról csakis (?) a Facebook tehetett...

20.

Gajdosné szeretett megosztani képeket a családi programokról a Facebookon. Ünnepek után, amikor visszatért mindenki a hétköznaphoz, kiválogatta a legjobb karácsonyi meg síelés képeket, és feltette a közösségi oldalra. Általában valami frappáns kis szöveget is odaírt. Az egyikhez, amin Attila is ott mosolygott a síléceit tartva, például a következőt: „Síelés családtagokkal... egy jövődővel is:).”

Szép számban jöttek rá a lájkok, gratulációk – elégedett volt. Aztán este megcsörrent a telefonja.

– Szervusz, Évám! – ismerte fel Váradiné határozott hangját. Váradiné és Gajdosné a Lion's Club találkozóiról ismerték egymást. – Van egy kis időd?

Gajdosnénak volt – és Attila sorsa elvégeztetett.

21.

Attila semmit sem tudott már egy ideje Ildiról, és nem is nagyon jutott az eszébe. Annyi minden történt vele az utóbbi félévben,

régi élete egyre messzebbre távolodott. Ha otthon volt, sem várta már titokban, hogy valaki mond az asszonyról valamit, és ő sem kérdezett. Ha elvált volna, azt tudta volna, ha pedig nem tette, bizonyára túlvan rajta, ahogy ő is.

De Ildi „nem volt túl”. Mondhatjuk persze: neki volt nehezebb, ő maradt, őt nem érték és sodorták el az új impulzusok. A jóga, az esténkénti futás, a futás utáni meditáció a ház előtt álló kocsiban segített egyfajta örömtelen egyensúly megtartásában, de a szíve – ahogy azt mondani szokták – összetört, és aki összerakhatta volna, messze járt, de ha közel lett volna, sem tehetett volna sokat. Az időnkénti felbuzdulások, hogy azt fogadja el, ami van, és abból próbálja kihozni, amit lehet, mindannyiszor siralmas eredménnyel jártak. Ildi természetellenes kedvessége, érdeklődése nem tévesztette meg a férjét, aki kezdett belefáradni ebbe a páros magányba. Nem beszéltek magukról, de a köztük elterülő és egyre nagyobb teret követelő csöndben mindketten hallották az igazság suttogását. Házasságuk véget ért, de ők tovább mozogtak a keretei között, amely biztonságot adott a közös gyerekeknek, akik egyedül voltak képesek megbékéltetni őket valamennyire a felismeréssel, hogy egy idegennel élnek együtt. De fáradtak mind a ketten. Ildi jobban vesztette a tartalékait, mert nem dolgozott, és így a munka áldásos terápiája nem tudta tölteni. Szigetit sok mindenért kárpótolta, hogy karrierje továbbra is ívelt felfelé, egyre tovább maradt bent az irodájában, és egyre később járt haza. Ildi sosem tette szóvá, valahogy megoldották a gyerekek ide-oda szállításának logisztikáját, ha nem Ildi, akkor a bébiszitter vagy Ildi szülei segítségével.

Ez új volt. Már mint, hogy Ildi szülei beleálltak a helyzetbe, és segítettek a lányukat. Váradiné a műtétje után megváltozott – meglegyintette a kora, és átgondolta az életét. Hirtelen észrevette, hogy van egy gyermeke és két unokája, és rendszeresen elkezdte látogatni őket. Éles szeme hamar felfedezte, hogy a lánya nagyon boldogtalan. Soha nem beszéltek bensőségesen, és ezt már késő volt elkezdni. De a férjével továbbra is így beszélgettek.

– Nagyon levert – mondta neki Váradiné egy este a vacsoránál.

– Tudom. Fogalmam sincs, hogyan segíthetnénk.

– Csaba sincs soha otthon.

Váradiné megvetően felnevetett. Sosem volt nagy véleménynyel a vőjéről.

– Kötve hiszem, hogy ez a baja!

– Jól van... ezt csak azért mondom, hogy úgy látom, Csabát nem nagyon érdekli, mi van vele.

– Tudja az, ne félj, szívem. Bár igyekszik nem tudni...

Váradiné kérdően nézett rá. A férje annak idején nagy vonakodásban felvázolta Ildi és Attila viszonyát, de az már régen volt. Az asszonyban fel sem merült, hogy annak még mindig lehet bármilyen aktualitása.

– Igen... – bólintott Váradiné –, szerintem még mindig azt az Attilát szereti.

– Jézus! – kiáltott fel a felesége annak a nőnek a meglepetésével, akinek egész életében szerencséje volt a szerelemmel. – Azt a kis nyikhajt? Ezt nem hiszem el.

– Pedig csak hidd!

– Még mindig tart?

– Nem... pontosabban remélem, hogy nem..., de az ilyesmi nem múlik el csak attól, hogy kimondjuk, vége.

– Micsoda szakértő lettél! – dőlt hátra az asszony a székén. Először beszéltek a lányuk magánéletéről őszintén, és először szembesültek azzal, amivel a maguk privát életében soha: hogy a szerelem néha nem sikerül, és bánatot okoz.

– Itt nemcsak Ildiről van szó, hanem a kicsikről is – szólalt meg egy kis szünet után az asszony. – Nem jó, hogy az anyjuk olyan sokat szomorú. Pszichológushoz kellene mennie. Próbálj meg beszélni vele erről!

Váradi nem kérdezte meg, mért nem ő beszél erről a lányukkal. Megszokta, hogy Irénnek mindig igaza van. Így aztán amikor egy úszóedzésről hazaszállította a gyerekeket, és leült Ildivel egy kávéra a konyhába, nekilátott:

– Szívem, nyúzott vagy, kedvetlen. Van valami gond?

– Nincs semmi, apa – mondta túlságosan is hirtelen Ildi, és kortyolt egyet a kávéból.

– Aggódunk miattad.

– „unk”? Anya is?

– Igen, mindketten. Lehet, hogy sok már az itthonlét, attól vagy fásult.

Ildi ránézett, és tudták mindketten, mitől fásult. De hát azt nem lehetett kimondani.

– Ne aggódj, apa! Mindenkinek az életében vannak hullám-völgyek... Talán tényleg vissza kellene mennem dolgozni.

– Addig is... mi lenne, ha eljárnál pszichológushoz?

Ildi felkapta a fejét. Ismerte a szüleit, ha ezt az apja felveti, már megtárgyalták, és hogy van pszichológus ismerősük, az nem is vitás. De minek? Amit ki kéne derítenie, mármint

hogy mitől olyan motiválatlan és szomorú, azt úgyis tudja. Mint ahogy az apja is. De azt is tudta, hogy csak az odázással, nem az ellenkezéssel tudja őket leállítani.

– Jó, apa, átgondolom.

A kapuban még Váradi megkérdezte:

– Csabával rendben vagytok?

Ildinek hirtelen sírhatnakja támadt attól a felismeréstől, hogy a világéletükben figyelmetlen szülei aggódnak érte. Jólesett, hogy van, aki csendben látja a fájdalmát, az okát is ismeri, és együttérez vele. Képtelen volt megszólalni, hazudni. Megvonta a vállát, és vágott egy „oly mindegy” grimaszt, miközben a szeme megtelt könnyel. Váradi maga is érezte, hogy nincs értelme a szavaknak. Megsimította a lánya haját, és elhajtott.

Otthon azt mondta a feleségének:

– Talán elmegy pszichológushoz. De nem tudom, tud-e segíteni. Egyelőre össze van törve a szíve.

– Az a kis rohadék – mondta Váradiné.

Tegyük hozzá: Váradiné a tények igazi ismerete nélkül nyilatkozott így Attiláról. Ha ezt Ildinek mondta volna, az megvédi a fiút. Dehát erről Váradiné nem beszélt a lányával, és így a következőképpen rakta össze a tények – hiányos – kockáiból a képet: egy Ildinél fiatalabb, egyszerű (!!!) közegből származó fiú viszszaélt a helyzetével, befurakodott egy helyi potentát házába, elcsavarta Ildi fejét, tönkretette a házasságát, aztán lelépett. Ildi beleroppant, ő meg ki tudja, hol éli az életét. Remélhetőleg pocskul. Ez a lehetőség valamennyire megvigasztalta Váradinét. Aztán megpillantotta Gajdosné síelő posztját. Attilára rögtön ráismert, a Facebookon már korábban megnézte a profilját. Ez sok volt. Nem hagyhatta szó nélkül.

22.

Váradiné telefonja után Gajdosnének volt néhány órája, hogy összeszedje a gondolatait, mielőtt a férje hazaért volna. Már amúgy is felpaprikázódott kedélyét tovább rontotta, hogy Gajdos nem osztozott mélységes felháborodásában, hogy egy szoknyavadász furakodik be a családba.

– Éva, az Isten szerelmére! – mondta, miközben az asszony fel-le járt a nappaliban. – Mit bizonyít ez? Senki sem gondolta, hogy Judit az első kapcsolata, vagy Te igen?

– Ne tettesd már magad hülyének! – csattant fel Gajdosné. Nem csupán a lányáért aggódott. Váradiné telefonja után úgy érezte, az ismerősei mind úgy fogják látni Attilát, mint valakit, aki újra „sikerrel járt”, és most ki is fogta az aranyhalat. – Ha ilyen inkorrekt volt, és gondolkodás nélkül szétzúzott egy házasságot, nem hiszem, hogy nagyon lennének erkölcsi skrupulusai.

– Azt mondtad, végül nem váltak el – vetette közbe Gajdos.

– Nem, mert van két gyerek. Az sem érdekelte.

– Éva, úgy csinálsz, mintha ilyesmi nem esne meg minden nap. Rengeteg a pocsek házasság.

– Irén szerint a lányáéval nem voltak bajok Attila megjelenéséig.

– Nyilván voltak, ha aztán beleszeretett másba – vetette közbe a férje.

– Aki aztán lelépett, miután mindent összezavart.

– Nem gondolod, hogy azért kettőn áll a vásár?

– Mindegy... én ezek után nem bízom benne. Egy élősdű férj épp elég a családukban.

– Te is tudod, hogy más a helyzet... Judit sokkal megfontoltabb.

– Hát persze... de ne feledd, ez az Attila nagyon meggyőző tud lenni... Mint a szélhámosok általában. De én nem hagyom, hogy Judit is bedőljön neki...

– Nem hagyod, nem hagyod... Mit akarsz csinálni? Beszélni Judittal? Talán már meg is tetted?

Gajdosné csak rövid ideig hallgatott. Bár a kérdésből kiérezte a helytelenítést, nem volt abban a lelkiállapotban, hogy ez érdekelte volna.

– Ha éppen tudni akarod, igen.

– Szegény lány... – sóhajtott Gajdos.

– Szegény bizony... mert erről a nőről semmit nem tudott. Azért ez furcsa, nem? Az ember csak beszél kicsit a korábbi kapcsolatairól a szerelmének, vagy nem?

Ezen a ponton Gajdos elbizonytalanodott. Az, hogy Attila egy kisváros ismert alakjának a feleségével viszonyba került, számára nem tűnt ősbűnnek, sőt, majdnemhogy imponált neki. De az nagyon zavarta, hogy Judit semmit sem tudott erről. Úgy érezte, hogy az ilyesmiről valóban beszél az ember a párjának, s ha nem, annak két oka lehet: vagy még mindig túlságosan személyes ügy, vagy van benne szégyellnivaló – például mindaz, amit Gajdosné feltételezett. Mind a két verzió lehangolónak tűnt. Gajdos most kedvetlenedett el igazán.

– Mit akarsz, mit tegyünk? – kérdezte a feleségét, akinek már megvolt az elképzelése, mert habozás nélkül válaszolt.

– Először is beszélj erről Attilával. És nem kell úgy sietni azzal az igazgatói pozícióval: nem kell helyzetbe hozni ilyen gyorsan. Előtte bizonyítson.

- Mit is?
- A lojalitását. És nem csak a céghez.
- Űristen... Ez nagyon kínos. Nem hiszem, hogy Judit örülne egy ilyen ultimátumnak.
- Hagyd ki belőle. Juditnak nem kell erről tudnia. Lehet ez szülői elővigyázatosság is, mint ahogy az is...
- Nem tudom, Éva... – csóválta a fejét Gajdos. De a gondolat, hogy Juditot becsapják, elviselhetetlen volt. – Holnap beszélek vele – mondta aztán.

23.

Így esett, hogy másnap az ebédből visszatérve Gajdos szólt Attilának, hogy a munkaidő végeztével menjen be az irodájába. Amikor aztán ott ültek egymással szemben, Gajdos nem kerülgette a témát, szeretett a kellemetlen dolgokon minél hamarabb túllenni, ha már muszáj volt.

– Attila, tegnap a feleségemet felhívta egy ismerőse telefonon. Váradi Péterné. Mond a neve valamit?

Attila a legkevesbé sem számított arra, hogy ez a beszélgetés ilyen irányt vesz. Igazából azt gondolta, a németországi tréningről egyeztetnek, esetleg a hétvégére meghívják őket ebédre – péntek volt. Kellott egy kis idő, amíg összeszedte magát, és ez a csönd igazolni látszott Gajdos aggodalmait.

– Igen, mond. Személyesen nem találkoztam vele.

– Annak nincs is jelentősége. Hiszen akiről szó volt, az a lánya. Vele viszont nagyon is komoly ismeretségbe kerültél az elmondása szerint.

Attila hirtelen méregbe jött. Mi köze hozzá? Mi ez a számonkérés?

– Igen, így volt – mondta, és igyekezett visszatartani növekvő haragját. – És régen volt.

– Annyira azért nem. A hölgy az édesanyja szerint össze van törve, és darabokban a házassága. Persze arról nem tehet az ember, ha már nem szeret valakit... tudom én... de. Nos, nem szeretnék úgy feltűnni, mint aki mások múltjában, magánéletében vájkál, de azt azért furcsának tartom, hogy Judit erről mit sem tudott.

– Nem értem, miért kellett volna – mondta Attila, de belül tudta, hogy igen, ez furcsa. Szívesen beszélt korábbi kapcsolatairól, és Judit is elmondta az övéit. Ildihez nem mert hozzáérni.

– Hát... én úgy érzem, ennyit megérdemelt volna a lányom. A feleségem sajnos már felhívta, jobb lett volna, ha nem az ő interpretációjában hallja, de biztos vagyok benne, hogy mindent sikerül megbeszélni, s helyre áll a bizalom. Ugyanakkor... a miénk... főleg a feleségemé némileg megingott. Úgyhogy amíg ez újra nem épül – és újra fog minden bizonytalansággal –, a bécsi állást arrébb tesszük. Hogy világosan fogalmazzak: csak elhalasztjuk, nem levesszük a napirendről.

– Amíg nem bizonyítok? – állt fel Attila. A hangja remegett a megalázottságtól.

Gajdos látta, hogy vérig sértette a fiút, és sajnálta. De otthon Éva várta, és Judit volt a mindene.

– Olyasmi... Örvedetes, hogy van még szenvedély ebben a korban, de azt javaslom, ne arra hallgass, gondold át és értsd meg a mi álláspontunkat is. Szerintem ez egy elfogadható deal. Amiről egyébként Judit semmit sem tud, és igen hálás lennék, ha ez így is maradna.

– Értem – váltott át jéghideg hangra Attila, és szertartásosan meghajolt. – Ahogy parancsolja, vezérigazgató úr.

Azzal kiment. Gajdos töltött magának egy pohár vörösborot. Leginkább az bántotta, hogy Attila a végén újra magázta.

24.

Attila nem igazán emlékezett, hogyan került ki a parkolóba, vitte a vak harag. Kivételesen kocsival jött, úgy volt, hogy kinéz az IKEA-ba egy-két dologért. De ahogy beszállt, érezte, mennie kell, vezetni kell, ki ebből a Babilonból, amely befogadta, aztán kitaszította.

Rettenetesen haragudott Gajdosékra, de talán még annál is jobban Ildire. Hogy tehetette ezt? Hogyan állíthatta őt be gátlátalan szívtipróként az anyjának az után az esti búcsú után, aminek az emlékétől még mindig be tudott párasodni a szeme? „Nem volt szerencsénk” – hallotta az asszony hangját, és tényleg nem volt, és ha így van, és nem lehetett mit tenni, akkor most miért tette tönkre a jövőjét? Mi jó származik neki ebből? És mi történt vele, hogy így gondolkodik róla, miközben, ha

van ember, akiről sosem feltételezte volna, hogy rosszat akar neki, az bizonyosan ő?

Féktelen dühében eldöntötte, hogy hazamegy, és valahogy még aznap este szerét ejti, hogy beszéljen vele. Azt ugyan még nem tudta, hogyan, de meg kell lennie. Repült az idő a sötétedő autósztrádán, ahogy fogalmazta a mondatokat, amikkel 1. porig alázza, 2. számonkéri, 3. kiköveteli, hogy tisztázza Judit családja előtt. Így ért el Szigetiék utcájába. Este nyolc után már kihalt volt, és Attila feje kezdett kicsit kitisztulni. Elfogta a bizonytalanság. A kocsiiban olyan egyszerű volt elképzelni, hogy becsönget, és ha nem Ildi nyit ajtót, amire nyilván volt esély, akkor is simán kéri, hogy hadd beszéljen vele. De ahogy közeledett, felidéződött előtte Gáborka és Andika arca, és tudta, hogy nem fog becsengetni. Mégis: valahogy, valahogy bosszút kell állni, legyen bármi is az ára. A ház előtt ott állt a régi kocsi. Attila gondolkodás nélkül behajtott hátulról. A nagy csattanás mellett mintha hirtelen sikoltást is hallott volna.

Ildi benne ült, éppen futás után volt, és meditált.

IV. STÁCIÓ

ZUHANÁS

1.

Amire a harag lendületében Attila nem gondolt, az az volt, hogy nemcsak ő töri össze Szigetiék kocsjának a hátulját, hanem az ő autójának az eleje is megy. Magáról nem is szólva. Arra ugyan nem számított, hogy a ház előtt parkoló kis Toyotában bárki van, de ő ott ült a vezetőülésen, és nagy esély volt arra, hogy megsérül. Csak felfokozott lelkiállapotának tudhatjuk be a talányt, hogy fel sem merült benne, hogy ez bekövetkezhet – mint ahogy be is következett. A fejét beverte a szélvédőbe, és csak a mentőben tért magához, akkor sem hosszú időre.

Amikor másnap reggel a nővér felébresztette, semmire sem emlékezett attól a pillanattól kezdve, hogy belehajtott az autóba. A nővér csak az egészségi állapotára vonatkozóan látta el információkkal: agyrázkódás, valószínűleg más nem, de ezt csak néhány vizsgálat erősítheti meg, addig megfigyelés alatt lesz, és nem engedik ki.

– A családját már értesítettük – tette hozzá. Attila majdnem megkérdezte, melyiket, de aztán meggondolta magát. Csak egy családja van, és az itt él, ebben a városban. Kinézett a kórterem

ablakán – esett a hó. Hirtelen valami alaktalan remény és öröm járta át. Nem, nem gondolt semmire, csak aludni vágyott.

Délután megjelent Józsi testvére. Nála volt Attila táskája, kivette belőle a mobilját.

– Vagy huszonöt hívás attól a Judittól – mondta. – Nem vetjük fel. Majd te.

– Nem emlékszem semmire, mi történt? – kérdezte Attila.

– Nekimentél Szigetiék autójának. Nem volt olyan nagy erejű ütközés, de eléggé összetört mindkét autó. Csak legalább Szigetiné ne ült volna benne!

Attila gyomra összeugrott, a szíve hevesen kezdett verni, elöntötte a veríték. Valami rémlett, valami halk sikoly, mielőtt elvesztette volna az eszméletét.

– Megsérült? – ragadta meg a bátyja karját.

– Meg – mondta az. Aztán látva Attila kétségbeesését, gyorsan hozzátette: – Nem annyira komoly, de a nyaka meghúzódott, kapott rá rögzítést.

Attila sírni kezdett.

– Kórházban van ő is? – kérdezte.

– Nem, úgy tudom, ellátták és elengedték. De nyolc napon túl gyógyuló sérülés, szóval rendőri vizsgálat nélkül nem lehet megúszni. Egyáltalán mit kerestél arrafelé? Miért nem voltál Pesten?

Attila arra gondolt, túl hosszú lenne elmagyarázni, és nincs is értelme. Semmi más nem számított, csak az, hogy Ildinek nem esett nagy baja. Egyébként meg egy mondattal valójában meg is tudja válaszolni Józsi kérdését:

– Nincs Pesten keresnivalóm.

– És Judit?

Igen, Judit. Egy régi, másik életben. Már távolodott. És jó volt, hogy így volt – Attila csak most érezte, mennyire elfáradt mellette.

– Hát, öcsém, rajtad aztán nem lehet kiigazodni... – rázta a fejét Józsi. Attila ránézett, és mindent szeretett rajta, azt is, hogy a dzsekijének kicsit benzinszaga volt. Nyilván a műhelyből jött.

– Anya kiakadt? – kérdezte aztán.

– Naná... – mondta Józsi szemrehányóan. – Voltak bent dél előtt, de aludtál. Majd jönnek este.

– Apával?

– Igen. És készülj rá, hogy megkeres a rendőrség is.

– Ki hívta ki a mentőt?

– Nem tudom... azt hiszem, a szomszédok. De majd úgylis elmondanak mindent... Te... jól vagy?

– Jól – mondta Attila, és csodálkozva érezte, hogy igazat mond. Különös béke volt a lelkében, csak Ildi rögzített nyakának fel-felvillanó képe keserítette meg.

Felcsörgött a telefon, látta, hogy Judit keresi. Józsi felállt:

– Na, megyek, öcsi... most már vedd fel annak a szegény lánynak. Majd beszélünk.

Attila nem vette fel. Tudta, hogy fel kéne. De mit mondjon neki? Hogy az apja vérig alázza, hogy behajtott a szerelme kosijába, megsebesítette, és hogy egyszer sem gondolt rá, csakis arra a nőre, akin tegnap még olyan hevesen bosszút akart állni? Egyszerűen Judit nem volt már aktuális. Maga sem értette, ez hogyan történt, és fogalma sem volt, ezt hogyan kezelje. Aztán elvitték kivizsgálásra, és amikor visszatolták, összeszedte magát, és felhívta Juditot, aki azonnal beleszólt:

– Szívem, merre vagy? Mi történt? Ne csináld ezt velem!

– Karamboloztam, megsérültem, de semmi komoly, ne aggodj! Itthon vagyok... vagyis a kórházban.

– De hogy kerültél oda?

– Hosszú – mondta Attila. Fáradt volt. Fáradt ahhoz a szerelemhez, amit Judit hangjában érzett.

Aztán hallgattak a vonal két oldalán, majd Judit törte meg a csendet:

– Mikor lehet látogatni? Ha most kocsiba ülök?

Este fél hat volt. Mindjárt jönnek a szülei. És egyébként is, minek, gondolta Attila.

– Már késő van... inkább holnap. – Aztán hozzátette, mert szinte érezte Judit lélegzetvételén a megbántottságot: – Agyrázkódásom van, azt mondják, pihennem kell, kapok altatót. Nem hiszem, hogy meg bírlak várni.

– Hát jó – sóhajtott Judit. Aztán megállapodtak benne, hogy másnap délelőtt eljön.

– Vigyázz magadra, szerelmem – mondta a lány.

– Te is – mondta Attila, és képtelen volt odarakni a „szerelmem” szót a végére. Mindig is kicsit patetikusként érezte, de azért kedvesnek is. Most csak bonyolította a helyzetet.

Aztán hat óra körül megjelentek a szülei, apja sötét, anyja aggódó-szerető arccal.

– Jól kicsesztél magaddal – foglalta össze Sárközi József, amit gondolt.

– Ugyan, hagyd már – nézett rá szemrehányóan Mészáros Julianna. – Fő, hogy él és egészséges. Majd a kocsikat rendbe hozod.

– Én ugyan nem – horkant fel a férje. – Legalábbis a Szigetiét két biztosan nem. Örülhetünk, ha megússzuk feljelentés nélkül.

– Most komolyan, ez a legnagyobb problémád, miközben a fiad itt fekszik a kórházban?

Attila megfogta az anyja karját:

– Hagyd apát, anya. Igaza van. Hülyeséget csináltam.

– Más is karambolozik.

„Ez nem karambol volt” – akarta Attila mondani, aztán meg gondolta magát. Nagyon messziről kellene kezdeni.

– De kisfiam, azért azt nem értem, miért nem szóltál nekünk, hogy jössz haza... – jegyezte meg az anyja, miközben elkezdte kipakolni a táskájából a hozott ételt-italt. Nem nézett a fiára. Attila arra gondolt, milyen szerencse, hogy pénteken történt mindez, és az anyja így azt hiheti, hogy csak spontán úgy döntött, hogy hazaugrik a hétvégére. Bár azon csodálkozott, miért nem tűnt fel neki, hogy pont Szigetiék kocsjába hajtott bele, amikor az az utca nem is esik bele az útvonalba. Aztán hirtelen teljes bizonyossággal megértette: az anyja mindent tud és ért – mindent, ami fontos. És sosem fognak erről beszélni.

– Képzelem, az a Judit hogy megijedt... nem elég, hogy elment a baba – mondta aztán Mészáros Julianna.

Attila ránézett, az anyja lesütötte a szemét.

– Jön holnap, majd megnyugtatom – mondta aztán kelleetlenül. Nem erről akart beszélni. – Tudtok valamit Szigetinéről? Jól van? Mit mondanak, láttátok?

– Hogy láttuk volna? – mondta az apja, továbbra is mogorván.

– De a szomszédait ismeri az egyik kuncsaftom. Már otthon van, nyakmerekítővel – de semmi komoly. Nagy mázlid van.

– Igen – helyeselt a fia megnedvesedő szemmel. – És mondott még valamit az az kuncsaft? Haragszik rám?

– Hát biztos nem fogja megköszönni – morogta Sárközi József. – A férje nem volt otthon, még szerencse. Biztos nagy palávert csapott volna.

– Jól van – állt fel Mészáros Julianna –, menjünk, apa. Atikám, te meg pihenj, ne idegeskedj semmin, az a lényeg, hogy túl nagy baj nem történt. Holnap is jövünk.

– Jó, anya, de lehet, hogy délután már kiengednek. Kettőig eldől, azt mondták, utána majd telefonálok.

Attila nézte, ahogy a szülei a kórterem ajtaja felé mennek. Apja mintha kicsit meggörnyedt volna, nyilván megérezett valamit abból, hogy a „legsikeresebb” gyermeke eljátszotta a NAGY LEHETŐSÉGET. Anyja belekarolt a férjébe, mert fájt a lába, kellett a támaszték. Az ajtóból még visszanézett a fiára, és elköszönt azzal a néma, mindent értő, mindent tudó mosolyával.

2.

Judit a nagyvizit előtt érkezett, elegánsan, egyszerűen, szorongva. Attila látta a meglepetést és elismerést a négyágyas kórteremben fekvő betegtársai szemében: és mégsem érezte szerencsésnek magát.

– Menjünk le a büfébe! – mondta, és felvette a frottírköpenyét, amit otthonról hozott be az anyja. A kórterem a második emeleten volt, a büfé a földszinten.

– Vigyázz, meg ne szédülj! – mondta Judit tétován, ahogy mentek le a lépcsőn, és megfogta a fiú kezét.

Kávét rendeltek, és Judit megkérte Attilát, hogy mondja el, mi történt. Attila mindent elmondott, kezdve a Gajdossal folytatott beszélgetéstől. Jó volt érezni, hogy Judit ért mindent. Remek barát. Én a szinten kellett volna maradni.

– Beszéltem apával – forgatta a lány a poharát. – Tisztáztam vele, hogy nem keverheti össze a céges és a magánéletet. És hogy nincs joga a beleavatkozni kapcsolatunkba. Anyára még gyúrok egy kicsit.

– Igen... nem szerencsés ez így, mármint hogy apádnál dolgozom. Úgyhogy kilépek.

– Egyelőre szerintem ne dönts el semmit. Majd mondom, hogy beteg vagy, egy-két hét betegszabadság után már mindenki tisztábban lát. De... szeretném, ha nem neheztelnél rá nagyon. Az ilyenekbe mindig anya rángatja bele... és különben is...

Judit hirtelen elhallgatott, és Attila felkapta a fejét.

– Különben is?

– Igen... szóval azt azért én sem értem, miért nem beszéltél erről a viszonyodról...

Attila hallgatott. Már tudta a választ, de nem akarta itt, a kórház földszinti büféjében megmagyarázni ennek a kedves, komoly nőnek, aki leutazott hozzá Pestről.

– Erről ne itt és ne most – mondta, és megsimította Judit kezét.

– Megfelelőbb környezet kell hozzá? Na jó, nem erőltetem, csak mondom... És jól vagy?

– Jól – bólintott Attila. Már szeretett volna szabadulni. Judit észrevette, hogy nézi a büfé falióráját.

– Mi van, menni kell?

Nem kellett még. De ha már megkönnyítette a dolgát... Attila bizonytalanul megvonta a vállát:

– Nem is tudom. Nemsokára jön a nagyvizit. Ha megittad a kávé, vissza kéne lassan menni.

– Mikor engednek ki?

– Nem tudom. Szerintem holnap. Szólok, amint megtudom.

– Dolgozom hétfőn, de megoldom, hogy lejöjjenk érted.

– Aranyos vagy, de egy napot itthon lennék, anyámékat megnyugtatni, főleg anyát. Meg be kell mennem a rendőrségre. Jegyzőkönyvet vesznek fel a balesetről.

– Nem akard, hogy menjek veled?

– Szerintem nem szükséges.

– Biztos vagy benne?

– Biztos – mondta Attila a kellesénél ingerültebben. – Nem lesz rá szükség.

Judit elhallgatott, hosszan nézte, aztán megitta a maradék kávé.

– Jól van, te tudod.

A kórterem előtt már csak jelentéktelen dolgokról beszélgettek, Judit odaadta az üdítőt és ételt, amit hozott, és egy – szerinte – jó könyvet, amivel repül az idő. Attila elkísérte a lépcsőfordulóig.

– Akkor hívlak majd, ha tudok valamit – mondta, és ahogy Judit bólintott, maga elé nézve, hirtelen elszorult a szíve. – Szia, vigyázz az úton! – hajolt hozzá, és megcsókolta. Még akkor is érezte a lány édes, finom parfümjét az orrában, amikor a nagyvizit után az orvos közölte, hogy csak másnap mehet haza.

3.

Nem nagyon bánta. A kórterem megnyugtatóan izolálta mindattól, ami kint várta. Fel kellett rá készülnie, s bár tudta, hogy az orvosi döntéssel nyert fél nap semmiképpen sem elég erre, de annak, hogy kapott egy kis haladékot, amíg nem kell az összekuszált szálakra gondolnia, amiket majd szét kell fejtenie nem kis bonyodalom és fájdalom árán, nagyon örült. A szüleit felhívta, és lebeszélte őket arról, hogy bejöjjenek este még hozzá.

– Tele vagyok enni- és innivalóval – biztosította az anyját.
– Inkább korán lefekszem, kialszom magam. Holnap úgyis megyek haza.

Megbeszélték, hogy az apja eljön érte másnap délelőtt, ha megkapta a zárójelentést. Imigyen megkönnyebbülve és felszabadulva eldöntötte, hogy kiüresíti az agyát, elfelejt mindent, és megnézi, Judit könyvével tényleg röpül-e az idő. Az első lapok után belealudt, és a januári nap már hanyatlóban volt, amikor felébredt arra, hogy egy nővér óvatosan rázza azzal, hogy telefonon keresik. Ránézett az ágya melletti asztalkán lévő telefonjára: sötét volt.

– Vezetékesen – magyarázta a nővér. – A pultnál.

Attila gyomrába bekúszott az idegesség, bár nem volt nagyon valószínű vasárnap késő délután, de csak a rendőrségre tudott gondolni.

– Igen? – szólta bele a telefonba, a torkát köszörülve. – Sárközi Attila.

– Tudom – hallotta meg Ildi hangját.

Attila nem tudott megszólalni a döbbenettől. Meg azért sem, mert sírhatnékja lett.

– Rosszkor hívlak? – kérdezte az asszony.

– Nem – nyögte ki Attila, lenyelve a könnyeit –, csak meglepődtem... Miért nem a mobilomon hívtál?

– Nem tudtam, ki van éppen nálad – mondta Ildi. Kicsit hallgatott, aztán gyorsan hozzátette: – Vannak most látogatód?

– Nincsenek és nem is lesznek ma már.

– Értem... én... itt vagyok a kórház földszintjén... Nem bánád, ha...?

– Dehogyan! – Attila nem vette észre, hogy szinte felkiáltott, de látta, hogy a nővér az asztalnál felkapta a fejét. Halkabban folytatta: – Mindjárt lemegyek. – És ki tudja, mért, hozzátette: – El ne menj.

Nem emlékezett, hogy került vissza a kórterembe, és arra sem nagyon, hogy megfésülködött, és a tükörbe nézve boszszankodott, hogy borostás. Annyira félt, hogy Ildi elunja a várakozást vagy meggondolja magát, hogy épp csak valamennyire hozta rendbe a külsejét: megigazította a köpenyét, hátrasimította a haját. Kényszerítene kellett magát, hogy ne fusson a lépcsőn, még sajnált a feje.

Ildi a földszinti társalgóban állt az ablaknál, és nézett kifelé. Már sötétedett, a lámpafény ráhullott a kórház előtti útra, ahol nagy volt a forgalom. A nyakán merevítő volt, egész testével fordult meg, amikor hátulról meghallotta Attila lépteit. Attilát forró megbánás öntötte el.

– Hogyan tehetném jóvá? – kérdezte.

– Mit? – kérdezett vissza az asszony, aztán elérte Attila tekintetét, odakapott egy pillanatra a nyakmerevítőhöz. – Ja ezt? Ez... nem komoly. Emiatt ne aggódj. De te... te jól vagy?

- Hogy lehetnék, amikor ezt csináltam? – mondta Attila. Ildi nagylelkűsége jobban fájt, mint ha haragudott volna.
- Baleset volt – mondta Ildi rá nem jellemző határozottsággal.
- Tudod, hogy nem az volt.
- Ildi az ablak felé fordult, és megismételte, háttal a fiúnak:
- Dehogynem. Én is tudom, te is tudod. És mindenki így tudja, így fogja tudni, mert ez az igazság.
- Ülünk le kicsit, beszéljünk! – lépett mögé Attila, és megérintette a vállát.
- Persze – mondta az asszony, és önkéntelenül meg akarta fordítani a fejét. Felszisszent. Aztán látva, milyen bánatos lett ettől Attila, elmosolyodott: – Néha elfelejtem.
- El fogod tudni valaha is?
- Ugyan, ne légy már ilyen büntudatos! – sóhajtott Ildi.
- Gyere, keressünk akkor egy asztalt.
- Csak ők voltak a társalgóban, vacsoraidő volt. Ildi levette a kabátját, kicsit nehezen manőverezett, Attila segített neki. A sapkájától is megszabadult, kibomló szőke haja eltakarta a nyakszirtjét fedő merevítőt.
- Így hátulról nem is látszik – mondta Attila, de rájött, hogy hiába, erről képtelen könnyedén beszélni. Lehajtotta a fejét. Aztán megkérdezte, ami különösen feszítette:
- Mit szóltak a gyerekek?
- Tudod, milyenek. Gáborka csak néz azzal az édes szemével, és kérdezet. Andika meg fontoskodik. De igazából már megszokták, hogy egy darabig így vagyok, és megnyugodtak.
- Én... nem emlékszem semmire... Mi történt az ütközés után?

– Ha azt szeretnéd tudni, a gyerekek kijöttek-e, és megjédtek-e, hát nem. Anyáméknál voltak. Mostanában elég gyakran vigyáznak rájuk. Még a végén igazi nagyszülők lesznek...

– És... Csaba?

– Ő konferencián volt valahol Zalában. A szomszéd hívta a mentőt.

– Csaba tudja, hogy... én voltam a másik kocsiiban?

– Kicsi ez a város, hogy ne tudja. De nem beszélünk róla.

Ildi itt elhallgatott. Aztán hozzátette: – Másról sem nagyon...

– Fogalmam sem volt, hogy benn vagy a kocsiiban – mondta Attila. – Sötét volt, nem láttalak. Mit kerestél benne? Indultál volna a gyerekekért?

Ildi készült erre a kérdésre, és eldöntötte, hogy az igazat mondja. De látta, Attila mennyire gyötri magát amiatt, ami történt. Nem akarta a büntudatát azzal is tetézni, hogy elmondja, hogy esténként futás után a sötét autóban medítál. Tudta, a fiú azonnal összerakná belőle az igazságot: hogy lelki békére vágyik, mert még mindig fáj a hiánya. Így hát ráhagyta. Aztán megkérdezte ő is azt, amit nem értett:

– De te, te mit kerestél felénk?

Akárcsak az asszony, Attila is készült a kérdésre, és ő is az igazsággal. De ha Ildi szülei most támaszai a lányuknak, nem mondhatja el Váradiné telefonját. És nincs is már jelentősége. Mondott hát mást, és amikor kimondta, megértette, hogy így is a színtiszta igazságot mondta:

– Téged. Mindenhol téged kereslek.

Ildi látta Gajdosné Facebook-posztját. Kellett néhány nap, amíg feldolgozta. Mégis tudta, hogy úgy van, ahogy a fiú mondta.

– Nem kéne. Úgy tudom, megnősülsz nemsokára.

Attila hallgatott, aztán megfogta Ildi kezét. Az asszony nem húzta el.

– Én is úgy tudtam...

Ildi érezte, hogyan éled újjá benne az élet ettől az érintéstől, mintha az átpumpálta volna az ő tenyerébe is a fiú ujjainak mélyén dolgozó szüntelen, meleg lüktetést. Semmi sem lett könnyebb, semmi sem változott, otthon várta két kisgyerek és a hozzájuk fűződő, semmivel sem felülírható elköteleződés. „De így is lehet az ember boldog” – gondolta hirtelen.

– Én nem tudok elválni – mondta.

– Tudom. De azért felhívsz majd holnap?

– Igen.

– És holnapután?

Ildi megsimogatta a fiú arcát. Aztán bejött valaki, és bekapcsolta a tévét.

– Jézusom, már ennyi idő van? – állt fel Ildi. – Mennem kell.

– Ki van a gyerekekkel?

– Csaba.

Attila éppúgy csodálkozott, mint az előbb Ildi. Így is boldog lehet az ember.

– Akkor menjél.

Az ajtóig kísérte az asszonyt, segített a kabát, sapka felvételében. Megcsókolta, és Ildi hagyta – ha látja valaki, hadd lássa. Nem számít. Attila addig nézte, amíg a még mindig forgalmas úton át nem ment, és be nem szállt egy nagy fehér BMW-be. Amióta összetört a sajátja, a férjéét használta.

4.

Amikor Ildi hazaért, Andika már fürdött, Gáborkának pedig mesét olvasott az apja. Elnézte őket az asszony, és mint annyiszor, arra gondolt: Csabára apaként nem lehet panasza. Ahogy a kislány meglátta, felugrott a mesekönyv mellől, felé futott, aztán hirtelen megtorpant – eszébe jutott, hogy most nem tud anyja nyakába ugrani.

– Csak óvatosan! – figyelmeztette az apja is, és nem kérdezte meg, merre járt a felesége. Az esti közös családi rituálékban mindig megvolt az összhang. Azután hullott szét, amikor a gyerekek lefeküdtek, és magukra maradtak a nappaliban. Most is így történt, azzal a különbséggel, hogy Csaba megkérdezte, amit nem szokott:

– Merre jártál este?

– A kórházba voltam. – Ildi nem akart hazudni. Ha ennyi elég Csabának, nem kell belebonyolódni. De Csaba tovább kérdezett:

– Nála?

Volt a hangjában valami új, eddig nem ismert. Ildi nem volt benne biztos, jól érezte-e, de leginkább az együttérzéshez hasonlított.

– Igen.

Hallgattak egy darabig, aztán Csaba felállt, járkálni kezdett.

– Nézd, hosszú időbe telt, hogy elfogadjam, hogy mi már többet... nem volt könnyű. Haragudtam rád, gyűlöltelek, reménykedtem, még nyugtatókat is szedtem, és jártam, járok pszichológushoz.

– Nem is mondtad!

– Nem... az ilyesmivel az ember nem büszkélkedik, bár állítólag nem kéne szégyellni... Na, ott még nem tartok, és nagyon nem szeretném, ha bent a Városházán bárki megtudná... És van egy nő, akivel újabban találkozom... és... próbálak megérteni, egyszer talán a megbocsátás is menni fog, ha az egómat arébb rakom, de a pszichológus szerint ezen azért van még mit dolgozni. Szóval... talán lehetnék barátok... bármilyen közheylesen is hangzik, hogy ne legyünk olyan nagyon magányosak együtt. Itt van ez a két remek gyerek, akik mindkettőnknek a legfontosabbak, nekik is jobb lenne.

– Sose voltunk ellenségek.

– De jobb lenne, ha idegenek sem lennénk.

– Megpróbálhatjuk. És ne haragudj. Nem akartalak boldogtalanná tenni. De ez túlvan rajtam.

– Igen, látom – mondta Csaba, és érezte, hogy még mindig fáj ezt hallania, habár szerette a nőt, akivel viszonyt folytatott.

– Néha, tudod, megvigasztalt, hogy te is olyan nagyon boldogtalan vagy.

Ildi hallgatott, aztán felnézett:

– Nem hibáztatlak érte. Nekem viszont rossz volt téged annak látni. Remélem, hogy ez a nő...

– Igen – vágott a szavába Csaba, akinek ez is fáj még. Azt remélte, kicsit bántani fogja az asszonyt. – Én is azt remélem.

Aztán leült megint, szemben a feleségével.

– Jó... akkor ezt megbeszéltük... Nekem még van egy kis munkám... te tévétel még?

Ildi bólintott, és ahogy a férfi elment mellette, megfogta és megszorította a kezét. Csaba gyomra összeugrott. Még nem tartott ott, ahol a szavai.

A dolgozószobájában felhívta a barátnőjét, aki maga is házasságban élt. Hosszan beszélgettek, a végére visszanyerte az egyensúlyát. Későn feküdt le. Ildi mélyen, békésen aludt.

5.

Beletelt egy hétbe, amire Attila vissza tudott menni Pestre. Miután kiengedték a kórházból, fel kellett hívnia a rendőrséget, és csütörtökre kapott időpontot. Ildiék nem tettek feljelentést, az egész merő formalitás volt, de túl kellett rajta esni. A többi ideje szabad volt, nem igyekezett semmivel megtölteni. Elment Endréhez, aki megint megpróbálta rábeszélni, hogy dolgozzon a nyelviskolájában, és ő megint azt mondta, hogy talán majd egyszer. Ezt először gondolta komolyan. De azt is érezte, hogy az az „egyszer” még messze van. Ebéd után aludt egy kicsit, aztán olvasott – Judit könyve tényleg nagyon jó volt. Már sötétedett, amikor anyja hazaért a boltból. Kiült vele a konyhába. Mészáros Julianna elkezdte készíteni a vacsorát, elbeszélgettek, aztán Attila behúzódott a szobájába, és várta Ildi telefonját. Az asszony mindennap felhívta, semmiségekről beszélgettek. De utána minden olyan könnyű lett, olyan tiszta, olyan egyszerű. Bár apja nagyon komor volt, láthatóan csalódott benne, de Attila valahogy őt is jobban szerette, nem vitatkozott. Furcsa szelídsége meghökkentette az öreget, és lassan felhagyott a célozgatással arra vonatkozóan, hogy hol és hogyan kéne a fiának mielőbb szépítenie.

Hiába is tette volna, Attila már döntött. Nemcsak Ildi hívta mindennap, hanem Judit is – sőt ő többször is, és szinte állandó kapcsolatban voltak a Messengeren. Elintézte, amit tudott: szólt az apjának, hogy Attila beteg, felelősségre vonta az anyját, és jó úton haladt afelé, hogy apját rávegye arra, hogy visszavonja a bécsi igazgatói állással kapcsolatos döntését. Amikor Attila bejelentette, hogy elküldte az apjának a felmondólevelet, nyugodtan fogadta.

– Jó, persze, bár ez csak formalitás. Szerintem rövidesen mehetsz a tréningre.

– Nem hiszem.

– Hidd el, apa már félig meg is gondolta magát.

– De én is, Judit. Nem akarom azt az állást. Nem akarok édesapádnál dolgozni.

– Ne légy már ilyen engesztelhetetlen. Túlzásba esett, na és? Mindenkielőfordul. Nem kéne rá ennyire haragudnod.

– Én nem haragszom édesapádra, bizonyos értelemben... tisztelem is. De ez nem nekem való.

– Akkor mi a neked való? Éhbérért angolt tanítani? – fortyant fel a lány.

– Azt hiszem, az sem. Majd kitalálom.

– Jó, majd kitaláljuk – sóhajtott Judit, és Attila ideges lett az ige többes számától.

Annak kitalálása, hogy mihez kezdjen magával, számára már szigorúan egyszemélyes dilemma volt. Pesti albérletét felmondta, de nem tudta, merre, hogyan tovább. Nem akart sem a szüleinél, sem a szülővárosában lakni. Kuna Imre egyik délután meglátogatta, és hosszan győzködte, hogy menjen vissza

tanítani, hiszen örömét lelte benne, és a hiányzó pénzt könnyen hozzárakja magánórákkal, de Attila a fejét rázta.

– Nem csak a pénzről van szó, bár arról is. Tudod, azóta is bánt, hogy hallgattam akkor, azon az értekezleten, amikor felszólaltál. És a többiek is. Szégyellem ma is magam.

– Majd legközelebb máshogy lesz – kockáztatta meg Kuna Imre, de Attila ránézett, és elhallgatott.

– Egy boldogabb korban, talán – mondta aztán Attila. – És a városban sincs maradásom. Ez már... anakronisztikus... és vannak más okaim is.

A „más okokat” Kuna Imre nem kérdezte, de tudta. Aztán szóba hozta a nagybátyját, aki Angliába disszidált 56-ban.

– Nagyon lerobbant, keres valakit, aki segít neki. Jó pénz. Valószínűleg egy év múlva hazaköltöznek a lányáék Új-Zélandról, vagy magukhoz veszik. Addig kimehetnél oda, hogy eldöntsd, merre tovább. És némi pénzt gyűjteni.

– Jó, majd meggondolom – válaszolta Attila. Aztán megkérdezte a tanár urat, mit olvas. Az a szokásos lelkesedéssel válaszolt, arca megzinesedett. Megígértette Attilával, hogy ha legközelebb itthon lesz, elmegy hozzájuk. Attila megígérte. Jó volt látni, hogy van, ami nem változik.

Szombaton aztán rászánta magát, hogy visszamegy Pestre. Elkérte apja kocsiját, aki kelletlenül, de odaadta.

– Minek az neked? – kérdezte, és pontosan azt a választ kapta, amitől félt:

– Pakolok haza. Majd megbeszéljük.

„Hát vége” – nézett a kocsi után Sárközi József. A nagy kiugrás nem sikerült. Mivel gyakorlatias ember volt, azért hosszan

nem ette rajta magát. Este a vacsoránál mindenesetre megkérdezte a feleségétől:

– Most akkor hazajön, vagy mi van?

– Nem tudom – felelte Mészáros Julianna az igazsághoz híven.

6.

Judit már azelőtt tudta, hogy mit fog Attila mondani, mielőtt az hozzákezdett volna. Ez az egy hét, Attila kelletlen hangja és válaszai, az a mázsás közöny, amivel az elvileg még közös életük logisztikájához viszonyult, egy olyan okos nőnek, mint amilyen Judit volt, épp eleget mondott. Nem áltatta magát, valami megváltozott, visszafordíthatatlanul. Igyekezett ezért nem hibáztatni senkit, magát is beleértve. De nem ment. Leginkább Attilára haragudott azért, mert úgy érezte, már nem szereti, miközben ő igen. Aztán magára is haragudott, hogy még mindig szereti, hogy huszadszorra is úgy tesz a telefonban vagy a Messengeren, mintha nem értené Attila szavainak és hangjának nyilvánvaló üzenetét, és haragudott magára azért is, hogy nem erősebb, nem vágja le a telefont, hanem újra hívja a fiút, és abban reménykedik, hogy ha visszajön Pestre, majd visszaáll „a régi rend”, miközben tudja, hogy nem. Mivel addig, amíg apja ultimátumot nem adott Attilának, ez a „rend” megvolt, apjára is neheztelt, aki igazán lehetett volna megfontoltabb, gondolhattott volna rá is, mert akkor ez az egész nem történt volna meg,

Attila nem utazott volna váratlanul a régi lakóhelyére, és nem vezet bele annak a nőnek a kocsjába... Az „annak a nőnek” volt ennek a gondolatmenetnek a legfájóbb része, mert Judit csalhatatlan ösztönnel érezte, hogy a fiú megváltozott viselkedésének igazából nem az apja az oka, hanem „az az nő”. Már megtudta a nevét, megnézte a Facebookon, és egy helyes, harmincas nőt látott, aki egy erdőben mosolyog két kisgyereket átölelve. „Semmi különös” – nyugtatta magát, de nem nyugodott meg, hanem tovább kínozza a féltékenység. Nem szokott hozzá, hogy versengenie kelljen valakiért, és amennyire feltűztele benne a szenvedélyt – büszke természet volt –, annyira szenvedett is miatta. De leginkább a felismeréstől szenvedett, amivel szembe kellett néznie: nincs értelme versengenie. Az összes adu – kor, családi állapot, háttér – az ő kezében van, mégis veszteni fog, mert az egyetlen, az ász, ami mindent visz – Attila szerelme –, az másnak jutott. Abban az egy hétben, amíg Attilát várta vissza, rosszul aludt, sokat forgolódott, és hanyódott egyik hangulatból a másikba. Hol eldöntötte, hogy egyenesen nekiszégezi Attilának a kérdést, szereti-e még, és elegánsan, nyugodtan fog viselkedni, ha szakítanak, hol sürgősen lebeszélte magát erről, érveket hozott fel amellet, hogy nem kell ilyen elvágólagosnak lenni, a dolgok ennél összetettebbek, idő kell, türelem, amíg visszaszokik, amíg átállnak a dimenziók a fejében. Reggelre halálosan elfáradt ettől az érzelmi hullámvasúttól, és csak vonzódott azzal a vággyal, hogy hazaérjen és aludjon egyet. De a napközbeni telefonok és Messenger-üzenetek Attilával megint elvették az álmát. Elgyötörve mindettől igazából legalább annyira várta, mint félte a találkozást. Eljutott arra a pontra, hogy így vagy úgy, de ennek az állapotnak legyen már vége.

Amikor Attila belépett az ajtón, előntötte a szerelem, és a szíve keserűt dobbant, mert látta, hogy a fiú idegenül mozog a valaha közös otthonukban. Egy-két felületes mondat után, ami az útról szólt, Judit vadul dobogó szívvel elhatározta magát, és megkérdezte:

– Valami baj van? Nagyon más vagy, mint szoktál.

Attila látta, hogy Juditnak karikásak a szemei, és híres egyensúlya odavan. Sajnálta, hogy szenved. Nem érdemelte. De meg kellett lennie.

– Tudod... azt hiszem, ez mégsem fog menni... mármint ez itt kettőnknek.

– Ez itt? – visszhangozta a lány keserűen. – Mármint ez az íz... ez a... hogy is hívják...? Megvan! Szerelem?

– Talán nem az volt... – mondta Attila. – Csak azt gondoltuk.

– Neked talán nem... Ahhoz képest elég jól beleálltál.

– Igen. Tudom... és hidd el, annyira sajnálom. És azt is, hogy olyan ócska közhelyet kell mondanom, hogy ennél jobbat érdemelsz, de ez az igazság.

– De hát miért, miért? – sírta el magát a lány, és leült, arcát a kezébe temetve.

Attilát előntötte a bűntudat. De nem volt mit tenni, így hát csak állt, hallgatott.

– Apa miatt van? – nézett rá Judit a könnyein keresztül reménykedve, bár mindketten tudták, ki miatt van... Attila a fejét rázta, aztán hozzátette, hogy ne fájjon annyira a lánynak:

– De talán az is benne van. Én nem ebbe a világba tartozom.

– Mert milyen ez a világ?

– Te is tudod, mire gondolok... Én elfáradtam benne.

– És erre csak most jöttél rá? Korábban nem tudtad volna ezt tisztázni magaddal, mondjuk mielőtt feleségül kérsz?

– Jogos... – Attila is leült egy székre, és nem tudta, mi mást mondhatna még... Judit lassan megnyugodott.

– És most mihez kezdesz? Pesten maradsz?

– Nem. Azt hiszem, kimegyek Angliába egy évre. – Attila maga is meglepődött, hogy ezt válaszolta, de amint kimondta, rájött, hogy igen, ezt fogja tenni.

– Minek? – kérdezte Judit kicsit kevésbé szomorúan. A tudat, hogy Attila nem azt tervezi, hogy valamilyen módon összeköti az életét „azzal a nővel”, a vártnál jobban megvigasztalta. Ki tudja, az alatt az egy év alatt még az is változhat, ahogy most a fiú érez.

– Pénzt keresni, gondolkodni, nem is tudom... Átmenetnek jó lesz.

– Mármost honnan hová?

– Na, ez az, amit nem tudok. Ott hátha rájövök.

Juditra hirtelen rázuhant a hét összes mentális és fizikai fáradtsága.

– Kimerültem... – mondta. – Ha nem bánod, most pihenék egyet erre...

– Persze – állt fel Attila. – A cuccaimat holnap elvinném.

– Jó, de délelőtt vidd, amikor nem leszek itthon. A kulcsot tedd le a gondnoknál.

Attila felállt.

– Judit, tudnod kell, hogy...

– Ne! – pattant fel a lány, megfordult, és az ablak elé állt, háttal Attilának. – Ne mondj semmit, csak menj!

Aztán mielőtt Attila kinyitotta volna az ajtót, még megkérdezte anélkül, hogy megfordult volna:

– Nem győzhetünk mindig, nem igaz?

– Nekem ez sosem volt verseny – válaszolta Attila, de valójában arra gondolt, hogy az volt, sokszor az volt. És most ő győzött – bizonyos értelemben –, csak éppen nagyon örömtelen, vacak egy győzelem volt. Olyasmi, amire sosem lesz büszke.

Judit nem válaszolt, ő pedig behúzta az ajtót maga után.

7.

Miután Attila hazaköltözött, elkezdte intézni az angliai munkáját. Március elején kellett kezdenie, volt még egy hónapja otthon. Anyja sírdogált egy sort, de nem marasztalta. Apja köhintett néhányat, amikor bejelentette, hova megy, aztán megjegyezte, hogy hát az az Anglia jó messze van.

– Nem annyira – vetette közbe Attila. – Ma már semmi sincs messze. Legalább megtanultok végre tényleg messengerezni.

Ildivel fájdalmasabb volt. Az asszonynak könnybe lábadt a szeme, de ő sem tartóztatta.

– Mindennap beszélünk – mondta neki Attila. – Egy év. Addig annyi minden eldőlhet. Nálatok is.

Ildi bólintott, de ebben egyáltalán nem volt biztos. Bár ki tudja, Csaba egyre többet maradt ki esténként.

– Na, csak vidáman, van egy hónapunk, használjuk ki – csókolta bele Attila az asszony nyakába. Már nem volt rajta rögzítő.

Kuna Imre, aki téliesítette a hobbitelkét, és végleg odaköltözött, kölcsönadta Attiláéknak a második emeleti kis paneljét a pásztorórákra. A februári kora délutánokon elhúzták a függönyöket, és a tanár úr nyikorgó kanapéján szerették egymást csendben, boldogan. Nem beszéltek a jövőről, az nem volt az övék. Néha, ha vidámabbak voltak, úgy gondolták: még nem. A szenvedély percei után a gyerekekről beszélgettek a félhomályban, akiket Attila nagyon szeretett volna újra látni, és Mészáros Juliannáról, akit meg Ildi szeretett volna nagyon megismerni. Nem mondták, hogy „majd” – ez az idővel való tökéletes azonosság és szabadság csakis egymás közelében létezett.

– Ígérd meg, hogy nem fogsz szomorkodni! – mondta Ildinek Attila az elutazása előtti utolsó délután, és Ildi megígérte. Kézen fogva jöttek le a lépcsőházban, és ettől kezdve egyikük sem tudott úgy egy lépcsőházba belépni, hogy ne sajnált volna fel a szíve. Az ajtóban még álltak egy kicsit a februári szélben, aztán Ildi elindult a kocsija felé.

Itt mi is elbúcsúzunk tőlük egy kis időre.

EPILÓGUS

Mielőtt még egy pillantást vetnénk arra a két emberre, akiket e regény írója a leginkább szeret – igen, Ildire és Attilára –, vessünk egy pillantást a többiekre, akik ugyan epizódfigurák voltak, de sorsuk nem mellékes fentebb említett szerzőnek, aki őket is megpróbálta szeretni vagy legalábbis érteni.

Judit szép lassan megvigasztalódik, bár a büszkesége nagy sebet kapott. Attila ázsiója sokat csökkent a szemében attól, hogy az Angliába kiáramló több százezer szerencsét próbáló egyike lett, és ez is segít. El fog jönni a pillanat, amikor megérti, hogy így volt helyes, most még néha beleszúr a megbántottság. A szülei mindenesetre már régen úgy gondolják, hogy így volt helyes, és nem féltik Juditot: talál ő jobbat. Egyetértünk velük, bár talán nem a „jobbat”, hanem a „megfelelőbbet” szót használnánk. Amúgy el vannak foglalva: Anna lányuk megajándékozta őket az első unokával, és Pásztor Géza ezzel pozíciót váltott: ingyenélőből az „Első Unoka Édesapja” lett, így már nyugodtan élheti a „Nagy Ígéret” gondtalan életét.

Kuna Imre gyakran beszél Attilával, aki már küldött képeket Stratfordból, ahogy ott áll Yorick szobra előtt. A tanár urat a helyi könyvtár felkérte egy irodalmi előadás-sorozatra, és felesége helytelenítése ellenére késő éjszakáig anyagot gyűjt hozzá. Az iskola nyugdíjasoknak rendezett vacsorájára örömmel elmegy. Erzsike ezt is helyteleníti.

Endre nyelviskolája mérsékelt, de egyenletes profitot termel, és útban van a második baba. Havonta egyszer megkérdezi Attilát, akkor jövőre számíthat-e rá az angol tanfolyamokon. Attila egyelőre kitérő válaszokat ad.

Váradiek kissé megnyugodtak, Ildi mélabúja a múlté. Úgy tűnik, Csabáé is. Ebből – helytelenül – arra következtetnek, hogy kibékültek. Bizonyos értelemben egyébként nem is helytelen ez a következtetés. Legfeljebb igekötőt cseréljünk: meg- és nem kibékültek.

Mészáros Julianna néha fájlalja a lábát, de még nem ment el orvoshoz. Mindenesetre sokat segít, hogy nem kell gyalognia – biciklivel jár. Télidőben is. De egyébként is: tavaszodik...

s most akkor vissza Hozzád, szeretett főhősöm! Látom, ahogy ott állsz a komp fedélzetén, a csípős márciusi szél a hajadba kap, nézed a hajót követő sirályokat meg a tarajos hullámokat, amelyek egyre közelebb visznek Dover fehér szikláihoz. Igen, valahol ott a messzeségben nemsokára feltűnik a ködös Albion. A parton az ápolandó nagybácsi szomszédaszonya vár majd, akivel már váltottál egy-két levelet. Elvisz egy Londonhoz közeli, bűbájos kisvárosba, ahol nemsokára szerzel ismerősöket, és ahol a nagybácsi meglepően szórakoztatónak bizonyul, habár valóban rászorul a segítségedre. Néha beutazol Londonba, elvegyülsz a tömegben, szüretlen sört iszol, és a Trafalgar Square-en Messenger-üzenetet írsz Ildinek. Meg másoknak is. A szomszéd padon ülő öregúr – nyakában selyemsál – szóba elegyedik veled, és mivel észreveszi az akcentusodat, megkérdezi, honnan jöttél. Nem járt még Magyarországon, és mesélsz róla. De ez... még odébb van.

Most ott állsz a hideg fedélzeten, ahol egy házaspár arra kér, készíts róluk képet. Aztán te is megkéred őket arra, hogy fotózzanak le. Elsőre nem sikerül nekik, mindannyian nevettek. Jó is, mert így vidámra sikerül a következő. Visszamész a fedett részbe, és a képet elküldöd Ildinek és Mészáros Juliannának. Aztán kinézel az ablakon...

 Ili megtartotta az ígértét: igyekszik nem szomorkodni. Ez azért nem mindig sikerül, de azon az estén, amikor elbúcsúzunk tőle, valahogy eltölti a boldogság. Arra gondol, hogy az élet mindig kínálhat valamit, akkor is, ha azt érezzük, hogy nem. Például az ember beül egy ház előtt veszteglő kocsiba a veszteglő életével, és aztán minden megváltozik. Sokáig nem tud ezen merengeni, mert pittyeg a telefonja. Kis időbe telik, amíg a kompon álló Attila mögött nem a messzeséget, hanem a szabadságot látja. Arra már nincs ideje, hogy írjon rá valamit, mert Gáborka kikiabál a szobából:

– Anya, mikor jössz velünk nézni az *Oroszlánkirályt*? Megígérted!

Aztán Andika hangja: – Behozod a ropit?

Ildi gyorsan nyom egy szivecskét, majd, ha lefeküdtek a gyerekek, beszélgetnek. Kezébe fogja a ropis zacskót, és beül a gyerekek közé az ágyra. Andika elindítja a rajzfilmet, törökülésben elhelyezkedik, és elkezd ropizni. Gáborka anyja ölébe hajtja a fejét, Ildi érzi, hogy kicsit vizes a haja – nemrég fürdött. Szimbát éppen a magasba tartják, Váradi Ildikó pedig gyermekeit átölelve elmosolyodik.

TARTALOMJEGYZÉK

PROLÓGUS	5
--------------------	---

I. STÁCIÓ

A KISVÁROS	11
----------------------	----

II. STÁCIÓ

A MINISZTÉRIUM	139
--------------------------	-----

III. STÁCIÓ

A MAGASBAN	165
----------------------	-----

IV. STÁCIÓ

ZUHANÁS	251
-------------------	-----

EPILOGUS	275
--------------------	-----

